

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA KREMNICA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 - 2024

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica na roky 2015 - 2024
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, Okres Žiar nad Hronom – ŠÚJ 516970
Územný plán obce schválený:	<i>áno</i>
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	<i>2015 - 2024</i>
Verzia	<i>1.0.</i>
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Kremnica	
Erb 	Vlajka
Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Žiar nad Hronom
Región:	Tekov
Poloha:	48°41'59"S 18°54'57"V
Nadmorská výška:	550 m n. m.
Rozloha:	43,13 km ² (4 313 ha)
Nacionále	
ŠÚJ:	516970
EČV:	ZH
PSC:	967 XX
Telefónna predvoľba:	+421-45
Oficiálne adresy	
Adresa:	Štefánikovo námestie 1/1, 967 01 Kremnica
Web:	www.kremnica.sk
E-mail:	msu@kremnica.sk
Telefón:	045 / 678 27 14,92,93
Fax:	045 / 674 25 05

OBSAH

1 ÚVOD	4
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA	13
2.1. HISTÓRIA MESTA.....	13
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	15
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	21
2.4. DOPRAVA.....	26
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	30
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	37
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	45
2.8. BÝVANIE	49
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	51
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	56
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA.....	61
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	66
2.13. ŠPORT.....	67
2.14. KULTÚRA.....	69
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	72
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	72
2.17. CESTOVNÝ RUCH	72
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA ZA ROKY 2007 – 2015.....	74
2.19. SAMOSPRÁVA	74
2.20. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	76
2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR.....	77
3 SWOT ANALÝZY	77
3.1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	80
3.2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	81
3.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE.....	83
3.4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	85
3.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	86
3.6. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	88
3.7. ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	90
3.8. KULTÚRA.....	93
3.9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	94
3.10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	95
3.11. INFORMATIZÁCIA MESTA	97
3.12. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA KREMNICA.....	99
4 VÍZIA A POSLANIE MESTA KREMNICA	112
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	115
6 STRATEGICKÝ CIEĽ	117
7 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	138
7.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	138
7.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	139
7.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE	141
7.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	142
7.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	143
7.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	144
7.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	147
7.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	148
7.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	149
7.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	150
8 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHSR MESTA KREMNICA	154
8.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHSR.....	155
8.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	157
9 AKČNÝ PLÁN	158
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	158
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	162
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE	165
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	170
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	172
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	175
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	181
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	184

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	187
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	189
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA.....	191
10 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU.....	194
10.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	194
10.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	195
10.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE	196
10.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	199
10.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	200
10.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	202
10.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	204
10.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	206
10.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	208
10.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	209
10.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA.....	210
11 ZABEZPEČENIE PHRSR	216
12 ZÁVER	216
13 POUŽITÁ LITERATÚRA	217

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica s výhľadom do roku 2024“ (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na naplnenie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie

sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kremnica na roky 2015 - 2024
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia mesta, zamestnancov MÚ, poslancov MZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v meste, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí MZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu mesta KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR													
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Úvod													
Analytická časť													
Strategická časť													
Programová časť													
Realizačná časť													
Finančná časť													
Záver													

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, hlavné smery jeho vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života mesta. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	

Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Kremnica je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe :

- Národného strategického referenčného rámca 2014 - 2020.
- Národného plánu regionálneho rozvoja, ktorý je základný strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Jeho súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS III Banskobystrického kraja a NUTS II Slovensko – Stred.
- Regionálneho operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek. Regionálny operačný program vypracúvajú samosprávne kraje vo vzájomnej spolupráci v rámci regiónu na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (NUTS II).
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja / Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR/APTUR) – ROP prostredníctvom zvyšovania kvality života v regiónoch (posilňovanie inovačných a kohéznych pólov rastu) podporuje polycentrický celoplošný rozvoj územia SR, čím zoslabuje procesy vedúce k trvalo neudržateľnej koncentrácii obyvateľstva do malého počtu centier,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK,
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015,

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.

- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“
- Lisabonská stratégia/Národný plán rozvoja (LS/NPR) – ROP prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti/atraktivity regiónov podporou rozvoja regionálnej infraštruktúry v póloch rastu - podrobnejšie je tento súlad popísaný na národnej úrovni v rámci prílohy NSRR 7.2.3,
- Stratégia Európa 2020,
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,

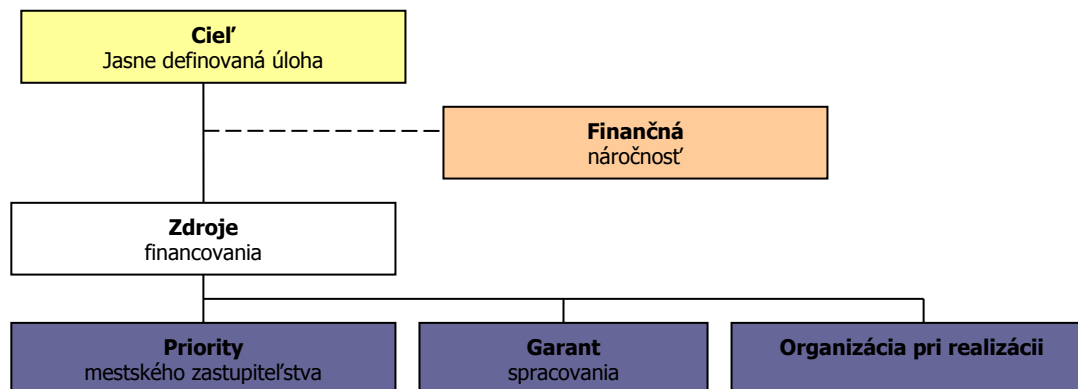
Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Miestne dokumenty – z hľadiska miestneho boli východiskom pri spracovaní PHSR mesta Kremnica, ÚPM Kremnica 2012, návrh Konceptie rozvoja školstva v Kremnici do roku 2013, Program rozvoja bývania v meste Kremnica na roky 2015 –2025, Konceptia cestovného ruchu v pracovnej verzii.

Regionálne dokumenty – Základný regionálny dokument predstavuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2007 - 2013, ktorý sa zameriava na posilňovanie sociálneho kapitálu a inštitucionálnej spolupráce a kladie veľký dôraz na systematický rozvoj jednotlivých oblastí sociálnej sféry a podporu marginalizovaných skupín občanov BBSK. Detailným rozpracovaním PHSR BBSK je Konceptia rozvoja sociálnych služieb v BBSK na roky 2011 - 2017. Ďalej sú to Konceptia rozvoja vzdelávania, športu a mládeže v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2010- 2015, Akčný plán rozvoja vzdelávania, športu a mládeže v Banskobystrickom samosprávnom kraji na rok 2012, Optimalizácia siete škôl a školských zariadení v BBSK, Konceptia rozvoja zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2010 – 2015, Konceptia rozvoja školstva, športu, mládeže a celoživotného vzdelávania v BBSK na roky 2010-2014 (pracovná verzia).

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kremnica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy mesta Kremnica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

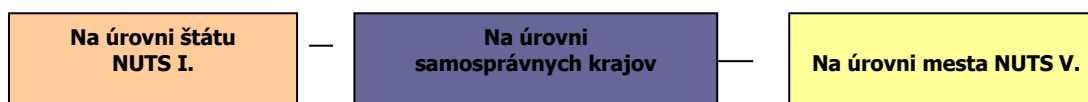
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má mesto okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania. Mesto Kremnica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorit v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR	1a, 10		EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
			8,9,10,		
			MZ SR	9a	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MŠVVŠ SR	10	KF, EFRR
			MDVRR SR	4c	
			MH SR	4,7e	
			4,5,6,		
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MV SR	5b	ESF, EFRR
			MK SR	6c	
			VÚC	5,6,7,9,10	

			5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR		EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR		EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK		EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK		EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života miest – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR mesta Kremnica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR mesta Kremnica 2014 – 2023 integruje a nadväzuje na PHRSR mesta 2008 - 2013, ÚPD mesta, viacročný rozpočet. PHRSR mesta vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozitívny dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

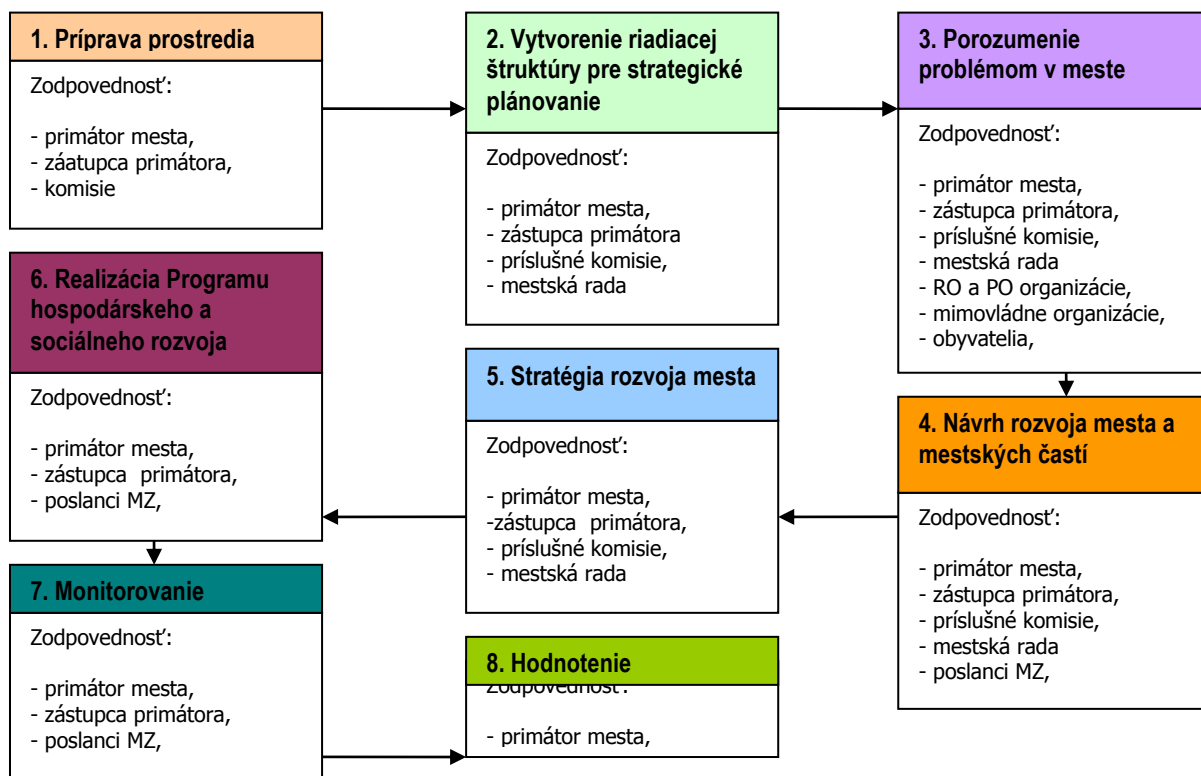
rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, mesto a jeho jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátor, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v meste Kremnica. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluprácu verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok mesta. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj mesta v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Kremnica

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA

Z hľadiska administratívneho členenia je mesto Kremnica súčasťou okresu Žiar nad Hronom a Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Kremnica	
Kód obce	516970
Názov okresu	Žiar nad Hronom
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	mesto
PSC	967 01
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o meste - meste - rok	1328
Nadmorská výška obce - mesta v m	564
Celková výmera územia obce [m ²]	43 134 034
Hustota obyvateľstva na km ²	126
Kód obce	516970
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška mesta je 564 m.n.m. a radí sa k stredne položeným mestám. Celková výmera územia presahuje 43 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí mesto k husto zaľudneným mestám z hľadiska plochy katastra. Najvyššiu hustotu vykazuje centrálna časť mesta vedená po oboch stranách Kremnického potoka (Piargskeho potoka). Mesto Kremnica sa rozprestiera na úpätí Kremnických vrchov. Na dve polovice ju delí aj cestná komunikácia I/65. Železničná komunikácia č. 171 prechádza východnou časťou intravilánu a pokračuje na sever na Turčianske Teplice. Pri obci Sklené sa napája na železničnú trať č. 145. Kataster mesta tvorí hlavne lesná pôda.

2.1 HISTÓRIA MESTA

Prvá písomná zmienka o Kremnici je vo výsadnej listine z roku 1328, ktorú kráľ Karol Róbert udelil obyvateľom vtedy už jestvujúcej Cremnichbane. Od roku 1335 sa v Kremnickej mincovni razili zlaté dukáty, groše a denáre. Keďže banské podniky a mincovňa silne exploatovali lesy, v okolí mesta vznikli osady drevorubačov a míliarov, ako Veterník, Krahule, Lúčky, Kremnické Bane, Kunešov, Horná Ves a Šváb, ktoré mesto časom získalo do svojho majetku. Začiatkom 16-ho storočia sa zhoršili životné podmienky baníkov, čo v rokoch 1525 – 1526 viedlo až do ich ozbrojeného povstania. Základné vrstvy mestského obyvateľstva tvorili baníci, minciari, banskí podnikatelia a obchodníci. Z remesiel sa v meste nachádzali len obvyklé potravinárske, textilné a kovospracujúce remeslá a počtu obyvateľov primeraný počet obchodníkov. Nemecké obyvateľstvo si svoju prevahu v meste udržalo až do 20. storočia. V roku 1542 bolo v Kremnici asi 18 % Slovákov, do roku 1880 vzrástol ich počet na 31 %. Koncom 18. storočia došlo k novému úpadku baníctva, a tento bol už nezadržateľný. Rápidny pokles pracovných príležitostí bol dôvodom pre vyst'ahovanie značnej časti obyvateľov mesta do zahraničia. Hospodárska situácia sa zlepšila až po vybudovaní železničnej trate Hronská Dúbrava – Vrútky v rokoch 1869 – 1872, keď v meste postupne vzniklo viacero menších výrobných závodov. Najstaršie banícke osídlenie Kremnice – pôvodná Cremnychbana – bolo pravdepodobne v doline pod kopcom Revolta, zvanej Colner. Domy baníkov, ako to vtedy bývalo zvykom aj v iných banských mestách, stáli pri banských zariadeniach, najmä pri mašiach a mlynoch na brehoch potokov. Rozloženie objektov nebolo viazané uličnými čiarami. Domy a výrobné objekty boli voľne roztrúsené po svahoch, netvorili ucelené ulice. Neskôr, keď sa počet obyvateľov mesta zväčšil, rozšírilo sa banské podnikanie kvôli vodným zdrojom aj do doliny Soler – dnešnej Partizánskej doliny. Pri potokoch v oboch dolinách stáli mlyny na mletie rudy a banské stupy. Banskí robotníci si v blízkosti týchto banských zariadení stavali obytné domy. Tak postupne vznikli dve sídelné oblasti – Colner a Soler, ktoré sa navzájom dotýkali pravdepodobne pri pozdejšej Dolnej bráne, kde sa stretávali potoky z oboch dolín. Asi súčasne s výstavbou na námestí vznikala južne od neho štvrť chudobných, kde v rokoch 1382 – 1393 postavili špitál s kostolom. Pred hradom sa vytvorila menšia štvrť Neustift a na obvode špitálskej štvrte vyrástol bitúnok, Plessmark. V tomto období malo mesto 250 domov so 650

domácnosťami, čo predstavovalo asi 3500 obyvateľov. V 16. a 17. storočí, za tureckých vojen a protihabsburských povstaní, sa Kremnica územne nerozrastala. V 18. storočí po krátkom oživení baníctva ožil aj stavebný ruch. Vznikli dve nové mestské štvrte – pod Kalváriou a pod Rembízom (ÚPD Kremnica, 2011, s.47).

Nový stavebný rozvoj Kremnice nastal po výstavbe železničnej trate v roku 1869 a za budovania náhradného priemyslu. Pri železničnej stanici a južne od mesta postupne rástli nové obytné štvrte. Rozsiahlo sa prestavala a rozšírila mincovňa, v roku 1885 dalo mesto postaviť ľudovú a meštiansku školu a do konca 19. storočia bola postavená i budova reálneho gymnázia. Na konci storočia zbúrali na námestí prízemné obchodné priestory – krámičky. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia sa postupne začalo s takými úpravami, ktoré umožnili využívať vody z turčekovského vodovodu okrem banských aj na energetické účely. Do roku 1922 tak vznikla úplná banská elektrárňenská sústava, pričom bolo elektrifikované aj mesto. Podzemná hydroelektrárň na šachte č. IV bola však úplne dokončená až v roku 1937. Na začiatku 20. storočia mesto vybuďovalo Zvolenodolinské letohrádky (dnešná lokalita Toliar) a v roku 1903 vybuďovali na Rembíze ústav pre hluchonemých, neskôr aj internát. Po prvej svetovej vojne pokračoval rozvoj zástavby mesta po svahu Rembízu (Renwiese) smerom k železničnej stanici, kde sa v 30-tych rokoch vybuďoval súbor domov a vil pod názvom Masarykova štvrť. V tom istom čase sa ukončila aj výstavba ciest na Lúčky a Kopernicu. Od roku 1924 sa súčasťou Kremnice stala osada na Veterníku. V roku 1937 bola otvorená plaváreň so 100 m bazénom, čím sa postupne dokompletovala ucelená sústava športovísk na južnom okraji mesta. V druhej svetovej vojne veľmi utrpelo historické jadro mesta, mnohé významné objekty na námestí, ale aj časť zástavby na Neustifte, bola úplne zničená. S obnovou zničených častí sa začalo po roku 1947, nová zástavba Neustiftu nízkopodlažnými obytnými domami sa ukončila po roku 1960. V roku 1950 bolo historické jadro mesta, v zásade ako súbor objektov mestského hradu a zástavby námestia v rozsahu ohraničenom hradbami, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Od začiatku 70-tych rokov minulého storočia sa nová rozsiahla viacpodlažná bytová výstavba koncentrovala najmä v južnej časti zastavaného územia mesta. Na prestavbových plochách pod Dolnou ulicou a Na Hutách sa vybuďovali obytné súbory tzv. komplexnej bytovej výstavby. Ojedinele sa bytové domy stavali i pod Rembízom a vo Zvolenskej doline, rodinné domy sa vstavovali do prevažujúco staršej zástavby (na ul. Rumunskej armády, v Novej doline), najrozsiahlejšie však pri Veterníckej ulici a na priliehajúcich novších uliciach. Za železničnou traťou sa vybuďoval nový areál mincovne a nad Veterníkom rozsiahly výrobný komplex Elektrovod š.p. (t.č. ELBA). Pamiatkovo sa zároveň obnovoval mestský hrad, hradobný systém a väčšina zároveň historickej, pamiatkovo chránenej zástavby na východnej a južnej strane námestia. V roku 1990 sa nariadením vlády Slovenskej republiky rozšírili hranice mestskej pamiatkovej rezervácie Kremnica na ďalšie plochy historickej zástavby (Dolná ulica, Kutnohorská ulica, Zechenterova ulica a Ulica Pavla Križku) (ÚPD Kremnica, 2011, s.48-49).

Vymedzenie územia

Kremnica je historickým sídelným útvarom mestského typu, pôvodne bankským mestom, dnes mestom s výrazne obytným charakterom, s menším zoskupením výrobných aktivít, ktorými sa v minulom storočí postupne nahrádzala pôvodná dominujúca banská ťažobná a spracovateľská činnosť. Mesto sa rozprestiera v Kremnických vrchoch na sútoku Kremnického (Piargskeho) potoka a potoka Skalka (Bystrica). Prechádza ním dôležitá dopravná trasa – štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina, ktorá má medzinárodný význam ako diaľková severojužná tranzitná trasa. Na východnom okraji mesta je železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, s regionálnym významom. Historické danosti, okolité zvlášť kvalitné prírodné prostredie, osobitný svojráz a množstvo architektonických a technických pamiatok koncentrovaných najmä v pamiatkovej rezervácii a pamiatkovej zóne banských diel, dávajú mestu predpoklady stať sa atraktívnym rekreačným a turistickým centrom. Podľa Konceptie urbanizácie Slovenska je Kremnica klasifikovaná ako regionálne urbanizačné centrum, zabezpečujúce i niektoré špecifické funkcie, vyplývajúce z jeho osobitných urbánnych daností. Svojou vybavenosťou saturuje základné potreby obyvateľov mesta a ďalších jedenástich obcí, tvoriacich jeho záujmové územie. Počet obyvateľov mesta je dlhodobou stagnačný. Prevažnú časť katastrálneho územia zaberajú lesy, menšinovo zastúpené lúky a pasienky sa nachádzajú najmä v údolných polohách a na svahoch, privrátенých k mestu. Zastúpenie orných pôd je len marginálne. Kremnica je vybavená základnou technickou infraštruktúrou. Je centrálnou zásobovaná pitnou vodou, plynom a elektrickou energiou, má vybudovanú verejnú kanalizáciu, dosiaľ však bez

vyhovujúceho čistenia splaškových vôd. Centrálné vykurovanie a príprava teplej úžitkovej vody je zabezpečená v nových obytných súboroch. Najvýznamnejšia občianska vybavenosť je koncentrovaná v centrálnej mestskej zóne, ktorá je ťažiskom mesta prakticky identickým s pamiatkovou rezerváciou. Po obvode centra sú podľa terénnych daností rozmiestnené prevažujúco obytné plochy a plochy so zmiešanou zástavbou. Novšia a najnovšia obytná zástavba sa nachádza najmä južne a juhozápadne od historického jadra mesta. Výraznejšie plochy výrobných zariadení (nová mincovňa, ELBA), sú umiestnené na vyvýšenom priestranstve nad mestom. Športovo – rekreačná zóna sa vytvorila postupným prirodzeným rastom v údolí Kremnického potoka na juhozápade mesta, staršie rekreačné zariadenia sú však sústredené i v uzávere zástavby vo Zvolenskej doline. Vysunuté športovo – rekreačné centrum sa nachádza v Kremnických vrchoch, v lokalite Skalka (ÚPD Kremnica, 2012, s.12-13).

Katastrálne územie mesta hraničí s katastrami obcí Dolná Ves, Horná Ves, Lúčky, Kunešov, Kremnické Bane, Krahule, Ihráč a Nevoľné z okresu Žiar nad Hronom, Železná Breznica a Sielnica z okresu Zvolen, Badín, Banská Bystrica (k.ú. Radvaň) a Tajov z Banskobystrického okresu a s katastrom obce Turček (k.ú. Horný Turček) z okresu Turčianske Teplice. Záujmové územie Kremnice zahŕňa okrem Kremnice ďalších 11 obcí: Bartošova Lehôtka, Dolná Ves, Horná Ves, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Krahule, Kremnické Bane, Kunešov, Lúčky a Nevoľné. V týchto obciach pri sčítaní v roku 2001 bývalo celkom 4.264 trvalo bývajúcich obyvateľov. Spolu s Kremnicou bývalo v roku 2001 v záujmovom území mesta 10.086 trvale bývajúcich obyvateľov. Záujmové územie mesta má celkovú rozlohu 16.039 ha (160,39 km²), bez katastra Kremnice 11.725 ha (117,25 km²) (ÚPD Kremnica, 2012, s.13).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Po geomorfologickej stránke patrí záujmové územie Kremnice do subprovincie Vnútrotných Západných Karpát, oblasti Slovenské stredohorie, celku Kremnické vrchy a časti Jastrabská vrchovina. Záujmové územie je súčasťou silne až veľmi silne členitých vrchovín a silne členitých nižších hornín, upadajúcich v smere na juh do údolnej nivy Hrona. Celá oblasť okolia Kremnice sa vyznačuje prevládajúcimi pozitívnymi morfoštruktúrami hrastov a diferencovaných blokov, ktoré sú súčasťou vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria (Atlas krajiny SR, 2002) (ÚPD Kremnica, 2012, s.24).

Kremnica je terasovite rozložená v centrálnej časti Kremnických vrchov v nadmorskej výške 550 m n.m. Kremnické vrchy tvoria geomorfologický celok vulkanického pôvodu v Západných Karpatoch, ktorý sa tiahne v smere sever – juh v dĺžke 32 km a šírke 2 – 20 km. Na severe ich ohraničuje Veľká Fatra a Turčianska kotlina, z juhozápadu Vtáčnik a Žiarska kotlina, z juhovýchodu Zvolenská kotlina a zo severovýchodu časť Nízkych Tatier. Najvyšší bod Kremnických vrchov je Flochová (1.318 m.n.m.), najnižší bod je ústie Kremnického potoka do Hrona (260 m) (http://old.kremnica.sk/index.php?option=com_content&task=view&id=55&Itemid=58, 10.8.2011). Okrajové svahy tohto pohoria sa na juhovýchode zvažujú do Žiarskej kotliny, na juhu do prielomovej časti doliny Hrona, ktorá ich oddeľuje od Štiavnických vrchov, a na juhovýchode do Zvolenskej kotliny. Severne od obce Kordíky hraničia Kremnické vrchy so Starohorskými vrchmi. Ich vzájomná hranica vedie po západnom svahu Harmaneckej doliny. Kremnické vrchy pôsobia navonok ako masívne a kompaktné pohorie. Vnútorne sú však diferencované do pomerne odlišných jednotiek. Dôležitým znakom pohoria je jeho nápadná výšková asymetria. Najvyššie vrchy sa nachádzajú na jeho severovýchodnom okraji, v časti Flochovský chrbát. Tu leží aj najvyšší bod Kremnických vrchov – masívna a rozložitá Flochová (1.318 m.n.m.). Z nej smerom na juh vybieha ostrý hrebeň, v ktorom sa nachádzajú ďalšie vysoké vrchy (napr. Vyhnatová, Skalka, Zlatá Studňa a Velestúr). Na východnú stranu ich hrebeň strmo klesá do Kordíckej brázd. Strmý svah je porušený množstvom horninových zosuvov. Južne od Velestúra sa horský chrbát stupňovito znižuje. Smerom do Zvolenskej kotliny z neho vybieha niekoľko rázsoch, medzi ktoré sú vklinené dlhé doliny. Táto časť Kremnických vrchov sa nazýva Turovské predhorie. Západne od Flochovského chrbta leží nižšia a menej členitá Kunešovská hornatina. V jej jadre sa v širšom okolí obce Kunešov nachádza nekrasová planina s hladko modelovaným reliéfom. Na západe túto planinu ostro ohraničuje strmý svah zvažujúci sa do Handlovskej kotliny. Výškovú úroveň planiny v okolí Kunešova možno sledovať aj na druhej strane Kremnickej doliny, v oblasti Krahúl a Kremnického vrchu (1.008 m.n.m.), kde má reliéf podobne plochý charakter. Smerom na juh Kunešovská hornatina stupňovito klesá do nízkej, avšak členitej Jastrabskej vrchoviny. Tú tvorí sústava horských chrbtov a hlbšie vrezaných dolín. Najväčšia z nich, tiahnuca sa pozdĺž Kremnického

potoka, má veľký dopravný význam pre mesto Kremnica, pretože ňou vedie cesta a železnica. Nad dolinou sa vypína ostrý bralnatý vrch Jastrabská skala, ktorý je významnou krajinnou dominantou južnej časti Kremnických vrchov (ÚPD Kremnica, 2012, s.24).

Geologické pomery

Geologické pomery mesta determinuje prilahlé pohorie Kremnické vrchy. O podloží sopečného komplexu možno usudzovať len na základe útvarov, ktoré sa ponárajú pod vulkanity na ich obvode. Na severnom a severovýchodnom okraji sú to najmä dolomity chočského príkrovu a miestami útvary krížňanského príkrovu. Na úseku Kordíky-Králiky vystupuje spod sopečných hornín bazálne súvrstvie eocénu, zlepenca, pieskovce a numulitové vápence. Podľa geofyzikálnych výskumov v podloží tiahne sa asi stredom pohoria morfológická elevácia (vyvýšenina), ktorá je pokračovaním pohoria Žiaru. Severne od nej je menšia depresia (zníženie), do ktorej asi pokračuje eocén od Kordík a Králik. Na juh od elevácie podložie strmo klesá do Žiarkej kotliny. Na stavbe pohoria sa zúčastňujú najmä andezity druhej, čiastočne i tretej fázy a ich tufy, ako aj ryolity a ich tufy tretej fázy. Finálne vulkanity vystupujú sporadicky. V rozložení sopečných hornín vidíme určitú zákonitosť. Andezity a ich tufy budujú prevažnú časť pohoria v súvislom celku, ryolity a ich tufy sa sústreďujú do juhozápadnej časti pohoria priliehajúcej k Žiarkej kotline, do okolia Bartošovej Lehôtky. Okrem toho sa ryolity vyskytujú sporadicky aj v okolí Kremnice a Turčeka. Andezity druhej fázy sú pyroxenické a vystupujú spolu s tufmi, v ktorých tvoria množstvo menších telies, predstavujúcich zvyšky prúdov. Budujú väčšinou vrcholové časti horských hrebeňov. Skladajú sa z porfyrických výrastlíc hypersténu, diopsidu, augitu, amfibolu, biotitu a stredne zásaditých živcov, ktoré sú uložené v základnej hmote. V okolí Kremnice sú pyroxenické andezity silne premenené hydrotermálnymi roztokmi. Takýto proces nazývame propylitizáciou. Propylitizované andezity majú obyčajne svetlozelenú farbu, spôsobenú kaolinizačnými premenami. V týchto horninách sa nachádzajú zlatonosné kremnické rudné žily. Ďalším typom andezitov druhej fázy sú andezity pyroxenicko-amfibolické s biotitom, vyskytujúce sa v okolí Kremnice, Kopernice a Kunešova. Andezitové výlevy sprevádzalo vyvrhovanie veľkého množstva popola a balvanov, čiže pyroklastík. Vznikli z nich tufy a aglomeráty, ktoré prevažujú nad lávami a boli uložené na suchej zemi. Veľké rozšírenie balvanovitých tufov svedčí o veľkej explozivite erupcií za tejto fázy. Na okrajoch pohoria prechádzajú tieto pyroklastiká do pyroklastík, čo sa usadili už sčasti vo vodnom prostredí, a napokon do sedimentov, ktoré vznikli celkom vo vodnom prostredí, kde sa strieda ílovitý materiál so sopečným popolom (tufity). K tretej andezitovej fáze patria andezity amfibolicko-biotitické. Vyskytujú sa medzi Krahuľami a Horným Turčekom, ako aj severne od Hronskej Breznice, a tvoria väčšie telesá. Majú hruboporfyrickú (hrubovýrastlicovú) štruktúru s výrastlicami labradoru a sklovitú základnú hmotu. Pyroklastiká tejto fázy sú málo zastúpené. Majú brekciovitý vývoj a sú zložené z chaotických zhlukov balvanovitých tufov. Ryolity majú viacero obmien, vyskytujú sa ako celistvé, pórovité a struskovité. Skladajú sa z výrastlíc kremeňa, sanidínu, oligoklasu a biotitu, uložených v sklovitej základnej hmote. Ryolitová láva bola dosť hustá, a preto netiekla z kráterov na veľké vzdialenosti, ale sa nakopila v ich blízkosti. Výlevy ryolitov sa striedali s vyvrhovaním popola, ktorý sa usadzoval buď na suchej zemi, alebo v jazere Žiarkej kotliny. S treťou ryolitovou fázou je spojený zvýšený výskyt kyseliny kremičitej, ktorá spôsobila rozsiahle prekremenenie horninových komplexov, najmä v kremnickom rudnom obvode. Najmladšími horninami v Kremnických vrchoch sú bazaltoidné andezity, ktoré predstavujú začiatok finálneho vulkanizmu. Sú zachované ako krátke hrubé prúdy, prípadne ako žily. Obsahujú olivín, augit, labrador a hyperstén. Vystupujú na tektonických líniah smeru SSV-JJZ (10.1.2014, http://www.minerality.sk/files/lok/301-400/375_slovgeo_krem_vrchy.htm).

Seizmicita územia

Údaje o seizmicite preberáme z "Regionálnej Agendy 21 pre Stredné Pohronie" (Tremboš in Marko, Izakovičová (eds.) et al., 2000). Autori tu v regióne Stredného Pohronia vyčlenili dva stupne potenciálnej ohrozenosti územia zemetraseniami. Pozdĺž Hrona vyčlenili pásmo s maximálnou očakávanou intenzitou 7° MSK-64. Na ostatnom území, do ktorého spadá aj nami posudzované územie sa očakáva zemetrasenie s maximálnou intenzitou 6° MSK-64 (ÚPD Kremnica, 2012, s.30).

Nerastné suroviny

Kremnická minerálna asociácia, ako vyplýva z mnohých starších prác patrí k najrozšírenejším v stredoslovenských neovulkanitoch. Typickým reprezentantom je práve Kremnica, kde sa zlato ťažilo až do roku 1971. Kremnický rudný obvod je budovaný prevažne rôznymi typmi andezitov, z ktorých staršie sú intenzívne propylitizované. Ložisko je tvorené dvoma systémami žíl v smere SSV - JJZ. Prvý

systém tvorí Hlavná, Schrämerova a Kirbergova žila a početné menšie žily. Žily dosahujú značnú mocnosť, až niekoľko desiatok metrov. K druhému systému patria žily Zlatá, Žigmund, Ílová, ležiace asi 1 km v nadloží predchádzajúcich. Ich smerná dĺžka je menšia do 1,5 km a mocnosť dosahuje 1,5 m. Zlatonosné kremenné žily tvoria predovšetkým dve generácie kremeňa, z ktorých staršia, jemnozrnná, má šedú farbu, zatiaľ čo mladší kremeň je hrubozrnný, biely a v dutinách vytvára časté drúzy. Karbonáty sú zriedkavejšie, sú tu zastúpené: kalcit, dolomit, ankerit a rodochrozit. Z ostatných nerudných minerálov sa ojedinele vyskytuje baryt, celestín, chalcedón a opál. Jediným objektom ťažby bolo elektrum (zmes zlata a striebra). Vyskytuje sa v dvoch formách, neviditeľné, viazané na submikroskopickú súčasť v sulfidoch, hlavne v pyrite na žilách prvého systému a vo viditeľnej forme šupiniek, plieškov a dendritov v dutinkách kremeňa. V podpovrchových častiach niektorých žíl sa vyskytoval antimonit, ktorý často vytváral krásne steblovité agregáty. Ostatné sulfidy sú veľmi vzácne (10.1.2014, http://www.minerally.sk/files/reg/kr_kremnica.htm).

ankerit - zriedkavejší na rudných žilách.

antimonit - nádherné ihlicovité kryštály a agregáty, ťažil sa len krátko hlavne v 70-tych rokoch 20. storočia.

baryt - zriedkavejší na rudných žilách.

celestín - ojedinelé drobné uzavreniny.

chalcedón - zriedkavo na rudných žilách.

dolomit - zriedkavo na rudných žilách.

kalcit - zriedkavo na rudných žilách.

kremeň - hlavná súčasť žiloviny, viac generácií, drobné kryštáliky len zriedka veľké nad 1 cm.

opál - zriedkavo na rudných žilách.

zlato - hlavný objekt ťažby, zväčša v zmesi so striebrom - elektrum.

Pôdne pomery

Pôdny kryt je výrazne diferencovaný v závislosti od vlastností geologického podkladu, parametrov reliéfu a podnebných zmien. Na kryštalických horninách a na vulkanitoch Kremnických vrchov prevažujú nekarbonátové pôdy s menším obsahom vápnika. Patria sem napríklad horské hnedozeme v lesoch a na svahoch, ktoré s rastúcou nadmorskou výškou pozvoľna prechádzajú do podzolovaných hnedozemí. Hlavný pôdny typ v riešenom území predstavujú kambizeme pseudoglejové kyslé, v najvyšších častiach pohoria andozeme modálne kyslé, kambizeme andozemné a kambizeme modálne kyslé, lokálne rankre, so zvetralín neovulkanitov a ich pyroklastík. Podľa zrnitostného zloženia prevažujú v riešenom území piesčito – hlinité pôdy, vlhkostný režim pôd je kategorizovaný ako vlhký (ÚPM Kremnica, 2012, s.153).

Výmera územia v tis. m ² .	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celková výmera územia mesta	43135	43135	43136	43136	43134	43134	43134	43134	43134	43134
Pol'nohosp. pôda - spolu	10893	10893	10881	10877	10877	10855	10851	10851	10850	10850
- orná pôda	71	71	69	71	71	71	71	71	71	70
- vinica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- záhrada	1022	1021	986	975	974	971	964	965	964	958
- ovocný sad	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
- trvalý trávny porast	9798	9798	9823	9830	9830	9810	9814	9813	9813	9819
Nepol'nohospod. pôda - spolu	32242	32243	32255	32258	32257	32279	32283	32283	32284	32285
- lesný pozemok	29002	29002	29002	28982	28983	29016	29016	29016	29016	29016
- vodná plocha	116	116	116	116	114	114	112	112	112	112
- zastavaná plocha a nádvorie	2126	2127	2138	2139	2139	2142	2143	2174	2174	2175
- ostatná plocha	998	998	999	1022	1022	1008	1012	981	981	981

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Predchádzajúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v meste Kremnica. V priebehu sledovaného obdobia nedošlo k výraznej zmene v niektorej zložke územia.

V riešenom území sa z hľadiska zrnitosti vyskytujú prevažne stredne ťažké až ľahšie pôdy, v menšom rozsahu ľahké pôdy (piesočnaté, hlinitiespiesočnaté - v južnej časti v údolí Kremnického potoka) a stredne ťažké pôdy (hlinité – lokálne). Z hľadiska hĺbky humusového horizontu prevládajú v území stredne hlboké a plytké pôdy, len lokálne hlboké pôdy. Podľa obsahu skeletu v humusovom horizonte prevládajú v území pôdy stredne až silne skeletovité, slabo skeletovité pôdy majú lokálny výskyt. Vyskytujúci sa mierny svah (3° – 7°), stredný svah (7° – 12°), výrazný svah (12° – 17°) a príkry svah (17° – 25°) charakterizujú vysokú dynamiku reliéfu a veľmi obtiažne podmienky pre využívanie poľnohospodárskej pôdy. Úrodnosť pôd priamo ovplyvňuje ich racionálne využívanie. K tomuto účelu boli jednotlivé pôdnoekologické jednotky začlenené do typologicko-produkčných kategórií (podklad

Bonitácia poľnohospodárskych pôd a smery jej využívania, MPV SSR, 2.diel), ktoré určili ekologicky optimálne využívanie agrokultúr. Podľa tejto klasifikácie pre poľnohospodárske pôdy riešeného územia najoptimálnejšou kategóriou agroekosystémov sú trvalé trávne porasty (T3 – menej produkčné trvalé trávne porasty, T4 – málo produkčné trvalé trávne porasty), v rovinatejších polohách striedavé polia orných pôd a trvalých trávnych porastov (OT2 a OT3) (ÚPM Kremnica, 2012, s.165).

Hydrologické pomery

Riešené územie patrí do povodia Hrona, do jeho podrobného povodia odvodzovaného Kremnickým potokom (Piargským). Hydrologické pomery súvisia s geomorfológiou územia. Územie je súčasťou povodia Hrona, do ktorého sú vody odvádzané Kremnickým potokom. Tento potok patrí do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodárky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov). Hustota riečnej siete je malá, menej ako 100 m/km². Celé okolie Kremnice patrí do vrchovinnno-nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku, ktorý sa vyznačuje akumuláciou v decembri až februári, maximálnymi prietokmi v marci, minimálnymi v septembri. Vodné toky zamrzajú obvykle koncom decembra a odmrazujú koncom februára. Poloha posudzovaného územia na hranici povodií Hrona a Váhu (Turca) viedla v minulosti k prevedeniu vody z povodia Váhu (potok Turček) do povodia Hrona, pre potreby mlynov a stúp (historický Turčekovský banský vodovod). K prevádzaniu vody cez hranicu povodia dochádza aj dnes, hoci dnes je to predovšetkým pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou (vodné dielo Turček a skupinový vodovod). Na druhej strane hĺbenie dedičných štôlní viedlo k odvodneniu kremnického banského poľa po úroveň Hlavnej dedičnej štôlne, čo je 256 - 269 m n.m.. Priemerný prietok banských vôd odvádzaných Dedičnou štôľňou do Hrona podľa dostupných informácií je 500 l/s (zdrojom banských vôd je pohonná voda vodnej elektrárne od 100 l/s – 1 300 l/s, prítok vody od šácht Ferdinand, Ludovika, Anna šachta – 50 l/s a prítok vody z termálneho vrtu KŠ – 1 – 25 l/s). Oba tieto fenomény ovplyvňujú hydrologické pomery posudzovaného územia. Kremnický potok (Piargský) je dlhý 19,2 km. V zastavenej časti mesta Kremnica je potok regulovaný (ÚPD Kremnica, 2011, s.27).

Kremnický potok

Pramení v Kremnických vrchoch, v intraviláne obce Kremnické Bane v nadmorskej výške 784 m n. m. v blízkosti rozvodia medzi Váhom (pramenná oblasť rieky Turiec) a Hronom. Po opustení obce tečie na juh, zľava priberá potok Peklo a vteká na územie mesta Kremnica. Tu priberá najprv významnejší prítok sprava a následne aj potok Skalka (Bystrica) zľava, napája malú vodnú nádrž a opúšťa Kremnicu. Ďalej preteká obcou Horná Ves, priberá Lúčanský potok z pravej strany a v obci Dolná Ves zľava Svábsky potok. Do Hrona ústi pri osade Píla, neďaleko Šášovského Podhradia. Tok rieky sleduje cesta I. triedy č. 65 (10.1.2014, http://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnický_potok).

Hydrogeologické pomery

Riešené územie leží v Kremnickom pohorí, ktoré podľa geologickej rajonizácie Slovenska patrí k západnokarpatskému sopečnému oblúku. Záujmové územie je značne členité s výškovými rozdielmi terénu niekoľko sto metrov. Geologická stavba hornín vulkanického pôvodu s kompaktnou štruktúrou neposkytuje vývery vody vo forme stálych výdatných prameňov hlbinného pôvodu. Jestvujúce pramene sú vývery z náhorných planín či s malou kolísavou výdatnosťou max. 5 l.s-1 min. 0,2 l.s-1 v závislosti od atmosferických zrážok. Vodnatejšie sú len potoky z horských údolí, nevysychajúce ani v lete. Cenným hlbinným zdrojom je termálny vrt navrtaný v blízkosti šachty Ludovika do hĺbky 530 m s výdatnosťou 45 l.s-1 a teplotou 43,9° C. Z hydrochemického hľadiska je termálna voda v Kremnici klasifikovaná ako prírodná slabomineralizovaná síranovo-uhličitá, vápenato – horečnatá voda hypotonická, horúca. Pre termálne kúpalisko sa z nej využíva 20 – 25 l.s-1. (ÚPM Kremnica, 2012, s.125).

Hydrologické pomery

Náhorná poloha záujmového územia na rozhraní povodia dvoch riek Váhu a Hrona je iniciačná pre vznik tokov. Územie sa vyznačuje potokmi v každej doline. Na samom rozhraní vznikajú rieka Turiec a potok Turček, ktoré patria do povodia Váhu. Turiec je prehradený a vytvára vodárenskú nádrž, avšak oba toky už z historických dôb sú zdrojmi úžitkovej vody pre Kremnické Bane. Vodu z tokov zachytáva historický vodovod a prevádza ju z povodia Váhu do povodia Hrona. Celé južne orientované záujmové územie patrí do povodia Hrona prostredníctvom Kremnického potoka (Piargského). Povrchové vody z riešeného územia mesta zbierajú potoky: Skalka (Bystrica), Smrečník a potok Veterník. Okrem nich je na území mesta celý rad stružiek a rýh stekajúcich zo svahovitého terénu za dažďa a vtekajúcich do

Kremnického potoka ako hlavného recipientu, ktorý po 13 km dlhom toku kremnickým údolím vteká do Hrona pri Šášovskom Podhradí (ÚPM Kremnica, 2012, s.125).

Katastrálnym územím mesta Kremnica preteká vodohospodársky významný vodný tok Kremnický potok. V prietahu cez intravilán mesta je vybudovaná obojstranná korytová úprava s ťažkým a stredným typom spevnenia. Prietochý profil jednoduchý lichobežník, šírka v dne 3 m, výška 1,5 m, dimenzovaný na 48 m³s⁻¹. Spevnenie kamennou dlažbou na cementovú maltu. Na zmiernenie spádových pomerov je vybudovaných 9 kamenných stupňov. Celková dĺžka toku je 19 km, zaústuje do Hrona pri Šášovskom Podhradí ako jeho pravostranný prítok. Má charakter bystrinného toku. Podľa hydrologických údajov prietok 48 m³s⁻¹ cez mesto zodpovedá Q20 ročnej veľkej vode. Prietok Q100 = 70 m³s⁻¹ ohrozuje svoje nábrežia vybrežením prúdu bystrinného toku. Druhý vodohospodársky významný potok Smrečník (Zvolenodolinský) je zaradený medzi vodárenské toky s pásmami hygienickej ochrany vyhlásenými ONV – OPLVH Žiar nad Hronom č. 118/81 dňa 20.10.1981. Je zdrojom surovej vody pre úpravňu vody Pod čerešňou, ktorá zásobuje mesto pitnou vodou. Odber a úpravňa vody sú zriadené na hornom toku. Dolný úsek po zaústenie do Kremnického potoka je upravený. Je tu vybudovaná obojstranná korytová úprava. Pričný profil lichobežník spevnený dlažbou z lomového kameňa. Spád upravený 10 stupňami výšky 1 m. Pred zaústením medzi domami a pod hlavnou cestou je prekrytý prefabrikátmi. Ďalšie potoky Skalka (Bystrica) a Veterník sú zaradené ako drobné toky s funkciou odvádzania dažďových vôd z územia mesta. Veterník je v polovici svojho toku prehradený, vytvára rybník s miestnym využitím. Celkové odtokové pomery zo svahovitého územia mesta sú priaznivé pre odtok povrchových vôd aj voľne rigolmi a jarkami do uličnej kanalizácie vyústenej do miestnych potokov (ÚPM Kremnica, 2012, s.132).

Podzemné, minerálne a termálne vody

Zdroje pitnej vody pre mesto tvoria jednak podzemné pramene a jednak okolité potoky cez úpravne vody. Podzemné vody v riešenom území determinujú najmä charakteristiky hydrogeologického kolektoru, ktorý tvorí samostatný hydrogeologický región – neovulkanity Kremnických vrchov. Vyznačuje sa najmä puklinovým typom priepustnosti, miernou hydrogeologickou produktivitou, s prietochnosťou $T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$. Litologicky je tvorený najmä andezitmi, ryolitmi a vulkanosedimentárnymi pieskvcami a konglomerátmi. V katastrálnom území mesta sa nenachádza žiaden vodárenský využívaný vrt. Významný je ale výskyt geotermálnej vody v Kremnici, ktorá sa využíva v miestnom kúpalisku (ÚPM Kremnica, 2012, s.155-156).

Podzemné zdroje predstavuje 9 prameňov s výdatnosťou spolu max. 20 l.s⁻¹, min. však 6 l.s⁻¹, zachytených v okolí Kremnice. Dve úpravne vody s kapacitou 20 + 20 l.s⁻¹ odoberajú povrchovú vodu z akumuláčnej nádrže banského vodovodu resp. z horného toku Zvolenodolinského potoka (Smrečník). Pitnú vodu pre ŠRS Skalka a STV Suchá Hora poskytujú pramene Horné Gregy a vrtaná studňa pri potoku Turček s doporučeným odberom 12 l/s. Zdrojom pitnej vody je aj vodárenská nádrž nad obcou Turček pre skupinovú vodovod do Žiaru nad Hronom, vedený pozdĺž západného okraja územia Kremnice. Zdroje úžitkovej vody tvoria horné úseky tokov Turca a Turček pre "Turčekovský banský vodovod" na účely banskej činnosti a tiež pre úpravňu vody na Kremnických Baniach pre kremnický mestský vodovod. Skalka (Bystrica) je zdrojom úžitkovej vody pre "Grobnianský úžitkový vodovod", pôvodne pre mestskú fontánu a kropenie ulíc. ŠRS Skalka využíva odber z potoka Turček na zasnežovanie. Hlbinným zdrojom vody je vrt s termálnou vodou v blízkosti šachty Ludovíka s výdatnosťou 45 l.s⁻¹ a teplotou 43,9°, ktorý sa využíva na termálnom kúpalisku v meste (ÚPM Kremnica, 2012, s.126).

Klimatické pomery

Kremnica sa nachádza v mierne teplej klimatickej oblasti (M) – okrsku M7 (Atlas krajiny SR, 2002). Mierne teplá oblasť je charakterizovaná ako oblasť s priemerom menej ako 50 letných dní za rok, s denným maximom teploty vzduchu – 25°C. Samotný okrsk M7 je charakterizovaný ako mierne vrchovinový, teplý a veľmi vlhký. Priemerná ročná teplota v záujmovom území je 4 – 6°C, priemerná teplota v januári je –4 až –5°C, priemerná teplota v júli je 16°C. Minimálne zrážky sa v území riešenom územným plánom vyskytujú spravidla v januári až marci, maximá bývajú v júni, pričom aj mesiace júl a august bývajú na zrážky bohaté. Všeobecne platí, že letný polrok je spravidla na zrážky bohatší ako zimný. Na tvorbe zásob podzemných vôd sa však v dôsledku vysokej evapotranspirácie v lete podieľajú hlavne jesenné a zimné zrážky (Atlas krajiny SR, 2002). Prúdenie vzduchu je modifikované predovšetkým členitosťou reliéfu. V otvorených oblastiach prevláda prúdenie od severozápadu a severovýchodu, v nižších polohách pozdĺž údolia potokov, t.j. hlavne zo severného smeru. Veternosť je slabá, 70-80 % vetrov nepresahuje rýchlosť 2 m/s (ÚPD Kremnica, 2011, s.23).

Priemerné teploty vzduchu v °C

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
1931-1960	-3,3	-2,1	2,4	7,6	12,7	15,8	17,9	17,1	13,3	7,8	2,8	-0,8	7,6
1987-2004	-3,4	-1,8	0,9	6,2	11,6	14,5	16,3	15,9	11,0	6,7	1,4	-3,0	6,4

Zdroj údajov: stanice Kremnické Bane (1987-2004), Kremnica (1931-1960)

V posledných dvoch desaťročiach sa v tejto oblasti vyskytovali častejšie teplé obdobia ako chladné najmä v priebehu leta a zimy. Posudzovaná oblasť patrí do mierne vlhkej klimatickej oblasti. Humidita klímy rastie od predhorí k pohoriam, a tým sú v oblasti Kremnické Bane zrážky častejšie a zrážkové úhrny väčšie ako v oblasti Kremnice.

Priemerné úhrny zrážok v mm														
Stanica/mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	
Kremnica	53	57	60	72	87	81	92	75	77	67	78	62	861	
Kremnické Bane	57	64	68	74	94	88	100	80	83	74	86	66	934	

Zdroj údajov: stanica Kremnica, Kremnické Bane

Snehová pokrývka sa v posudzovanej oblasti vyskytuje v priemere od polovice novembra do konca marca. Jej trvanie je v priebehu zimy občas prerušované a preto v predhoríach v priemere trvá 80 dní, vo vyšších polohách v priemere 105 dní. Pri tuhých a dlhých zimách trvá snehová pokrývka až 150 dní, pri suchých a teplých zimách len okolo 40 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrchole zimy dosahujú v predhoríach 23 cm, vo vyšších polohách až 30 cm s 80 až 90 % zabezpečenosťou výskytu. V ročnom chode je v riešenom území najviac priameho slnečného svitu o mesačnom priemere 225-242 hodín v období máj až august. V lete občas priamy slnečný svit tu trvá aj viac ako 300 hodín. V riešenom území sa najviac oblačnosti, vodnej pary o vysokej relatívnej vlhkosti vzduchu a najviac hmlových dní vyskytuje v zimnom období a najviac búrok v letnom období. Medzi týmito meteorologickými prvkami je vzájomná súvislosť. V ročnom chode je najväčšia relatívna vlhkosť vzduchu koncom jesene a v priebehu zimy. V riešenom území prevláda prúdenie vzduchu od severozápadu až severu. V teplom polroku sa výraznejšie uplatňuje prevládajúce podružné prúdenie vzduchu od juhovýchodu až juhu. Veternosť je v tejto oblasti mierna, v otvorených vyšších polohách priemerné mesačné rýchlosti vetra sa pohybujú zväčša 3 – 4 m.s.⁻¹, v nižších polohách v rozmedzí 2 – 3 m.s.⁻¹ (ÚPD Kremnica, 2011, s.24-26).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Biogeografická poloha územia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov spôsobuje prelínanie panónskych prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Ďalšou charakteristickou črtou je jeho bohatá banícka minulosť, dokumentovaná unikátnymi technickými pamiatkami a tiež osobitný krajinársky charakter. Výskytom a počtom minerálov nemá na Slovensku obdobu.

Rastlinstvo

Vegetácia Kremnických vrchov ovplyvňuje blízkosť kotlín a členitosť pohoria, ktorá podporuje horizontálne i vertikálne prenikanie na teplo náročných druhov. Dub zimný (*Quercus petraea*) dosahuje pri Kremnici hranicu 1100 m.n.m., 230-ročné porasty cere (*Quercus cerris*) pri Budči sú na hranici jeho areálu. Tu má izolovaný výskyt aj javor tatársky (*Acer tataricus*). Na vápencoch pri Sklenom sa vyskytuje dub plstnatý (*Quercus pubescens*). Riedke skalnaté porasty duba zimného a cere (*Quercus petraea-cerris*) v rezervácii Boky majú v podraсте, najmä na otvorených lesostepiach početné teplomilné druhy a pekné príklady sukcesie. Veľa plôch zaberá spoločenstvo kostravy padalmatskej (*Festucetum pseudodalmaticae*). Ekologicky i fytogeograficky dôležitejšie druhy sú kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), hrachor Nissolov (*Lathyrus nissolia*), šalát trváci (*Lactuca perennis*), ruža najtrnitejšia (*Rosa spinosissima*), vzácne tu rastie aj kavýľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*) a hviezdnoteč čemerícový (*Hacquetia epipactis*). Z horských druhov je pri Hrone zuhačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*) a čučoriedka brusnica (*Vaccinium vitis-idaea*). Dolinami zostupuje nízko udatník lesný (*Aruncus silvester*) a zemolez čierny (*Lonicera nigra*). Ryolitové bradlá sú vhodné pre vývoj submontánných kyslých dubín a bučín (*Luzulo-Fagion*). Neutrálne podložie aglomerátov podporuje vznik mezofilných dubovo-hrabových lesov s ostricou chlpatou (*Carex pilosa*). Najväčšie plochy zaberajú kvetnaté bučiny, ktoré na strmších svahoch majú tendenciu prechodu k bučinám so zubačkou cibul'konosnou (*Dentaria bulbifera*). Pralesovité útvary zmiešaného jedľovo-bukového lesa (napr. Badínsky prales) majú chudobnejší bylinný podrast ako podlesy na kryštaliniku. Horské druhy vysokých bylín sa objavujú pravidelnejšie len pod hlavným hrebeňom. Na Zlatej studni rastie plavúň jedľovitý (*Lycopodium sellago*) a plavúň sploštený (*Lycopodium complanatum*). V severnej časti pohoria je vzácny tis obyčajný (*Taxus baccata*) a na dolomite severovýchodných výbežkov má okrajový výskyt pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*). Banská činnosť a zakladanie rozptýlených osád

prispeli k zníženiu lesnatosti, dnes je v centre pohoria hodne psicových pasienkov (<http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43>, 4.7.2011).

Živočíšstvo

Charakter živočíšstva podmieňujú nielen ekologické faktory prírodného prostredia, ale v značnej miere aj človek, ktorý tu od 12. storočia sústavne zasahuje do prírody intenzívnym využívaním územia. V Kremnických vrchoch je možné pozorovať prelínanie karpatských druhov s panónskymi, podobne sa striedajú druhy západné s východnými. Celkovo sa tu nachádza vyše 100 druhov vtákov, 40 druhov cicavcov, asi 20 druhov rýb, veľké množstvo bezstavovcov. Mnohé z týchto žijúcich živočíšnych druhov sú zákonom chránené (<http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>, 4.7.2011).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Zásobovanie pitnou vodou

Pitnou vodou je Kremnica zásobovaná z verejného vodovodu využívajúceho lokálne vodné zdroje. Systém zásobovania pitnou vodou je rozdelený do viacerých tlakových pásiem. Územným plánom sa súčasný systém zásobovania mesta pitnou vodou zachováva, s jeho doplnením a rozšírením podľa jeho navrhovaného urbanistického rozvoja. Katastrálnym územím mesta vedie trasa skupinového vodovodu Turček - Kremnica - Žiar nad Hronom, na ktorý v návrhovom období územného plánu nie je potrebné mesto napojiť (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

Mesto Kremnica je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu v správe SLVS a.s. OZ Žiar nad Hronom. Vodovod v meste bol založený v roku 1884 zachytením 3 prameňov na úbočí Štós nad mestom so spoločnou výdatnosťou 2 – 10 l/s. S rozrastajúcim sa mestom postupne sa rozširovali jednak zdroje vody a jednak potrubné rozvody. Vodovodná sieť v súčasnosti pokrýva celé územie mesta. Keďže v ďalšom rozvoji mesta kapacity prameňov už nepostačovali, pristúpilo sa k využívaniu povrchovej vody z potokov. Vybudovaním úpravne vody „Pod čerešňou“ na potoku Smrečník (20 l/s) a úpravne vody v Kremnických Baniach (20 l/s) získala sa kapacita (40 l/s) dvojnásobne prevyšujúca pramenné zdroje (ÚPM Kremnica, 2012, s.127) V meste sú vybudované nasledujúce zariadenia na zásobovanie vodou:

Turčekovský banský vodovod je najstaršie zariadenie na privod potočnej vody do Kremnických Baní potrebný v baníctve pri spracovaní rudy. Pred storočiami sa vybuvoval mnohokilometrový privodný žľab od potokov v okolí Turčeka do Kremnických Baní. Prekrytý žľab prekonávajúci niektoré kopce štôľňou a údolie v Kremnických Baniach akvaduktom, privádza vodu do otvorenej akumuláčnej nádrže v Kremnických Baniach, vybudovanej na kóte 775 m.n.n. Z nádrže sa voda využívala na pranie rudy a na získanie mechanickej energie na drvenie rudy. Viedla sa flúdormi k nižšie stupňovite položeným šachtám a odovzdávala svoju energiu mechanickým zariadeniam. Do roku 2005 sa využíval na pohon turbín na výrobu elektrickej energie na IV. šachte.

Úpravňa vody v Kremnických Baniach, ktorá dodáva pitnú vodu do kremnického mestského vodovodu odoberá surovú vodu z akumuláčnej nádrže tohto vodovodu.

Grobnianský vodovod – vybudovaný v Kremnici v roku 1830 bol zrekonštruovaný v roku 1940. Privádza potočnú vodu do stredu mesta na úžitkové účely. Zdrojom vody je potok Smrečník (Zvolenodolinský) z ktorého hradlo odráža vodu do žľabu pri potoku na kóte 645 m.n.m.. Privod vody je nekrytým vydláždeným žľabom 50/40 cm vedeným po svahu Grobne v dĺžke 2100 m. Žľab privádza vodu do vodojemu s obsahom 100 m³ na kóte 630 m.n.m. na úbočí Grobne. Z vodojemu vedie potrubie DN 100 do starej mincovne. Hlavným odberateľom vody bola do r. 2006 Mincovňa š.p. a niekoľko záhradkárov na Grobni.

Kremnický mestský vodovod na pitnú vodu bol založený v roku 1884, kedy boli zachytené prvé pramene na Kremnickom Štose nad mestom ako zdroje pitnej vody. Celé privodné potrubie bolo dobudované v r. 1893. Rozvodná sieť v rokoch 1900 až 1928. Vodojemy železobetónovej konštrukcie „Nad stanicou“, „Nad kasárňami“ a na hrade "(Zámocký)" boli vybudované v r. 1925, kedy boli zachytené ďalšie tri pramene. K odberu vody z potoka sa pristúpilo v r. 1940 vybudovaním úpravne vody Pod čerešňou. Ďalší vodojem Grobňa bol vybudovaný v r. 1950 a plnený z ÚV Pod čerešňou. Výstavba druhej úpravne vody na Kremnických Baniach bola skončená v r. 1965 a ako nové najväčšie zariadenie začala dodávať pitnú vodu pre mesto do vodojemov Na Grobni a Na Hrade. Uličné rozvodné potrubie bolo viackrát rekonštruované a rozšírené až do súčasného rozsahu.

Skupinový vodovod Turček – Kremnica – Žiar nad Hronom (TKŽ)

Vodovod je v prevádzke od roku 1992, kedy bola vybudovaná úpravňa vody v Turčeku. Zdroj vody vodárenská nádrž bola dokončená v roku 1996, dovtedy úpravňa spracovávala povrchový odber z horného toku rieky Turiec. Diaľkový privádzač DN 500 vychádza z úpravne vody, prechádza celým kremnickým údolím v dĺžke 18 km do Žiaru nad Hronom. V súčasnosti dodáva pitnú vodu do vodojemu Krahule 400 m³, Kremnické Bane 2 x 150 m³, Horná Ves 400 m³, Dolná Ves 2 x 150 m³ a zaústuje do vodojemu 2 x 5000 m³ na Šibennom vrchu v Žiari nad Hronom.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Stredisko má spracovaný a schválený návrh ÚPN-Z komplexného strediska rekreácie a cestovného ruchu Skalka, ktorý rieši zásobovanie pitnou vodou novým vodovodom z hydrogeologického vrtu HTK-1 s hĺbkou 42 m pri potoku Turček na kóte 950 m.n.m., z ktorého je voda čerpaná do vodojemu s objemom 650 m³ na kóte 1225 m.n.m. umiestneného pri areáli TV vysieláča. Z vodojemu je vyvedené zásobovacie potrubie DN 160 PVC pre gravitačné zásobovanie plánovaných i jestvujúcich objektov strediska (ÚPM Kremnica, 2012, s.126-127).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia).

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd z intravilánu mesta je uličnými stokami vyústenými do miestnych potokov bez čistenia. Realizuje sa projekt na vybudovanie hlavnej kmeňovej stoky súbežne s Kremnickým potokom až po Hornú Ves, kde ústi do tam už jestvujúcej čističky odpadových vôd. Horný úsek kmeňovej stoky bol už vybudovaný zároveň s výstavbou novej cesty cez mesto a vyústený je zatiaľ do Kremnického potoka bez čistenia. Začal sa realizovať aj zberač na zachytenie vyústení uličných stôk do potoka Skalka (Bystrica) a ich odvedenie cez stoku na Dolnej ulici do kmeňovej stoky pri Nemocnici s poliklinikou. Podobne budú zachytené vyústenia z Veterníka a zo závodu ELBA na dolnom úseku kmeňovej stoky po jej dobudovaní.

Stredisko športu a cestovného ruchu Skalka

Odvádzanie a zneškodňovanie splaškových vôd z objektov sa rieši dvojako. Na zneškodňovanie splaškových vôd sú hotely Minciar, Limba, Fortuna a Skalka vybavené vlastnými čističkami odpadových vôd. V individuálnych chatách sú splašky akumulované v žumpách, ktoré sa časom vyvážajú. Vyčistené vody z ČOV sú odvádzané kanalizačným zberačom DN 160 PVC do pravostranného prítoku potoka Skalka. Povolenie vydal OÚŽP v Banskej Štiavnici rozhodnutím č. 2005/00016/ZH zo dňa 11.4.2005 na množstvo $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$ a limity 45 mg BSK5 a 35 mg NL. Návrh ÚPN-Z rieši zneškodňovanie splaškových vôd z novobudovaných objektov taktiež v malých ČOV zaústených do kanalizačného zberača DN 160 PVC. Celkové budúce množstvo vyčistených vôd odvádzaných kanalizačným zberačom bude $Q_m = 4,7 \text{ l.s}^{-1}$ a prekročí povolené $Q_m = 2,3 \text{ l.s}^{-1}$. Uzemnoplánovacia dokumentácia zóny navrhla preto predĺženie zberača DN 160 PVC a jeho zaústenie do potoka Skalka s väčším prietokom. Všetky územným plánom mesta navrhované stavby a zariadenia vodného hospodárstva (pre zásobovanie vodou a odkanalizovanie), vrátane úprav ich trás a zariadení na nich, sú podľa ustanovení § 11, ods. 5g a § 13, ods. 3a stavebného zákona, verejnoprospešnými stavbami (ÚPD Kremnica, 2012, s.132).

Elektrická rozvodná sieť

Elektrickou energiou je mesto zásobované z elektrostanice a 110/22 kV transformovne vedeniami zo Žiaru nad Hronom a z Handlovej. Súčasný stav miestnej 22 kV distribučnej siete je výraznejšie poznamenaný postupnosťou jej výstavby a zložitými terénnymi a priestorovými podmienkami mesta. Územným plánom sa navrhujú nevyhnutné úpravy 22 kV elektrovedení a ich rozšírenie v miestach novonavrhovanej zástavby, vrátane návrhu nových 22/0,4 kV trafostaníc. Okrem verejných rozvodov má na území mesta elektrorozvody aj Kremnická banská spoločnosť, ktorá vyrobenú elektrickú energiu distribuuje aj do verejnej siete (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

Napojenie na nadradenú rozvodnú sústavu je dvojitým 110 kV vedením pozdĺž južného a východného okraja mesta. Z rozvodne sú vyvedené 22 kV linky ako zásobovacie okruhy okolo mesta a ďalšie linky vyvedené na Turiec, na športovo rekreačné stredisko Skalka a pre TV zariadenia na Suchej Hore. Územie mesta je takto ohraničené primárnymi elektrickými vedeniami a ich ochrannými pásmami. Zásobovací okruh okolo mesta križuje južným smerom navrhované rozvojové plochy pre výhľadovú zástavbu. Toto vedenie sa v budúcnosti dostane medzi zástavbu, preto je nutná jeho budúca kabelizácia v zemi, vrátane odbočiek a prípojok. Dovtedy sú navrhnuté úsekové preložky tohoto 22 kV vedenia križujúceho plochy prvej fázy zástavby. Navrhnuté je aj preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo". Odbočka 22 kV k trafostaniciam TS9-TS10 križuje navrhovanú zástavbu rodinných domov "Nad Veterníkom", preto je nutná jej kabelizácia v zemi v predstihu pred kabelizáciou okruhového 22 kV vedenia, z ktorého odbočuje (ÚPM Kremnica, 2012, s.134).

Športovo rekreačné centrum Skalka

Jestvujúce hotely sú zásobované elektrickou energiou 22 kV vedením č. 475 zo 110/22 kV ES Kremnica cez trafostanicu Skalka 2 x 630 kVA a Fortuna 400 kV. Trafostanica vysielača je zásobovaná 22 kV vedením č. 399 z ES Banská Bystrica. Výkony trafostaníc postačujú (ÚPM Kremnica, 2012, s.137).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
  - 2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
  - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
  - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
  - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
  - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
  - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
  - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
  - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
  - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
  - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Plynom je Kremnica zásobovaná z odbočky VTL trasy pohronskeho plynovodu prostredníctvom VTL/STL regulačných staníc, umiestnených v okrajových častiach mesta. Kremnica je plynifikovaná od roku 1985. Podľa celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2001 bolo z počtu 2019 trvale obývaných bytov 708 bytov vybavených plynom zo siete. Za štyri roky do roku 2005 vzrástol tento počet o 154 bytov na 862 bytov. Celkový podiel plynifikácie podľa uvedeného prehľadného rozboru je 88 %, čo je vysoký ukazovateľ, prevyšujúci priemery podobných sídiel. Ďalšie zvyšovanie podielu plynifikácie je možné napojovaním rodinných domov, ktorých je len 58 % plynifikovaných. Podmienkou je výstavba plynovodov k jestvujúcej okrajovej zástavbe mesta. Vyžiada si to aj napojenie lokalít novej výstavby navrhovanej na južnom okraji mesta, ktorá prinesie 370 nových odberateľov. (ÚPM Kremnica, 2012, s.81).

V maloodbere pre školy, úrady, obchody, podnikateľov a organizácie sú špecifické odbery primerané ukazovateľom z miest podobnej veľkosti a vybavenosti, ktoré sa pohybujú od 10000 - 15000 tis.m³/odberateľ/rok. Veľkoodber plyn v ostatných rokoch klesá. Klesajú najmä odbery veľkých

odberateľov (budova polikliniky, psychiatrická nemocnica, školy, internáty) a najmä priemyslu (Mincovňa, ELBA) ako najväčších odberateľov. Na klesanie odberov vplyva úspornosť v spotrebe plynu vplyvom nárastu jeho ceny (ÚPM Kremnica, 2012, s.141).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57 vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území
  - 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
  - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch
- s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

Decentralizované zásobovanie teplom má potrebnú flexibilitu a je vhodné aj pre objekty, ktoré rekonštrukciou zmenia nielen funkciu, ale aj tepelnú potrebu. Samostatné zdroje tepla - domové kotolne sú umiestnené v urbanizovanom území, a preto by sa v nich mal zásadne spaľovať zemný plyn. Individuálne vykurovanie z drobných domových kotolní s výkonom 15-50 kW (výnimočne až 300 kW) sa hodí pre všetky priestory nízkopodlažnej zástavby. Najvhodnejšou energiou pre individuálne vykurovanie z hľadiska komfortu užívateľa a ochrany životného prostredia je vedľa elektrickej energie zemný plyn. Väčšina bytového fondu a vybavenosti má individuálne zabezpečovanú prípravu tepla na vykurovanie a teplej úžitkovej vody. Len sídliská Londýn a Huty sú teplom a teplou vodou zásobované z centrálnej plynovej kotolne. Súčasný systém zásobovania teplom sa v územnom pláne predpokladá zachovať s jeho doplnením podľa schválenej Koncepcie zásobovania teplom a teplou úžitkovou vodou. V novobudovaných častiach mesta sa pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody navrhujú prevažne lokálne zdroje na báze využívania zemného plynu. Najväčším dodávateľom tepla a teplej vody pre obyvateľstvo je STEFE Zvolen s.r.o. Zdrojmi tepla sú plynové kotolne K1 a K6, kotolne na biomasu a plyn K3 a K5 z nich najmä kotolňa K5 so svojimi rozvodmi tepla, zásobujúca 825 bytov sídliska. Kotolne K1, K3, K6 zásobujú 149 bytov. Ostatných 454 bytov a 591 RD v meste sa zásobuje individuálne. Využívajú malé domové či bytové kotle na plyn i pevné palivá, ale aj kachle, pece a sporáky na pevné a iné palivá. Najväčšia spotreba tepla je pri vykurovaní a spotrebe paliva je závislá na efektívnosti vykurovania. Efektívnosť vykurovania priamo závisí na spôsobe vykurovania. Výsledky sčítania ukazujú, že prevažujú moderné spôsoby vykurovania na plyn a elektrinu spolu v 1273 bytoch. Uplatňuje sa však aj tradičné vykurovanie pevnými palivami v 325 bytoch. Vykurovanie ostatnými palivami v 421 bytoch značí kombinované spôsoby vykurovania, podľa vývoja cien palív. Najlacnejšie teplo podľa terajších cien je z palivového dreva 3,32 €/GJ, z uhlia 7,63 €/GJ, z plynu 1129,79 €/GJ, a najdrahšie z elektriny 18,26 €/GJ. Obyvatelia domov a bytov. v ktorých ostali zachované pece, sporáky, elektrické piecky, bojler, variče, majú možnosť voliť palivo podľa svojich individuálnych kalkulácií (ÚPM Kremnica, 2012, s.142).

Telekomunikácie

Telefónni účastníci v meste sú napájaní na miestnu digitálnu ústredňu Kremnica. Táto ústredňa je pripojená k riadiacej ústredni Žiar nad Hronom a kapacitne je dimenzovaná na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé telekomunikačné služby pre mesto a pre jeho okolie. Užívatelia mobilných telefónov majú spojovací signál zabezpečený žiaričmi rozmiestnenými na okolitých svahoch jednotlivými operátormi.

Diaľkové telekomunikačné káble

Územím mesta prechádza metalický kábel telekomunikácií prepájajúci RDÚ Žiar nad Hronom s RDÚ Martin a spájajúci sídla po celej svojej trase. Kábel je zaslučkovaný do RSÚ Kremnica. Podklady či pripokládky ďalších káblov nateraz nie sú plánované. Do turistického rekreačného strediska Skalka a TV Suchá Hora je vedený optický kábel z ústredne v Kremnici. Návrh rozvoja telekomunikačných

zariadení je podaný v návrhu ÚPN-Z strediska spracovaného URKEA s.r.o. Banská Bystrica (ÚPM Kremnica, 2012, s.145).

Ochranné pásma

1. ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie výbojkovými sodíkovými svietidlami alebo LED svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO mesta pri transformátorovej stanici.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove mestského úradu. Od budovy MU je rozvod vedený na stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu prechádza pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Zastavané územie mesta je značne svahovité. Rovinatých plôch pre širšie inundácie ohrozujúce obytnú zástavbu niet. Potoky odvodňujúce územie mesta majú ustálené korytá, v úsekoch toku medzi zástavbou spevnené a miestami prekryté. Kremnický potok ako recipient všetkých potokov má prietochný profil dimenzovaný na Q20 ročnú veľkú vodu. V úseku pri autocampingu je Kremnický potok neupravený, prirodzene meandrujúci s hlbokým korytom. Dochádza tu k vymieľaniu brehov – jeden úsek na ľavej strane pri autocampingu a pravostranný breh v mieste bývalého smetiska. V týchto úsekoch navrhuje SVP š.p. spevnenie brehov kameňom. V úseku Mestského parku je koryto toku upravené, ľavostranný breh je v rámci cesty dostatočne zvýšený, pravostranný breh je nižší, avšak na základe dlhodobých pozorovaní tu nedochádza k vybrežovaniu vôd. Nad týmto úsekom sa nachádzajú Benešove profily, ktorých kapacita umožňuje prietok určitého množstva vody a predmetný úsek koryta toku je schopný tento prietok previesť. Z uvedených dôvodov SVP nepovažuje za potrebné v predmetnom úseku riešiť ochranné opatrenia. V úseku Lúčanský prechod je Kremnický potok prekrytý a akýkoľvek zásah by narušil historické jadro mesta. Ostatné potoky sú krátke, lebo vznikajú v okolí mesta. Majú prudký sklon, bystrý tok a malé povodie, takže stačia odvieť dažďové vody bez ohrozovania mestskej obytnej a ostatnej s nimi kontaktnej zástavby. V lokalite Kalvária a Šibeničný vrch boli vybudované vodozádržné jazierka a ryhy. (ÚPM Kremnica, 2012, s.133).

V známych inundačných územiach vodných tokov Kremnický potok (Piargský potok), Smrečník a Skalka (Bystrica) sa žiadna nová výstavba charakteru stavebných objektov nenavrhuje. V južnej časti zastavaného územia mesta sú navrhované zariadenia dopravného vybavenia umiestnené tak, aby ich bolo možné opatreniami na vodnom toku chrániť proti vplyvom veľkých vôd (ÚPM Kremnica, 2012, s.161).

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: 10 m od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadne pevné stavby ani súvislé vzrastlé zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V meste t.č. nie sú, okrem štandardných, evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej ochrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu alebo osobitným požiadavkám, ktoré by bolo potrebné v ÚPN mesta zohľadňovať. Zásady civilnej ochrany obyvateľstva stanovuje zákon č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorého účelom je upraviť podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí a stanoviť úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva. Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu mesta (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva. Požiadavky na ukrytie obyvateľstva sú riešené v rámci regulatívov verejného technického vybavenia, v súlade s § 11, ods. 5, písm. f a § 139, ods. 10 písm. m citovaného zákona. V územnom pláne nie je uvažované s vybudovaním samostatného krytu CO. V prípade výstavby väčších komplexov, kde je predpoklad zvýšenej koncentrácie obyvateľov, bude potrebné podporiť projekty s podzemnými pivničnými priestormi, v ktorých sa dajú realizovať úkryty pre obyvateľstvo pri vzniku mimoriadnych udalostí. Podrobné požiadavky na ochranné stavby CO obyvateľstva budú spracované v súlade s vyhláškou MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno – technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, uvedených v § 4, ods. 4 vyhlášky v následnej podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácii a územnoplánovacích podkladoch (ÚPN-Z, resp. územnoplánovacie a urbanistické štúdie), a v prípravnej projektovej dokumentácii stavieb (ÚPM Kremnica, 2012, s.161).

Požiarina ochrana

V Kremnici je požiarina ochrana zabezpečovaná prostredníctvom dobrovoľného hasičského zboru, ktorý sídli v účelových priestoroch na Langsfeldovej ulici, bez možností ich rozšírenia, polohovo však vhodne situovaných. Odber požiarnej vody sa zabezpečuje z verejného vodovodu a z úžitkových vodovodov (banský vodovod). Pre stály odber požiarnej vody bude možné po primeranom dopravnom sprístupnení, ktoré je územným plánom riešené, využiť vodnú nádrž pri IV. šachte. V územne odlúčenej časti na Skalke možno odber požiarnej vody zabezpečiť z lokálnych rozvodov pitnej vody. Požiadavky zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení novších predpisov sa z hľadísk nárokov na požiarnu bezpečnosť stavieb pri návrhu územného rozvoja mesta primerane zohľadňovali (ÚPM Kremnica, 2012, s.161).

Odvádzanie dažďových vôd

V meste nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriadenia väčších spevnených plôch (napr. odstavňových a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Podobným spôsobom je riešený odvod vody (spolu s odvodňovacími rigolmi) z centrálnej zrekonštruovanej časti mesta. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v meste a jeho okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Zázemie mesta obsluhuje a jeho nadregionálne prepojenie zabezpečuje predovšetkým štátna cesta I/65, vedúca zo Žiaru nad Hronom do Martina. Regionálne dôležitou je tiež železničná trať č. 171 z Hronskej Dúbravy do Hornej Štubne, ktorá pokračuje do železničnej stanice Vrútky. Pre prepojenie mesta s intenzívne urbanizovaným pohroním, okresným sídlom Žiar nad Hronom a Slovenskom je mimoriadne dôležitý cestný ťah I/50 – rýchlostná komunikácia R1 v trase (Banská Bystrica) - Zvolen - Žiar nad Hronom - Nitra - Trnava - (Bratislava), ktorá záujmové územie mesta tanguje v južnej polohe, kde v údolí Hrona vedie súbežne so železničnou traťou č. 150 (Zvolen) – Hronská Dúbrava – Šurany – (Bratislava). Podľa aktualizovaného Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR, schváleného vládou SR v novembri 2004, sa výhľadovo uvažuje s trasou rýchlostnej cesty R3 Kremnickou dolinou (v úseku Šášovské Podhradie – Turčianske Teplice, okrem toho je v tomto projekte uvažovaná aj alternatívna trasa Banská Bystrica – Turčianske Teplice, cez Harmaneckú dolinu), ako súčasť nadnárodného cestného ťahu E77 MR – Šahy – Zvolen – Martin – Trstená – PR (ÚPM Kremnica, 2012, s.33).

Cesty I triedy a regionálne komunikácie II a III triedy

Katastrálne územie mesta a jeho záujmové územie ležia priamo na štátnej ceste I. triedy č. I/65 Nitra - Žiar nad Hronom - Kremnica - Turčianske Teplice - Martin. Cesta je v úseku Nitra - Žiar nad Hronom súčasťou medzinárodného dopravného koridoru E 58, na území Slovenska v trase Bratislava - Nitra - Zvolen - Košice. Tento úsek je budovaný ako rýchlostná cesta R1 v úseku Nitra - Zvolen a R2 v úseku Zvolen - Košice. Cesta I/65, prechádzajúca katastrálnym územím Kremnice, je v úseku Žiar nad Hronom (Šášovské Podhradie) - Turčianske Teplice - Martin spojnicou rýchlostnej cesty R1 (E58) s cestou I/18 a s pripravovaným diaľničným ťahom D1 (E 50). Podľa Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest v SR a v zmysle nadradenej územnoplánovacej dokumentácie má výhľadovo záujmovým územím mesta viesť trasa rýchlostnej cesty R3 Šahy - Zvolen - Šášovské Podhradie - Martin, ako súčasť medzištátneho dopravného prepojenia sever - juh (E 77). Problematikou tohto dopravného prepojenia sa zaoberá Technicko - ekonomická porovnávací štúdia ciest II/577 Turčianske Teplice - Kremnica - Šášovské Podhradie - Zvolen (štúdia cesty II/577 ako variantné trasy A1, A2, A3 a C, resp. cesty I/65 ako variantná trasa B), ktorá má slúžiť ako technicko - ekonomický podklad pre výber trasy rýchlostnej cesty R3. (Objednávateľom štúdie bola Slovenská správa ciest, IU Banská Bystrica, spracovateľom bol Terraprojekt, a.s. Bratislava). Nadradená dokumentácia - ÚPN VÚC Banskobystrického kraj tak isto rieši problematiku vedenia trasy rýchlostnej cesty R3, pričom návrh trasy je vedený v úseku Šášovské Podhradie - Kremnica - Turčianske Teplice, so západným obchvatom Kremnice, mimo jej katastrálneho územia. Do riešenia územného plánu Kremnica je zakreslený vybraný variant vedenia cesty R3 v záujmovom území mesta Kremnice. V dopravnom riešení mesta (v rámci riešenia jeho katastrálneho i zastavaného územia) sa v návrhovom období územného plánu mesta (do roku 2020) uvažuje s cestou I/65 v jej súčasnom prieťahu mestom. V spádovom obvode mesta Kremnica sú dopravné väzby zabezpečované po cestách nižších tried, ako je cesta II/578 Kremnica – Skalka – Kordíky – Tajov – Banská Bystrica, s nevybudovaným úsekom Skalka – Kordíky, cesta III/05079 Kremnica – Nevoľné – Trnavá Hora a cesta III/06529 Kremnica – Lúčky – Kopernica s možnosťou prepojenia na cestu I/50 (E-572). Cesta II/578 má v úseku Kremnica – Skalka výlučne účelovú (lesné hospodárstvo) a športovo-rekreačnú funkciu pre prístup do športových areálov Krahule a Skalka. Cesta III/05783 Krahule – Skalka má funkciu hospodársku a prístupovú (spojovaciu) (ÚPM Kremnica, 2012, s.107).

V katastrálnom území mesta je základný komunikačný systém tvorený štátnou cestou I. triedy a regionálnymi cestami II. a III. triedy. Sú to:

Cesta I/65 – Nitra – Žiar nad Hronom – Kremnica – Martin. Katastrálnym územím prechádza severo-južne a priamo mestom Kremnica. Má celoštátny význam. Spája okres Žiar nad Hronom s okresom Martin a tvorí spojnicu európskych ciest E 58 (R1) a E 50 (D1).

Cesta II/578 – Katastrálnym územím prechádza v smere západ – východ a spája mesto Kremnica s rekreačným územím Krahulí a Skalky.

Cesta III/06529 - Kremnica – Kopernica – Slaská, v katastrálnom území vedie z mesta na západ len s dĺžkou 1,4 km. Spája spádové obce Kopernicu a Lúčky s mestom Kremnica a západným smerom vedie dopravu s možnosťou jej zapojenia na cestu I/50 (E 572).

Cesta III/05079 – Kremnica – Nevoľné – Trnavá Hora vedie mestom Kremnica smerom juhovýchodným a spája s mestom spádové obce Nevoľné a Ihráč.

Cesta III/05783 – spája spádovú obec Krahule s cestou II/578 a vytvára okružnú cestu cez rekreačné územie Krahúl' vo vzťahu Kremnica – Kremnické Bane (po ceste I/65) – Krahule – Kremnica (po ceste II/578).

Komunikácie zberné triedy B1

Cesta I/65 v prietahu mestom je v súčasnosti usporiadaná v kategórii a funkčnej triede MZ 12,5/60, resp. MZ 14/60, s prevažne nevyhovujúcimi napojeniami mestských komunikácií. V úseku na Langsfeldovej ulici sa v súčasnosti projekčne pripravujú jej úpravy a rozšírenie v úseku, dlhom 1,4 km na kategóriu MZ 9/60 (odvodnené z MZ 14/60) v intraviláne, a C 9,5/60 v extraviláne mesta, s úpravou jej smerového vedenia (úpravy oblúkov) a začlenením prídavného pruhu pre pomalé vozidlá. Do návrhu územného plánu mesta je zahrnutý vybraný variant rekonštrukcie. Kategória cesty II/578 je iba miestami MZ 8/50, ktorá ani nezodpovedá ceste II. triedy na území intravilánu ako komunikácii funkčnej triedy B1. V niektorých úsekoch šírka koruny cesty dosahuje len 5 – 6 m. Ministerstvo dopravy vo svojom stanovisku odporúča pre cesty druhej triedy z hľadiska koncepcie cestnej siete uvažovať mimo zastavaného územia s územnou rezervou pre kategóriu C 9,5/60 (cesta II/578). Toto odporúčanie je možné, vzhľadom na terénne podmienky, akceptovať až po vykonaní technických štúdií v rámci podrobnejších dokumentácií (ÚPM Kremnica, 2012, s.107).

Komunikácie zberné triedy B2

Sú to cesty III/06529 Kremnica – Kopernica a III/05079 Kremnica – Nevolné – Jalná. V intraviláne mesta – podľa šírkového usporiadania im môžeme prisúdiť kategóriu MZ 8/40. Intenzita dopravy je na týchto komunikáciách pomerne nízka, zodpovedajúca veľkosti sídla so 6 000 obyvateľmi. Kategória zodpovedá STN 736110.

Komunikácie obslužné triedy C2

Komunikácie obslužné sú prevažne nekategorizované. V náročnom výškovom a stiesnenom priestore sa komunikácie obslužné museli prispôbiť terénnym danostiam (väčšie spádové pomery, nevhodné smerové pomery, nedostatočné šírkové usporiadanie). Kategóriu MO 8/40,30 je možné prisúdiť uliciam Matunákova, Kutnohorská, S.Chalupku a Dolnej ul. Kategóriu MO 7/30 je možné prisúdiť ulici Veterníckej. Ostatné miestne komunikácie majú šírkové usporiadanie 3 – 5 m a je možné im prisúdiť kategóriu MO 5/30, resp. MOK 4/30 (ÚPM Kremnica, 2012, s.107).

Hromadná doprava

Hromadnú autobusovú dopravu na území Kremnice zabezpečuje dopravný závod SAD Zvolen, a.s., závod Žiar nad Hronom. Mesto Kremnica je napojené na 3 linky diaľkové a 10 liniek regionálnych, z ktorých linka č. 612401 Kl'ak – Kremnica – Žiar nad Hronom – Banská Bystrica je linkou nadregionálnou. Mesto má vybudovanú malú autobusovú stanicu SAD. Stanica je umiestnená v centrálnej zóne v blízkosti križovatky cesty I/65 s cestou II/578, 100 m od Námestia SNP a 200 m pešej dostupnosti od záchytného parkoviska a 200 m od Štefánikovho námestia. Súčasná autobusová stanica má vhodnú polohu z hľadiska organizácie automobilovej dopravy ako aj z hľadiska pešej návaznosti na centrum mesta. Nie je však vyhovujúca z hľadísk požiadaviek pamiatkovej ochrany (PR Kremnica), preto sa v Zadaní územného plánu mesta požadovalo riešiť jej premiestnenie do inej vhodnej polohy. Na autobusovej stanici končí 5 dopravných smerov SAD, ktoré radiálne vbiehajú do centra mesta. Autobusová stanica má vybudovanú krytú čakáreň a 6 nástupíšť. 1 nástupište pre linky diaľkové a 5 nástupíšť pre linky regionálne. Autobusové linky na území mesta plnia aj funkciu miestnej hromadnej dopravy, najmä v smere psychiatrická nemocnica a Skalka. Na všetky dopravné smery sú po meste rozmiestnené zastávky autobusovej dopravy SAD (nie MHD). Dopravné spojenie autobusmi s okresným mestom Žiar nad Hronom zabezpečuje 37 spojov v priemernom dni, kde je dobrá návaznosť na autobusy diaľkové a regionálne a vhodná návaznosť na hlavnú železničnú trať Nové Zámky – Zvolen (ÚPM Kremnica, 2012, s.119).

Železničná doprava

Katastrálnym územím mesta a jeho záujmovým územím prechádza základná železničná trať č. 171 Zvolen - Hronská Dúbrava - Diviaky, s pokračovaním trate č. 170 Zvolen - Banská Bystrica - Diviaky - Vrútky. Tento úsek železničnej trate je spojnicou dvoch hlavných železničných koridorov Slovenska, severného a južného ťahu, ktoré sú zaradené do železničných koridorov medzinárodného významu. Železničná trať je v úseku Hronská Dúbrava - Kremnica - Diviaky jednokolačná, s nezávislou trakciou, III. kategórie (ÚPM Kremnica, 2012, s.107).

Železničná dráha – jednokol'ajná trať Zvolen – Hronská Dúbrava – Diviaky prechádza východným územím mesta tangenciálne, prispôsobujúc sa (tak ako mesto) terénemu reliéfu. Preto aj železničná stanica Kremnica sa nachádza nad mestom, na východnom okraji vzdialená od centrálnej zóny 1,8 km po ceste, v pešej dostupnosti 1,0 km, ale s výškovým rozdielom takmer 100 m. Železničná stanica je spojená s jadrom mesta zbernou komunikáciou triedy B2 (cestou III/05079) a samostatnou pešou komunikáciou. Na stanici zastavuje niekoľko spojov hromadnej dopravy SAD. Železničná stanica Kremnica je stanicou 5. kategórie (prevádzkuje tiež stanicu Kremnické Bane a zastávku Bartošová Lehôtka) (ÚPM Kremnica, 2012, s.109).

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž miestnych komunikácií v jestvujúcej zástavbe sú vybudované chodníky a to najmä v novej zástavbe. U komunikácií navrhovaných do ukľudnených obytných ulíc nie je nutné realizovanie samostatných peších trás, nakoľko sa charakter týchto trás vyznačuje zmiešanou pešou i motorovou dopravou so zabezpečením prednosti pre peších, čo bude zdôraznené dopravným značením.

Na časti územia historického jadra mesta a pamiatkovej zóny - v Dolnej ulici, je zriadená funkčná pešia zóna. Územným plánom mesta sa táto pešia zóna navrhuje predĺžiť aj na Námestie SNP, na Štefánikovo námestie, do Kutnohorskej ulice, a na časť Kollárovej ulice s tým, že doprava na Kutnohorskej ulici a vjazd na Štefánikovo námestie budú účelovo regulované, s prejazdom cez jeho priestory, Námestia SNP s prednosťou pešieho pohybu. Okrem toho je pešia doprava v samostatných peších trasách a peších prechodoch charakteristickým fenoménom historickej zástavby Kremnice. Jej najvýznamnejším reprezentantom je tzv. staničný chodník. Okrem neho sú v organizme mesta tieto ďalšie významné pešie trasy a prepojenia:

- Kutnohorská ulica - priestor zámockého kostola Sv. Kataríny - Ulica Jána Kollára
- Kutnohorská ulica - Zámocké námestie (Neustift)
- námestie SNP - Ulica Jána Kollára (trasa, vedúca popri potoku Skalka (Bystrica))
- prepojenie Kollárovej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Zlatej ulice s Angyalovou ulicou
- prepojenie Angyalovej a Zechenterovej ulice, v jeho pokračovaní až do ulice Čsl. armády
- sústavy peších komunikácií v areáli Zvolenodolinských letohrádkov (dnešný Toliar) a v rekreačno - športovom areáli južnej časti mesta
- prepojenie ulice Rumunskej armády so starou (pôvodnou) trasou Ulice Jula Horvátha
- pešia cesta na Kalváriu (Křížova cesta)

Pešie trasy v ich vzájomných kríženíach a iných významných polohách vytvárajú tzv. "platzy", ktoré sa v zmysle Zásad ochrany pamiatkovej zóny Kremnica navrhuje chrániť v ich súčasnom priestorovom usporiadaní. Pešiu dopravu v súbehu s cestou I/65 je potrebné riešiť oddelene zeleným pásom, jej križovanie v závislosti od technických možností zväžiť mimoúrovňovo. Akútne je potrebné vybudovanie chodníka vedľa cesty III. triedy č. 05079, hlavne časť v križovatke pod školou pre nepočujúcich. Pre rozsiahlejšiu cyklistickú dopravu v meste vzhľadom na charakter zástavby a terénu konfiguráciu nie sú v Kremnici priaznivé podmienky. Preto sa územným plánom účelové trasy cyklistickej dopravy na území mesta nenavrhuje (ÚPM Kremnica, 2012, s.120).

Parkovanie

Riešenie statickej dopravy v sídle zahŕňa riešenie uspokojovania nárokov na parkovanie a odstavovanie individuálnych motorových vozidiel. Spôsoby riešenia statickej dopravy vychádzajú z charakteru a rozloženia urbanistických prvkov. Najväčšie nároky na odstavovanie motorových vozidiel vychádzajú z obytných funkcií. S ohľadom na prevažujúci charakter rodinnej zástavby sa spôsoby uspokojovania statickej dopravy viažu na vlastné pozemky, príp. na využívanie dopravného priestoru komunikácii nižších dopravnourbanistických úrovní.

Stupeň individuálnej automobilizácie v meste Kremnica je 274 OA na 1000 obyvateľov (1:4,8). V porovnaní s celoslovenským priemerom (325 OA/1000 obyvateľov) je stupeň individuálnej automobilizácie v meste nižší o 20%. Počet osobných áut obyvateľstva bývajúceho v bytových domoch hromadného bývania je pri počte obyvateľov 3760 v priemere $3760/5 = 750$ osobných áut. Počet trvale obývaných bytov HBV je 1374, to znamená na 1,83 bytu pripadne 1 osobné auto alebo tiež 1 odstavné miesto. Počet odstavných miest musí zodpovedať počtu osobných áut. V meste

Kremnica sa v súčasnosti nachádza 290 individuálnych radových garáží, čo je 38% z počtu potrebných odstavných miest. Problém parkovania osobných áut, najmä krátkodobého, je v meste Kremnica najmä v centrálnej mestskej zóne. Nároky na odstavovanie osobných áut návštevníkov športovo-rekreačnej zóny na juhu mesta nie sú v súčasnosti definitívne vyriešené. Záchytné parkovisko je riešené len provizórne, čo má nepriaznivý vplyv na prostredie a organizáciu priestoru. Garážovanie osobných motorových vozidiel v jestvujúcich súboroch hromadnej bytovej výstavby je obmedzené ich súčasnou rozlohou, a na území obytných súborov nie je zvýšenie počtu garážovacích miest riešiteľné. Súčasná plocha boxových garáží v obytných súboroch Londýn a Huty, ale aj rozptýlenej hromadnej bytovej výstavby, sa územným plánom mesta zachováva (ÚPM Kremnica, 2012, s.117-118).

Dopravné zariadenia

Z jestvujúcich dopravných zariadení sa v meste zachováva čerpacia stanica pohonných hmôt (ČSPH) na Dolnej ulici, s ňou priestorovo naviazaným autoservisom. ČSPH možno na vymedzenom území v prípade potrieb kombinovať so Stanicou technickej kontroly a emisnej kontroly motorových vozidiel (ÚPM Kremnica, 2012, s.119).

Letecká doprava

Najbližšie civilné letisko Sliač je vzdialené od mesta Kremnica 40 km, čo je dostupnosť automobilovou dopravou 40 – 45 minút. Sliač je letisko medzinárodného významu triedy „A“, v súčasnosti s pravidelnou leteckou prepravou Sliač – Praha a charterovou dopravou. Najbližšie letisko na poľnohospodárske účely je pri Dolnej Štubni (okres Turčianske Teplice), vzdialené 17 km, ktoré prevádzkuje ACHP Turčianske Teplice (ÚPM Kremnica, 2012, s.108).

Rekreačná doprava a rekreačné dopravné trasy

Zaujímavým a katastrálnym územím mesta, najmä však v priestoroch Kremnických vrchov, vedú viaceré značené turistické trasy. Z nich majú niektoré aj východisko alebo cieľ priamo v meste Kremnica, väčšina však vedie vrcholovými a hrebeňovými partiami, s ťažiskovým priestorom ich sústredenia v lokalite na Skalke. Do priestoru rekreačnej zóny na Skalke vedie a ním prechádza aj sústava bežeckých lyžiarskych tratí. Z nich je najvýznamnejšou trasa Bielej stopy. Kremnica má vytvorenú sieť náučných chodníkov po stopách baníckej činnosti v meste a na jeho okolí (Kremnické Bane, Jánsky vršok). Vytýčené sú štyri náučné chodníky najmä v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, s presmerovaním jestvujúcej trasy z kalvárskeho chodníka (Križovej cesty) do trasy historického Lúčanského priechodu. Mesto Kremnica vypracovalo v roku 2004 návrh turisticko - rekreačných cyklotrás v Kremnických vrchoch, nadväzujúcich na realizovaný pohronsko - kremnický cyklistický okruh z roku 2002 v trase Kremnica - Lúčky - Kopernica - Lutilla - Žiar nad Hronom - Trnavá hora - Ihráč - Nevoľné - Kremnica, v dĺžke 49,0 km (ÚPM Kremnica, 2012, s.121).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti. Svedčí o tom i prijatie Šiesteho environmentálneho akčného programu Spoločenstva „Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba“ (Akčný program), ktorý tvorí rámec environmentálnej politiky Európskej únie. Definuje kľúčové dlhodobé ciele v starostlivosti o životné prostredie, pričom za prioritu pokladá riešenie problémov zmeny klímy, ochrany prírody a biodiverzity, životného prostredia pre zdravie a kvalitu života, prírodných zdrojov a odpadov. Povinnosť a potreba naplňovať prijaté ciele vedúce k zlepšovaniu negatívneho stavu životného prostredia, prináležia všetkým stupňom štátnej správy a samosprávy. Mesto v uvedenej hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok. Potreba naplňovať stanovené environmentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie mesta, ktoré sa rozprestiera v blízkosti hydrických koridorov a biokoridorov miestnych potokov.

Životné prostredie v záujmovom území mesta, v samotnom meste Kremnica a na jeho katastrálnom území je podľa environmentálnej regionalizácie, ktorú v roku 2003 vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) Banská Bystrica - Centrum environmentálnej regionalizácie Košice, zaradené do I. stupňa, pre ktorý je charakteristické životné prostredie vysokej kvalitatívnej úrovne, bez výskytu jeho závažnejších narušení. Napriek kvalitatívne vysokému hodnoteniu sú v katastrálnom

území mesta i v meste samotnom také javy, ktoré na kvalitu životného prostredia pôsobia negatívne. Ich sumarizácia je prevzatá z Analýzy mikroregiónu Kremnica (ObÚ Kremnica, referát regionálneho rozvoja, 1993), z Integrovaného plánu ekonomicko - sociálneho rozvoja okresu Žiar nad Hronom (OÚ Žiar nad Hronom, 1999), z dokumentácie Územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, ako aj z podkladov MsÚ Kremnica a z vlastného hodnotenia (ÚPM Kremnica, 2012, s.146).

Premietnutím kostry ekologickej stability riešeného územia možno usúdiť, že v záujmovom území k.ú. Kremnica sú v prevažnej väčšine zastúpené krajinné prvky s vysokým stupňom ekologickej stability – lesné ekosystémy so zastúpením pôvodných druhov drevín a prirodzené trávne porasty. Územia s menším stupňom ekologickej stability predstavuje sídelná štruktúra, príľahlé záhrady a poľnohospodárske areály (ÚPM Kremnica, 2012, s.156).

Územný systém ekologickej stability

V súčasne platnej územnoplánovacej dokumentácii VÚC Banskobystrického kraja je celé územie Kremnických vrchov navrhované ako jadrové územie národného významu. V dokumente Generelu územného systému ekologickej stability je územím Kremnických vrchov navrhovaný biokoridor nadregionálneho významu. Dokument Regionálneho systému ekologickej stability pre okres Žiar nad Hronom bol schválený RÚSES v januári 2015, preto sa pri riešení tohto územného plánu vychádzalo zo záväznej dokumentácie ÚPD VÚC Banskobystrického kraja, kde sú premietnuté i prvky regionálneho systému ekologickej stability. Veľkú časť záujmového územia mesta a jeho katastrálneho územia predstavuje jadrové územie národného významu s veľmi kvalitnou krajinnou štruktúrou. Lesné ekosystémy spĺňajú svojou povahou funkcie biocentra. Za jadrá možno považovať lokality RÚSES, biocentrá regionálneho významu Smrečník (RBc1) a Pod čerešňou (RBc2), ďalej biocentrum Skalka – Mýtny vrch (LBc1) na hlavnom hrebeni Kremnických vrchov. Dôležité je prepojenie na súvisiace prvky ÚSES naväzujúce na susediace pohoria smerom k bikcentru nadregionálneho významu Badínsky prales (RBk4), ďalej k biocentrám Mláčik (RBk3) a Flochová (RBk6). Významný je i regionálny biokoridor RBk2, ktorý smeruje južným smerom až k chránenej krajinnnej oblasti Štiavnické vrchy. Územný systém ekologickej stability dopĺňajú dve navrhnuté biocentrá Kremnický štós (LBc2) a záver Krahulskej doliny (LBc3), ktoré predstavujú významné ekologické segmenty krajiny. Biokoridory LBk3 a LBk4 načrtávajú možné prepojenie Kremnických vrchov a Kunešovskej hornatiny a zabezpečenie migrácii bioty poza bariéru sídelnej štruktúry mesta. Jediným hydrickým biokoridorom je biokoridor regionálneho významu Kremnický potok (RBk1), hydricko – terestrickým biokoridorom je potenciálny biokoridor Lbk5, navrhovaný na južnom okraji zastavaného územia Kremnice (ÚPM Kremnica, 2012, s.157).

Ochrana prírody a krajiny

Na katastrálnom území Kremnice sa nachádzajú dve lokality s legislatívnou územnou ochranou:

Prírodná rezervácia Kremnický štós

Prírodná rezervácia Kremnický štós (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 322), bola vyhlásená na ploche 187 700 m² pôvodne za chránené územie vyhláškou Povereníctva školstva, vied a umení č. 40950/1952-V/5 zo dňa 15.1.1953, spresnená úpravou MK SSR č. 5890/1980-32 z 29.8.1980, a znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany a štúdia štruktúr vulkanického reliéfu a rozpadu sopečných hornín. Na území možno sledovať osídľovanie sutín a skalných výtvorov lišajníkmi a machmi a ich sukcesné štádiá. Prírodná rezervácia Kremnický štós je súčasťou mladovulkanického Kremnického pohoria. Postupným zvetrávaním lávových prúdov a pyroklastík z rozmanitými vonkajšími a vnútornými podmienkami tohto procesu sa vytvorila morfológicky hodnotná scenéria skupín skalných útvarov typu stien, skalných bášť, rebier, veží i mohutných skalných sutín. Celková výmera chráneného územia je 19,38 ha.

Prírodná rezervácia Bujačia lúka

Prírodná rezervácia Bujačia lúka (evidenčné číslo v štátnom zozname SR 230), bola vyhlásená v roku 1953 na ploche 20 145 m², za chránené územie Úpravou ministerstva kultúry SSr č. 473/1986-32 z 31.1.1986, znovu vyhlásená zákonom NR SR č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení z dôvodu ochrany šafranu Heuffelovho v Kremnických vrchoch, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrneho – výchovného hľadiska. Prírodná rezervácia predstavuje jedno z nízko položených nálezísk vzácného rastlinstva, najmä šafranu Heuffelovho. Celková výmera chráneného územia je 2,0145 ha.

V minulosti sa v záujmovom území vyskytovalo i chránené územie Vejmutovský porast. Toto chránené územie však bolo vzhľadom na zlý stav lesných porastov zrušené. Obidve legislatívne chránené územia sú v zmysle § 22, ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení zaradené do piateho stupňa ochrany, v ktorom je zakázané vykonávať činnosti podľa § 16 zákona. Ostatné plochy katastrálneho územia mesta sú zaradené do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, s podmienkami, uvedenými v § 12 zákona. Chránené solitéry verejnej zelene sa nachádzajú v Zechenterovej záhrade (CHS Tisy v Kremnici, CHS Dub v Kremnici a CHS Lipa v Kremnici – Leopold šachta. Lokality sú zároveň predmetom pamiatkovej ochrany podľa zákona NR SR č. 49/2001 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v platnom znení. Okrem toho je predmetom ochrany aj CHS Sekvoja obrovská - v lokalite medzi Zlatou a Kollárovou ulicou (ÚPM Kremnica, 2012, s.159).

Genofondovo významné lokality

Na katastrálnom území mesta sa v zmysle posúdenia R-ÚSES nachádzajú nasledovné genofondovo významné lokality:

- Skalka – zachované lesné porasty s pôvodnými zoocenózami
- Pod čerešňou – výskyt pralesných druhov malakofauny
- Kremnický štít – staré dubové porasty
- Záver Krahulskej doliny – zvyšky pôvodných lesných porastov

Tieto lokality predstavujú najvýznamnejšie náleziská genofondovo významných druhov fauny a flóry. Všetky sú zahrnuté do štruktúry navrhovaného územného systému ekologickej stability.

NATURA 2000

Názov :	Bujačia lúka
Kód územia :	SKUEV0640
Kraj :	BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ
Rozloha :	2,14 ha
Správca územia :	CHKO Štiavnické vrchy
Katastrálne územia :	Kremnica
Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany (8.1.2014, http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0640)	6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Zeleň

Kapacity a plochy mestskej (verejnej) zelene v sídle nie sú nijako výnimočné, vzhľadom k dostatočnosti a kvalitám okolitého prírodného prostredia ich však možno pokladať za dostačujúce. Najvýznamnejším uceleným priestorom verejnej zelene je tzv. Zechenterova záhrada, s rozlohou cca 1,3 ha nachádzajúca sa na území Pamiatkovej rezervácie Kremnica, je významný pamiatkovo chránený objekt, dokumentujúci vývoj záhradnej architektúry v meste. V súčasnosti je parkovo upravená, využívaná na voľnočasové aktivity rodín, škôl a školských zariadení na území mesta. Mestský park (pri športovom areáli) má rozlohu cca 0,65 ha. Jeho používateľské kvality znižuje formálna parková úprava, aj napriek tomu je využívaný najmä pre športové aktivity. Dominantou tohto parkového komplexu je lipová alej situovaná v tesnej blízkosti futbalového ihriska. V meste sa nachádzajú staršie lipové aleje lemujúce staničný chodník a ulicu ČSA až po nemocnicu prof. Matulaya. Pomerne rozsiahly (cca 0,8 ha) je parkovo upravený priestor na Štefánikovom námestí, ktorý je intenzívne udržiavaný. Menšie plochy upravenej verejnej zelene sú na Námestí SNP, na Zámockom námestí a pri ľahkoatletickom ihrisku. Lesoparkový charakter majú priestory nad úpravňou v Novej doline, s amfiteátrom, ich súčasný stav je však značne schátraný. Urbanistickou koncepciou územného plánu mesta sa navrhuje rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA. Z vyhradenej zelene sú v súčasnosti kvalitne upravené promenádne priestory pri Toliari a záhrada internátu pre sluchovo postihnutú mládež. Územným plánom mesta sa navrhuje ich ponechanie v súčasnom rozsahu. V riešení návrhu územného plánu je však východným okrajom záhrady internátu navrhovaná mestská zberná komunikácia ako alternatívna trasa prepojenia ulice Československej armády s navrhovanou obytnou zástavbou nad Veterníkom a s južným okrajom mesta. Areál verejného cintorína sa navrhuje na postupné (etapovité) rozšírenie, ktoré sa dočasne využije ako verejná parková zeleň. Cintorín v plochách, navrhovaných na jeho rozšírenie, je koncipovaný ako cintorín, s regulovaným využitím súčasnej vysokej zelene, s jej predpokladanou úpravou a dosadbou. Lesoparkovú zeleň (kategorizovanú ako prímestský rekreačný les) v priestoroch Novej doliny sa navrhuje začleniť do tematického parku, v zásade v jej súčasnej podobe, s nenáročnými úpravami peších trás a oddychových miest, rešpektujúcich charakter antropicky premenenej montánnej krajiny, banských diel a ostatných technických pamiatok, s možnosťou výhľadového rozšírenia rozsahu tohoto rekreačného lesa do priestorov Partizánskej doliny, čiastočne aj mimo zastavané územie mesta (ÚPM Kremnica, 2012, s.106).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších miestnych pamätihodností, ktoré sa na tomto území nachádzajú. V tesnej blízkosti centra mesta sa nachádza architektonicko-krajinársky komplex - Kalvária, ktorý slúži ako oddychovo rekreačná lokalita mesta. Nachádza sa tu množstvo dendrologických exemplárov vzácnych starých stromov. Ako prímestský rekreačný les sú využívané tiež časti lesa nad Grobňovým chodníkom, ktoré sa navrhujú ponechať v

ich súčasnej podobe extenzívne rekreačne využívaných lesných priestorov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v meste. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán mesta. Územný plán mesta je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č. 84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre mesto je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením mesta. Obstarávateľom ÚPN mesta (alebo zóny) je obecná samospráva. Mesto má spracovaný územný plán z roku 2012.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (platný v roku 2009, od 1.6.2010 účinný zákon č. 137/2010 Z.z o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z.). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb, ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza.

Právne predpisy na úseku štátnej správy ochrany ovzdušia:

Zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 525/2003 Z. z., zákona č. 572/2004 a zákona č. 541/2004 Z.z.

Zákon č. 76/1998 Z.z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 408/2000 Z.z., zákona č. 553/2001 Z.z., zákona č. 525/2003 Z. z. z zákona č. 364/2004 Z.z.

Z hľadiska vplyvu imisií na znečistenie ovzdušia sa do roku 2000 v Kremnici merali hodnoty sedimentačnej prašnosti v súvislosti so sledovaním vplyvu výroby hliníka v Žiarskej kotline a s ňou súvisiacich priestoroch. Namerané hodnoty v porovnaní s najvyššou povolenou koncentráciou NPK24 = 12,5 g.m-2/30 dní boli vždy výrazne nižšie, epizodické prekročenie NPK bolo zistené na Štefánikovom námestí iba v roku 1996 (max. nameraná hodnota 18,46 g.m-2/30 dní). Z monitorovania v rokoch 1995 – 2000 bol zjavný poklesový trend (až trojnásobné zníženie priemerných hodnôt), v súlade s celkovým trendom znižovania znečistenia ovzdušia v celej Žiarskej kotline. Hodnoty pH vodného výluhu vo vzorkách prašného spádu až do ukončenia merania v Kremnici postupne klesali, a nepresiahli normové koncentrácie. V súčasnosti sa monitorovanie imisií v rámci okresu Žiar nad Hronom v Kremnici nevykonáva (ÚPM Kremnica, 2012, s.146)

Produkcija v t na km2 podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Žiar n. Hronom	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tuhé emisie	0,58	0,73	0,81	0,89	1,15	0,98	0,97	1,06	1,04	1,05	0,99
Oxid siričitý	4,84	4,65	3,60	3,69	3,46	3,48	3,40	3,49	3,29	3,47	5,31
Oxid dusíka	1,30	1,43	1,54	1,70	2,08	1,79	1,75	1,62	1,53	1,58	1,92
Oxid uhoľnatý	15,95	20,87	23,27	27,07	26,86	26,65	26,63	28,19	27,80	27,52	27,71

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO2), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc.

Produkcija v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Okres Žiar n. Hronom	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Tuhé emisie	299	378	432	461	593	509	501	551	539	543	515
Oxid siričitý	2507	2410	1915	1912	1791	1803	1763	1809	1704	1797	2750
Oxid dusíka	671	740	818	880	1075	927	909	841	795	820	997
Oxid uhľnatý	8256	10812	12381	14011	13903	13799	13794	14603	14402	14256	14355

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Rozšírenie siete plynovodov v meste umožnilo postupné zníženie podielu kúrenísk so spaľovaním pevných palív a tým aj zníženie emisií do ovzdušia. Územným plánom mesta sa navrhuje komplexná plynofikácia vo všetkých jeho častiach, teda aj tých, ktoré dosiaľ plynofikované nie sú, a na všetkých územiach s novonavrhovanou obytnou, vybavenostnou alebo rekreačnou a športovo - rekreačnou zástavbou, vrátane plôch výhľadového rozvoja mesta, predpokladaného po návrhovom období tohoto územného plánu. V historických častiach mesta (najmä v pamiatkovej rezervácii) sa naďalej predpokladá využívať na vykurovanie objektov najmä elektrickú energiu, ktorá je pre pamiatkovo chránené objekty najvhodnejšia, a vo väčšine prípadov vlastne aj jedine možná. V súčasnosti sú v meste Kremnica evidované nasledovné zdroje znečistenia ovzdušia: - ABILITY, s.r.o., (2x zlieváreň Al), BRIK a.s. (kotol na biomasu, spracovanie dreva a lakovanie), Detský domov Mauricius (plynová kotolňa), ELBA, a.s., (chemická úprava povrchov kovov, 2x plynové infražiariče, plynové ohrievacie pece), Mincovňa Kremnica, štátny podnik (medailovňa, výroba mincí a 3x plynová kotolňa), Psychiatrická nemocnica Prof. Matulaya (plynová kotolňa), SOU internátne pre sluchovo postihnutú mládež (plynová kotolňa), Škola úžitkového výtvarníctva (plynová kotolňa), Základná škola Angyalova Kremnica (plynová kotolňa), Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu (plynová kotolňa), ZAL – zlieváreň Al spol. s r.o., (výroba Al odliatok). (UPM Kremnica, 2012, s.148-149).

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste II. triedy, ktorá prechádza cez mesto.

V riešení územného plánu mesta sa v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou zámerne vytvárajú predpoklady pre zníženie dopravného zaťaženia mesta najmä vylúčením, resp. obmedzením tranzitnej automobilovej dopravy navrhovaným vybudovaním rýchlostnej cesty R3 mimo katastrálneho územia mesta. Na ďalšie dopravné ukladanie mesta je zamerané územným plánom navrhované dokončovanie a úpravy jeho základného komunikačného systému tak, aby sa súčasný radiálny systém dopravnej štruktúry mesta postupne transformoval na (neúplný) systém radiálno - okružný. Tým sa zníži dopravné zaťaženie obytných častí mesta a vytvoria sa predpoklady pre výraznejšie obmedzenie automobilovej dopravy a pre jej racionalizáciu najmä v územiach s historickou a pamiatkovo chránenou zástavbou. Predĺžením pešej zóny v historickom jadre mesta a vytvorením usporiadanej sústavy odstavňových a parkovacích plôch pre osobné autá sa postupne vytvoria aj predpoklady zníženia zaťaženia pamiatkovej rezervácie statickou automobilovou dopravou (ÚPM Kremnica, 2012, s.148).

Odpadové hospodárstvo

Mesto Kremnica zabezpečuje vo svojom katastrálnom území povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších platných právnych predpisov a vykonávacích predpisov na úseku odpadového hospodárstva. Manipuláciu s odpadmi zabezpečuje oddelenie technických služieb Mestského úradu v Kremnici v súlade s platným všeobecne záväzným nariadením (ďalej len VZN). V tomto VZN sú upravené podrobnosti o spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov v meste Kremnica, o spôsobe separovaného zberu jednotlivých zložiek komunálnych odpadov, o spôsobe nakladania so stavebnými odpadmi, ako aj miesta určené na ukladanie týchto odpadov a na zneškodňovanie odpadov. Na území mesta sa povinne určujú pre zber zmesového komunálneho odpadu 110 l a 1 100 l nádoby. V lokalitách celoročne nedostupných pre mechanizovaný zber komunálneho odpadu sa výnimočne používajú vrecia, ktoré musia byť z pevného a nepremokavého materiálu, musia mať obsah do 50 litrov. Intenzita odvozu odpadu z uvedených

nádob je stanovená na 1 x týždenne. Odpad zo smetných košov umiestnených na verejných priestranstvách sa zbiera podľa potreby, najmenej však 3 krát týždenne.

Množstvo komunálneho odpadu podľa ukazovateľa a rok v %										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Separ. zbierané zložky kom. odp.	4,37	2,92	8,37	9,07	9,31	10,44	10,58	10,39	11,45	13,20
Separ. z toho: nebezpečný odpad	0,11	0,20	0,34	0,14	0,24	0,30	0,35	0,32	0,35	0,32
Odpady zo záhrad a parkov	3,39	5,35	10,88	4,43	4,01	4,13	2,88	4,79	5,92	6,79
Iné komunálne odpady	90,09	88,37	77,80	82,96	83,13	81,85	82,87	81,23	79,44	76,74
Drobné stavebné odpady	2,14	3,36	2,95	3,54	3,55	3,58	3,66	3,59	3,20	3,27

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Komunálny odpad do konca roku 2005 bol ukladaný na mestskú skládku – Kremnické Bane - Ovčín. Po tomto termíne sa skládka uzatvorila, a rekultivácia bola ukončená v roku 2010. Od 01.01.2006 do 31.12.2009 sa komunálny odpad ukladal na skládku TKO Horné Opatovce, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Od 01.01.2010 sa odpad ukladá na skládku ZSNP, katastrálne územie Žiar nad Hronom. Úložné kapacity tejto skládky umožňujú jej využívanie aj do budúcnosti. Problematika zneškodňovania bioodpadu z mestskej zelene sa rieši kompostovaním v lokalite nad železničnou stanicou. Vzhľadom na ročnú produkciu kompostu, ktorá neprevyšuje 10 ton ročne sa v zmysle zákona o odpadoch toto zariadenie nepovažuje za zariadenie na zhodnocovanie odpadov. Vybudovanie a prevádzka riadeného kompostoviska pre biologicky rozložiteľný odpad vyprodukovaný obyvateľmi i mestom nie je reálne, preto Mesto uvažuje riešiť zneškodňovanie bioodpadu mimo záujmového územia mesta.

...

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom podľa územie, typ ukazovateľa a rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mn.kom. odpadu (kg/obyv.)	283,49	221,98	257,35	248,37	247,88	271,72	261,70	270,83	267,69	274,92
Zhodnotenie (kg/obyv.)	14,59	8,82	5,09	3,04	8,38	9,19	24,51	37,73	36,14	51,10
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	268,90	213,16	232,78	222,90	219,87	236,97	229,95	232,47	224,34	223,75
Per.zhodn. kom. odpadu (%)	5,15	3,97	1,98	1,22	3,38	3,38	9,37	13,93	13,50	18,59
kompostovanie (%)	25,20	32,48	28,74	52,98	53,67	65,84	39,37	44,58	48,53	47,41
druhot. sur. (%)	65,64	57,81	21,71	39,62	37,76	31,06	53,94	42,00	36,69	50,83

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Komunálny odpad triedený na zložky papier, sklo a plasty sa ukladá do vriec a do typizovaných kontajnerov. Vrecia sú používané najmä v rodinných domoch a v častiach mesta, kde z priestorových dôvodov a dôvodov pamiatkovej ochrany nie je možné typizované kontajnery umiestniť. Kontajnery sú rozmiestnené na území mesta, najmä v oblastiach s bytovou zástavbou a sú označené príslušnou zložkou komunálneho odpadu. V meste je vytvorených 20 stojísk pre typizované kontajnery. Na každom stojisku sú umiestnené tri kontajnery – jeden na papier, jeden na sklo, jeden na plast. Odvoz triedeného odpadu z vriec sa vykonáva najmenej 1 krát mesačne podľa vypracovaného harmonogramu, ktorý je oznamovaný obvyklým spôsobom. Odvoz triedeného odpadu z kontajnerov sa vykonáva podľa potreby, najmenej však 1 krát mesačne. Vyzbieraný triedený odpad sa sústreďuje na zbernom dvore technických služieb, z ktorého je v dohodnutom termíne odvázaný. Zber objemného a drobného stavebného odpadu sa vykonáva 2 krát ročne pomocou veľkokapacitných kontajnerov. Zber nebezpečného odpadu sa vykonáva mobilne, odpad sa sústreďuje na zbernom dvore, z ktorého je odvázaný spoločnosťou špecializovanou na ich zneškodnenie (ÚPM Kremnica, 2012, s.151).

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, čierne skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Obec sa musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť nasledujúcou legislatívou:

- Zákon SNR č. 307/1992 Zb. o ochrane PPF v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z PPF,
- Rozhodnutie MP SR č. 531/1994-540 o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok.

Súvisiace právne normy:

- Zákon NR SR č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)
- Vyhláška UGKK SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam
- Zákon SNR č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov
- Zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom
- Zákon NR SR č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách
- Zákon NR SR č. 136/2000 Z.z. o hnojivách
- Zákon NR SR č. 332/1996 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a o zmene zákona č. 61/1994 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb.
- Zákon NR SR č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov zriadených v záhradkových osadách a o vysporiadaní vlastníctva k nim.

Najrozsiahlejšie škody na pôdnom fonde boli spôsobené exhalátmi z poľnohospodárskej výroby.

Vzhľadom k malej intenzite poľnohospodárskej výroby a jestvujúcej štruktúre pôdneho fondu s prevažujúcimi lúkami a pasienkami nie je predpoklad kontaminácie pôdneho fondu pesticídmi, alebo jeho veterná či vodná erózia. Ekologickú stabilitu územia však negatívne ovplyvňujú staré environmentálne záťaž, ktoré predstavujú hlavne pôvodné haldy a skládky z banskej a úpravárenskej činnosti. Haldy, výsypky a skládky sa vyskytujú najmä v priestoroch Novej doliny. Konceptiou územného plánu mesta sa prepokladá ich sanácia a ekologicky prijateľná rekultivácia, s ich následným začlenením do plôch územným plánom navrhovaného tematického parku s kultúrne - poznávacími, náučnými a rekreačnými funkciami, so súborom technických pamiatok a pamätihodností, chránených v rámci Pamiatkovej zóny "Územie banských diel v okolí Kremnice", so zachovaním typického charakteru antropickou činnosťou premenenej montánnej krajiny. Rozsiahle plochy, aj v najbližšom okolí mesta, sú v súčasnosti poznamenané absenciou ich primeraného poľnohospodárskeho využívania a sú charakteristické množiacou sa náletovou zeleňou a sukcesiou lesa do plôch pôvodných lúk a pasienkov, čím sa postupne mení charakteristický spôsob pôsobenia mesta v jeho okolí dramatickom krajinnom prostredí. Východiskom z tohoto stavu je navrhované trvalé udržiavanie kultúrnej krajiny v záujmovom území mesta. Krajinné - ekologickými a ekostabilizačnými opatreniami sa preto navrhuje ekologicky únosné využívanie a revitalizácia a rekultivácia plôch s ich primeraným hospodárskym využívaním. Náletová a sukcesná nelesná drevinná vegetácia sa má zachovať iba v priestoroch navrhovaných biocentier a biokoridorov. Aj pre tieto účely sa územným plánom navrhujú v okrajových polohách mesta plochy ekologicky zameranej poľnohospodárskej výroby s ich možným a žiaducim prepojením na aktivity agroturistiky. Vo vybraných prímestských kontaktných zónach (medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, resp. medzi Veterníkom a lokalitou na Špitálskej lúke) sa navrhujú plochy krajinnársky upravovaných priestorov s estetickou a biologickou funkciou, a s doplnkovou, rozsahovo limitovanou rekreačnou funkciou. Zároveň sa navrhuje revitalizácia vodných tokov, osobitne Kremnického potoka v dotyku jeho trasy s pamiatkovou rezerváciou a v rekreačných priestoroch tematického parku v Novej doline, resp. v športovo - rekreačnej zóne na juhozápade mesta, medzi Maškovom a Galandovým majerom (ÚPM Kremnica, 2012, s.150).

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na území mesta Kremnica sa nenachádzajú žiadni významní odberatelia povrchových či podzemných vôd. Z hľadiska kvantitatívnej vodohospodárskej bilancie stanovujúcej vzťah medzi zdrojmi vody a

požiadavkami na vodu a zistením požiadaviek krytia vodnými zdrojmi v meste je vo všetkých bilančných profiloch zaznamenaný aktívny bilančný stav.

Povrchové vody

Kvalitu vodných tokov, najmä však Kremnického potoka, negatívne ovplyvňuje absencia čističky odpadových vôd, kvôli ktorej sa splašky odvádzajú priamo do recipientu. StVaK – VK Kremnica vypúšťa do Kremnického potoka 946.000 m³/rok odpadových vôd. Kremnická banská spoločnosť vypúšťa do Hrona 18.300.000 m³/rok vôd z dedičnej Štôlny (v jej ústí pri Šášovskom Podhradí). Dalším rizikovým javom, s možným vplyvom najmä na kvalitu podzemných vôd, je prevádzka lesných motorových vozidiel a nedostatočne technicky vybavené odstavné plochy osobných áut a autobusov, najmä v lokalite Skalka (ÚPM Kremnica, 2012, s.149).

Podzemné vody

Údajov o kvalite podzemných vôd (vôd z prameňov a studní) je pomerne veľa, väčšinou sú však staršieho dáta. Pravidelne sú monitorované zachytené zdroje vody, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Kvalitu vodných zdrojov monitoruje Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom (ÚPM Kremnica, 2012, s.149).

Kvalitatívny režim podzemných vôd v oblasti je ovplyvňovaný:

- Oxidačno-redukčnými procesmi, ktoré prebiehajú počas infiltrácie vody z miestnych tokov cez dnové sedimenty a počas prúdenia podzemnej vody. Tieto procesy závisia, okrem kvality infiltrujúcej vody, od hydrogeochemických a hydraulických charakteristík dnových sedimentov a sedimentov zvodneného prostredia. Od týchto procesov závisia aj sorpčné vlastnosti zvodneného prostredia.
- Poľnohospodárskou, priemyselnou a prevádzkovou činnosťou človeka (zavlažovanie a drenáž, technológia poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva, znečistenie z povrchu, manipulácia na objektoch vodného diela, rôzne technické práce, úpravy koryta, exploatacia studní a pod.).

Ochrana proti povodňam

Príčinou vzniku povodní v meste sú extrémne intenzívne dažde alebo náhle roztápanie snehu kombinované s výrazne zníženou schopnosťou, niekde až neschopnosťou územia zadržať dažďovú vodu (z dôvodu poškodenia krajiny – napr. rozorané medze, zlikvidované remízky, či odvodnená poľnohospodárska pôda). Rozsiahle zaasfaltované alebo betónové plochy v meste prispievajú k rýchlemu odtoku dažďových vôd a k vysušovaniu pôdy pod týmito zastavanými plochami, vrátane znižovania zásob podzemných vôd. Tieto faktory spôsobujú zmeny odtokových pomerov a zvyšujú riziko lokálnych povodní. Vysušená pôda bez protieróznych opatrení (okolité polia o rozlohe desiatok hektárov bez akejkolvek vegetácie, či protieróznych opatrení) sa správa ako nepriepustný film. Medzi základné technické, biotechnické a hospodárske preventívne opatrenia, ktoré by malo mesto a majitelia pozemkov vykonať, patria nasledovné: **technické**: vsakovacie pásy po vrstevniciach (pozdĺžne plytké rigoly), budovanie depresí a vsakovacích jám na zadržiavanie a vsakovanie dažďovej vody v intravilánoch miest a obcí, vodoholdingy, drobné prehrádzky resp. stupne na vodných tokoch, bystrinách, v roklinách či stržiach, výstavba a údržba suchých nádrží - poldrov, objekty na líniových ochranných hrádzach na vypúšťanie vôd do záplavového územia, budovanie malých prietokových vodných nádrží a rybníkov a pod. **biotechnické**: vytváranie prirodzených prekážok povrchového odtoku – medze, trávnaté pásy, pásy stromov a krov, pôdne stupne, mokrade, optimálne zloženie a kvalita lesov, zatrávňovanie a zalesňovanie nevyužívaných plôch, zachovanie a využívanie meandrov vodných tokov a slepých ramien, budovanie vetrolamov, využitie svahových depresí ako vsakovacích a zádržných plôch a pod. **hospodárske opatrenia**: aplikácia vhodných postupov obrábania pôdy (napr. orba po vrstevnici), vytváranie malých prietokových a vodných nádrží na zachytávanie stekajúcich dažďových vôd zo spevnených plôch ako zásobníkov požiarnej vody, vodných plôch určených na rekreáciu alebo výpar, zabezpečenie dopĺňania odobratej vody z územia späť do územia odberu, obmedzovanie spevňovania plôch v zastavanom území, budovanie ochranných hrádzí čo najďalej od osi vodného toku a pod. (http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnovej-prevencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnami-.phtml?id3=32161&module_action__72644__id_art=14043, 10.9.2013).

2.6. OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasť identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti. Z hľadiska

vierovyznania je mesto z časti heterogénne. Dominantná časť obyvateľov sa hlásila k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu (46,45 %). Celkovo 3,94 % obyvateľov je príslušníkmi evanjelickej cirkvi a cca. 25 % obyvateľov je bez vyznania.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %					
Ukazovateľ	SĽDB 1991	SODB 2001	SODB 2011	rozdiel '11 - '91	
Rímskokatolícke %	57,85	64,89	46,45	-11,40	
Evanjelické %	5,09	5,84	3,94	-1,15	
Gréckokatolícke %	0,13	0,46	0,31	0,18	
Pravoslávne %	0,07	0,09	0,06	-0,01	
Čs. Husitské %	0,03	0,05	0,05	0,02	
Bez vyznania %	13,38	22,62	25,00	11,62	
Ostatné %	0,27	0,15	0,45	0,18	
Nezistené %	23,18	5,19	23,75	0,57	

www.statistics.sk

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 86,08 %. V malej miere českej (0,48 %) a maďarskej národnosti (0,25 %). V zanedbateľnej miere je zastúpená poľská, nemecká, ukrajinská a rómska národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %												
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
slovenská	95,60	95,59	95,55	95,55	95,52	95,41	95,38	95,35	95,32	86,12	86,08	
maďarská	0,40	0,41	0,40	0,39	0,39	0,38	0,38	0,37	0,36	0,26	0,25	
rómska	1,17	1,17	1,17	1,17	1,17	1,18	1,18	1,18	1,19	1,55	1,55	
česká, moravská, sliezka	0,77	0,76	0,77	0,78	0,79	0,81	0,82	0,82	0,84	0,49	0,48	
rusínska	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	
ukrajinská	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07	0,06	0,07	
nemecká	0,52	0,52	0,52	0,50	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,44	0,44	
poľská	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,07	0,04	0,04	
ruská	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	
iná a neudaná	1,40	1,42	1,46	1,46	1,48	1,54	1,55	1,59	1,60	11,00	11,04	

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade mesta Kremnica bol zaznamenaný podobný demografický vývoj. Priemerný index v priebehu sledovaného obdobia dosiahol hodnotu 0,999.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.) podľa územie, pohlavie a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kremnica	5625	5619	5616	5620	5 621	5 597	5 558	5 499	5 456	5571	5542
muži	2691	2684	2680	2678	2 677	2 657	2 648	2 597	2 571	2629	2629
ženy	2934	2935	2935	2942	2 944	2 940	2 910	2 902	2 885	2942	2913
Index	-	0,999	0,999	1,001	1,000	0,996	0,993	0,989	0,992	1,021	0,995
Priemer Ix											0,999

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celkový počet obyvateľov vykazuje v sledovanom období klesajúci trend. Za sledované 11 ročné obdobie v priemere počet obyvateľov klesol o 1,49 %. Priemerný koeficient rastu dosiahol hodnotu 1,00135, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,135 %. Až na roky 2005, 2006 a 2011 dochádzalo k miernemu znižovaniu počtu obyvateľov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu obyvateľov rómskeho etnika.

Počet obyvateľov rómskeho etnika v meste (počet osôb)											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kremnica	65	64	64	65	66	66	66	65	65	67	70

Zdroj: MsÚ Kremnica

V sledovanom období bol zaznamenaný postupný nárast počtu.

Základné charakteristiky pohybu obyvateľstva

Charakteristiky pohybu obyvateľstva v regióne kopírujú štatistiky SR. V priemere dochádza k zvyšovaniu sobášov na 1000 obyvateľov. V prípade počtu rozvodov bol zaznamenaný pokles. V regióne zatiaľ neprekročili rozvody 50 % sobášov.

Charakteristiky pohybu obyvateľstva (relatívne) podľa územie, typ ukazovateľa a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet sobášov na 1000 obyvateľov	3,58	4,08	4,09	4,18	3,58	3,78	4,86	3,74	4,47	3,85	4,30
Počet rozvodov na 1000 obyvateľov	2,69	2,89	2,28	2,78	2,95	2,63	2,31	2,50	2,49	1,74	1,70
Počet živonarodených na 1000 ob.	7,55	8,97	8,94	8,63	8,21	9,07	9,12	9,31	9,27	8,70	8,12
Počet potratov na 1000 narodených	47,80	49,54	44,06	39,61	50,26	38,76	39,68	33,26	36,36	38,57	40,41
Počet zomretých na 1000 obyvateľov	10,21	9,51	9,84	9,28	9,63	10,56	10,52	10,42	10,34	9,98	9,62
Prírodn. prírastok (- úbytok) na 1000 ob.	-2,67	-0,54	-0,90	-0,65	-1,42	-1,48	-1,40	-1,11	-1,07	-1,28	-1,50
Celkový prírastok (- úbytok) na 1000 ob.	-3,52	-1,21	-0,48	0,69	0,23	-0,98	-2,98	-2,77	-2,15	-2,84	-3,24

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok obyvateľstva v meste.

Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v meste (osoby)											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
živonarodení	42	50	50	48	46	51	51	51	51	49	46
zomretí	58	53	55	52	54	59	58	57	56	55	54
spolu	-16	-3	-5	-4	-8	-8	-7	-6	-5	-6	-8

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vývoj ukazovateľa prirodzeného prírastku obyvateľstva v meste v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet zomrelých v meste prekračuje počet živonarodených obyvateľov v každom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2002, kedy klesol počet obyvateľov v dôsledku prirodzených tendencií o 16.

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v meste pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend v každom roku. K najvyšším pohybom došlo v roku 2008 a 2009. Migrácia bola spôsobená začínajúcou ekonomickou krízou a potrebou dochádzania za pracovnými príležitosťami.

Migračný prírastok / úbytok obyvateľstva v meste (osoby)											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
prisťahovaní	23	20	26	28	31	12	10	12	18	35	15
odstáňovaní	26	23	24	20	22	28	42	65	56	29	36
spolu	-3	-3	2	8	9	-16	-32	-53	-38	6	-21

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Najväčší migračný prírastok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2006. V uvedenom roku vzrástol počet obyvateľov v dôsledku migračných tendencií o 9. K najvyšším migračným úbytkom došlo v spomenutom roku 2009, kedy sa počet obyvateľov zmenšil o 53 a v roku 2008, kedy sa odstáňovalo 38 obyvateľov.

Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov podľa územie a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SR	0,17	0,26	0,53	0,63	0,72	1,26	1,31	0,81	0,62	0,55	0,63
Okres Žiar n.Hron.	-0,85	-0,67	0,42	1,34	1,65	0,50	-1,57	-1,66	-1,07	-1,55	-1,75

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V priemere sa pohyb obyvateľov SR nepribližuje trendom v okrese. V porovnaní s priemerom SR vykazuje saldo výrazne negatívnu hodnotu. Za posledných 11 rokov v priemere ukazovatele klesajú. K pozitívnemu saldu došlo v období od roku 2004 do roku 2007.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku obyvateľstva v meste, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku.

Celkový prírastok / úbytok obyvateľov (osoby) v meste											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kremnica	-19	-6	-3	4	1	-24	-39	-59	-43	115	-29
muži	-9	-3	-1	2	0	-11	-19	-28	-20	54	-14
ženy	-10	-3	-2	2	1	-13	-20	-31	-23	61	-15

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Ako prezentuje tabuľka, dochádzalo v meste prakticky (až na roky 2005, 2006 a 2011) k trvalému poklesu obyvateľstva. K najvyššiemu poklesom dochádzalo v posledných 5 rokoch. Najvyšší celkový prírastok bol zaznamenaný v roku 2011. Výrazné pozitívne saldá pripadajú najmä na migračný prírastok.

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Z pohľadu celkového okresu dochádza k miernemu zvyšovaniu hustoty.

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SR	110	110	110	109,9	110	110,1	110,4	110,6	110,8	110,2	110,3
Stredn.Slov.	83	83	83	83,2	83,1	83	83	83,1	83	83	82,9
Bansk. kraj	70	70	70	69,5	69,4	69,2	69,1	69,1	69	69,8	69,6
Okres Žn.H	92	92	92	92,4	92,4	92,3	92,1	91,8	91,6	93,1	92,8

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Veková štruktúra obyvateľstva mesta

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spolu	5625	5619	5616	5620	5 621	5 597	5 558	5 499	5 456	5571	5542
0	43	50	50	48	46	51	51	51	50	48	45
1-4	198	193	191	190	192	195	193	194	194	207	204
5-9	315	291	278	268	255	245	245	238	231	245	249
10-14	401	390	377	359	340	317	291	275	264	262	253
15-19	451	439	427	419	410	397	388	370	350	342	320
20-24	468	464	462	462	459	452	437	422	409	402	389
25-29	465	472	475	477	470	465	457	448	442	439	435
30-34	380	392	405	418	442	456	457	456	454	456	446
35-39	402	391	383	377	372	377	388	397	406	433	445
40-44	408	403	409	412	408	398	386	377	368	370	374
45-49	446	449	437	427	414	403	400	400	400	404	397
50-54	404	412	416	422	433	434	434	420	407	405	392
55-59	303	319	336	361	381	390	392	393	399	412	417
60-64	256	259	264	261	267	284	300	313	333	359	368
65-69	215	217	221	227	234	234	236	237	234	246	262
70-74	197	198	199	198	194	187	186	187	191	203	207
75-79	143	142	142	144	150	155	155	156	154	159	154
80-84	87	98	98	101	99	95	94	96	99	106	110
85-89	27	24	28	32	41	47	53	52	52	54	54

90-94	14	15	16	14	12	10	9	12	13	15	17
95-99	2	2	4	4	4	5	5	5	6	3	3
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 30 – 34, 35 – 39 a 55 až 69 čo bolo spôsobené hlavne migračnými tendenciami a procesom starnutia obyvateľstva. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v meste Kremnica.

Prognózy

Deti predškolského veku

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
0	67	43	42	41	40	39	38	37	36	35	34	
1-4	154	208	210	212	214	216	218	220	222	224	226	
0 – priem. Index				0,976	% nárast – 0							-22
1-4 priem. Index				1,009	% nárast 1 – 4							10
Abs. Nárast											11	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											4,507	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											4,498	

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 22 % a vo vekovej skupine 1-4 by mal pokračovať nárast o 10 %. V priemere by mal podiel na celkovom počte obyvateľov klesať.

Veková skupina 5 – 14

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
5-9	215	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	
10-14	224	231	221	212	202	193	185	177	169	162	155	
5-9 – pr. Index				1,004	% nárast – 5-9							4
10-14 pr. Index				0,956	% nárast 10 – 14							-36
Abs. Nárast											-78	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											8,874	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											7,149	

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles len v skupine od 10 do 14 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal ale počet detí v tomto veku klesnúť o 78. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale mierne poklesnúť na 7,14 %.

Veková skupina 15 – 19

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
15-19	250	294	281	269	258	247	237	227	217	208	199	
15-19 – pr. Index				0,958	% nárast – 15-19							-35
Abs. Nárast											-107	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											5,530	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											3,443	

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal klesnúť do roku 2024 na 3,44 %.

Veková skupina 20 – 29

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
20-24	297	366	356	345	335	325	315	306	297	288	280	
25-29	339	424	418	412	407	402	396	391	386	381	376	
20-24 – pr. Index				0,970	% nárast – 20-24							-26
25-29 - pr. Index				0,987	% nárast 25 – 29							-12
Abs. Nárast											-151	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											14,555	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											11,312	

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 151 obyvateľov. Celkovo 26 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 12 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
30-34	413	442	440	438	436	434	433	431	429	427	425	
35-39	415	476	492	508	526	543	562	581	600	621	642	
40-44	388	365	360	356	352	347	343	339	335	331	327	
30-34 – pr. Index				0,996	% nárast – 30-34							-4
35-39 - pr. Index				1,034	% nárast – 35-39							40
40-44 - pr. Index				0,988	% nárast 40 – 44							-12
Abs. Nárast											120	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											22,977	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											24,052	

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 4 %. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času.

Veková skupina 45 – 59

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
45-49	314	395	393	392	391	390	389	388	387	385	384	
50-54	335	376	369	362	354	347	340	333	327	320	314	
55-59	412	428	434	440	446	452	458	464	471	477	483	
45-49 – pr. Index				0,997	% nárast - 45-49							-3
50-54 - pr. Index				0,980	% nárast - 50-54							-18
55-59 - pr. Index				1,014	% nárast - 55-59							14
Abs. Nárast											-22	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											21,697	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											20,393	

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá najvyšší nárast v skupine 55 – 59, pokles od 40 – 54, ktoré predstavujú rizikové skupiny na trhu práce. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá nárast o 14 %.

Veková skupina 60 –

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
60-64	376	408	430	453	477	503	529	558	587	619	652
65-69	351	274	281	287	294	301	308	315	322	330	338
70-74	242	216	220	225	229	234	239	244	249	254	260
75-79	186	154	154	153	153	153	153	153	153	152	152
80-84	111	117	120	124	128	131	135	139	144	148	152
85-89	48	57	59	61	62	64	66	68	70	72	74
90-94	18	21	24	27	30	34	38	42	47	53	60
95-99	1	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
100+	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index					1,034	% nárast – 60+					39,4
Abs. Nárast											477
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											21,860
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											29,152

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 39,4 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,1 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 477 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

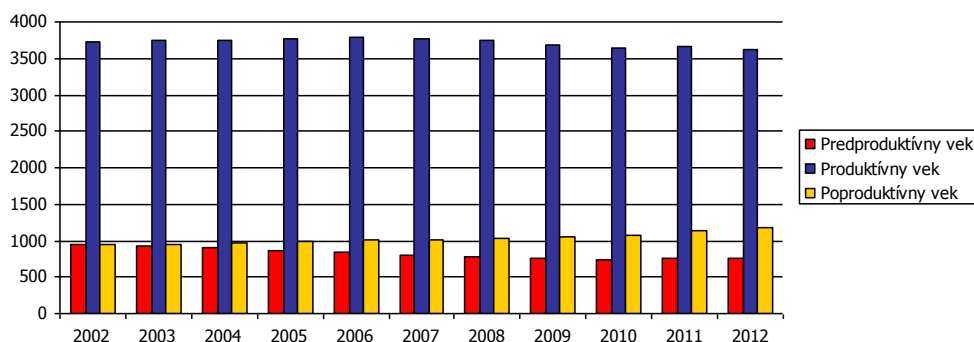
Ďalšie demografické charakteristiky

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca 24,8 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles. Počet obyvateľov v predproduktívnom veku klesol o 27,4 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Predproduktívny vek	957	924	896	865	833	808	780	758	739	762	751
Produktívny vek	3727	3741	3750	3775	3789	3772	3739	3683	3635	3663	3615
Poproduktívny vek	941	955	972	981	1001	1017	1038	1058	1082	1145	1175

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

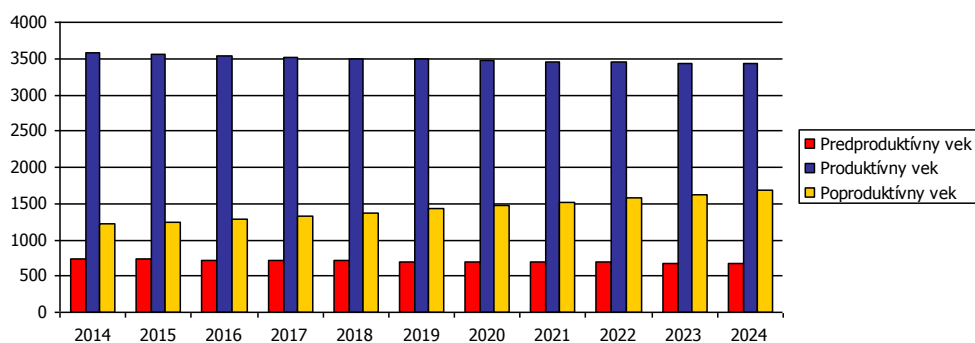
Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

MÚ Kremnica

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo vo vekových skupinách k nárastu len v prípade skupiny poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2024

MÚ Kremnica

Do roku 2024 sa predpokladá nárast obyvateľov len v skupine poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2024

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predproduktívny vek	742	733	725	717	710	703	696	690	685	680	675
Produktívny vek	3589	3566	3544	3523	3505	3488	3473	3460	3448	3438	3430
Poproduktívny vek	1212	1250	1290	1332	1376	1422	1470	1521	1574	1630	1689

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu mužov od 30 do 39 rokov a skupinu žien rovnako od 30 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria muži a ženy od 15 do 19 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2002 a 2012

Vek	spolu		muži		ženy		rozdiel 2012 - 2002	
	2002	2012	2002	2012	2002	2012	Muži	Ženy
15-19	451	320	233	160	218	160	-73	-58
20-24	468	389	241	194	227	195	-47	-32
25-29	465	435	239	224	226	211	-15	-15
30-34	380	446	195	233	185	213	38	28
35-39	402	445	204	230	198	215	27	16
40-44	408	374	206	192	202	182	-13	-21
45-49	446	397	218	203	228	194	-15	-34
50-54	404	392	195	197	209	195	1	-13
55-59	303	417	147	198	156	219	51	63

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 49 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj ukazovateľov strednej dĺžky života. V priemere okres vykazoval vyššie hodnoty ako priemer Slovenska.

Stredná dĺžka života pri narodení podľa územia, pohlavia a rok

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SR – muži	69,77	69,77	70,29	70,11	70,4	70,51	70,85	71,27	71,62	72,17	72,47
Ok. ŽnH - muži	69,36	69,91	70,17	70,17	70,36	70,72	70,95	71,27	71,48	72,02	72,45
SR – ženy	77,57	77,62	77,83	77,9	78,2	78,08	78,73	78,74	78,84	79,35	79,45
Ok. ŽnH - ženy	77,67	78,42	78,77	79,34	79,46	79,47	79,41	79,29	79,01	79,16	79,86

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V meste je štruktúra obyvateľstva prakticky homogénna, s jednou dominantnou národnostnou skupinou, čo dokazuje aj nasledujúca tabuľka.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v %

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Slovenská	95,60	95,59	95,55	95,55	95,52	95,41	95,38	95,35	95,32	86,12	86,08
Maďarská	0,40	0,41	0,40	0,39	0,39	0,38	0,38	0,37	0,36	0,26	0,25
Rómska	1,17	1,17	1,17	1,17	1,17	1,18	1,18	1,18	1,19	1,55	1,55
česká, moravská, sliezka	0,77	0,76	0,77	0,78	0,79	0,81	0,82	0,82	0,84	0,49	0,48
rusínska	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03
ukrajinská	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07	0,06	0,07
nemecká	0,52	0,52	0,52	0,50	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51	0,44	0,44
Poľská	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,07	0,04	0,04
Ruská	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
iná a neudaná	1,40	1,42	1,46	1,46	1,48	1,54	1,55	1,59	1,60	11,00	11,04

Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa prevažná časť obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 86,08 %. V malej miere českej (0,48 %) a maďarskej národnosti (0,25 %). V zanedbateľnej miere je zastúpená poľská, nemecká, ukrajinská a rómska národnosť.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V meste Kremnica majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním a obyvatelia s nižším stredným vzdelaním. Vzhľadom na školský systém, chýba prepojenie ponuky vzdelávacej sústavy na potreby trhu práce a absentuje inštitucionalizácia foriem ďalšieho vzdelávania. Je nízka flexibilita trhu práce v oblasti využívania pružných modelov organizácie pracovného času a neštandardných foriem zamestnaní. Problémom sú tiež nedostatočné jazykové znalosti a znalosti z oblasti informačných technológií u obyvateľov v produktívnom veku. Nízka ponuka finančne náročných kurzov vyvoláva nezáujem zo strany občanov.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zákl. a bez vzdel.	11,69	10,53	9,74	10,16	10,55	11,31	10,55	9,21	8,73	8,43	8,54
Nižšie stredné	35,50	35,17	36,25	32,84	33,80	31,83	30,01	29,22	30,47	29,56	30,09
Úplné stredné	43,60	44,33	41,58	42,55	42,67	44,19	44,88	46,75	44,40	45,82	44,43
Vysokoškolské	9,21	9,97	12,40	14,42	13,01	12,70	14,56	14,83	16,39	16,17	16,93

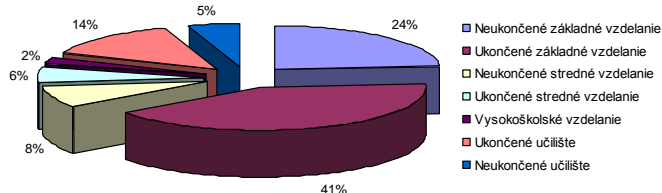
Zdroj: 20.6.2012, <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne pozitívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v meste ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním, ale aj obyvateľov s odborným stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Nárast bol reálne významný.

Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva % v roku 2011

Zdroj: MsÚ Kremnica, 12.6.2011

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90-tych rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celom regióne. Regionálny trh práce začal reagovať na priebeh svetovej ekonomickej recesie s oneskorením, až v posledných 3 mesiacoch roka 2008. Vtedy po prvý raz od 2004 došlo v medziročnom porovnaní k nárastu evidovanej miery nezamestnanosti. Nepriaznivý vývoj pokračoval počas celého roku 2009, keď evidovaná miera nezamestnanosti kontinuálne rástla. Po krízovom období nastala v roku 2010 na trhu práce okresu Žiar nad Hronom čiastočná stabilizácia. Jedným z dôsledkov krízy na trhu práce regiónu je zmena štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa pohlavia v neprospech mužov. Kým v období rokov 2008 až 2010 súvisle rástlo percentuálne zastúpenie žien v evidencii, do roku 2008 dochádzalo k výraznému poklesu - priemerný medziročný podiel žien v evidencii medziročne výrazne poklesol a tendencia poklesu sa udržala aj v roku 2008. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v meste a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Slovenská republika	17,45	15,56	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44
Banskobystrický kraj	23,77	22,75	19,5	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81
Okres Žiar nad Hronom	18,70	22,06	18,29	16,25	13,08	11,19	10,30	14,63	14,39	14,58	15,34
Muži	17,76	21,54	17,17	13,36	9,48	7,78	7,66	13,26	12,42	12,74	13,81
Ženy	19,72	22,64	19,42	19,6	17,28	15,27	13,4	16,23	16,79	16,71	17,07

Zdroj: ÚPSVAR

Časť ľudí naráža na odmietanie firiem, pretože majú už viac ako 50 rokov a podniky uprednostňujú mladších uchádzačov. Obyvatelia tejto skupiny nezamestnaných sa tak potykajú s ekonomickými a sociálnymi problémami, pričom mnohí z nich sa nachádzajú v hmotnej núdzi. Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35 - 49 a rizikovou skupinu do 30 rokov.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa územie, Vekové skupiny, pohlavie a rok v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Okres Žiar n. Hronom											
15-24	25,56	18,13	17,83	18,95	17,76	16,52	15,19	16,48	16,70	16,47	18,46
25-34	24,27	23,54	23,48	22,73	23,21	24,15	24,55	25,44	25,69	24,48	24,73
35-49	34,06	37,50	38,05	36,84	36,45	35,40	32,62	31,52	31,56	32,38	32,81
50 a viac	16,11	20,84	20,64	21,48	22,58	23,93	27,63	26,55	26,05	26,67	24,00

Zdroj: ÚPSVAR

Najväčšou skupinou obyvateľstva bez zamestnania spadá do vekovej skupiny od 25 do 29 rokov a 35 - 39. Spomínaná skupina 50 a viac rokov tvorí cca 24 % nezamestnaných obyvateľov.

Pre mesto Kremnica i okres Žiar nad Hronom ako celok najpočetnejšiu skupinu tvoria krátkodobu nezamestnaní evidovaní na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po dobu do 3 mesiacov. Percentuálne zastúpenie skupiny je viac ako 25 %. V prípade evidencie viac ako 48 mesiacov je to 75 nezamestnaných. Táto skutočnosť je alarmujúca hlavne v skupine dlhodobo nezamestnaných, pretože ide o nezamestnaných, ktorí nie sú schopní si v krátkom čase nájsť zamestnanie. Dlhodobá nezamestnanosť je vážnym problémom, pretože mnoho ľudí, ktorí sú bez práce dlhšie ako dva roky stratili napríklad pracovné návyky. Bariérou pri hľadaní zamestnania je aj nedostatočné vzdelanie nezamestnaných. Aj preto o nich zamestnávatelia nemajú záujem, hoci už pociťujú nedostatok pracovnej sily. Druhou najpočetnejšou skupinou je skupina od 3 do 6 mesiacov a od 6 do 9 mesiacov.

V týchto skupinách v sledovanom období trend značne kolíše, kedy najproblematickejšími rokmi boli roky 2009 a 2010. Uvedené bolo výsledkom negatívnych dopadov hospodárskej krízy.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ) spolu podľa dĺžky evidencie v mesiacoch											
Stav	do 3	3 - 6	6 - 9	9 - 12	12 - 18	18 - 24	24 - 30	30 - 36	36 - 42	42 - 48	nad 48
2002	23,29	15,85	7,95	7,60	13,54	9,60	7,24	3,43	2,70	2,93	5,87
2003	24,63	19,29	9,39	8,89	10,92	5,14	5,64	4,34	3,54	1,55	6,67
2004	21,86	14,30	7,22	6,06	14,25	7,44	6,76	3,49	4,35	3,60	10,66
2005	21,99	15,70	7,43	5,41	9,77	5,42	7,66	4,61	4,91	2,52	14,58
2006	23,46	13,21	7,09	5,10	9,58	5,37	5,61	3,32	5,59	3,33	18,34
2007	23,26	15,76	7,06	5,13	8,32	4,71	5,03	2,95	3,68	2,40	21,69
2008	26,13	15,96	7,25	4,78	6,36	5,31	4,42	2,55	3,61	1,99	21,64
2009	22,31	17,51	10,79	13,04	9,43	4,16	2,44	2,25	2,05	1,30	14,71
2010	19,19	15,98	8,95	8,11	12,20	10,30	5,43	2,63	1,62	1,68	13,91
2011	20,53	15,43	9,72	7,51	10,00	6,72	5,91	5,63	3,36	2,04	13,14
2012	15,53	16,63	10,95	7,27	11,90	7,11	5,46	3,92	3,50	4,08	13,65

Zdroj: ÚPSVAR

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti podľa vzdelanostnej štruktúry uchádzačov. Vychádzajúc z ponuky (voľných pracovných miest) VPM na trhu práce regiónu sú najrizikovejšou skupinou občania s nízkym stupňom vzdelania v kombinácii s dlhodobou evidenciou. Záujem nie je ani o vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím, ponuky (voľných pracovných miest) VPM pre túto kategóriu sa v evidencii takmer nevyskytujú (Šed'ová, M., s.23-24, 2010).

Nezamestnaní podľa dosiahnutého vzdelania v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Základné a bez vzdelania	27,98	27,83	21,43	26,55	33,24	36,83	36,97	30,60	21,89	18,29	20,16
Nižšie stredné	41,12	38,10	44,47	40,59	37,17	36,06	39,50	34,28	35,82	41,20	42,95
Úplné stredné	28,83	31,08	30,18	29,12	27,70	23,88	20,17	31,94	35,32	33,85	32,13
Vysokoškolské	2,07	2,99	3,92	3,74	1,90	3,39	3,36	3,18	6,97	6,67	4,75

Zdroj: ÚPSVAR

Pri súčasnej situácii na trhu práce regiónu je problematické vytvoriť pracovné miesta pre túto kategóriu, nakoľko zamestnávateľia zväčša požadujú kvalifikovanejšiu a vzdelanejšiu pracovnú silu. Medzi nižším vzdelaním, chýbajúcou kvalifikáciou a vylúčením z trhu práce je jednoznačná súvislosť, nakoľko vyššia úroveň vzdelania rozširuje možnosti na trhu práce. V tejto kategórii nemožno prehliadnuť rómske etnikum s vysokou nezamestnanosťou, nízkou vzdelanostnou úrovňou (Šed'ová, M., s.30, 2010). Za rizikovú skupinu (uchádzačov o zamestnanie) UoZ najťažšie umiestniteľnú na trhu práce regiónu možno označiť dlhodobo evidovaných (uchádzačov o zamestnanie) UoZ s nízkym stupňom vzdelania, pričom v rámci tejto skupiny sú zvlášť ohrozené ženy so základným resp. neukončeným základným vzdelaním.

Ťažisko problému deficitu pracovných miest v meste a okrese spočíva v absencii výraznejšieho nárastu nových pracovných miest, ktorý by bol podmienený celkovým hospodárskym rozvojom – pracovných miest na dobu neurčitú a ich nezosúladenosť so štruktúrou UoZ. V ponuke voľných pracovných miest z hľadiska kvalifikačnej štruktúry najvyšší podiel predstavuje ponuka orientovaná na pracovné miesta (klasifikácia zamestnaní) KZAM 8 – obsluha strojov a zariadení, ďalej (klasifikácia zamestnaní) KZAM 7 – remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia a (klasifikácia zamestnaní) KZAM 5 – prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode. Na druhej strane podiel kategórie nekvalifikovaných UoZ dosahuje v súčasnosti až 3/4 z ich celkového počtu. Možno teda konštatovať, že ponuka voľných pracovných miest nekorešponduje s kvalifikačnou štruktúrou uchádzačov o zamestnanie. Pritom v čase krízy zamestnávateľia kladú dôraz na vzdelanie a kvalifikáciu zamestnancov, vzrastá záujem o kvalitnú a kvalifikovanú pracovnú silu.

Dlhodobo najpočetnejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie z hľadiska predošlého zamestnania sú počas celého hodnoteného obdobia osoby bez pracovného zaradenia, t.j. uchádzači, ktorí do doby zaevidovania ešte vôbec nepracovali a boli tak zaradení do triedy (klasifikácia zamestnaní) KZAM A. Ich priemerný podiel dosahuje dlhodobo viac ako polovicu, podiel uchádzačov o zamestnanie zaradených do (klasifikácia zamestnaní) KZAM 9 – pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci dosahuje

cca 20 %. Opatrenia na prevenciu nárastu dlhodobej nezamestnanosti je potrebné zamerať na skupinu nezamestnaných, ktorí síce vplyvom krízy stratili prácu, ale majú záujem pracovať, aby nedošlo k strate pracovných návykov a k odkázanosti na systém sociálnych dávok (Šed'ová, M., s.31 - 33, 2010).

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorá v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jedna z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti mesto spolupracuje s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica a pracoviskom Kremnica, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Mesto spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj mestom samotným. Mesto v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v meste. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Zamestnanosť v meste je determinovaná štruktúrou priemyslu a službotvorného sektora v okrese a samotnom meste.

Priemyselná výroba a ťažobná činnosť - Historicky a dlhodobým vývojom sa mesto Kremnica vyprofilovalo ako stredisko ťažby a spracovania vzácnych kovov. V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa Kremnica, štátny podnik. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobných kapacít), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Okrem hlavného výrobného programu má Mincovňa Kremnica, štátny podnik aj vedľajšie výrobné aktivity – zlieváreň hliníka a nástrojára na výrobu odliatkov a polotovarov. Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu a spracovanie nerudných surovín (bentonit, kremence), na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárňa vo IV. šachte), na výrobu zliatkov z drahých kovov a na rekreačné služby. Nosným výrobným programom závodu ELBA, a.s. Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napäťové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplnkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA, a.s. je účelový. Bol vybudovaný na rovinatom území na ulici Československej armády pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ SAD na Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídli v starom areáli zlievárne na Továrenskej ulici (ÚPD Kremnica, 2011, s.94-95). Miestna výroba a výrobné služby, stavebníctvo, distribúcia a skladovanie - všetky takéto zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa OKEČ.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa OKEČ v %

	Muži	ženy	spolu
poľnohospodárstvo, poľovníctvo	1	1	1
lesníctvo, ťažba dreva	1	1	1
rybolov, chov rýb	0	0	0
ťažba nerastných surovín	5	1	3

priemyselná výroba	30	15	23
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	1	0	1
Stavebníctvo	4	0	2
veľkoobch. a maloob., ...	5	9	7
hotely a reštaurácie	1	4	3
doprava, skladovanie a spoje	7	2	5
peňažníctvo a poisťovníctvo	1	2	1
nehnutelnosti, prenájmanie a ...	3	2	2
verejná správa a obrana, povinné	5	4	5
Školstvo	5	20	12
zdravotníctvo a sociálna starosť.	4	15	10
ostatné verejné, sociálne a osobné služby	4	4	4
súkromné domácnosti s domácim	0	0	0
ekonomická aktivita bez udania odvetví	25	19	22

Zdroj: ÚPD Kremnica, 2011

Z udaných odvetví boli najpočetnejšie zastúpená priemyselná výroba (22,74 %), školstvo (11,92 %) zdravotníctvo a sociálna starostlivosť (10 %). V školstve sú obyvatelia zamestnaní hlavne v materskej škole, dvoch základných školách, Základnej umeleckej škole Jána Levoslava Bellu, Centre voľného času, Centre voľného času, Gymnáziu, špeciálnom a súkromnom školstve. Zamestnanosť v zdravotníctve zabezpečujú hlavne jednotlivé ambulancie všeobecných a špecializovaných lekárov a Psychiatrická nemocnica profesora Matulaya. Dôležitým odvetvím bol tiež veľkoobchod a maloobchod a opravárenské služby (6,59 %).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa sektorov v %			
	muži	ženy	Spolu
I. sektor	6,77	2,95	4,97
II. sektor	34,46	15,65	25,59
III. sektor	34,02	62,39	47,40
ostatné a nezistené	24,75	19,02	22,05

Zdroj: ÚPD Kremnica, 2011

Za prácou mimo bydliska odchádzalo z Kremnice celkom 20,32 % zo všetkých ekonomicky aktívnych, resp. 10,55 % zo všetkého obyvateľstva mesta. Najviac osôb odchádzalo za prácou v priemyselnej výrobe. Cca. 60 osôb odchádzalo za prácou v odvetví dopravy, skladovania a spojov a 57 osôb za prácou v zdravotníctve a sociálnej starostlivosti. Vývoj nezamestnanosti má od roku 2007 jednoznačne stúpajúce tendencie a podľa hodnotenia úradu práce nie sú v najbližšom období predpoklady vytvorenia zásadne väčšieho počtu pracovných príležitostí v meste.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou Kremnice je bývanie. Má v princípe niekoľko foriem. Je to buď bývanie v historických objektoch, ktoré majú výrazné špecifiká ako stavebno-technické, tak aj štruktúru vlastníckych vzťahov, keďže sa často jedná o bývanie v spoločných dvoroch. Navyše sa na objekty chránené v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu vzťahujú mnohé obmedzenia, týkajúce sa zásahov do hmotnej podstaty objektov. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2001 v meste Kremnica sa nachádzalo 1976 bytových domácností, 2282 hospodáriacich domácností a 2380 cenзовých domácností, žilo tu 5456 obyvateľov. (Zdroj: ÚPN Kremnica). V Kremnici sa v roku 2001 nachádzalo celkovo 2239 bytov, z čoho bolo 2037 trvalo obývaných (Zdroj: Konceptia rozvoja bývania do roku 2005 s výhľadom do roku 2010).

základná štruktúra domového a bytového fondu Kremnice			
Sčítací obvod	domy spolu	trvalo obývané	Neobývané
001 – Stred	160	138	22
002 – Grobňa-pod traťou	184	150	34
003 – štvrť kpt. Nálepku	349	306	43
004 – železničná stanica	8	6	2
005 – Rudné bane – kameňolom	9	7	2
006 – Nová dolina – Ludvik – Ferdinand	70	56	14
007 – nemocnica – mincovňa	28	25	3
008 – športový areál	3	3	-
009 – Kalvária	5	2	3

010 – Revolta	8	5	3
011 – Krahulecký štós – za Grobňou	1	1	-
012 – Štós	obvod nie je obývaný		
013 – Jazerný dvor – Štátny majetok	4	4	-
014 – Skalka – Slobodné – Starý salaš	obvod nie je obývaný		
019 – Huty	53	46	7

Zdroj: ÚPN Kremnica, 2011

Na 1000 obyvateľov pripadalo spolu 384,6 bytov, resp. 349,9 trvalo obývaných bytov. K dosiahnutiu hodnoty 400 bytov na 1000 obyvateľov – priblíženie sa ku krajinám Európskej únie chýbalo v meste Kremnica ku dňu sčítania približne 90 bytov.

Technické vybavenie trvalo obývaných bytov			
Ukazovateľ	počet bytov	počet osôb v bytoch	
počet bytov celkom:	2019	5690	
z toho:			
- vybavených plynom zo siete	708	2090	
- vodovodom v byte	1981	5608	
- vodovodom mimo bytu	3	4	
- s prípojkou na kanalizačnú sieť	1829	5122	
- so septikom (žumpou)	142	447	
- so splachovacím záchodom	1979	5582	
- s kúpeľňou, alebo so sprchovacím kútom	1958	5547	

Zdroj: ÚPN Kremnica, 2011

Bytový fond v meste Kremnica zaznamenáva obdobie rekonštrukcie starších rodinných domov, kedy v prevažnej miere mladé rodiny riešia svoju bytovú situáciu rekonštrukciou a nadstavbou pôvodného rodinného domu. V meste však zaznamenávame aj mierny nárast počtu novovybudovaných rodinných domov. Základným zámerom mesta v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Mestský bytový fond - na jeden štatistický byt v meste Kremnica (v r. 2011 bolo v meste celkom 2019 trvalo obývaných bytov) pripadalo pri sčítaní 1,179 cenzovej domácnosti, resp. jednej cenzovej domácnosti prislúchal podiel 0,848 štatistického bytu. Maximálny deficit vo vzťahu k počtu cenzových domácností bol 361 bytov. Odhadovaný reálny deficit pri cca 70%-nej úrovni nechceného spolužitia cenzových domácností je 253 bytov. Vo vzťahu k samostatne hospodáriacim domácnostiam je súčasný deficit bytového fondu 263 bytov, čo vyjadruje reálnu potrebu novej bytovej výstavby, resp. nových bytov v čase konania cenzu, vždy však v závislosti od skutočných ekonomických a sociálnych možností jednotlivca. (Zdroj: ÚPN Kremnica).

Opis súčasného stavu bytového fondu, jeho stav, kvalita, príp. štruktúra			
	Stav k 31.12.10	Stav k 31.12.11	Stav k 31.12.12
Hodnota bytového fondu (EUR)			
- obstarávacia cena	490062,78	490062,78	490062,78
- zostatková cena	210238,49	181224,11	160375,55
Opravy a údržba BF	5615,53	1382,3	3715,52
- fakturované	137,81	85,62	247,88
- vo vlastnej réžii (materiál)	2164,11	435,00	1587,27
- vo vlast. réžii (odprac. hod.)	3313,61	861,68	1880,37

Zdroj: Program rozvoja bývania v meste Kremnica na roky 2015-2025

Hodnota bytového fondu každoročne klesá vo výške odpisov a vplyvom odpredaja bytov v zmysle zákona. K zhodnoteniu majetku dochádza len vo veľmi malej miere vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov.

Kategória	Stav k 31.12.05	Stav k 31.12.06	Stav k 31.12.12
Byt I. kategórie	49	49	50
Byt II. kategórie	48	31	28

Byt III. kategórie	5	4	1
Spolu	102	84	79

Zdroj: Program rozvoja bývania v meste Kremnica na roky 2015-2025

V porovnaní s rokom 2005 klesol počet bytov vo vlastníctve mesta v roku 2012 o 22,5 %. Od roku 2007 do 2012 ostal počet bytov vo vlastníctve mesta na úrovni 79 bytov.

Zo štruktúry bytov podľa kategórie vyplýva, že najviac ostalo bytov prvej kategórie (63,3 %), potom bytov druhej kategórie (35,4 %). Najvýraznejšie sa zmenil pomer bytov II kategórie.

	Stav k 31.12.05	Stav k 31.12.06	Stav k 31.12.12
1 izbové byty	55	49	40
2 izbové byty	40	28	32
3 izbové byty	6	6	6
4 izbové byty	1	1	1
Spolu	102	84	79

Zdroj: Program rozvoja bývania v meste Kremnica na roky 2015-2025

Zo štruktúry bytov podľa počtu izieb vyplýva, že najviac ostalo jednoizbových bytov (50,6 %), potom dvojizbových bytov (40,5 %). V prevažnej miere sa jedná o jednoizbové byty na ulici ČSA 265/60. Priemerná podlahová plocha bytov podľa počtu obytných miestností sa veľmi nelíši od údajov zistených celoslovenským prieskumom. Podľa celoslovenského prieskumu bola podlahová plocha bytov nasledovná: 1 izbové byty – 32,1 m², 2 izbové byty – 50,6 m², 3 izbové byty – 69,0 m², 4 izbové byty – 77,4 m² (Program rozvoja bývania v meste Kremnica na roky 2015-2025).

Výrazný pokles počtu bytov vo vlastníctve mesta bol zaznamenaný po vydaní zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Možnosť odkúpenia bytov do súkromného vlastníctva využila v danom čase väčšina nájomcov mestských bytov.

V súčasnosti v meste je budovaná sociálna bytová výstavba – nižšieho štandardu. V budúcnosti je potrebné zvážiť výstavbu podľa potreby v priestoroch súčasnej nevyužitej a staršej výstavby.

2.9. PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

Všetky zariadenia výrobných aktivít sú t.č. v Kremnici zastúpené len menšími súkromnými firmami, ktoré sú prevažujúco umiestnené v starších výrobných objektoch alebo vo funkčne premenených areáloch. Ťažiskovo sú lokalizované najmä v území pri železničnej stanici a nad železničnou traťou, ale ojedinele aj v rámci iných funkčných zón v staršej mestskej zástavbe. Prevažne ich možno v súčasnej funkcii naďalej využívať, pokiaľ to neodporuje hygienickým nárokom alebo požiadavkám pamiatkovej ochrany. Kremnica nemá územné predpoklady pre rozsiahlejší výhľadový rozvoj výrobných zariadení. Územným plánom sa preto navrhuje iba lokálne rozšírenie plôch pre výrobu a výrobné služby, alebo pre distribúciu a skladovanie na území nad železničnou traťou a v menšom rozsahu pri Včelíne. Menšie živnostenské aktivity charakteru výrobných služieb alebo distribúcie a opravárenských činností, pokiaľ nie sú hygienicky závadné, je v zmysle navrhovanej regulácie funkčného využitia plôch možné umiestňovať aj v rámci plôch pre zmiešanú (polyfunkčnú) mestskú zástavbu, alebo pre nízkopodlažnú obytnú zástavbu, vždy však len ako doplnkovú funkciu. Na plochách pôvodnej banskej opravárenskej a ťažobnej činnosti, predovšetkým v Novej doline, kde sa zamýšľa zriadenie tematického parku, odporúčame ich využitie na kreatívne výrobné aktivity, ktoré by boli miestnou špecifikou, profitujúcou z cestovného ruchu a poznávacieho turizmu (ÚPD Kremnica, 2012, s.103).

V súčasnosti v meste v priemyselnej výrobe pôsobí predovšetkým Mincovňa. š.p.. Jej nosným programom je výroba mincí (60 – 65 % výrobnéj kapacity), medailí, odznakov a plakiet. Podnik má vďaka svojej výrazne špecifickej výrobe v rámci Slovenska monopolné postavenie, veľkou konkurenciou sú mu však zahraniční výrobcovia mincí. Expozícia starej a novej raziarne, ktorá bola sprístupnená verejnosti, sa výrazným spôsobom podieľa na návštevnosti mesta a zvyšuje atraktivitu mesta pre návštevníkov. Areál mincovne je historicky etablovaný na Štefánikovom námestí a na Kutnohorskej ulici. Nový areál mincovne je vybudovaný na Ulici Československej armády, za železničnou traťou, jeho rozširovanie sa nenavrhuje. Pôvodný závod Rudné bane Kremnica bol po privatizácii nahradený Kremnickou banskou spoločnosťou (KBS), s.r.o. Závod sa orientuje na ťažbu

a spracovanie nerudných surovín (bentonit) a na výrobu elektrickej energie (podzemná hydroelektrárň vo IV. šachte). Nosným výrobným programom firmy ELBA Kremnica je výroba elektroarmatúr pre rôzne napäťové hladiny a armatúr pre železničnú a mestskú hromadnú dopravu. Doplnkovým sortimentom je výroba a montáž priemyselných brán. Areál ELBA je účelový. Bol vybudovaný na rovinnom území na Ulici Československej armády, pod železničnou traťou. Nie sú známe žiadne nároky na jeho územný rozvoj. V areáli firmy Elba sídli spoločnosť ABILITY s.r.o., ktorá sa zaoberá zlievárenskou výrobou. BRIK, spol. s r.o. Kremnica, sa zaoberá výrobou nábytku. Výrobný areál je umiestnený v pôvodnom areáli DZ ČSAD pri Dolnej ulici. ZAL, spol. s r.o. Kremnica má výrobný program viazaný na odlievanie Al-produkcie. Sídli v starom areáli zlievárne na Továrenskej ulici. S výnimkou tejto výroby sa riešením konceptu územného plánu mesta všetky existujúce výrobné zariadenia na území mesta zachovávajú v existujúcich areáloch a v ich súčasnom rozsahu (ÚPM Kremnica, 2012, s.103-103).

V meste sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých a stredných podnikov
- poľnohospodárska produkcia
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod, finančná a banková infraštruktúra)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami.

Fyzické osoby - podnikatelia podľa právnych foriem									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Fyzické osoby - podnikatelia	355	355	374	398	402	403	406	390	398
Živnostníci	335	337	354	377	383	383	382	364	370
Slobodné povolania	18	16	18	18	16	17	21	23	25
Sam. hospodáriaci roľníci	2	2	2	3	3	3	3	3	3

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Celkovo je v meste činných 280 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 92 ziskových a 188 neziskových subjektov.

Právnické osoby v meste									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Právnické osoby spolu	197	214	226	234	248	258	268	272	280
Právnické osoby ziskové	43	54	60	64	73	77	84	87	92
Právnické osoby neziskové	154	160	166	170	175	181	184	185	188

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

V oboch skupinách došlo v sledovanom období k výraznému nárastu subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom mesta a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti obchodu a prenájmu. Pomerne vysoké % je orientovaných na stavebnú činnosť a obchod – 23,31 %.

Živnostníci podľa vybraných ekonomickej činnosti v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pôdohospodárstvo, rybolov	3,34	3,56	3,13	3,50	5,46	5,69	4,99	5,00	4,53	4,47	4,38
Priemysel spolu	14,19	14,44	14,06	14,60	16,91	16,56	15,99	13,51	13,57	13,65	13,70
z toho priemysel. Výroba	14,19	14,44	14,03	14,57	16,88	16,56	15,99	13,43	13,46	13,54	13,56
Stavebníctvo	11,07	12,39	13,55	14,42	14,52	16,17	17,37	19,59	19,62	19,32	18,82
Obchod	34,83	33,85	32,91	31,20	28,95	27,16	26,22	25,45	24,18	24,04	23,31
Hotely, reštaurácie	4,66	3,93	3,73	3,61	3,01	3,11	3,54	3,94	3,93	4,08	4,20
Doprava, skladovanie, ...	4,30	3,38	3,89	3,76	3,49	3,50	3,17	3,05	2,80	2,79	2,95
Finančné sprostredkovanie	0,70	0,66	0,48	0,50	0,89	0,84	0,86	1,05	1,11	1,01	1,14
Nehnutelnosti prenájom...	11,11	11,65	11,99	12,13	10,48	11,05	11,39	13,35	14,38	14,88	15,39
Školstvo	0,97	1,14	1,28	1,32	1,08	1,12	1,27	1,46	1,47	1,51	1,37
Zdravotníctvo soc. Pomoc	0,18	0,26	0,35	0,24	0,16	0,37	0,23	0,14	0,22	0,25	0,34
Ostatné	3,82	3,86	3,73	3,64	3,63	3,58	3,95	5,03	5,26	4,94	5,21

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov činných v prenájme a obchodnej činnosti – 22,65 %. Cez 14,8 % podnikov je orientovaných na priemyselnú výrobu. Podiel stavebných firiem predstavuje 7,45 %.

Podniky podľa ekonomických činností (OKEČ) v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pôdohospodárstvo, rybolov	6,53	6,01	6,34	6,67	6,58	6,28	5,99	5,73	5,55	5,25	5,00
Priemysel spolu	20,10	19,71	19,02	18,25	17,92	16,90	15,71	15,49	15,29	15,08	14,80
z toho priemysel. Výroba	18,80	18,51	18,00	17,19	16,85	15,92	14,59	13,54	13,48	13,22	12,86
Stavebníctvo	6,27	7,45	7,16	6,49	6,74	6,56	6,48	7,93	8,49	8,31	7,45
Obchod	27,15	26,92	26,58	26,32	25,42	26,54	26,31	25,37	23,44	22,84	22,65
Hotely, reštaurácie	4,18	3,61	3,68	4,21	4,13	4,05	4,24	4,02	3,85	4,37	3,98
Doprava, skladovanie, ...	3,39	3,13	3,48	3,51	3,52	3,91	3,87	3,54	3,28	3,50	3,67
Finančné sprostredkovanie	0,52	0,48	0,41	0,35	0,31	0,42	0,37	0,37	0,34	0,33	0,20
Nehnutelnosti prenájom...	9,66	10,82	12,07	12,98	13,32	13,97	16,58	20,37	22,20	22,73	24,90
Školstvo	0,26	0,24	0,00	0,00	0,15	0,42	0,62	0,49	0,57	0,66	0,71
Zdravotníctvo soc. Pomoc	0,52	0,72	1,23	1,93	2,60	2,79	2,74	2,56	2,83	2,84	2,86
Ostatné	2,61	2,40	2,04	2,11	2,45	2,23	2,49	0,61	0,68	0,87	0,92

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry podnikateľských subjektov podľa veľkosti danej počtom zamestnancov. Najväčší počet podnikov spadá do skupiny malých podnikov v počte zamestnancov do 19. Z celkového počtu podnikov tvoria až 83,14 %.

Podniky podľa počtu zamestnancov v %											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
nezistené	4,18	2,06	2,00	1,48	1,66	1,66	2,92	3,24	5,89	6,42	9,48
0 – 19	78,14	82,89	81,05	86,44	86,00	87,87	87,01	87,59	85,73	85,01	83,14
20 - 49	7,07	6,78	6,98	5,08	5,89	4,82	4,23	3,67	3,66	3,78	2,81
50 - 249	8,68	6,78	8,23	6,14	5,52	4,82	4,82	4,51	4,06	4,16	3,98
250 a viac	1,93	1,47	1,75	0,85	0,92	0,83	1,02	0,99	0,65	0,63	0,59

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo

Po zaniknutých štátnych majetkoch poľnohospodársky pôdny fond v záujmovom území mesta čiastočne využíva a poľnohospodárskou komerčnou činnosťou sa na základe nájomných zmlúv s vlastníkami pôdy sa zaoberá súkromná spoločnosť, ktorá v katastrálnom území mesta obhospodaruje 245,4 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 23,5 % z celkovej evidovanej rozlohy poľnohospodárskych pôd v katastrálnom území mesta. V najbližšom zázemí mesta sa orné pôdy prakticky nevyskytujú a trvalé trávne porasty sú značne zasiahnuté prirodzenou sukcesiou nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie. Pre ekologicky prijateľné obhospodarovanie pôdneho fondu sa územným plánom navrhujú okrem ekostabilizačných opatrení aj areály, s predpokladmi pre také využitie pôdneho fondu, ktorý by zabezpečil udržanie kultúrnej krajiny v najbližšom okolí mesta (napr. areál na Revolte, ale aj v území za železničnou traťou či medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom), a slúžili by ako základne ekologicky zameranej turistiky a agroturizmu. Súvislé lesné porasty sa nachádzajú vo východnej časti katastrálneho územia mesta, v Kremnických vrchoch. V západnej časti katastra sa striedajú lesné porasty s plochami trvalých trávnych porastov (lúky a pasienky), čím vytvárajú mozaikovitú krajinnú štruktúru územia. Výmera lesov na celkovej rozlohe katastrálneho územia mesta má 3.112,0 ha, čo je 66,48 % z jeho celkového rozsahu. Lesný pôdny fond na katastrálnom území mesta spravujú a hospodársky využívajú Lesy SR prostredníctvom svojho odštepného závodu v Žarnovici, pričom priame obhospodarovanie vykonáva Lesná správa Ihráč, a Mestské lesy Kremnica s.r.o., s lesnými správami v Kremnici, v Turčeku a v Hornej Štubni (územie mestských lesov presahuje hranice katastrálneho územia mesta v okrese Žiar nad Hornom a zasahuje aj do okresu Turčianske Teplice) (ÚPD Kremnica, 2012, s.103).

Poľnohospodársko - komerčnou činnosťou sa v riešenom území zaoberá niekoľko subjektov. Táto činnosť je v poslednom období obmedzená prakticky len na extenzívne pasenie.

Rastlinná výroba

Rastlinná výroba je zameraná na výrobu obilnín a krmovín pre živočíšnu výrobu.

Produkcja vybraných poľnohospodárskych plodín (%)											
Okres Žiar n. Hronom	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zrniny	35,02	31,13	36,36	33,63	21,19	32,21	36,01	31,37	26,74	26,88	33,63
Obilniny	34,38	30,00	36,13	33,27	20,93	32,21	36,01	31,37	26,37	26,88	33,63
Olejníny	7,37	6,67	8,38	8,29	7,04	6,12	8,86	10,66	11,05	1,57	3,38
Zemiaky (2006-2008)	0,67	0,93	0,41	0,48	23,26	12,47	8,62	0,13	0,34	1,13	0,46
Zemiaky (do 2005-2009)	7,88	12,36	3,94	13,30	0,70	0,46	0,08	6,54	2,62	12,52	4,15
Cukrová repa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Viacročné krmoviny	14,67	18,92	14,77	11,03	26,87	16,54	10,43	19,94	32,88	31,02	24,75

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, v sledovanom období došlo k výraznému poklesu produkcie slnečnice, repky, krmovín. K nárastu naopak došlo v prípade produkcie tráv, d'ateľín atď'..

Produkcja vybraných poľnohospodárskych plodín (%)											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Zemiaky konzumné skoré	0,55	0,76	0,43	0,43	0,44	0,49	0,11	0,12	0,29	0,92	0,49
Zemiaky ostatné	5,89	9,35	3,77	11,70	14,06	12,68	11,10	6,40	1,96	9,25	3,89
Fazuľa jedlá (vrátane osiva)	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hrach jedlý (vrátane osiva)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,31	0,00	0,00
Hrach kýmny (vrátane osiva)	0,20	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Slnečnica (vrátane osiva)	0,84	2,32	1,68	1,86	1,97	1,13	1,12	0,82	0,00	0,80	0,01
Repka olejka ozimná ..	5,18	1,53	7,25	5,70	2,42	5,34	10,39	9,61	9,46	0,45	2,86
Kukurica a jej miešanky ..	65,42	66,88	69,30	69,36	52,93	62,08	63,01	52,57	52,73	59,20	62,38
Jarné strukovinoobilné miešanky	2,90	0,00	0,77	0,02	0,02	0,03	0,00	7,66	5,22	3,73	0,32
Ostatné jednorokové krmoviny	7,69	3,15	0,63	0,00	10,35	0,02	0,00	2,17	0,43	0,00	3,99
Ďateľina červená dvojkosná	0,80	1,48	1,62	1,71	1,62	0,88	0,18	0,14	0,54	0,00	0,25
Lucerna	5,76	7,13	7,88	6,19	7,36	5,30	4,76	7,17	7,69	3,26	8,08
Ďateľinové a lucernotravné ...	0,88	0,38	1,82	1,70	6,03	8,86	5,88	8,32	7,99	8,27	6,77
Viacročné porasty tráv ...	1,78	4,28	2,30	0,00	1,33	2,44	2,32	4,19	11,86	13,57	10,60
Ostatné viacročné krmoviny	1,54	2,21	1,86	0,46	0,41	0,00	0,40	0,08	0,19	0,11	0,11
Kýmna repa	0,14	0,27	0,25	0,23	0,21	0,22	0,21	0,25	0,25	0,18	0,08
Semeno viacročných tráv	0,02	0,04	0,11	0,06	0,21	0,08	0,15	0,05	0,10	0,04	0,00
Mrkva a karotka skorá a letná	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mrkva a karotka neskorá	0,09	0,05	0,07	0,11	0,18	0,17	0,14	0,16	0,07	0,09	0,05
Petržlen a paštrnák	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cibuľa skorá a letná	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cibuľa suchá	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	0,02
Uhorky nakladačky	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uhorky šalátové	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Rajčiaky konzumné zrelé	0,15	0,06	0,09	0,04	0,09	0,10	0,08	0,09	0,85	0,01	0,02
Kapusta biela skorá a letná	0,14	0,05	0,08	0,10	0,24	0,11	0,10	0,01	0,05	0,02	0,01
Kapusta biela neskorá	0,02	0,04	0,03	0,02	0,01	0,06	0,05	0,17	0,02	0,07	0,07

V prípade pestovania ovocných stromov je vývoj nasledujúci: najviac ovocných stromov pripadá na jablone a hrušky. Pomerne vysoké zastúpenie majú aj čerešne – 9,63 %.

Produkcja vybraných poľnohospodárskych plodín (%) podľa územie, druh plodiny a rok											
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jablone	54,55	49,90	41,16	41,42	41,16	41,16	42,51	37,10	35,37	33,72	32,13
Hrušky	12,45	10,92	16,19	16,30	16,19	16,19	28,28	27,07	29,23	31,29	33,27
Broskyne	1,65	2,02	2,22	2,24	2,22	2,22	1,33	1,75	1,71	1,67	1,64
Marhule	0,94	1,15	1,26	1,27	1,26	1,26	0,75	0,99	0,97	0,95	0,93
Slivky bystrické	3,08	3,77	4,15	4,18	4,15	4,15	2,47	3,26	3,19	3,12	3,06
Ostatné slivky a slivy	3,18	3,89	4,27	4,30	4,27	4,27	7,06	6,75	7,22	7,68	8,11
Ringloty	1,10	1,34	1,09	1,10	1,09	1,09	0,65	0,73	0,66	0,59	0,53
Čerešne	8,88	10,87	11,93	12,01	11,93	11,93	7,89	9,95	9,84	9,73	9,63
Višne	1,13	1,38	1,52	1,53	1,52	1,52	3,29	2,99	3,25	3,50	3,74
Ríbezle (červené a biele)	5,16	5,39	5,92	5,95	5,92	5,92	1,97	3,25	2,88	2,53	2,19

Ríbezle čierne	1,70	1,94	2,13	1,50	2,13	2,13	1,06	1,41	1,33	1,26	1,20
Egreš	0,90	0,99	1,09	1,09	1,09	1,09	0,03	0,36	0,25	0,16	0,06
Orechy vlašské	5,26	6,44	7,07	7,12	7,07	7,07	2,68	4,40	4,09	3,80	3,52

Živočišna výroba

Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a oviec. Pomerne silno je zastúpený aj chov hovädzieho dobytku.

Stav hospodárskych zvierat v %										
Okres Žiar n. Hron.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hovädzí dobytok	8,92	11,06	8,73	9,03	9,66	9,11	9,34	9,19	9,60	9,71
Ošípané	40,29	20,66	20,28	4,81	3,41	3,80	2,60	2,30	2,09	1,49
Ovce a barany	4,74	6,39	5,11	6,46	5,79	7,84	12,85	13,92	15,70	15,91
Kozy a capy	1,25	1,57	1,46	1,95	1,67	1,47	1,56	1,96	1,81	1,75
Kone	0,12	0,17	0,18	0,22	0,15	0,17	0,25	0,24	0,24	0,23
Hydina	43,86	59,06	63,07	76,11	76,35	74,70	73,40	72,38	70,55	70,92
Králiky	0,81	1,10	1,17	1,41	2,97	2,90	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Predchádzajúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Žiar nad Hronom. Od roku 2002 došlo v regióne k nárastu podielu hydiny a oviec. K výraznému poklesu došlo v prípade ošípaných. Hovädzí dobytok bol do značnej miery redukovaný.

Služby pre obyvateľstvo

Základný sortiment služieb obyvateľstvu sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach umiestnených prevažujúco v centre mesta. Žiadúce by bolo ich rozšírenie aj v starších či novonavrhovaných obytných zónach, je to však závislé od dopytu obyvateľstva. Regulácia funkčného využitia plôch podľa tohoto územného plánu to umožňuje (ÚPM Kremnica, 2012, s.98).

Výrobné služby

Sortiment výrobných služieb pre obyvateľstvo sa zabezpečuje na komerčnej báze v individuálnych zariadeniach, ktoré sú umiestnené buď v centre mesta, alebo vo vhodných (príp. účelovo adaptovaných) objektoch v mestskej zástavbe, v zásade bez vzťahu k obytnej zástavbe. Územným plánom mesta sa v rámci regulácie funkčného využitia plôch umožňuje ich zriadenie v zónach so zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou, a (za predpokladu ich hygienickej nezávadnosti) aj v rámci jestvujúcej a navrhovanej obytnej zástavby mestského typu (ÚPM Kremnica, 2012, s.98).

Maloobchodná sieť

Je prevádzkovaná na komerčnej báze. Jej základ tvoria obchody s potravinárskym sortimentom, prípadne i s rozšíreným sortimentom drogistického tovaru, domácich potrieb a drobného tovaru. Sieť predajní je viazaná na obytné zóny mesta, najmä na sídliská, ale aj na centrum mesta (Dolná ulica), kde sú umiestnené aj špecializované predajne a obchodný dom Jednota. V súvislosti s novonavrhovanou koncentrovanou obytnou zástavbou sa predpokladá rozšírenie siete maloobchodných predajní (najmä so základným potravinárskym alebo rozšíreným sortimentom) v lokalite Veterník - nad Veterníkom a v južnej časti mesta. Obchody môžu byť podľa navrhovanej funkčnej regulácie súčasťou obytných zón, alebo zón s navrhovanou zmiešanou (polyfunkčnou) mestskou zástavbou. Širší sortiment maloobchodných zariadení možno výhľadovo predpokladať aj v navrhovaných transformačných zónach (Ulica Jula Horvátha) (ÚPM Kremnica, 2012, s.97).

Nevýrobné služby

Zo zariadení nevýrobných služieb majú charakter vyššej mestskej občianskej vybavenosti mestský cintorín s pohrebnými službami (vrátane Domu smútku), cestovná agentúra, stávkové kancelárie, kultúrne a informačné centrum mesta a verejné záchody. Väčšina týchto zariadení je umiestnená v centrálnej mestskej zóne. Cintorín je umiestnený v južnej časti mesta a územným plánom sa navrhuje jeho postupné (etapovité) rozširovanie (ÚPM Kremnica, 2012, s.101).

Bankové a finančné služby

V meste je expozitúra Všeobecnej úverovej banky a expozitúra Slovenskej sporiteľne, Poštová banka a špeciálna predajňa výrobkov Štátnej mincovne. Všetky tieto zariadenia sú umiestnené v centrálnej mestskej zóne (ÚPM Kremnica, 2012, s.101).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

Materská škola – originálna kompetencia obce

V meste je t. č. jedna materská škola v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica, s celkovou kapacitou cca 160 miest. Povinnú školskú dochádzku zabezpečujú dve základné školy. Okrem toho sú v meste lokalizované aj zariadenia špeciálneho školstva pre sluchovo postihnuté deti (s nadregionálnou pôsobnosťou) a osobitná škola pre deti mentálne postihnuté. V meste pôsobí aj súkromné zariadenie eMKLub, ktoré zahŕňa materskú školu, základnú školu a 8-ročné gymnázium. Na štandardnej úrovni je mesto vybavené záujmovým školstvom a zariadeniami pre pedagogiku voľného času. Skladba zariadení predškolskej výchovy (aj s ich približnými kapacitami) je nasledovná: Materské školy: MŠ na Dolnej ulici - cca 105 miest a elokované pracovisko na Ul. J. Langsfelda cca. 55 žiackych miest. Materské školy špeciálne: MŠ pri ZŠ pre sluchovo postihnutých – cca. 16 žiackych miest, MŠ pri SZŠ- eMKlub – cca. 25 žiackych miest.

Materské školy							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí	207	209	198	170	169	152	162
Počet pedagogických zamestnancov	16	19	19	14	14	14	14
Počet THP	9	9	9	9	9	9	8
Počet tried v MŠ	9	10	10	9	9	9	9
Počet predškol. + odložená šk. doch.	51	62	64	63	63	68	57
Počet projektov	6	6	5	5	5	19	16

Zdroj: MsÚ Kremnica, 30.6.2011

V záujmovom území mesta sú ďalšie materské školy v obciach Bartošová Lehôtka, Ihráč, Jastrabá, Kopernica, Kunešov a Nevoľné. V súčasnosti sa v meste neprevádzkuje žiadne zariadenie s jaseľskou starostlivosťou. (ÚPD Kremnica, 2011, s.88).

Základné školstvo – prenesená kompetencia obce

V Kremnici sa v súčasnosti nachádzajú dve základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Kremnica: ZŠ na Angyalovej ulici s kapacitou do 550 žiackych miest a ZŠ Pavla Križku do 310 žiackych miest. V meste pôsobí súkromné zariadenie eMKLub pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ponúka pobyt deťom v súkromnej materskej škole, súkromnej základnej škole (zatiaľ má 6 ročníkov) a súkromnom 8-ročnom gymnáziu (doposiaľ 2 ročníky). Súčasťou súkromného zariadenia je aj MŠ, CVČ, ZUŠ a školský internát.

Základné školy							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet detí	622	587	565	543	505	507	495
Počet integrovaných detí	30	22	25	24	24	34	33
Znížená známka správania	53	53	45	44	46	22	9
Počet detí opakujúcich ročník	12	9	8	10	9	6	5

Zdroj: MsÚ Kremnica, 30.6.2011

Kapacity školských zariadení sú aj pre výhľadové potreby mesta a jeho záujmového územia dostačujúce. S prihliadnutím na demografickú prognózu sa žiadne nové zariadenia základného školstva nenavrhujú. V areáli ZŠ P. Križku však bolo vybudované nové viacúčelové ihrisko a je nevyhnutné zrekonštruovať dolnú telocvičňu.

Základné školy							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014

Počet pedagogických zamestnancov	44	42	40	42	44	46	38
Počet THP	21	16	19	20	22	26	25
Počet tried v ZŠ	62	60	61	61	61	26	24
Počet špecializovaných učební	16	17	20	20	20	10	10
Počet žiakov zapísaných do 1. ročníka	84	80	77	75	74	67	55
Počet deviatakov spolu	121	107	96	95	92	63	44
Počet krúžkov v ZŠ	58	53	54	54	54	0	1
Počet projektov	24	27	26	26	25	16	19
počet žiakov - prospeli	622	587	565	543	505	507	495
počet žiakov - neprospeli	15	8	10	15	16	5	6
znižená známka zo správania (počet)	21	18	21	20	19	22	9
priem. počet bodov mat. MONITOR	8,52	11,97	11,07	10,17	9,27	10,80	13,09
priem. počet bodov sj. MONITOR	10,85	11,94	13,76	15,58	17,40	15,68	17,04
% úspešnosť matematika MONITOR	42,63	59,9	53,36	46,82	40,28	53,97	65,47
% úspešnosť slov. jazyk MONITOR	54,66	59,6	68,8	62,4	65,6	62,48	68,79
počet prijatých deviatakov na SŠ	110	87	84	81	78	64	57

Zdroj: MsÚ Kremnica, 30.6.2011

Špeciálne základné školy – v kompetencii OU Banská Bystrica

V Kremnici je široká paleta špeciálnych škôl, ktoré zabezpečujú základné školské vzdelanie pre deti od 3 do 15 rokov. Základné školské vzdelanie pre sluchovo postihnuté deti zabezpečuje: Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna Viliama Gaňu v Kremnici a Špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých – variant A, B, C - spolu cca 90 žiackych miest.

Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím Viliama Gaňu internátna v Kremnici poskytuje základné vzdelanie sluchovo postihnutým žiakom, buduje a rozvíja orálnu reč, zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú, ekologickú a umožňuje aj náboženskú a etickú výchovu žiakom. Poskytuje žiakom II. stupňa výučbu cudzieho jazyka ako povinného predmetu, ktorý je predpokladom pokračovania štúdia na gymnáziu pre sluchovo postihnutú mládež, na strednej priemyselnej škole pre sluchovo postihnutú mládež a na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutú mládež končiacom maturitou. Základná škola internátna pre sluchovo postihnutých Viliama Gaňu v Kremnici pripravuje sluchovo postihnutých žiakov pre ďalšie vzdelávanie a prax. Učebne sú vybavené modernými pomôckami, počítačovou technikou, audiometrickými kompenzačnými pomôckami, interaktívnou tabuľou, jazykovým laboratóriom. Dominantou odborného vzdelávania je predmet ILC (individuálne logopedické cvičenia) a komunikačné zručnosti.

Špeciálna základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii OU Banská Bystrica

Variant A - poskytuje základné vzdelanie sluchovo a mentálne postihnutým žiakom, pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie na strednom odbornom učilišti pre sluchovo postihnutých. Pripravuje ich na praktický život tak, aby sa mohli primerane integrovať do spoločnosti.

Variant B - poskytuje žiakom, ktorí nemôžu zvládnuť obsah vzdelávania vo variante A základy vzdelania, ktoré by mohli byť spoločensky upotrebitel'né. Pripravuje ich pre ďalšie vzdelávanie v praktickej škole.

Variant C - špeciálna základná škola internátna pre sluchovo postihnutých vo variante C poskytuje základné vzdelanie žiakom s viacnásobným postihnutím a autizmom pomocou individuálnych vzdelávacích programov. Vzdelávanie žiakov zabezpečuje učiteľka s asistentkou. Vzdeláva aj žiakov, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy. Učebné osnovy sa plnia formou individuálnych vzdelávacích programov, ktoré sú vypracované na základe diagnózy dieťaťa, ako i jeho individuálnych potrieb.

POD ZŠI pre SP V. Gaňu patria aj:

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna – v kompetencii OU Banská Bystrica

Špeciálna materská škola pre deti so sluchovým postihnutím internátna pripravuje deti predškolského veku na vstup do školy. Zabezpečuje a vyhodnocuje špeciálno-pedagogickú diagnostiku, psychologickú a medicínsku diagnostiku ako súvahu pred vyšetrením školskej zrelosti. Zabezpečuje a využíva cvičenia na odstránenie čiastočných oslabení výkonov v ŠMŠI. Vytvára podmienky pre včasnú diagnostiku špeciálnych vývinových porúch učenia alebo správania detí predškolského veku. V materskej škole prebieha výchovno-vzdelávací proces formou opačnej integrácie, ktorá vyplýva z prebiehajúceho overovania projektu „Stimulácia rozvoja orálnej reči sluchovo postihnutých detí predškolského veku formou preventívnej integrácie“. Deti sú rozdelené do 2 skupín - skupina sluchovo postihnutých detí a skupina počujúcich detí. Učiteľky intenzívne pracujú na spoločných programoch s deťmi so zameraním na rozvoj orálnej reči. Aktivity, hry, cvičenia sa sústreďujú na verbálnu diferenciaciu a na podporu rozvoja pozornosti a pamäte. Kapacita zariadenia cca 25 detí.

Spojená škola internátna v Kremnici je vzdelávacia inštitúcia, ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie troch škôl a to:

Špeciálnej základnej školy internátnej v Kremnici
Základnej školy pri zdravotníckom zariadení v Kremnici
Základnej školy pri zdravotníckom zariadení Kremnické Bane

V špeciálnej škole internátnej je momentálne zaškoloovaných 72 detí s ľahkým, stredným aj ťažším stupňom mentálneho postihnutia. Internát má kapacitu 35 lôžok. V oboch základných školách pri zdravotníckych zariadeniach sú zaškoloované deti, ktoré vyžadujú zdravotnícku a liečebnú starostlivosť a kapacita oboch zariadení je 70 detí.

Praktická škola – v kompetencii OU Banská Bystrica

Poskytuje vzdelávanie a prípravu na jednoduché pracovné činnosti žiakom s mentálnym postihnutím, ktorí skončili špeciálnu základnú školu a neboli prijatí do OU. PŠ poskytuje žiakom možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli samostatne žiť v domácom prostredí, alebo chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. PŠ ponúka možnosť vzdelávania aj pre počujúcich žiakov, ktorí ukončili SZŠ a žiakom ZŠ, ktorí neukončili základné vzdelanie 9. ročníkom. V školskom roku 2007/2008 bola škola zaradená do siete škôl. Učebné osnovy boli v experimentálnom overovaní v trvaní 2 školských rokov, sú prevažne zamerané na pestovateľské práce. V škole bol vybudovaný skleník umiestnený v školskej záhrade, kde žiaci svoje teoretické vedomosti môžu prakticky využiť najmä pri pestovaní a starostlivosti o sukulenty, ktorými je skleník vybavený. Postup na prijatie žiaka do školy je totožný s postupom prijímania žiakov na stredné školy. Číslo školy (podľa číselníka stredných škôl) je: 565 317. Kapacita školy je cca 18 žiakov.

Záujmové školstvo, mimoškolská výchova – originálna kompetencia obce

Od roku 1950 pôsobí v Kremnici Základná umelecká škola Jána Levoslava Bellu s pôsobnosťou v štyroch základných odboroch: hudobný, tanečný, výtvarný a dramatický a 1 experimentálny odbor – hudobná dramatika. V roku 2014 bolo zriadené elokované pracovisko hudobného odboru v Jastrabeh. ZUŠ J. L. Bellu navštevuje do 360 detí. Centrum voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (navštevnosť cca 350 – 400 detí) a letné detské tábory. Poskytuje priestorové možnosti aj pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti. O využitie voľného času detí a mládeže sa stará aj knižnica, eMKLub. Základné školy sú vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry. ZŠ na Angyalovej ulici má školský športový areál s menším ihriskom (v zime ľadová plocha). Pre telovýchovu sa využíva aj areál mestského ľahkoatletického ihriska, vrátane pedagogiky voľného času (mimoškolské športové aktivity), čo v prípade jeho výhládového zrušenia nebude možné a bude ich potrebné nahradiť rozšírením školských športovísk (ZŠ P. Križku, Gymnázium -SSÚV) (ÚPD Kremnica, 2011, s.89).

Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Kremnici (ďalej len SCŠPP) vo svojej súčasnej podobe vzniklo 1.8.2001 ako Súkromné detské integračné centrum/ S DIC/ od 1.9.2008 funguje pod názvom Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva /SCŠPP/ Zariadenie vzniklo na základe rozhodnutia MŠ SR pod číslom 358/01-45.Ministerstvo školstva Slovenskej

republiky podľa §6 ods.3 písm. a, zákona SNR č. 542/1999 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Počet klientov je pomerne stabilizovaný pohybuje sa približne okolo čísla 950. Zákonom predpísané predpoklady na výkon odbornej činnosti spĺňajú všetci zamestnanci SCŠPP. Riaditeľka zariadenia organizuje ich prácu podľa potrieb klientely. Počet odborných zamestnancov od 1.9.2014 je 9 prepočítaný počet 6,5 odborných zamestnancov sa v priebehu roka nemenil. Zariadenie poskytovalo služby 15 materským školám a tiež 42 základným školám, 11 stredným školám, 6 špeciálnym základným školám, 4 stredným špeciálnym školám a 1 detskému domu.

Cieľ nášho školského zariadenia poskytovania komplexných odborných a kvalitných služieb deťom a žiakom a mládeži so ŠVVP ich rodičom a pedagógom. Zabezpečujeme komplexnú diagnostiku, terapiu, edukačnú rehabilitačnú starostlivosťou a poradenstvom pre deti, rodičov a učiteľov

Mládež a neformálne vzdelávanie

Od roku 2008 v meste pôsobí občianske združenie TYMIÁN, ekologické, vzdelávacie a mládežnícke centrum, ktorého prioritou je podpora neformálneho vzdelávania mládeže a dospelých so zameraním na osobnostný rozvoj. Koordinuje činnosť Mestského mládežníckeho parlamentu. Akrívni mladí ľudia organizujú celomestské podujatia pre svojich rovesníkov, vzdelávanie členov žiackych školských rád, ponúka a organizuje neformálne vzdelávanie mládežníckych lídrov zamerané na participáciu, projektový manažment, tímovú spoluprácu, komunikačné zručnosti a pod. MMP Kremnica organizuje vlastné podujatia Gul'ky v Zechenterke, Festival spoločenských hier a hlavolamov, prezentácie tvorby mladých, realizuje projekty mobility mládeže s dôrazom na výmenu skúsenosti mladých ľudí z partnerských miest.

Stredné školstvo – súkromné školské zariadenia

Stredoškolské vzdelávanie v Kremnici zabezpečuje gymnázium a škola úžitkového výtvarníctva. Gymnázium bolo založené v roku 1527. Reálne gymnázium obnovili v roku 1856 a účelovú budovu preň postavili v roku 1874. V rokoch 1985 – 1990 bolo vyučovanie na gymnáziu prerušené, znovu ho otvorili 1. septembra 1990. Bolo osobitne zamerané na ekonomiku a na výpočtovú techniku. V roku 1966 bola v Kremnici založená Škola úžitkového výtvarníctva. Škola mala 8 tried a 4 výtvarné odbory: výtvarné spracovanie kovov a kameňa - odd. umeleckého kováčstva a zámočníctva, odd. umeleckého odlievania kovov, odd. zlatníctva a strieborníctva, odd. plošného a plastického rytia kovov, tvarovanie priemyselných výrobkov, tvorba hračiek a dekoratívnych predmetov, konzervátorstvo a reštaurátorstvo (dvojročné pomaturitné štúdium).

Škola je umiestnená v objekte Súkromného gymnázia na ul. P. Križku. Žiaci sú ubytovaní na internáte, so zabezpečeným celodenným stravovaním. Od 1.septembra 2011 je zriaďovateľom oboch stredných škôl Swedish Education Group-SE group, s.r.o. a názov školy je Súkromné gymnázium a Súkromná škola úžitkového výtvarníctva. Cieľom Swedish Education Group je vytvoriť z Gymnázia v Kremnici miesto, kde budú študenti rozvíjať nielen svoje vedomosti, ale aj osobnosť. Nové Gymnázium ponúka: vzdelávanie založené na riešení konkrétnych problémov, spoluprácu so školami v SR a školami vo Švédsku, Nórsku a pobaltských krajinách, vzdelávanie v úzkej spolupráci s akademickým aj obchodným svetom, vedomosti a zručnosti nutné pre štúdium na vysokej škole, medzinárodné skúsenosti, medzinárodné certifikáty z cudzích jazykov, komplexný poradenský systém a notebook pre každého nového študenta.

Súkromná škola úžitkového výtvarníctva v Kremnici je stredná odborná škola, na ktorej sa štúdium končí maturitnou skúškou zo slovenského jazyka, cudzieho jazyka, teoretických odborných predmetov a praktických odborných predmetov. Výsledkom štúdia je o.i. praktická maturitná práca, ktorá pozostáva z ideového zadania, prípravnej štúdie po konečný artefakt a jej obhajobu. V súčasnosti školu navštevuje 154 žiakov. SŠÚV je škola s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá má 2 budovy školského internátu. Štúdium na tejto škole je 4-ročné, v štruktúre škôl na Slovensku je škola zaradená medzi stredné odborné školy. ŠÚV Kremnica sa skladá z dvoch budov a budovy internátu. Je situovaná do krásneho prírodného prostredia Kremnických vrchov. (http://www.suv.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=73, 14.1. 2012).

Pre sluchovo postihnutú mládež je v meste zriadené špeciálne školstvo na úrovni stredoškolskej odbornej výchovy. Stredná priemyselná škola odevná pre sluchovo postihnutú mládež do 50 žiakov v 5

- ročnom ucelenom štúdiu. Absolventi Strednej priemyselnej školy odevnej pre sluchovo postihnutú mládež majú možnosť rekvalifikácie formou nadstavbového štúdia, ukončeného záverečnými učňovskými skúškami. Stredné odborné učilište pre sluchovo postihnutých má cca 135 žiakov v 4 - ročnom ucelenom štúdiu, v štyroch učebných odboroch (stolári, maliari, kuchári, krajčírky). Odborné učilište pre sluchovo postihnutých má do 10 žiakov, pripravuje žiakov z osobitnej školy a je ukončené vydaním učňovského listu. V meste je taktiež zriadené Gymnázium pre žiakov so sluchovým postihnutím internátne a Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím internátne. Škola je umiestnená v účelových a účelovo adaptovaných objektoch na Kutnohorskej ulici, žiaci majú zabezpečené ubytovanie na internáte, patriacom ku škole. Územným plánom mesta sa žiadne zmeny v jej umiestnení alebo jej rozširovanie nenavrhujú. Od 1.9.2008 je v Kremnici zriadené súkromné osemročné gymnázium (ÚPD Kremnica, 2011, s.91-92).

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať na to, čo je pre žiaka dôležité, netvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na internete, alebo v knižnici.

Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania.

Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0	44	43	42	41	40	39	38	37	36	35	34
1-4	206	208	210	212	214	216	218	220	222	224	226
0 – priem. Index				0,976	% nárast – 0						-22
1-4 priem. Index				1,009	% nárast 1 – 4						10
Abs. nárast											11
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											4,507
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											4,498

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 22 % a vo vekovej skupine 1-4 by mal pokračovať nárast o 10 %. V priemere by mal podiel na celkovom počte obyvateľov klesať.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5-9	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260
10-14	242	231	221	212	202	193	185	177	169	162	155
5-9 – pr. Index				1,004	% nárast – 5-9						4
10-14 pr. Index				0,956	% nárast 10 – 14						-36
Abs. nárast											-78
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											8,874
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											7,149

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá pokles len v skupine od 10 do 14 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal ale počet detí v tomto veku klesnúť o 78. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal ale mierne poklesnúť na 7,14 %.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je mesto, fyzické a právnické osoby a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom mesta Kremnica.

Druh	Zariadenie / služba	existujúci stav
Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	zariadenie pre seniorov	Áno
	domov sociálnych služieb	Áno
	opatrovateľská služba	Áno
	požičiavanie zdravotných a kompenzačných pomôcok	Áno
Podporné služby	odľahčovacia služba	áno

Zdroj: MsÚ Kremnica, 30.6.2011

Služby sociálnej starostlivosti (pre seniorov) poskytuje mesto Kremnica (Mestský úrad), neštátni poskytovatelia a zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja. Sociálne služby poskytujú aj nasledovné dobrovoľné (neštátne) subjekty: Občianske združenie – eMklub (služby pre rodiny s deťmi), Združenie cez deti k rodine, Nadácia na pomoc sluchovo postihnutým deťom, Nadácia priaznivcov SOU a SPŠO pre sluchovo postihnutú mládež. ÚPD Kremnica, 2011, s. 90). Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych štátnych sociálnych dávok, ktoré vypláca Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici – pracovisko v Kremnici, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje mesto. Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu zariadení sociálnych služieb v okrese Žiar nad Hronom.

Sociálne zariadenia v okrese Žiar nad. Hronom	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet zariadení	7	8	12	12	14	14	18	17	17	18	18
Počet miest k 31.12 spolu	305	312	370	406	429	465	471	456	500	492	491
P.m. v zariadeniach pre seniorov	184	145	154	147	148	148	152	90	105	81	85
P.m. v domov.soc. služ. pre postih. dosp.	70	109	138	149	154	187	186	242	226	258	253
P.m. v domovoch soc. služ. pre postih. deti	9	10	10	12	13	12	10	6	17	1	1
P.m. v detských domovoch	0	0	0	0	0	0	0	0	68	68	68

Zdroj: MsÚ Kremnica, 30.6.2011

Opatrovateľská služba

Poskytovanie služby upravuje Všeobecne záväzné nariadenie mesta Kremnica č. 4/2012 o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby, o spôsobe a výške úhrady za opatrovateľskú službu. Mesto Kremnica poskytuje opatrovateľskú službu terénnou formou v byte občana.

Stravovanie sa zabezpečuje donáškou obeda zo stravovacích zariadení prostredníctvom opatrovateľky (Mincovňa, reštaurácia Jeleň, KD, Zariadenie pre seniorov). Úhrada a výška úhrady za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určuje podľa rozsahu poskytovaných úkonov v domácnosti v prepočte na príslušný počet pracovných dní.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Kremnica

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb (ďalej len DD a DSS) Kremnica je zriadený Banskobystrickým samosprávnym krajom (ďalej BBSK) ako rozpočtová organizácia s vlastnou právnou subjektivitou (<http://dsskremnica.sk/>, 15.1.2012) a poskytuje sociálne služby. DD a DSS sa nachádza v peknej podhorskej časti Kremnice v staršej zrekonštruovanej jednoposchodovej budove so záhradou, kde sa môžu zdržiavať aj imobilní obyvatelia. Kapacita zariadenia je 34 miest. Obyvatelia sú ubytovaní v 15 izbách na prízemí na prvom poschodí v bunkách, každá s vlastným sociálnym zariadením. Izby sú

dvoj a trojposteľové, jedna izba je jednoposteľová. Pre obyvateľov na vozíkoch, barlách slúži výťahová plošina.

Vo všetkých izbách je nainštalované dorozumievacie signalizačné zariadenie na privolanie personálu. Imobilní obyvatelia majú k dispozícii relaxačné, rehabilitačné kreslá a zdvíhacie zariadenie. Špeciálna starostlivosť v domove je zameraná na rozvoj bazálnych schopností obyvateľov, a to mentálne postihnutých, dementných a prevažne imobilných.

Odborné činnosti

Ošetrovateľská starostlivosť - Vykonávajú ju zamestnanci zdravotného úseku nepretržite 24 hodín denne. Na základe odporúčania lekára zabezpečujú základné zdravotné úkony (preväzy, výdaj, podávanie, objednávanie liekov a pomôcok pre inkontinentných obyvateľov a iné). Odborné zdravotné úkony a vyšetrenia sa vykonávajú v odborných ambulanciách alebo pri návšteve odborného lekára v zariadení. Obyvatelia sú zaradení do stupňa odkázanosti podľa svojich schopností, možností a samostatnosti a spôsobu vykonávať: stravovanie, obliekanie, kúpanie, osobnú hygienu, chôdzu, používanie WC, presun z lôžka a na lôžko, mobilitu, kontrolu udržiavania telesných tekutín. V rámci sociálnej rehabilitácie obyvateľ absolvuje nácvik potrebných zručností, ktoré smerujú k dosiahnutiu čo najväčšej sebestačnosti s ohľadom na jeho zdravotné postihnutie. Ďalej poskytuje sociálne poradenstvo a sociálnu starostlivosť, sprostredkovanie tlmočenia a asistencie (http://dsskremnica.sk/?page_id=12,10.1.2012).

Klub dôchodcov Kremnica

Činnosť klubu riadi 7 – členná klubová rada, ktorá na základe schválených polročných plánov práce zabezpečuje chod klubu. Rada klubu zasadá pravidelne raz do mesiaca, podľa potreby aj viackrát. KD má družbu s 12 klubmi: Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Rajec, Turčianské Teplice, Nováky, Martin, Rajecké Teplice, Biely Potok, Dolný Kubín, Žilina 1, Žilina 2, Rajecký Potok.

Predsedia jednotlivých klubov sa stretávajú raz do mesiaca, určujú si pravidlá (členský príspevok), radia sa, poskytujú si informácie. Podujatia KD: gulášové posedenie v klubovej záhrade, zájazdy, turistické (Pezinok, Brhlovce, Turček, Zvolen, Gaderská dolina..., rekreačné (Bulharsko, Taliansko, Liptovský Ján, Ľubovianske kúpele, Turčianske kúpele), návšteva divadla (Zvolen, Martin, Banská Bystrica), návšteva podujatí – vinobranie, výstava kvetín..., podujatia: deň detí, úcta k starším, klub seniorov, mesiac knihy, aranžovanie kytíc, pečenie medovníkov, beseda: s lekárom, s primátorom a zástupcom primátora, so záhradkármi, s pracovníčkou knižnice, s náčelníkom polície, zábavy: fašiangová, Valentínska, Katarínska, Michalská, rybacie hody, kapustnica. V klube pracuje niekoľko krúžkov – spevácky, krúžok šikovných rúk, krúžok spoločenských hier.

Skupina " Aktívni seniori"

Realizuje vzdelávaco - pohybový program „Meníme pohyb na zdravie.“ Je to spojenie teórie s cvičením. Tento odporúčaný model sa praktizuje v zahraničí, na Slovensku sa realizuje len v dvoch mestách a Kremnica je jedným z nich. Cieľom programu bolo a je priblíženie modelu biopsychosociálneho zdravia a pohody i návody, ako túto ideu previesť do reálneho života. V súčasnosti pracuje 5 skupín, z toho jednu tvoria už desiaty rok muži. Skupinu – aktívni seniori: tvorí 100 seniorov nad 50 rokov.

Združenie SPOLU Kremnica

Združenie SPOLU je občianskym združením, je mimovládnu neziskovou organizáciou, je servisnou sieťovou organizáciou, ktorej poslaním je zlepšenie vzťahov medzi Rómami a nerómami v Slovenskej republike. Združenie SPOLU je rómsko-nerómska organizácia, ktorá pôsobí v rámci medzinárodnej siete ERGO.

eMKlub Kremnica, Združenie Cez deti k rodine

Riešenie problémov sociálnej ochrany a sociálnej inklúzie. Po úvodnej podpore z UNESCO projekt získal podporu aj RE, Holandských fondov, MATRA z iných domácich a zahraničných sponzorov. Cieľová skupina: deti, mládež, rodiny ohrozené sociálnym vylúčením z rómskych komunit, sociálne odkázaných komunit, zdravotne postihnutí (nepočujúci...), deti a mládež bez rodičov v detských domovoch a po odchode z detského domova, v integrácii s ostatnými deťmi, mládežou a rodinami mesta a okolia.

Zabezpečuje: sociálne byty pre rómske a nerómske rodiny – 9 bytov, útulky pre dievčatá z detských domovov po odchode – 5 domov (50 dievčat) eMKLub a DŽIVIPEN, útulky pre chlapcov z detských domovov po odchode – 3 domy (28 chlapcov), malé rodinné bývanie – 3 rodiny bývalých chovancov detských domovov – 3 byty, vzdelávanie s cieľom integrovanej výchovy a vzdelanie detí a žiakov a mládeže z rómskych a nerómskych rodín, prevádzka Súkromnej spojenej školy, materskej školy, základnej školy, školskej jedálne pri SSS, súkromného centra voľného času. Organizuje kurzy pre dokončenie základného vzdelania pre mladých dospelých. V rámci kultúry a osvety realizuje adaptačné programy na rodinný a spoločenský život, kultúrne programy. Zabezpečuje sociálne poradenstvo pre prácu s mládežou a rodinami a sociálnu prevenciu.

Slovenský zväz telesne postihnutých

Denne poskytuje služby ako meranie tlaku, jedenkrát týždenne meranie cukru. Každoročne organizuje spoločenské stretnutia spojené s posedením pri guláši, rekreáciu v rehabilitačnom zariadení relax v Štúrove, organizovanie zájazdov pre členov na Slovensku i do zahraničia, účasť na rekondičných pobytoch podľa poskytnutých poukazov, organizáciu brigád v záhrade v spolupráci s Klubom dôchodcov. Základná organizácia SZTP mala k roku 2007 – 174 členov vo vekovej štruktúre od 18 do 87 rokov.

Detský domov Maurícius Kremnica – zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

Detský domov Maurícius bol zriadený s účinnosťou od 1. mája 2005 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici. Prevádzka bola zahájená 1. septembra 2005. Účelom detského domova Maurícius, zriadeného v zmysle zákona 305/2005 v.z.n. predpisov o sociálno-právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, je zabezpečovanie vykonávania najmä sociálnej práce, odbornej diagnostiky, pomoci na zvládnutie krízy, výchovy, pomoci pri príprave na školské vyučovanie, liečebno-výchovnej starostlivosti, psychologickú starostlivosti, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, resocializácie a resocializačných programov, rekreačnej činnosti. Ďalej utváraním podmienok najmä na záujmovú činnosť, kultúrnu činnosť a úschovu cenných vecí, zabezpečovaním najmä stravovania, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a prípravy na povolanie.

Kapacita domova je 68 detí. Vek dieťaťa od 0 roka do 25 rokov. Priemerná dĺžka pobytu 5,4 roka. Pobytová forma pre deti od 0- 18 rokov veku, pri predĺžení ústavnej starostlivosti od 19 rokov veku a ak mladý dospelý požiada detský domov o poskytnutie starostlivosti, až do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie však do 25 rokov veku. Budova bývalej nemocnice na Dolnej ulici je jednoposchodová. Na prízemí sa nachádza hlavný vstup s vestibulom, vedľajší vchod, kancelárie, sociálne zariadenie a viacero nezrekonštruovaných priestorov. Na prvom poschodí sú zrekonštruované prevádzkové bytové priestory pre 6 samostatných výchovných skupín. Dve špecializované samostatné výchovné skupiny sú umiestnené v internáte pre sluchovo postihnutých na ulici Sama Chalúpku 286/21 v Kremnici. Tiež má dve profesionálne rodiny, kde je umiestnených päť detí. Ubytovanie je poskytované v štyroch budovách v zrekonštruovaných ubytovacích priestoroch, prispôbolených potrebám skupiny s rodinným charakterom výchovy. Vybavenie priestorov potrebných zariadením je dostatočné a úplné. V budove detského domova Maurícius na Dolnej ulici 49/21 v Kremnici tvoria bytové jednotky dve izby(zvlášť pre chlapcov a pre dievčatá), spoločenská miestnosť spojená s kuchyňou, sociálne zariadenie a kúpeľňa s jedným sprchovacím kútom a dvoma umývadlami. V súčasnosti okrem centrálnej budovy zapožičanej od mesta Kremnica (bývalá nemocnica), kde sú k dnešnému dňu umiestnené 3 samostatné skupiny, manažment detského domova a odborný tím, spravuje DeD ako správca majetku štátu, ďalších päť rodinných domov, z ktorých štyri sú obývané a v plnej prevádzke a piaty je neobývaný, čakajúci na komplexnú rekonštrukciu.

Centrum nepočujúcich Kremnica

Základná organizácia nepočujúcich vznikla na jar 2002. Združuje občanov z ťažkým sluchovým postihnutím a ich priateľov. Má 31 členov. Kremnica je hlavným mestom nepočujúcich v SR. Mesto Kremnica združuje nepočujúcich na ZŠI pre nepočujúcich, SOU pre SPM. Poslaním je iniciovať a vytvárať optimálne podmienky starostlivosti a činnosti nepočujúcich občanov a ich priateľov v našom meste. Poskytovanie tlmočenia do posunkovej reči prostredníctvom kvalifikovaných tlmočníkov v prípade potreby nepočujúcim žiakom, študentom, mládeži a seniorom. Pomáha odstrániť komunikačné bariéry pri vybavovaní úradných záležitostí, návšteve u odborných lekárov.

Požičiavanie zdravotných a kompenzačných pomôcok

Poskytovanie služby upravuje Všeobecne záväzné nariadenie mesta Kremnica o podmienkach a výške úhrady za požičiavanie zdravotných a kompenzačných pomôcok č. 5/2012.

Mesto Kremnica pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti rozhoduje o požičiavaní zdravotných a kompenzačných pomôcok občanom, ktorých nepriaznivý zdravotný stav to odôvodňuje, požičiava zdravotné a kompenzačné pomôcky za podmienok, ktoré sú uvedené v tomto VZN. Pomôcky (viď prílohu) možno poskytovať občanom mesta Kremnica, ktorí sú fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len „ŤZP“) a fyzické osoby s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku a to pre občana, ktorý má trvalý pobyt na území mesta Kremnica, občana, ktorý má prechodný pobyt na území mesta Kremnica a občana z okolia Kremnice (spádových obcí). Občan, ktorý má záujem o požičanie pomôcky musí predložiť písomnú žiadosť o zapožičanie pomôcky spolu s príslušnými prílohami.

Doba požičania pomôcky je na obdobie 3 mesiace a po uplynutí tejto doby je potrebné žiadať o predĺženie obdobia požičania pomôcky. Žiadosť o požičiavanie pomôcok sa predkladá na posúdenie členom Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej pri Mestskom zastupiteľstve v Kremnici. Výška úhrady za požičanie pomôcky je 1 € / na mesiac. Poplatok je splatný pred prevzatím pomôcky. Občanom spádových obcí môže byť pomôcka požičaná za podmienky, ak je v čase požiadania voľná na dobu 2 mesiace za úhradu 2 € / na mesiac. O požičaní pomôcky sa uzavrie zmluva o vypožičaní a až po podpísaní zmluvy a úhrade poplatku bude pomôcka občanovi odovzdaná.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji, komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v meste (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihladnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo z zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognoza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
60-64	388	408	430	453	477	503	529	558	587	619	652	
65-69	268	274	281	287	294	301	308	315	322	330	338	
70-74	211	216	220	225	229	234	239	244	249	254	260	
75-79	154	154	154	153	153	153	153	153	153	152	152	
80-84	113	117	120	124	128	131	135	139	144	148	152	
85-89	56	57	59	61	62	64	66	68	70	72	74	
90-94	19	21	24	27	30	34	38	42	47	53	60	
95-99	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
60+ – pr. Index				1,034	% nárast – 60+							39,4
Abs. Nárast											477	
% z celkového počtu obyvateľov – 2014											21,860	
% z celkového počtu obyvateľov – 2024											29,152	

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 39,4 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,1 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 477 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obvodné zdravotné strediská s lekáorskými pracoviskami I. kontaktu pre dospelých a sú umiestnené v priestoroch polikliniky. Zriadené sú 3 obvodné ambulancie, 3 stomatologické ambulancie, 1 neurologická ambulancia, 1 rehabilitačné pracovisko.

Ambulancie	existujúci stav	Ambulancie	existujúci stav
Amb. všeobecného lekára	3	Záchranná zdravotná služba	1
Detská amb.	1		
Očná amb.	0	Neurologická amb.	1
Stomatologická amb.	4	Kožná amb.	1
Alergologická amb.	0	Reumatologická amb.	0
Gynekologická amb.	1	Diabetologická ambulancia	1
Urologická amb.	0	Interná ambulancia	2
RDG pracovisko pre ORL	0	Chirurgická ambulancia	1
Rehabilitačné pracovisko	1	Psychiatrická ambulancia	1

Sortiment a kapacita všetkých týchto zariadení postačuje aj pre výhľadový rozvoj mesta (ÚPD Kremnica, 2011, s.89-90). Až do roku 2003 bola v Kremnici nemocnica s poliklinikou I. stupňa. Nemocnica, ktorá mala kapacitu 140 lôžok a mala 9 lekáorských pracovísk, bola najmä pre finančné problémy zrušená. Poliklinika ktorá sa zachovala a je umiestnená v novom účelovom objekte, má päť špecializovaných ambulancií – internú, neurologickú, chirurgickú, gynekologickú a ORL ambulanciu, s piatimi lekáorskými pracoviskami (ÚPD Kremnica, 2011, s.93).

Psychiatrická nemocnica prof. Matulaya

V meste Kremnica má sídlo Psychiatrická nemocnica, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR. Liečebňa bola zriadená v r. 1959 v neúčelových, prispôsobených objektoch bývalých kasární. V návrhu územného plánu mesta sa nemocnica považuje za stabilizované zariadenie, bez jeho ďalšieho územného rozvoja. Nemocnica zabezpečuje psychiatrickú zdravotnú starostlivosť pre 310 pacientov. Liečia sa tu pacienti od detského veku až po vek starecký, so všetkými psychiatrickými diagnózami, vrátane liečby protialkoholickéj, protitoxikomanickej a gamblerstva. Liečebno – preventívny úsek tvoria štyri lôžkové oddelenia, oddelenie pracovnej terapie a sociálnej readaptácie a úsek klinickej psychológie. Detské psychiatrické oddelenie má 50 lôžok, akútne a chronické oddelenia majú po cca 100 lôžok, gerontopsychiatrické oddelenie má 60 lôžok, a je koedukované. Okrem liečebnej časti má nemocnica v areáli aj hospodársko – technický úsek a administratívnu časť. Má dvanásť lekáorských a štyri psychiatrické pracoviská a celkovo cca 215 zamestnancov.

V záujmovom území mesta sa v obci Kremnické Bane, časť Staré Piargy, nachádza detská ozdravovňa Slniečko, ktorá zabezpečuje zdravotný pobyt a klimatoterapiu, doplnenú individuálnou a skupinovú liečbou pre deti od 6 do 15 rokov. Kapacita ozdravovne je 60 lôžok, súčasťou ozdravovne je základná škola (ÚPD Kremnica, 2011, s.94).

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0	44	43	42	41	40	39	38	37	36	35	34
1-4	206	208	210	212	214	216	218	220	222	224	226
0 – priem. Index				0,976	% nárast – 0						-22
1-4 priem. Index				1,009	% nárast 1 – 4						10

Abs. nárast	11
% z celkového počtu obyvateľov - 2014	4,507
% z celkového počtu obyvateľov - 2024	4,498

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal klesnúť počet detí do 1 roka o 22 % a vo vekovej skupine 1-4 by mal pokračovať nárast o 10 %. V priemere by mal podiel na celkovom počte obyvateľov klesať.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
60-64	388	408	430	453	477	503	529	558	587	619	652
65-69	268	274	281	287	294	301	308	315	322	330	338
70-74	211	216	220	225	229	234	239	244	249	254	260
75-79	154	154	154	153	153	153	153	153	153	152	152
80-84	113	117	120	124	128	131	135	139	144	148	152
85-89	56	57	59	61	62	64	66	68	70	72	74
90-94	19	21	24	27	30	34	38	42	47	53	60
95-99	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,034	% nárast – 60+						39,4
Abs. nárast											477
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											21,860
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											29,152

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 39,4 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,1 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 477 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.13. ŠPORT

Kremnica má dlhodobú tradíciu budovania a využívania športových, telovýchovných a športovo – rekreačných zariadení v mestskom prostredí. Za všetky dávnejšie (už aj zaniknuté) treba spomenúť napríklad tradíciu bežeckého lyžovania v blízkom okolí mesta, mostíky pre skoky na lyžiach, alebo prímestský lyžiarsky areál na svahoch Jarabice. Základy terajšieho športového a športovo – rekreačného areálu v meste pochádzajú z 30-tych rokov minulého storočia.

Ucelený športový areál sa nachádza na južnom okraji mesta, v údolí Kremnického potoka, na rekultivovaných priestoroch pôvodných banských hald a na časti plôch zaniknutých hutníckych prevádzok. Mestský športový areál pozostáva z futbalového ihriska s tribúnou, športovej haly (telocvične), tenisových kurtov a areálu pre ľahkú atletiku. Okrem výkonnostného športu sa areál využíva aj pre školskú a záujmovú telovýchovu. Z južnej strany naň bezprostredne nadväzuje areál termálneho kúpaliska s neštandardným, 2x50m dlhým otvoreným bazénom (pôvodne bol budovaný ako akumuláčná nádrž podzemnej hydroelektrárne). Okrem tohto komplexu sa v meste nachádza kolkáreň.

Pre rozvoj športových a športovo - rekreačných aktivít podľa riešenia pôvodného ÚPN - SÚ (z r. 1980) má mesto Kremnica vypracovaný ÚPN-Z športovo - rekreačnej zóny, s rozvojovými plochami, nadväzujúcimi na terajšie športové a športovo - rekreačné plochy. V jeho intenciách sa aj v tomto územnom pláne mesta ako pokračovanie areálu jestvujúcich zariadení pod pôvodným námestím navrhuje rozšírenie a kompletácia mestskej športovo - rekreačnej zóny, so široko koncipovanými priestormi pre športové, športovo - rekreačné a rekreačné využívanie, vrátane rekreačného ubytovania. V ťažiskovom území, nachádzajúcom sa v údolí Kremnického potoka, sa navrhujú verejné športové a športovo - rekreačné aktivity v intenzívnych i extenzívnych formách, s určenými priestormi pre umiestnenie športových objektov a športovo - rekreačných a rekreačných plôch. Územie je ukončené navrhovaným priestorom pre nenáročné (rekreačné) zjazdové lyžovanie v lokalite pod Galandovým majerom.

Skalka Relax Centrum – Kremnica

Relax Centrum Skalka pri Kremnici poskytuje svojim návštevníkom možnosť športového vyžitia a aktívneho oddychu v nádhernej prírode 1200 metrov nad morom. Telocvičňa - viacúčelová hala je určená pre záujemcov zahrať si akékoľvek kolektívne halové športy ako volejbal, basketbal, hádzaná, futbal, badminton, či tenis. Rozmery 41,6 m x 19,6 m, výška 9,5 m. Povrch je umelý – podlaha mondo šport je vyrobená na báze prírodného a syntetického kaučuku. K dispozícii sú zdvíhacie basketbalové koše. V objekte sa nachádza Wellness - bazén s protiprúdom s dĺžkou 24 m a hĺbkou 1,2m, s atrakciami ako ležadlá, sedadlá, vodný hribeň, vodné trysky, teplota vody 26 – 28°C, detský bazén s objemom 3,5 m³ a teplotou vody 30°C, sedací bazén objem 5,7 m³, teplota vody 36° C, Sauny – suchá, parná, infra, eukalyptová, bylinková s odpočívateľňou, ochladzovací bazén. K dispozícii je viacúčelová trávnatá plocha (rozmery futbalového ihriska), ihriská na volejbal, basketbal, hádzanú, tenis a pod. In-line dráha má rozmery 3 x 1800 m. V zime slúži ako osvetlená bežecká s umelým zasnežovaním. Dráha je vedená v lesnom prostredí a usporiadaná do alternatívnych okruhov podľa obtiažnosti. Trať je v zákrutách klopená, osvetlená a má tri miesta nástupu a výstupu z dráhy (<http://www.sportoveaktivity.sk/>, 10.4.2012).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyši a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		Muži	Priemer
15-24		52	45	49
25-39		36	43	40
40-54		39	39	39
55-69		38	36	37
70+		18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 30 – 40 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15-19	307	294	281	269	258	247	237	227	217	208	199
15-19 – pr. Index				0,958	% nárast – 15-19						-35
Abs. nárast											-107
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											5,530
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											3,443

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania – stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa pokles počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal klesnúť do roku 2024 na 3,44 %.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
20-24	378	366	356	345	335	325	315	306	297	288	280
25-29	429	424	418	412	407	402	396	391	386	381	376
20-24 – pr. Index				0,970	% nárast – 20-24						-26
25-29 - pr. Index				0,987	% nárast 25 – 29						-12
Abs. nárast											-151
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											14,555
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											11,312

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 151 obyvateľov. Celkovo 26 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 12 %. Táto skupina je spotrebiteľov bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
30-34	444	442	440	438	436	434	433	431	429	427	425
35-39	460	476	492	508	526	543	562	581	600	621	642
40-44	369	365	360	356	352	347	343	339	335	331	327
30-34 – pr. Index				0,996	% nárast – 30-34						-4
35-39 - pr. Index				1,034	% nárast – 35-39						40
40-44 - pr. Index				0,988	% nárast 40 – 44						-12
Abs. nárast											120
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											22,977
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											24,052

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú heterogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá pokles o 4 %. Najvyšší nárast sa predpokladá v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času.

2.14. KULTÚRA

Kultúra v meste je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej mesta. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

V rámci základnej vybavenosti pôsobí v meste Klub dôchodcov. Aktívnu činnosť vyvíja Mestské kultúrne stredisko. Mesto Kremnica zabezpečuje tiež vydávanie Kremnických novín. Kultúru a osvetu šíri na území mesta aj Miestny odbor Matice Slovenskej (ÚPM Kremnica, 2012, s. 97). Významné postavenie v rámci kultúry a tradícií má Kremnický banícky spolok.

V účelovom objekte v mestskom centre (na Štefánikovom námestí) je umiestnená Knižnica Jána Kollára, ktorá poskytuje základné a špeciálne knižnícké služby s doplnkovou komerčnou činnosťou. V účelovom objekte na ul. P. Križku je umiestnené kino Akropola, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta. Amfiteáter v Novej doline je nevyužitý a chátra. Územným plánom mesta sa v priestoroch Novej doliny navrhuje zriadenie tématického parku s historicko - poznávacími, náučnými, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami, úzko previazanými na pamiatky banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti v kremnických zlatých baniach. V jeho rámci sa navrhuje aj revalorizácia areálu amfiteátra a účelová prestavba vhodných historických objektov na náučné, muzeálne a iné kultúrno - spoločenské funkcie verejného charakteru. Úpravy by mali byť zamerané najmä na obnovu a prezentáciu technických pamiatok, evidovaných a chránených v rámci Pamiatkovej zóny územia banských diel v okolí Kremnice, a na revalorizáciu krajinného prostredia, s cieľom zachovať v tomto území aj vybrané charakteristické prvky banskou činnosťou premenenej

krajiny. Ako súčasť tematického parku sa navrhujú aj na tomto území sa nachádzajúce priestory prímestských, rekreačne využívaných lesov. Tematický park by zároveň mal byť aj východiskovým (a cieľovým) miestom väčšiny náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, s ich previazaním na priestory pamiatkovej rezervácie a na výhľadkové rekreačné trasy, navrhované nad mestom, na jeho západnom okraji, a východnom aj do navrhovaných a výhľadových priestorov so športovými a športovo – rekreačnými aktivitami (Jarabica, Golfový areál). Pre kultúrne a kultúrno - spoločenské účely (podľa skutočných potrieb a možností mesta) možno polyfunkčne využiť aj tzv. rezervné plochy pre novú výstavbu v rámci pamiatkovej rezervácie Kremnica - plochu po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, alebo územie terajšieho parkoviska, uvoľnené po asanácii býv. hotela Jeleň (ÚPM Kremnica, 2012, s.99).

V účelovo rekonštruovaných objektoch historickej zástavby na Štefánikovom námestí je lokalizované Múzeum mincí a medailí, ktoré plní aj funkciu regionálneho a mestského múzea. Má špecializované expozície baníctva, mincovníctva, medailérstva a galérijných priestorov so stálou expozíciou a priestormi pre príležitostnú výstavnú činnosť. Oddelenou súčasťou múzeálnej expozície je areál Mestského hradu a interiér kostola sv. Kataríny s výhľadkovou vežou kostola. V meste má sídlo okresné pracovisko Štátneho archívu, ktoré je umiestnené v účelovej novostavbe na vrchole Rembízu, pri železničnej trati (ÚPM Kremnica, 2012, s.101)

pamiatkovými územiami v k.ú. Kremnice:

- pamiatková rezervácia "Pamiatková rezervácia Kremnica" (ďalej PR Kremnica) vyhlásená r. 1950, rozšírená hranica r. 1990 a predmet ochrany r. 2004; (PR Kremnica - aktualizácia vyhlásenia z.z. Č. 108/2004 - Nariadenie vlády SR z 10. februára 2004 "O pamiatkových rezerváciách Banská Bystrica a Kremnica" hranica a popis - detto i v Zásadách ochrany)
- pamiatková zóna krajinného charakteru "Územie banských diel v okolí Kremnice" (ďalej PZ v okolí Kremnice) vyhlásená r. 1998 (PZ v okolí Kremnice - vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Banskej Bystrici č. 13/1999 z 26. marca 1999; hranice a popis - detto i v Zásadách ochrany) (ÚPM Kremnica, 2012, s.188).

Medzi najvýznamnejšie kultúrne a športové podujatia v meste patria: Hudba pod diamantovou klenbou, Kremnický hradný organ, Kremnické gagy, Kremnické laso, v roku 2014 už 7. stretnutie baníckych miest a obcí Slovenska, Big Air v meste, Cechové hody, Celoročná prevádzka a premietanie v kine Akropola, Kremnická bašta, Veľkonočné vajce, Run and walk, Bike and roll, Biela stopa, Bezroukov memoriál, Beh do vrchu Kalvária.

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návšev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návšev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

- Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa mierny pokles v obidvoch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
20-24	378	366	356	345	335	325	315	306	297	288	280
25-29	429	424	418	412	407	402	396	391	386	381	376
20-24 – pr. Index				0,970	% nárast – 20-24						-26
25-29 - pr. Index				0,987	% nárast 25 – 29						-12
Abs. Nárast											-151
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											14,555
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											11,312

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový pokles o 151 obyvateľov. Celkovo 26 % pokles sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % pokles o 12 %. Táto skupina je spotrebiteľov bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
45-49	396	395	393	392	391	390	389	388	387	385	384
50-54	384	376	369	362	354	347	340	333	327	320	314
55-59	423	428	434	440	446	452	458	464	471	477	483
45-49 – pr. Index				0,997	% nárast - 45-49						-3
50-54 - pr. Index				0,980	% nárast - 50-54						-18
55-59 - pr. Index				1,014	% nárast - 55-59						14
Abs. nárast											-22
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											21,697
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											20,393

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá najvyšší nárast v skupine 55 – 59, pokles od 40 – 54, ktoré predstavujú rizikové skupiny na trhu práce. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá nárast o 14 %.

Veková skupina 60 –

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
60-64	388	408	430	453	477	503	529	558	587	619	652
65-69	268	274	281	287	294	301	308	315	322	330	338
70-74	211	216	220	225	229	234	239	244	249	254	260
75-79	154	154	154	153	153	153	153	153	153	152	152
80-84	113	117	120	124	128	131	135	139	144	148	152
85-89	56	57	59	61	62	64	66	68	70	72	74
90-94	19	21	24	27	30	34	38	42	47	53	60
95-99	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
60+ – pr. Index				1,034	% nárast – 60+						39,4
Abs. nárast											477
% z celkového počtu obyvateľov - 2014											21,860
% z celkového počtu obyvateľov - 2024											29,152

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 39,4 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 29,1 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 477 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Ubytovacie zariadenie v meste poskytujú ubytovacie služby v rôznych kategóriách. Zastúpené je hotelové ubytovanie, vrátane možností pre kongresový cestovný ruch, ďalej penzióny, ubytovanie v súkromí a tiež turistické chaty a ubytovne. Na Skalke je rovnako zastúpené hotelové ubytovanie, penzióny, turistické chaty ako aj apartmány v súkromnom vlastníctve. V Kremnici je k dispozícii cca 400 lôžok, na Skalke môžeme počítať s 300 lôžkami, pričom nové kapacity na Skalke postupne pribúdajú. Zariadenia pre verejné ubytovanie sú reprezentované hotelmi Veterník a Centrál. Obidva hotely sú mestského typu a sú vybavené sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb. Hotel Golfer, ktorý je umiestnený za areálom kúpaliska, má pobytový charakter. Je vybavený sortimentom reštauračno – kaviarenských služieb a niektorých športovo – rekreačných služieb. Celková ubytovacia kapacita týchto hotelov je cca 160 lôžok a 190 miest v ich reštauračnom a kaviarenskom vybavení. Nové kapacity verejných ubytovacích a stravovacích zariadení majú rozvojové možnosti najmä v centrálnej mestskej zóne, vrátane tzv. "rezervných" plôch na území pamiatkovej rezervácie, na navrhovaných transformačných územiach, predovšetkým na plochách určených pre vyššiu vybavenosť alebo funkčne zmiešanú mestskú zástavbu (najmä na Ulici Jula Horvátha). V špecifickej forme verejného ubytovania pobytového charakteru možno zariadenia verejného ubytovania a stravovania umiestňovať aj v navrhovaných rozvojových priestoroch športovo - rekreačnej zóny, či už vo forme hotelového alebo penziónového ubytovania (ÚPM Kremnica, 2012, s.101).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

Verejné stravovanie je zabezpečované na komerčnej báze. Sieť zariadení pohostinstiev, bufetov, reštaurácií (príp. i s kaviarenskou prevádzkou), je viazaná najmä na centrum mesta, alebo na obytné súbory v meste, výnimočne i v jeho okrajových častiach (ÚPM Kremnica, 2012, s.98).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Kremnica sa v zmysle územnej rajonizácie cestovného ruchu so svojim katastrálnym a záujmovým územím nachádza v oblasti CR č. 11 (Štiavnicko - kremnickej), podoblasti č. 11b (kremnickej). Z hľadiska sezónnosti je táto oblasť hodnotená ako celoročne využívateľná, najmä pre krátkodobý, ale aj dlhodobjší rekreačný pobyt. Všeobecne má predpoklady pre aktivity pešej turistiky, vodnej turistiky (rieka Hron), vodných športov, zimných športov, športového rybolovu a kúpeľnej liečby. Špecificky kremnické rekreačné predpoklady vyplývajú z fenoménu historického mesta so súborom jeho

pamiatkových hodnôt (architektúra, umenie, technické pamiatky), kvalitného prírodného prostredia, turistických možností, dobrých snehových podmienok, výskytu termálnej vody, územnej polohy a vzájomných priestorových väzieb s inými rekreačnými celkami (najmä Banská Štiavnica a Štiavnické vrchy, ale aj Banská Bystrica - Zvolen a horný Turiec), a jestvujúcej rekreačnej infraštruktúry. Mesto má prirodzené predpoklady pre rozvoj rôznorodých letných a zimných rekreačných a športovo - rekreačných aktivít, pre poznávaciu turistiku a pešiu turistiku, ale aj pre rekreačný pobyt rehabilitačného a klimaticko - liečebného charakteru. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Kremnica koncipovaná ako cieľové mesto cestovného ruchu osobitného významu a ako východiskový priestor rekreačného krajinného celku Kremnické vrchy. V týchto súvislostiach sa riešenie územného plánu mesta zameriava najmä na naplnenie jednej z najdôležitejších úloh strategickej vízie rozvoja mesta - etablovanie Kremnice ako kultúrno - historického, športovo - rekreačného a rekreačno - rehabilitačného centra. Pre primerané využitie jej kultúrno - historického potenciálu je potrebné zachovanie a zveľadenie jestvujúcich hodnôt a ich účinná prezentácia pre poznávaciu turistiku. K jestvujúcim a všeobecne uznávaným hodnotám, reprezentovaným najmä historickým jadrom mesta (pamiatkovou rezerváciou) je potrebné priradiť využitie historických technických hodnôt, ktoré predstavuje pamiatková zóna banských diel v Kremnici a v Kremnických Baniach a na jej okolí. Územným plánom mesta sa preto navrhuje v území s najväčšou koncentráciou technických pamiatok a s historickou tradíciou banskej, ťažobnej, úpravárenskej a spracovateľskej činnosti, v Novej doline, postupné vytvorenie tzv. tématického parku ako priestorového komplexu s prezentačnými, poznávacími, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými funkciami v typickom prostredí montánnou činnosťou premenenej krajiny. Tématický park sa navrhuje previazať s historickými urbanistickými, architektonickými, umeleckými a kultúrno - spoločenskými hodnotami mesta v jeho historickom jadre (pamiatkovej rezervácie) a so sústavou náučných trás v širšom krajinnom prostredí mesta a v jeho zázemí (Kremnické Bane).

Pre športovo - rekreačné, najmä však výhľadovo možné rekreačno - rehabilitačné využívanie sa ako najvhodnejšie navrhuje využitie priestoru na juhozápade mesta v údolí a nad údolím Kremnického potoka, od areálu mestských športovísk a termálneho kúpaliska až k lokalitám Maškovo - Galandov majer. Navrhované funkčné využitie tohoto priestoru má rekreačno - ubytovací a oddychový, relaxačný a rekondičný charakter, kombinovaný s priestormi nenáročných športových aktivít, s rovnocenným zameraním na v meste ubytovanú klientelu a na pasantských návštevníkov. V priestoroch nad Kalváriou, s väzbami na mesto, krajinu a tematický park v Novej doline sa výhľadovo navrhuje golfový areál (9, neskôr 18 jamkový, s jeho prechodom do katastra Lúčok). Pre rekreačno - ubytovacie a oddychovo - relaxačné využívanie v intímnom a tichom prostredí so svojráznym historickým charakterom sa navrhuje využitie priestorov Zvolenodolinských letohrádok (dnešný Toliar). Rekreačné ubytovacie kapacity sa predpokladajú v historickom prostredí mesta, v špecializovaných rekreačných zónach (Maškovo - Galandov majer, Zvolenodolinské letohrádky (dnešný Toliar)), ale aj v rozptyle – v individuálnych rekreačných zariadeniach a ubytovaním v súkromí. Všetky jestvujúce lokality a zariadenia rekreačného ubytovania sa v meste a jeho najbližšom okolí riešením územného plánu zachovávajú a navrhovanými územnými možnosťami (vrátane regulácie výstavby) sa vytvárajú podmienky pre zriaďovanie ďalších ubytovacích kapacít, prepojených na jestvujúcu a navrhovanú rekreačnú infraštruktúru, na pamätihodnosti mesta a na jeho prírodné prostredie. Komplexné stredisko rekreácie a cestovného ruchu na Skalke sa postupne vyprofilováva na aktivity letnej pobytovej rekreácie, pešej turistiky a cykloturistiky, najmä však na zimné aktivity rekreačno – športového a športového bežeckého lyžovania a rekreačného zjazdového lyžovania. Stredisko je priestorovo prepojené s areálmi rekreačného zjazdového lyžovania na Krahuliach a bežeckého a zjazdového lyžovania Králiky, Kordíky, Tajov a Brestová. Je vybavené štyrmi lyžiarskymi vlekmí a detským lyžiarskym vlekom, v stredisku je prevádzkovaná štvorsedačková lanovka. Stredisko má kapacitu 4 650 prepravených osôb za hodinu. Pre zjazdové lyžovanie je k dispozícii osem zjazdových tratí, ktoré sú aj umelo zasnežované s celkovou dĺžkou vyše 50 km. Jestvujúce rekreačné ubytovacie zariadenia disponujú kapacitou cca 400 lôžok (ÚPM Kremnica, 2012, s.105).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história,

umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA ZA ROKY 2007 – 2015

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie mesta rovnomerný vývoj. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov mesta.

Rozpočet mesta	2011	2012	rozp.2013	pred. skut 2013	2014	2015	2016
bežné príjmy mesto	3834122	3950633	3442062	3635864	3577189	3576439	3576439
kapitálové príjmy mesto	1716862	1448007	75028	156544	393389	1055	1055
príjmové finančné operácie	599702	596320	422500	530534	361087	185102	144102
vlastné príjmy školských zariadení a dary	54988	68551	48585	70250	44501	44501	44501
spolu príjmy	6205674	6063511	3988175	4393192	4376166	3807097	3766097
bežné výdavky mesto	2114694	2197024	1990598	2159415	2096631	2095881	2095881
kapitálové výdavky mesto	1093324	1702322	408716	539716	610936	59000	18000
kapitálové príspr. pre školy a škol. zariadenia	0	10000	0	0	0	0	0
výdavkové finančné operácie	896776	116553	89342	149364	127157	127157	127157
výdavky školských zariadení	1504560	1515162	1479069	1529213	1525059	1525059	1525059
spolu výdavky	5609354	5541061	3967725	4377708	4359783	3807097	3766097
celkové saldo rozpočtu	596320	522450	20450	15484	16383	0	0

Vzhľadom na veľkosť mesta možno hospodárenie považovať za pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií. Mesto v každom roku hospodári s prebytkovým, prípadne vyrovnaným rozpočtom.

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom mesta. S výkonom svojich samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v meste. Najväčší podiel výdavkov pripadal na nakladanie s odpadmi a verejné osvetlenie.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť obyvateľov k úradom ŠSS	
Sídlo matričného úradu	Kremnica
Sídlo pracoviska daňového úradu	pobočka Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Kremnica
Sídlo Okresného súdu	Žiar nad Hronom
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Žiar nad Hronom
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica

Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
 Sídlo Obvodného úradu životného prostredia
 ŠÚ SR

Žiar nad Hronom
 Banská Štiavnica

Manažment a správa mesta

Mestský úrad je umiestnený v centre mesta v účelovej budove na Štefánikovom námestí. V centre mesta je tiež Slovenská pošta a obvodné oddelenie policajného zboru. Dobrovoľný hasičský zbor je umiestnený v účelovom areáli na Langsfeldovej ulici (UPM Kremnica, 2012, s.98).

Bezpečnosť

Kriminalita v meste je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Trestné činy podľa územie, druhy trestných činov a rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Všeobecné	76,60	75,59	75,95	71,47	69,98	68,07	66,47	65,16	64,11	65,25	61,87
Hospodárske	12,41	13,22	12,61	17,05	18,78	18,74	19,15	20,99	21,00	19,85	18,05
Zostávajúce	10,99	11,19	11,44	11,48	11,24	13,18	14,37	13,85	14,89	14,89	20,08

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.5.2011

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Trestné činy násilné a majetkové v %	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Násilné trestné činy spolu	-	-	-	20,61	19,31	20,43	19,12	17,92	19,90	17,10	17,21
(z toho:) vraždy	-	-	-	0,24	0,14	0,12	0,12	0,16	0,12	0,17	0,14
lúpeže	-	-	-	2,78	2,43	3,03	2,66	2,39	2,33	1,49	1,82
úmyselné ublíženie na zdraví	-	-	-	5,98	5,32	5,22	5,06	4,96	6,10	5,47	5,83
znásilnenia	-	-	-	0,44	0,32	0,42	0,27	0,30	0,41	0,36	0,33
Majetkové trestné činy spolu	-	-	-	79,39	80,69	79,57	80,88	82,08	80,10	82,90	82,79
(z toho:) krádeže vlámaním	-	-	-	31,37	29,50	28,00	28,19	31,22	32,56	31,77	29,52
krádeže motorových vozidiel	-	-	-	4,77	4,38	4,73	3,78	3,13	2,52	1,60	2,60

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.5.2011

- údaj nedostupný

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.5.2011).

Mestská polícia

Mestská polícia v Kremnici pracuje v počte 17 zamestnancov. 12 príslušníkov MsP zaradených v priamom výkone služby vrátane náčelníka, 1 administratívna zamestnankyňa, ktorá vykonáva administratívne práce. V rámci mestského kamerového systému bola na mestskej polícii zriadená chránená dielňa, kde pracujú 4 zamestnanci so zdravotným postihnutím. Hlavnou činnosťou MsP je riešenie priestupkov spáchaných na území mesta. MsP má v tomto smere úplne tie isté kompetencie ako príslušníci OOPZ. Jednou z hlavných úloh MsP je samozrejme kontrola rešpektovania a dodržiavania všeobecne záväzných nariadení mesta, zameraných najmä na verejný poriadok a čistotu v meste. Na území mesta sú z legislatívneho hľadiska len 2 zložky, ktoré sú oprávnené prejednávať v blokovanom konaní, prípadne objasňovať priestupky, ktorými bolo porušené všeobecne záväzné nariadenie. Jedná sa o OOPZ a MsP. Prakticky však tieto priestupky rieši výlučne MsP. **Pult centralizovanej ochrany (PCO)** – v rámci svojej činnosti útvar MsP využíva technický prostriedok Pult centralizovanej ochrany, ktorý slúži na ochranu majetku, zdravia a života občanov. V súčasnosti je na tento pult pripojených viac než 50 objektov vrátane objektov mesta a organizácii zriadených mestom. V rámci činnosti spojené s PCO sa jedná najmä o monitorovanie napojených objektov, vyhodnocovanie správ prijatých z objektu a vykonávanie zámkov na narušených objektoch. Odchyt

túlavých a zbehnutých zvierat - v rámci tejto činnosti je zabezpečený odchyt zbehnutých a túlavých zvierat spôsobilou osobou (MsP disponuje 5 takýmito odborne spôsobilými osobami) a taktiež zriadenie a prevádzkovanie karanténnej stanice. Prevencia – má významný vplyv na bezpečnostnú situáciu v meste, najmä do budúcnosti. Vykonávajú sa rôzne besedy a prednášky, pričom veková kategória cieľových skupín je od materskej školy po dôchodcov. Vykonávajú sa aj bezpečnostno-preventívne akcie, a to najmä so zameraním na podávanie alkoholu mladistvým, účasť mladistvých a maloletých v podnikoch a na disko-zábavách po 23.00 h. V letných mesiacoch je sprevádzkované dopravné ihrisko pre deti, kde sa aktívne venuje pozornosť dopravnej výchove už od predškolského veku. V mesiaci jún sa každoročne pripravuje preventívna akcia "Polícia deťom" pre deti materských škôl. Počas celého školského roka pôsobí v ranných hodinách hliadka MsP na prechodoch pre chodcov v blízkosti školských zariadení. Prevencia a jej propagácia je jednou z najdôležitejších činností polície. Napokon, jej výsledkom je zníženie kriminality a zvýšenie bezpečnosti občanov. MsP poskytuje na stránkach mesta niekoľko rád, ako predísť nepríjemnej pozícii obeť protiprávneho konania, prípadne inej nepredvídateľnej situácii (<http://www.kremnica.sk/mestska-policia/>, 8.8.2011).

Štátna polícia

Obvodné oddelenie PZ Kremnica patrí pod Okresné riaditeľstvo PZ v Žiari nad Hronom zabezpečuje ochranu poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov.

Monitorovacie a kamerové systémy

Mestský kamerový systém (MKS) v rámci svojej činnosti útvar MsP využíva technický prostriedok mestský kamerový systém, kde v súčasnosti je funkčných 8 DOME kamier a 3 IP statické kamery. V rámci tejto činnosti sa jedná najmä o monitorovanie časti mesta, kde sú jednotlivé kamery umiestnené, vyhodnocovanie stavu v dosahu týchto kamier, riešenie priestupkov zistených mestským kamerovým systémom.

Informatívny merač rýchlosti bol mestom zakúpený a osadený na hlavnom ťahu cez mesto (Žiar nad Hronom – Martin) v roku 2010 a pravidelne sú sťahované a archivované mesačné záznamy celkového počtu prechádzajúcich vozidiel v jednom smerom a ich nameranej rýchlosti.

2.20. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Mesto Kremnica je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotného mesta. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k

poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrnohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.21. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúce SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre mesto Kremnica nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom mesta, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších

príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci mesta. Na jej základe môže mesto prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

		S - silné stránky		W - slabé stránky
		1. 2. ... 10.		1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10.	1. 2. Stratégia SO ... 10.		1. 2. Stratégia WO ... 10.
T - hrozby	1. 2. ... 10.	1. 2. Stratégia ST ... 10.		1. 2. Stratégia WT ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v meste, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu mestu priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude mesto riešiť v rámci integrovanej stratégie.

Znamená to teda, že mesto musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že mesto dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho, či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa mesto koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre mesto, preto by sa mal manažment mesta sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich mesto nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	Nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu mesto vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj mesta, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele mesta, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie mesto stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily mesta sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť a iné. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a iné. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

		Výkon	
		vysoký	Nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých mesto momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody mesta. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšou obyvateľmi vnímanou, je nízka úroveň poskytovaných služieb a rozvoja. Identifikácia silných miest mesta je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má mesto najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky mesta Kremnica a kvalitu života v meste.

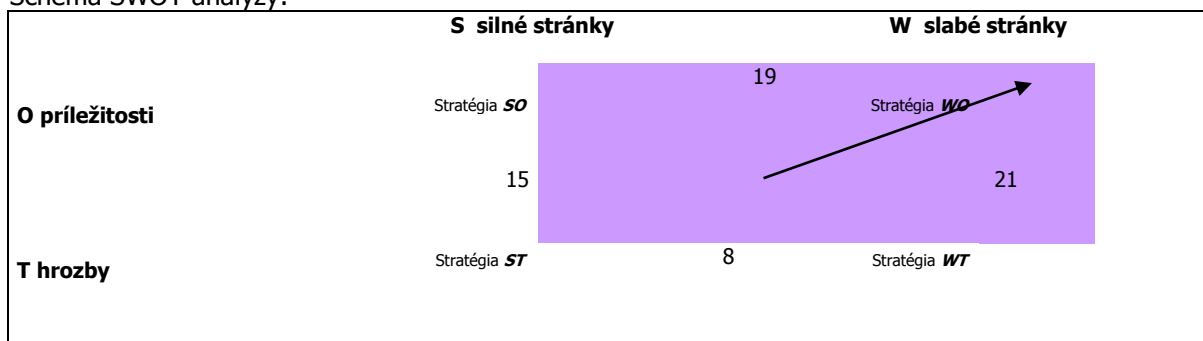
3.1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vysoký polohový potenciál mesta - dobrá poloha mesta vzhľadom na dostupnosť cesty R1, - diverzifikovaná hospodárska štruktúra - rozvinutá bohatá historická tradícia – banské mesto, - nízka miera nezamestnanosti, - celkovo 398 činných fyzických osôb podnikateľov, - 3 činní samostatne hospodáriaci roľníci, - celkovo 92 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - prevládajúce malé podniky s počtom zamestnancov do 20 – 83,14 %, - lesná pôda zaberajúca cca. 66,5 % katastra mesta, - existencia obmedzených plôch pre rozvoj výroby nad železničnou traťou a pri Včelíne, - prítomnosť expozitúry VÚB a Sl. Sporiteľne, - existencia Mincovne Kremnica, š.p., - Kramnická banská spoločnosť, s.r.o., - výroba elektroarmatúr, elektrických brán, atď. – Elba, - výroba elektrospotrebičov a vykurovacej techniky - Elka, - alokovaná prevádzka výroby nábytku - BRIK, spol.s.r.o., - existencia prevádzky na odlievanie AL - produkcie – ZAL, spol. s.r.o., - existencia rekreačného strediska Skalka, - bohatý kultúrno – historický potenciál ako predpoklad ďalšieho rozvoja cestovného ruchu, - existencia priestoru pre ďalší rozvoj cestovného ruchu, - existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník, - existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej Doliny, - existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej Doliny, - existencia priestorov pre zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne rozvinutá ponuka tradičných štýlových predajní, - nedostatok plôch pre rozvoj priemyslu, - nedostatok drobných prevádzok – textil, opravárenské služby, zlatníctvo, notár, ... - nedostatočne rozvinutá obchodná sieť v hornej časti mesta, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nevyhovujúca štruktúra MaSP v oblasti lesníctva, - nedostatok pracovných príležitostí, - problém partnerského prístupu, spolupráce sektorov, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - veľká závislosť na niekoľkých zamestnávateľoch, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov mesta, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nevyhovujúca obchodná sieť, - absencia priestorov pre malé stále mestské trhovisko, - vysoký podiel nezamestnaných vo vekovej skupine od 35 do 49 rokov, - presun štruktúry nezamestnaných z krátkodobej nezamestnanosti k dlhodobejšej - 4 - 6 mesiacov a nad 48 mesiacov, - len 13,7 % živnostníkov a podnikateľských subjektov právnických osôb zameraných na výrobu, - až 23,31 % živnostníkov a podnikateľských subjektov právnických osôb zameraných na obchodnú činnosť,

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie polohového potenciálu mesta Kremnica s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť cesty R1, - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia výrobných, skladových a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít mesta, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území mesta, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - vytváranie podmienok pre rozvoj takých odvetví výroby - priemyslu, ktoré naviažu na dominujúce odvetvia v meste, - orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - zahraničné investície, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách, - spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika), - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna a celosvetová konkurencia v oblasti profilu pre mesto Kremnica (banícka história), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie, ťažba zlata), - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

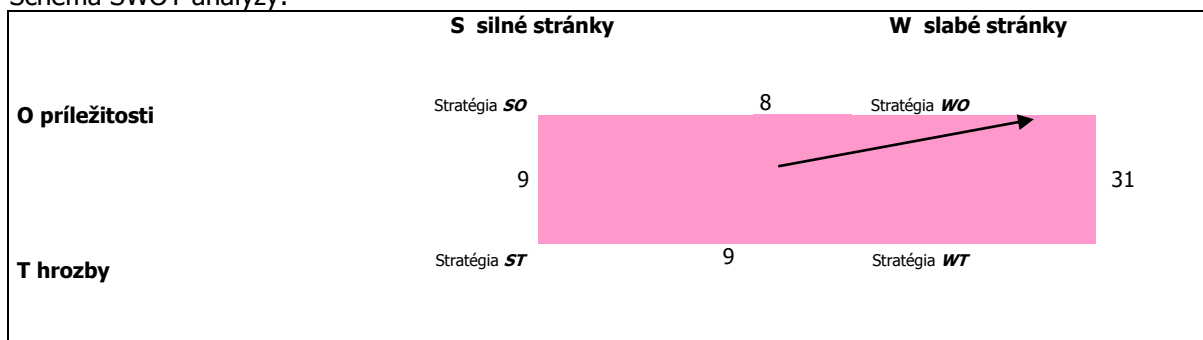
V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej, aj keď technicky niekedy nevyhovujúcej infraštruktúry. Mesto nedisponuje plochami na možný ďalší rozvoj výroby, preto je potrebné uvažovať o intenzifikácii súčasných plôch, prípadne primárna orientácia na produkciu služieb v oblasti cestovného ruchu.

3.2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky

<ul style="list-style-type: none"> - prechádzajúca štátna cesta I/65 v smere Ž. n.Hronom - Martin, - rýchla dostupnosť rýchlostnej komunikácie R1, - pripravovaná cesta R3 – Šášovské Podhradie – Turčianske Teplice, - čiastočne vybudované chodníky pozdĺž hlavných ťahov, - potenciál pre výstavbu cyklotrás s prepojením jednotlivých častí mesta a rekreačnými zónami, - okrajom mesta prechádza železničná trať č. 171 Zvolen - Diviaky, - zabezpečená hromadná doprava, - existencia autobusovej stanice so 6 nástupišťami, - celkovo 37 spojov zabezpečujúcich hromadnú autobusovú dopravu, - existencia historického chodníka – staničný chodník, - vybudovaná sústava peších komunikácií v areáli Zvolenodolinských letohrádkov (dnešný Toliar) a v rekreačno - športovom areáli v južnej časti mesta, - vybudovaná pešia cesta na Kalváriu, - existencia čerpacej stanice pohonných hmôt, - cca. 40 km vzdialené regionálne letisko, 	<ul style="list-style-type: none"> - nekvalitná povrchová úprava cestných komunikácií v meste, - nedostatok parkovacích miest na námestí, - nevyhovujúci stav cesty I/65 na hranici so Žilinským krajom, - zlý technický stav cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica, - potrebný presun cesty II/578 na Matunákovu ul., - absencia prepojenia cesty I/65 (nad Včelínom) a cestou III. na Rembíze, - nedostatočné šírkové usporiadanie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať, - absencia prepojenia Kremnica – Kremnické Bane (Staré Piargy), - absencia chodníka pre peších vedľa cesty III (pod školou pre nepočujúcich), - nevyhovujúci stav komunikácie Ul. P. Križku, - absencia dopravného prepojenia územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice, - nedostatok parkovacích plôch pri futbalovom štadióne, - nedostatok parkovacích plôch pri verejnom cintoríne, - absencia chodníka pri št. ceste I/65 (ul.J.Langsfelda), - absencia chodníka na ul. ČSA po ul. Zechenterova, - nevhodné riešenie statickej dopravy v centrálnej časti mesta, - nedostatok parkovacích miest pre potreby termálneho kúpaliska, - absencia záchytného parkoviska v lokalite Skalka, - nedostatok parkovacích miest na sídlisku Londýn a Huty, - nevyhovujúci stav zastávok SAD, - nedostatok parkovacích miest pri bytových domoch, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, 5 nevyhovujúci technický stav ciest II. a III. triedy, 6 prudký nárast individuálneho motorizmu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - odklon tranzitnej dopravy mimo centra mesta – výstavba R3, - výstavba cestného obchvatu mesta, - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami mesta, - skvalitnenie podmienok pre statickú dopravu v Kremnici, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - výstavba chodníku pre peších popri ceste I/65 Kremnica – Horná Ves 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

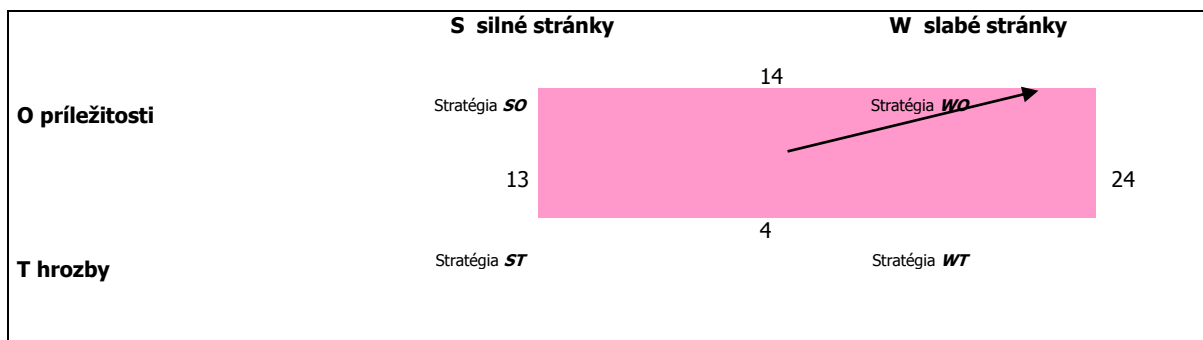
V oblasti doprava a komunikácie výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO - kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE

Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, T - mobile - 100 %, O2 – 100 %, cca. 65 % pokrytie územia rozvodnou sieťou plynu, - vybudovaný skupinový vodovod, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť s funkčnou ČOV, - v meste existuje dostatok distribučných transformačných staníc 22/0,4 kV, - Mesto je zásobované zemným plynom z vysokotlakového plynovodu, - prítomnosť pobočky Slovenskej pošty, 	<ul style="list-style-type: none"> - zastarané rozvody vodovodnej infraštruktúry, - nevyhovujúci stav splaškového kanalizačného systému – poruchovosť, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – nedostatočná kapacita a poruchovosť, - zlý technický stav tepelného hospodárstva, - absencia depónie dendromasy plynovej kotolne – 5, - potrebná rekonštrukcia rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne – 5, - zlý technický stav miestneho rozhlasu, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, - nevyhovujúci technický stav ČOV, - absencia kanalizačného systému v lokalite Rembíz – časť ŠOKA, - potrebná dostavba kanalizačného systému v lokalite na Veterníku, Pod Grobňou, Na Jazernom majeri, - potrebná dostavba kanalizačného systému na Bystrickej a Langsfeldovej ul., - potrebná dostavba kanalizačného systému na Banskej ceste, - potrebné preloženie el. siete z elektrárne IV. stupňa – Maškovo, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - negatívny stav nehnuteľného majetku mesta, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosti využitia drevnej štiepky v tepelnom hospodárstve, vzhľadom na bohatý lesný fond, - rozšírenie vodovodnej a dostavba kanalizačného systému, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti mesta, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v meste, - zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľmi, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou na prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav mestských stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,

Schéma SWOT analýzy:

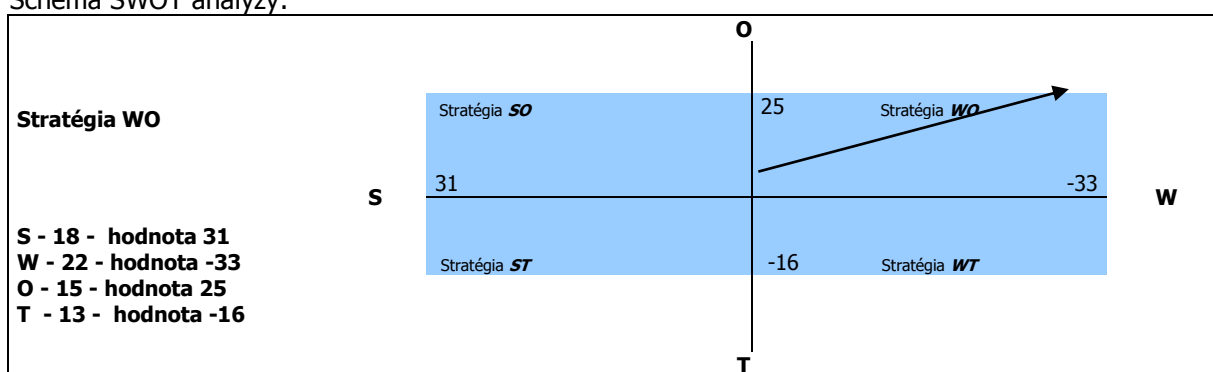
V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rovnomerodosporiadaná sídelná štruktúra, možná výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom (pod areálom ELBA), existencia Mestského bytového podniku, dve lokality pre sociálne bývanie – Jazerný majer (s už čiastočne realizovanou nízkopodlažnou obytnou zástavbou pre sociálne odkázaných) a Pri sypárni (pre bývanie sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta), disponibilné plochy na rozvoj obytnej zástavby v priestore „na Špitálskej“, existencia plôch s menej intenzívnou potenciálnou zástavbou v priestoroch pod Grobňou – 9,41 ha a v Novej doline, čiastočne aj v lokalite Maškovo, resp. pri Galandovom majeri – 3,10 ha, možnosť sústredenej bytovej výstavby na ploche 4 ha v lokalite na Skoku, možná nízkopodlažná obytná zástavba v Starej doline, len cca. 2,88 obyv. na jeden byt, až 65 % podiel bytov s 3 a viac izbami, viac ako 70 % zaradených do I. vybavenostnej kategórie, neustále zlepšujúca sa platobná disciplína nájomcov, atraktívne a pokojné prostredie na bývanie, existujúce nehnuteľnosti vhodné na realizáciu nadstavieb a prestavieb, existencia stavebných firiem zaoberajúcich sa výstavbou, stavebnou činnosťou, využívajúca miestny ľudský potenciál (remeselníci), tradícia pri vytváraní vlastného bývania (silné rodinné zázemie), neobývané nehnuteľnosti vhodné na rekonštrukciu, bytový fond prevažne v súkromnom vlastníctve alebo vo vlastníctve bytových spoločností, existencia vhodnej lokality IBV v lokalite pod Grobňou, možné rozšírenie obytnej zástavby v Novej doline, priestory pre rozvoj IBV v lokalite Maškovo a Galandov Majer, 	<ul style="list-style-type: none"> - deficit bytového fondu cca. 260 bytov, - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta, - priemerný vek bytového fondu až 46 rokov, - priemerný vek bytových domov 42 rokov, - zlý technický stav bytového fondu – potreba riešenia statických nedostatkov, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - 48 domov vo vlastníctve mesta, čo predstavuje len 9,8 % bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miet, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v meste, - nedostatok bytov pre mladé rodiny, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, občania ostávajú bývať v „štartovacích bytoch“ (ELBA), - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŽZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nedobudovaný systém kanalizácie na území mesta, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - chátrajúci bytový fond v majetku mesta z dôvodu nedostatku financií a náročnosti opráv, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu mesta, - nízke príjmy obyvateľstva,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov v celkovej počte 250 – 300 bytov, - kapacity výstavby 20 – 25 bytov pre sociálne neprispôsobivých obyvateľov, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesytematickou preventívnou prácou v

<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepl'ovanie domov, bytov,...), - relatívne malá vzdialenosť od veľkých sídiel (BB, ZV, ZH) a s tým súvisiaca možnosť dochádzky za zamestnaním, - podporiť trend sťahovania obyvateľov z priemyselných sídiel na územie mesta Kremnica, - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,
---	---

Schéma SWOT analýzy:

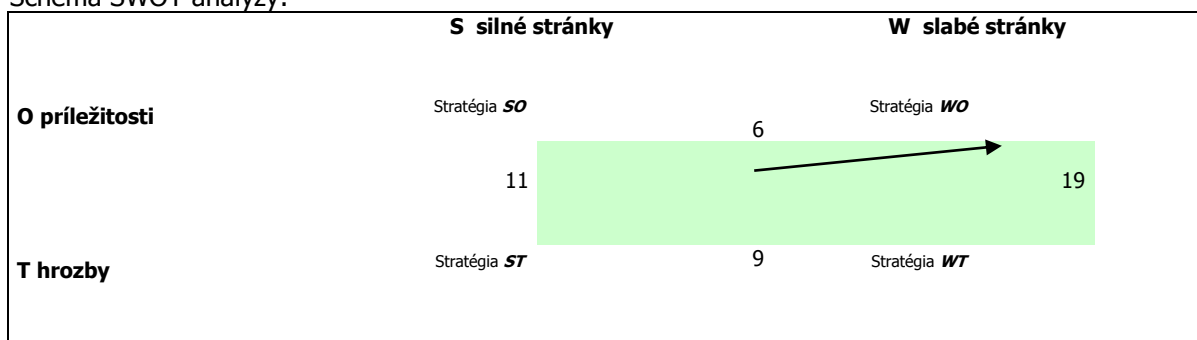
V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO – prekonať slabiny využitím príležitostí* - kde sa mesto môže zamerať na využitie príležitostí a elimináciu slabých stránok. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej HVB, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zväziť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v meste, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť, - vybudovaná mechanicko – biologická čistička, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra mesta, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav splaškovej kanalizácie a vodovodného potrubia, - nevyhovujúci technický stav ČOV, - absencia kanalizačnej siete v lokalite Rembíz – časť ŠOKA, - potrebná dostavba kanalizačnej siete v lokalite na Veterníku, Pod Grobňou, Na Jazernom majeri, - potrebná dostavba kanalizačnej siete na Bystrickej a Langsfeldovej ul., - potrebná dostavba kanalizačnej siete na Banskej ceste, - potrebné preloženie el. siete z elektrárne IV. stupňa – Maškovo, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočná kontrola majiteľov psov, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - nedostatočné dočisťovanie odpadu v okolí odpadových nádob, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - častokrát preplnené odpadové nádoby na separovaný zber neumožňujú obyvateľom likvidovať separovaný

	<ul style="list-style-type: none"> - odpad predpísaným spôsobom, - nedostatočný systém informovanosti o správnom separovaní odpadu, - v meste nie je vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - oprava kanalizačnej siete v meste, - rekonštrukcia ČOV, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celom meste, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalítne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EU v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

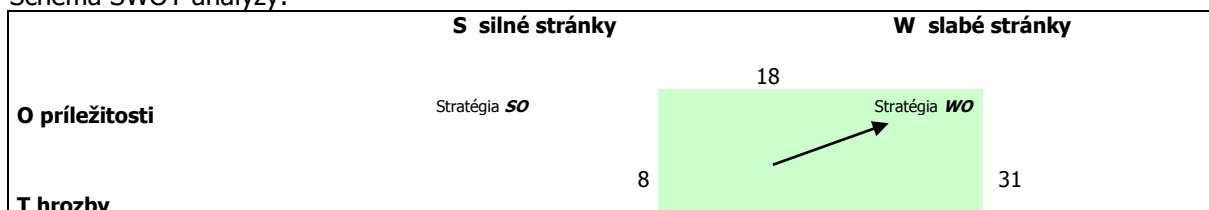
V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - poloha mesta na úpätí Kremnických vrchov, - prírodné bohatstvo lesov, - množstvo vodných tokov a vodných plôch v katastri mesta a v jeho okolí, - zdravé životné prostredie - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - mesto Kremnica sa nachádza v unikátnom zoskupení 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - nevyhovujúci stav kanalizačnej siete s ČOV, - nevyhovujúci technický stav ČOV, - absencia kanalizačnej siete v lokalite Rembíz – časť ŠOKA, - potrebná dostavba kanalizačnej siete v lokalite na Veterníku, Pod Grobňou, Na Jazernom majeri, - potrebná dostavba kanalizačnej siete na Bystrickej a Langsfeldovej ul., - potrebná dostavba kanalizačnej siete na Banskej ceste, - potrebné preloženie el. siete z elektrárne IV. stupňa – Maškovo, - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť,

<p>prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrekultivovaná skládka odpadov Ovčín 	<ul style="list-style-type: none"> - potreba čistenia korýt miestnych tokov, - existencia čiernych skládok, - absencia dokumentu starostlivosti o dreviny - potrebná úprava vodného toku Kremnický (Piargský) potok, - potrebné premiestnenie úseku potoka Skalka (Bystrický) mimo súčasného tunela, - potrebná revalorizácia a revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha), vrátane úprav jeho trasy a koryta, - nedostatočné vymedzenie zelených plôch a architektonické riešenie územia, nedostatok estetickej zelene - nepravidelné čistenie brehov miestnych tokov, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času rodín s deťmi, - vysoký podiel nákladnej dopravy, - voľne umiestnené nádoby na domový odpad, znehodnocujú životné, a teda aj obytné prostredie, - nedostatočný priestorový orientačný systém mesta - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - existencia nezrekultivovanej starej enviromentálnej záťaže skládky Termál
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> - možné rozšírenie zelene pod areálom závodu ELBA vo väzbe na staničný chodník, - rozšírenie zelene na časti územia nad Skokom, - výstavba oddychovej zóny v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom, - výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom. - výstavba tématického parku v priestore Nová dolina - regulácia korýt miestnych potokov, - budovanie protipovodňových opatrení na tokoch Kremnického potoka napr. Kaskády v Krahulskej doline- pridať - rozšírenie zelene v časti mesta sídliska „Huty“-doplniť realizovať arboristické ošetrovanie súčasných lipových alejí nachádzajúcich sa v intraviláne mesta,-doplniť pokračovať v revitalizácii prírodného komplexu na Kalvárii-doplniť - rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch, - realizácia ťažby zlata v priestore nad mestom Kremnica, - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

Stratégia ST	10	Stratégia WT
---------------------	----	---------------------

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Žiarskom okrese.

3.6. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

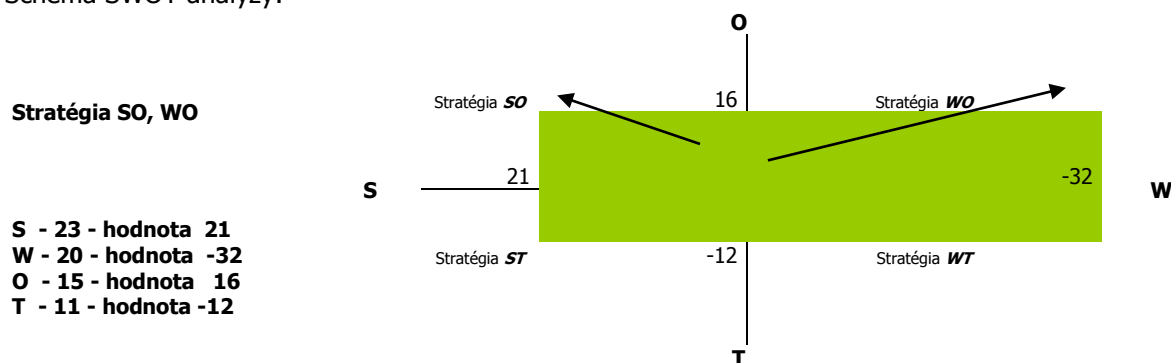
Sociálna oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<p>51,89 % obyvateľstva v ekonomicky aktívnom veku, existencia Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb s kapacitou 34 lôžok, jedáleň pre dôchodcov s kapacitou 100 stoličiek, činný Klub dôchodcov s cca. 200 členmi organizujúci kultúrno spoločenské podujatia, činný Slovenský zväz telesne postihnutých s viac ako 170 členmi, sociálne byty pre rómske a nerómske rodiny – 9 bytov, útulky pre dievčatá z detských domovov po odchode – 5 domov (50 dievčat) eMKLub a DŽVIPEN, Detský domov Maurícius s kapacitou 68 detí, Centrum nepočujúcich Kremnica s 31 členmi, útulky pre chlapcov z detských domovov po odchode – 3 domy (28 chlapcov), malé rodinné bývanie – 3 rodiny bývalých chovancov detských domovov – 4 byty, činnosť združenia SPOLU zaoberajúcim sa zlepšovaním vzťahov medzi minoritným a majoritným obyvateľstvom, činnosť skupiny „Aktívny seniori“ (cca. 100 členov) s realizáciou pobytového programu „Meníme pohyb na zdravie“, činnosť Nadácie cez deti k rodine, existencia Nadácie na pomoc sluchovo postihnutým deťom, nadácia priaznivcov SOU a SPŠO pre sluchovo postihnutú mládež, organizovanie bohatého kultúrneho a záujmového programu pre klientov zariadení sociálnych služieb,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná terénna sociálna služba, - MsÚ nemá sociálne oddelenie ani referát, len zamestnanca bez adekvátneho vzdelania na čiastočný úväzok, - nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, - nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľov rómskeho etnika, - vysoká sociálna odkázanosť Rómov, - v mnohých prípadoch absencia pracovných návykov Rómov, - nevyhovujúce sociálne zloženie obyvateľstva, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - absencia zariadenia strediska osobnej hygieny, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - vzhľadom na veľkosť mesta a jeho finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou, - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), - prehlbovanie dlhodobej nezamestnanosti, - absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, - príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia) - nedostatočná úroveň identifikovania potrieb rozvoja ľudských zdrojov, - nedostatok pracovných príležitostí, až 20 % obyvateľov ekon. aktívnych dochádza za prácou mimo bydliska, - nedostatočné kapacity zariadení poskytujúcich sociálne služby – dom dôchodcov, dom opatrovateľskej služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie rehabilitačného strediska, - zriadenie zariadenia pre požičiavanie pomôcok, - výstavba strediska osobnej hygieny, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné

<ul style="list-style-type: none"> - prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zlad'ovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovňovanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

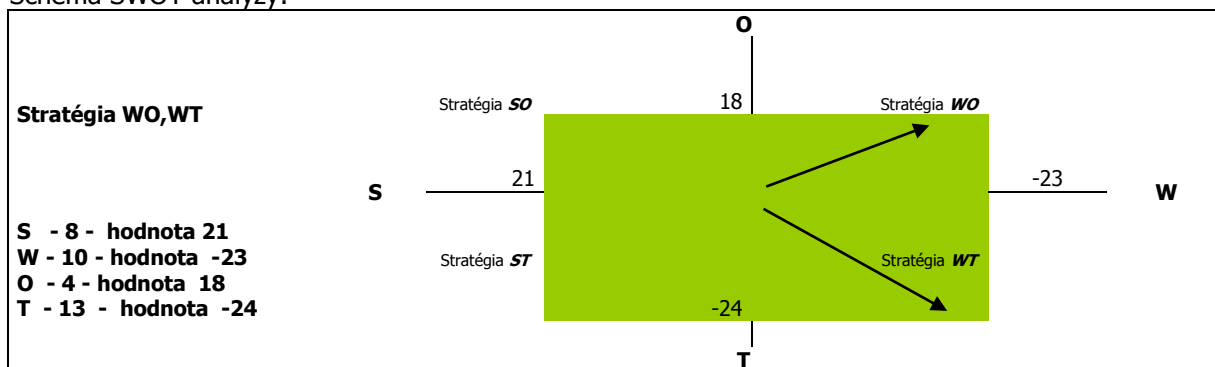
Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody a stratégiu WO - prekonať slabiny využitím príležitostí. Odporúča sa v meste zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Žiar nad Hronom.

Zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Psychiatrická liečebňa, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR - obvodné zdravotné strediská s lekárkami pracoviskami I. kontaktu pre dospelých, ktoré sú umiestnené v priestoroch polikliniky, zriadené 3 obvodné ambulancie, - 1 detská ambulancia, 3 stomatologické ambulancie, - neurologická ambulancia, rehabilitácia, 1 psychiatrická, - chirurgická, gynekolog. kožná, - existencia predajne očnej optiky a lekárni, - lekáreň nachádzajúca sa v mestskej zástavbe, - existencia detskej ozdravovne Slniečko, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb, - vzhľadom na veľkosť mesta a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT* - kde sa mesto môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním zdravotníckych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené a stratégiu *WO* – prekonať slabiny využitím príležitostí. Odporúča sa v meste zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby (základná ambulantná zdravotná starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská, gynekologická, ...) pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Žiar nad Hronom. Rozširovanie ponuky je potrebné ponechať na rozhodnutí súkromných poskytovateľov.

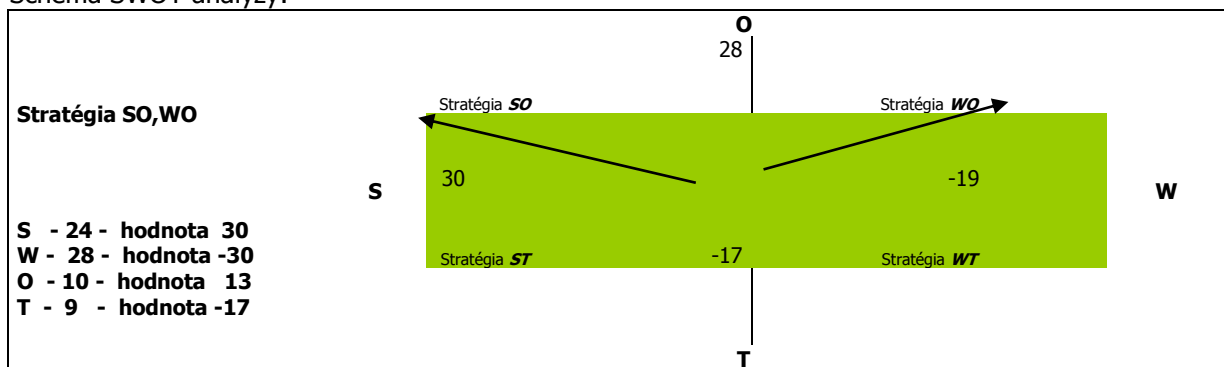
3.7. ŠKOLSTVO A ŠPORT

Školstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia materskej školy - pracovisko na Dolnej ulici s elokovaným pracoviskom na Ulici J. Langsfelda kapacitou 160miest, - existencia dvoch základných škôl s kapacitou 860 žiakov, - dostatočné kapacity základných škôl aj pre výhľadové obdobie, - Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 90 žiackych miest, - Osobitná Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 80 žiackych miest, - zrekonštruovaná budova Základnej školy Angyalova ul., - čiastočne zrekonštruovaná budova ZŠ P. Križku - zrekonštruovaná MŠ na Dolnej ul. s elokovaným 	<ul style="list-style-type: none"> - detská zložka populácie sa nachádza pod úrovňou štatistického priemeru, - pokles počtu obyvateľov, - absencia učebných odborov, - pre trh práce v Kremnici, - Chýbajúca koncertná sála – Základná umelecká škola, - zlý technicko-estetický stav fasády budovy Základnej školy P. Križku, - nevyhnutná rekonštrukcia oplotenia ZŠ P. Križku, - zlý technický stav budovy ZUŠ, - nízka úroveň komunikácie medzi jednotlivými školami a školskými zariadeniami v rámci zriaďovateľskej

<ul style="list-style-type: none"> - pracoviskom - Špeciálna škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 25 žiackych miest, - existencia špeciálnej školy pre mentálne postihnuté deti, - existencia Základnej umeleckej školy – 360 detí, - stredoškolské vzdelávanie zabezpečené Súkromným gymnáziom Kremnica – 4 triedy s cca. 125 žiakmi, - existencia Súkromnej školy úžitkového výtvarníctva s 8 triedami a 4 výtvarnými odborami, - existencia internátneho ubytovania pre študentov stredného školstva, - existencia Strednej priemyselnej školy odevnej pre SMP s 50 žiakmi, - od roku 2008 zriadené súkromné 8 ročné gymnázium, umelecká škola s pôsobnosťou 5 odborov – hudobný, tanečný, výtvarný a literárno – dramatický, hudobno-dramatický - existencia centra voľného času – cca. 350 – 400 detí, - základné školy vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry, - ZŠ na Angyalovej ul. disponuje školským športovým areálom s menším futbalovým (v zime zaľadneným) ihriskom, - dostatok kvalifikovaných učiteľov pre potreby vzdelávania, - kvalitná integrácia žiakov so ŠVVP, - existencia odd. školstva pri MÚ, - dlhodobá tradícia školstva, - nové ihrisko na Základnej škole P. Križku, 	<ul style="list-style-type: none"> - pôsobnosti na jednej strane a na druhej strane s inými zriaďovateľmi a školami a školskými zariadeniami, - efektívnosť využívania priestorov a budov škôl a školských zariadení, - efektívnosť využívania finančných prostriedkov pre zabezpečenie odborných učební a ich vybavenie modernými učebnými pomôckami a didaktickou technikou (IKT, fyzika, chémia, prírodopis, cudzie jazyky ...), - estetika školského prostredia škôl a školských zariadení, - úväzky pedagógov a vytváranie pracovno-právnych vzťahov s viacerými zamestnávateľmi a príslušnosť k pedagogickým kolektívom, - komplementárnosť respektíve duplicita mimoškolských aktivít CVC a ŠKD, - otvorenosť škôl pre širšiu verejnosť školy ako vzdelávacieho a kultúrno spoločenského centra v meste, - predchádzanie negatívnym javom medzi deťmi a žiakmi práca s deťmi, ktoré neprichádzajú zo štandardného prostredia (nevyhovujúce bývanie, málo podnetné až negatívne prostredie, zlá sociálna situácia), - vysoká prevádzková náročnosť školských jedální, - nedostatok finančných prostriedkov na prevádzkovanie školských zariadení a nákup ďalšieho technického vybavenia, - absencia neformálneho vzdelávacieho zariadenia, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť výstavby predškolského zariadenia v lokalite Dolná, - rozšírenie športových ihrísk v areáli ZŠ P. Križku, - výstavba nového účelového zariadenia Školy úžitkového výtvarníctva v lokalite na Špitálskej, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

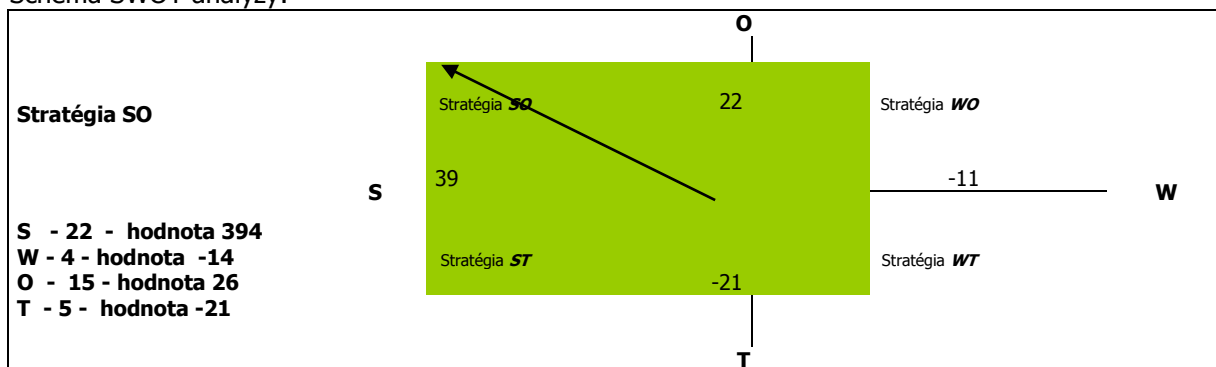
V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody a stratégiu WO – prekonať slabiny využitím príležitostí.

Šport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Centrum využitia voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (návštevnosť cca 350 – 400 detí), - organizovanie letných detských táborov, - poskytovanie priestorov pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti, - možnosti využitia voľného času detí a mládeže v knižnici, Mestskom kultúrnom stredisku, eMKLube, - aktivity Klubu pre dôchodcov, - aktívna činnosť mesta v oblasti športu a kultúry, - existencia kolkárne, - Miestny odbor Matice Slovenskej s osvetovou a kultúrnou činnosťou, - rekreačné aktivity nadregionálneho, regionálneho a mestského významu v rekreačnej zóne Skalka – Krahule - existencia priestoru nad Kalváriou s možnosťou využitia priestoru pre golfové ihrisko, s doplnkovými rekreačnými, resp. športovo – rekreačnými aktivitami, - existencia lokality „Starej úpravne“ pre možnosť rozvoja rekreácie, - južný okraj kompaktnej mestskej zástavby tvorí ucelená zóna postupne budovaných športových a športovo – rekreačných zariadení, - vhodné priestory pre budovanie športovej infraštruktúry v údolí Kremnického potoka, - možnosti rozvoja športovej infraštruktúry pod Galandovým Majerom, - v účelovom objekte na ul. P. Križku je umiestnené kino Akropola, ktoré sa využíva aj na poriadanie väčších kultúrnych podujatí v rámci mesta - existencia uceleného priestoru verejnej zelene je tzv. Zechenterova záhrada, s rozlohou cca 1,3 ha, - mestský park (pri športovom areáli) s rozlohou cca 0,65 ha, - pomerne rozsiahly (cca 0,8 ha) parkovo upravený priestor na Štefánikovom námestí, - existencia menších plôch upravenej verejnej zelene na námestí SNP, na Zámočkom námestí a pri ľahkoatletickom ihrisku, - lesoparkový charakter priestorov nad úpravňou v Novej doline, s amfiteátrom, - 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyužitý a chátrajúci amfiteáter v Novej doline, - rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA, - možnosť výstavby oddychových zón medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou, - nízky počet detských ihrísk a ich slabá vybavenosť - zlý stav ľahkoatletického ihriska
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - existencia priestorov pre budovanie športovej infraštruktúry, - komplexné riešenie športového areálu v dolnej časti mesta, - určiť vhodné lokality a vytvoriť podmienky pre výstavbu viacúčelovej športovej haly a tenisovej haly, - zriadenie malých účelových športovísk a detských ihrísk na sídliskách, - určiť a zriadiť lokalitu tzv. kyslíkovej dráhy, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - zlepšiť priestory ľahkoatletického štadióna, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - koncepčne vyriešiť športový areál v dolnej časti mesta, pod Galandovým majerom, priestory pre lyžiarsky svah pre nenáročné rekreačné lyžovanie, vybavený dvoma lyžiarskymi vlekmí, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

<ul style="list-style-type: none"> - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	
--	--

Schéma SWOT analýzy:

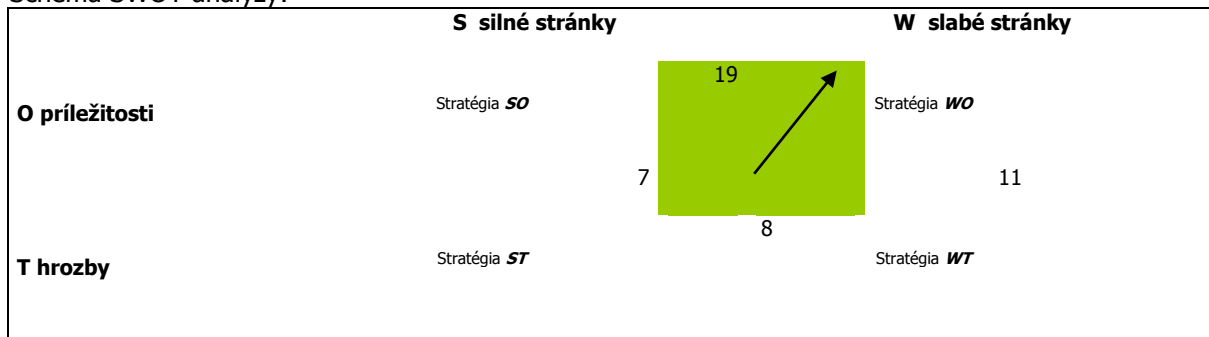
V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Mesto by sa malo zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne rodiny s malými deťmi a obyvatelia v poproduktívnom veku.

3.8. KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia zrekonštruovaného Mestského kultúrneho strediska, - činnosť dychovej hudby Minciar, - vydávanie Kremnických novín, - aktívny Miestny odbor Matice Slovenskej, - existencia Knižnice Jána Kollára, - existencia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku, - tradičné kultúrne podujatie Kremnické gagy, - prítomnosť amfiteátra v Novej Doline, - existencia množstva pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti, - máme aj iné významné pamiatky, ktoré nesúvisia s ťažbou - snaha mesta a vlastníkov NKP o ich obnovu a prezentáciu pamiatkových hodnôt verejnosti - existencia pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice, - existencia náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, - existencia voľných plôch po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, - existencia Múzea mincí a medailí, - areál Mestského hradu a interiéry kostol sv. Kataríny s výhľadkovou vežou, - prítomné okresné pracovisko Štátneho archívu, - vyhlásená pamiatková rezervácia Kremnica, - vyhlásená pamiatková zóna krajinného charakteru „Územia banských diel v okolí Kremnice“, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický a estetický stav mnohých historických budov, - nedostatočne vytvorené podmienky pre výtvarnú a umeleckú komunitu, - absencia tvorivých dielní v meste, - absencia plánu ochrany hmotných a nehmotných pamiatok v meste Kremnica, - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - nerozvinuté folklórne aktivity, - nevyhovujúci stav amfiteátra v Novej Doline,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít mesta, - výstavba tematického parku s historicko poznávacím kontextom, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov 	<ul style="list-style-type: none"> - zoslabovanie tradičného vnímania mesta Kremnica (banská tradícia), - blízkosť okresného a krajského mesta a ďalších konkurenčných miest a lokalít, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

<ul style="list-style-type: none"> - o meste, jej kultúrnom dedičstve a tradícii, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia mesta,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

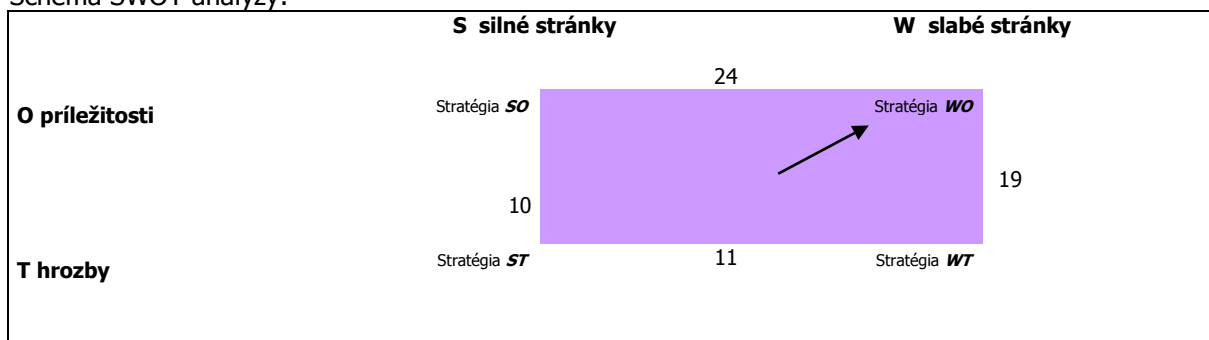
V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - bohatá banícka história mesta, - vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie, - mesto disponuje kvalitným prírodným zázemím, rekreačnými lokalitami, urbanistickými priestormi, - mestská pamiatková zóna, - potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový) - prítomnosť ubytovacích zariadení hlavne v rekreačnom stredisku Skalka, - spracované propagačné materiály o meste, spracované publikácie o histórii mesta - existencia Turistického informačného centra, - mesto je súčasťou cykloturistických trás v rámci Kremnických hôr, - existencia hotelov Veterník a Centrál, - existencia termálneho kúpaliska s hotelom Gólfer, - v meste je široká škála ubytovania od kongresového hotela Gólfer, cez hotel Centrál priamo v centre mesta, cez penzióny, ubytovanie v súkromí až po turistické chaty, - špecializovaná rekreačná zóna Maškovo – Galandov majer, - existencia množstva pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti, - existencia pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice, - existencia náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, - existencia Múzea mincí a medailí, - areál Mestského hradu a interiéry kostola sv. Kataríny s výhľadkovou vežou, - sprístupnenie Mincovne a jej priestorov verejnosti - expozície lyžovania, gýča, príležitostné výstavy v informačnom centre mesta - vyhlásená pamiatková rezervácia Kremnica, - vyhlásená pamiatková zóna krajinného charakteru „Územia banských diel v okolí Kremnice“, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR mesta, - nedostatočné využitie baníckej tradície v reštauračných službách, - nedostatočné cyklistické prepojenie mesta na okolité sídelné útvary a strediská cestovného ruchu, - absencia programu pre poznávaciu turistiku, - nerozumiem - nedostatok pouličných kultúrnych aktivít, - slabo využitý kultúrno – historický potenciál mesta, - nedostatočne využitý prírodný potenciál mesta, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, rekreácii a previazaniu jednotlivých častí mesta, - slabšia iniciatíva mesta v možnosti rozvoja cestovného ruchu a rekreácie na báze tradičných a súčasných hodnôt mesta, - chýbajúca komplexná marketingová stratégia mesta, - chýbajúca komplexná komunikačná stratégia mesta, - chýbajúca komplexná stratégia rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na mesto, - nedostatočná kapacita ubytovacích zariadení v meste
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - možná výstavba novej zjazdovej trate na stredisku Skalka, - možná výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov, - prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek. dobré možnosti (existencia poľných a lesných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Kremnica v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Kremnice vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, podnikateľov v cestovnom ruchu - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - využitie polohového aj kapacitného potenciálu pre rozvoj konferenčného turizmu - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, - zápis Kremnice spolu s inými mestami do UNESCO ako priemyslená krajina 	<ul style="list-style-type: none"> - výkyvy počasia počas zimnej sezóny - sezóny charakter cestovného ruchu - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít - výstavba veľkých prevádzkových areálov, ktoré by narušili drobnú urbanistickú štruktúru mesta, väzby na prírodné prostredie, - intenzívna zástavba, veľké obchodné reťazce, rozsiahle prevádzkové areály môžu poškodiť prírodný, obytný, rekreačný potenciál mesta a spôsobiť stratu jedinečnosti mesta, - nevhodná lokalizácia a urbanistické parametre cestného obchvatu zníži návštevnosť mesta a centra, - zvýšená konkurencia okolitých miest, ktoré preberú iniciatívu do rúk aj v tých oblastiach, v ktorých má dnes Kremnica výrazne vhodnejší potenciál, - zoslabovanie tradičného vnímania mesta Kremnica (banícka tradícia), - blízkosť krajského mesta a ďalších konkurenčných miest a lokalít, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

Mesto disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a WO a využiť silné stránky ako kultúrno-historický potenciál a prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

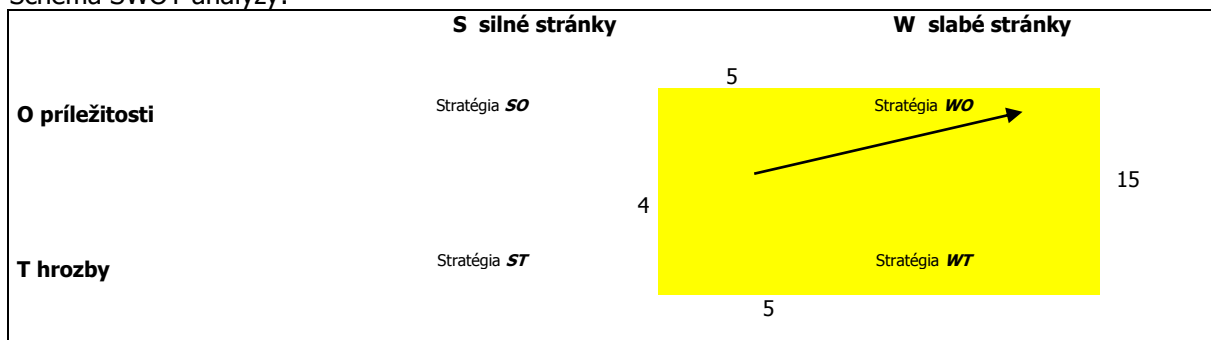
Administratíva

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vhodná alokácia mestského úradu, - budova mestského úradu je zrekonštruovaná a zreštarovaná vrátane bezbariérového vstupu. Získala cenu Pamiatka roka 2014 - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova mestského úradu dostupná v centre mesta, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku mesta, - nedostatočné pokrytie mesta kamerovým systémom, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, v meste ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočný monitoring hliadkami štátnej polície, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej

	<ul style="list-style-type: none"> správy, nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, nedostupný kvalitný digitálny obsah, pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, e-government je príležitosťou na prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

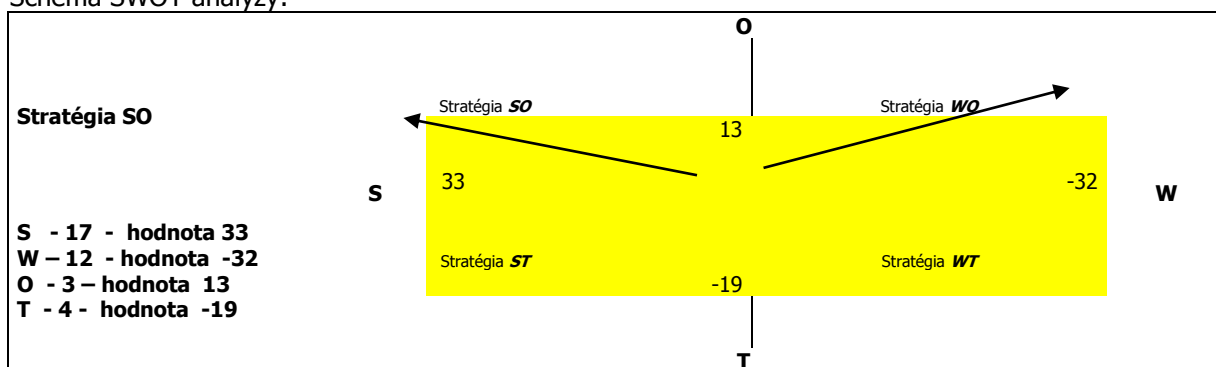
Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> relatívne dobre zabezpečený mestský úrad, relatívne nízky počet násilných trestných činov, frekventovaná centrálna časť mesta, existencia verejného osvetlenia mesta, existencia mestskej polície, existencia Obvodného oddelenia PZ Kremnica patriace pod Okresné riaditeľstvo PZ v Žiari nad Hronom - ochrana poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov, existencia Pultu centralizovanej ochrany, zabezpečenie odchytu túlavých zvierat, pravidelné organizovanie preventívnej akcie "Polícia deťom" pre deti materských škôl, pôsobenie hliadky MsP v priebehu školského roka v ranných hodinách na prechodoch pre chodcov v blízkosti školských zariadení, bezpečnostno-preventívne akcie so zameraním na podávanie alkoholu mladistvým, účasti mladistvých a maloletých v podnikoch a na disko-zábavách, sprevádzkované dopravné ihrisko pre deti, kde sa aktívne venuje pozornosť dopravnej výchove už od predškolského veku, realizácia preventívnych a výchovných opatrení zameraných na ochranu seniorov, malých detí a matiek s deťmi, 	<ul style="list-style-type: none"> nevyhovujúce sociálne zloženie obyvateľstva, slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, vysoký počet obyvateľov rómskeho etnika, nízka frekvencia policajnej kontroly, veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, vlámania, vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, nedostatočné fyzické zabezpečenie mestského majetku, rizikový prechod cez hlavnú cestu – nedostatočné značenie, vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, slabé donucovacie možnosti mestskej a štátnej polície,

<ul style="list-style-type: none"> - realizácia preventívnych a osvetových opatrení na zníženie konzumácie alkoholu a tabakových výrobkov, - osvetová činnosť v oblasti boja proti konzumácii návykových a psychotropných látok, - existencia mestského kamerového systému 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba monitorovacieho systému v meste – inštalovanie kamier na rizikových miestach v meste, - riešenie bezpečnostných opatrení na hlavnej ceste, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - možnosti získania finančných prostriedkov v rámci projektov z rady vlády pre prevenciu kriminality 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motívator páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehĺbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - narastajúci počet priestupkov mladistvých za požívanie alkoholu

Schéma SWOT analýzy:

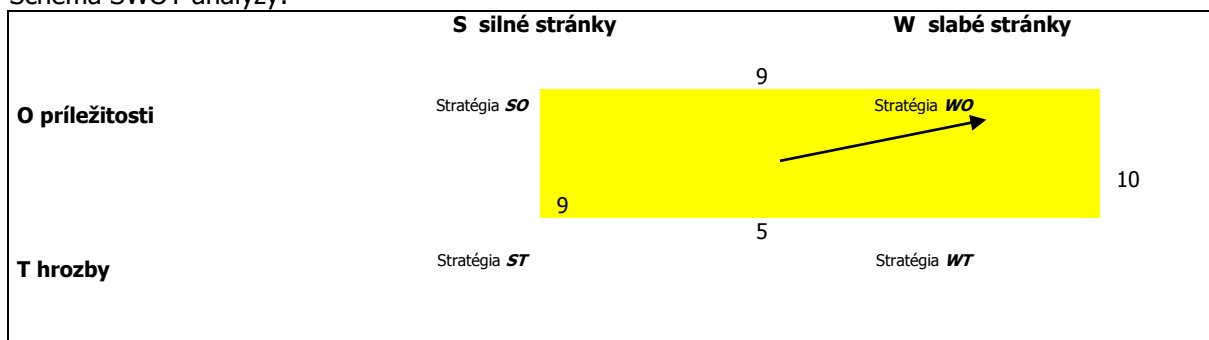
V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Mesto sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu mesta.

3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existencia wi-fi v meste, - 100 % pokrytie signálom Orange, - 100 % pokrytie signálom T – mobile a O2, - v meste Kremnica je vybudovaná vysunutá účastnícka jednotka RSU, - katastrálnym územím mesta je vedený optický kábel, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v mestskom úrade, - široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - absencia verejného prístupového bodu na námestí, - absencia optických sietí pre pripojenie domácností do siete Internet, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ

<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiaми alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušenie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
--	--

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí mesto prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi mestom Kremnica a ostatnými obcami v okolí.

Aj napriek vyššie uvedeným obmedzeniam a determinantom je možné konštatovať, že silná stránka mesta vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti mesta Banská Bystrica a Žiar nad Hronom, ako aj blízkej alokácie hlavných dopravných tepien – R1.

Naopak medzi slabé stránky mesta Kremnica patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania vzhľadom na alokáciu mesta, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovanie službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide o potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia mesta Kremnica vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment mesta ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA KREMNICA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov mesta Kremnica. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou mesta Kremnica a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (NSRR 2014-2020), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim mesto Kremnica poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerat' ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok mesta Kremnica je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam mesta sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Silné stránky – S	Slabé stránky – W
<ul style="list-style-type: none"> + vysoký polohový potenciál mesta, 1 + dobrá poloha mesta vzhľadom na dostupnosť ceste R1,1 + rozvinutá bohatá historická tradícia – banské mesto,2 + celkovo 398 činných fyzických osôb podnikateľov, 3 + 3 činní samostatne hospodáriaci roľníci,3 + celkovo 92 podnikateľských subjektov – právnické osoby, 3 + prevládajúce malé podniky s počtom zamestnancov do 20 – 83,14 %,3 + lesná pôda zaberajúca cca. 66,5 % katastra mesta,4 + existencia obmedzených plôch pre rozvoj výroby nad železničnou traťou a pri Včelíne,5 + prítomnosť expozitúry VÚB a SĽ. sporiteľne, 5 + existencia Mincovne Kremnica, š.p.,5 + Kramnická banská spoločnosť, s.r.o.,5 + výroba elektroarmatúr, elektrických brán, atď. – Elba,5 + alokovaná prevádzka výroby nábytku - BRIK, spol.s.r.o.,5 + existencia prevádzky na odlievanie AL - produkcie – ZAL, spol. s.r.o.,5 + existencia rekreačného strediska Skalka, 6 + bohatý kultúrno – historický potenciál ako predpoklad ďalšieho rozvoja cestovného ruchu,6 + existencia priestoru pre ďalší rozvoj cestovného ruchu,6 + existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník,7 + existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej Doliny,7 + existencia priestorov pre zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej Doliny, 7 + existencia priestorov pre zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom,7 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočne rozvinutá ponuka tradičných štýlových predajní,1 - nedostatok plôch pre rozvoj priemyslu,2 - nedostatok drobných prevádzok – textil, opravárenské služby, zlatníctvo, notár, ...3 - nedostatočne rozvinutá obchodná sieť v hornej časti mesta, 1 - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP,3 - nevyhovujúca štruktúra MaSP v oblasti lesníctva,3 - vysoký podiel nezamestnaných vo vekovej skupine od 35 do 49 %,4 - presun štruktúry nezamestnaných z krátkodobej nezamestnanosti k dlhodobejšej - 4 - 6 mesiacov a nad 48 mesiacov, 4 - len 13,7 % živnostníkov a podnikateľských subjektov právnických osôb zameraných na výrobu, 4 - až 23,31 % živnostníkov a podnikateľských subjektov právnických osôb zameraných na obchodnú činnosť, 4

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
- 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
- 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok										
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy	
S1	-	1	0,5	0,5	0,5	0	0,5	2,5	2	
S2	0	-	0,5	0	0	0	0,5	0,5	4	
S3	0,5	0,5	-	0,5	1	0	0,5	2,5	2	

S4	0,5	1	0,5	-	0,5	0	1	2,5	2
S5	0,5	1	0	0,5	-	0	1	2	3
S6	1	1	1	1	1	-	0,5	5	1
S7	0,5	0,5	0,5	0	0	0,5	-	2	3

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	1	0,5				2,5	1
W2	0	-	1	1				2,0	2
W3	0	0	-	0				0,0	4
W4	0,5	0	1	-				1,5	3
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Doprava a komunikácie

Silné stránky – S	Slabé stránky – W
+ prechádzajúca štátna cesta I/65 v smere Ž. n.Hronom - Martin,1	- nekalitná povrchová úprava cestných komunikácií v meste,1
+ rýchla dostupnosť rýchlostnej komunikácie R1,1	- nedostatok parkovacích miest na námestí v meste,2
+ pripravovaná cesta R3 – Šášovské Podhradie – Turčianske Teplice, 1	- nevyhovujúci stav cesty I/65 na hranici so Žilinským krajom,3
+ čiastočne vybudované chodníky pozdĺž hlavných ťahov,2	- zlý technický stav cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica, 3
+ potenciál pre výstavbu cyklotrás s prepojením jednotlivých častí mesta a rekreačnými zónami,3	- potrebný presun cesty II/578 na Matunákovu ulicu 3
+ okrajom mesta prechádza železničná trať č. 171 Zvolen - Diviaky,4	- absencia prepojenia cesty I/65 (nad Včelínom) a cestou III. na Rembíze, 3
+ zabezpečená hromadná doprava,4	- nedostatočné šírkové usporiadanie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať,3
+ existencia autobusovej stanice so 6 nástupišťami,4	- absencia prepojenia Kremnica – Kremnické Bane (Staré Piargy),3
+ celkovo 37 spojov zabezpečujúcich hromadnú autobusovú dopravu, 4	- absencia chodníka pre peších vedľa cesty III (pod školou pre nepočujúcich),4
+ existencia historického chodníka – staničný chodník,2	- nevyhovujúci stav komunikácie Ul. P. Križku, 5
+ vybudovaná sústava peších komunikácií v areáli Zvolenodolinských letohrádkov (dnešný Toliar) a v rekreačno - športovom areáli v južnej časti mesta,2	- absencia dopravného prepojenia územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice,5
+ vybudovaná pešia cesta na Kalváriu, 2	- nedostatok parkovacích plôch, 2
+ existencia čerpacej stanice pohonných hmôt,4	- absencia záchytného parkoviska v lokalite Skalka,2
	- nedostatok parkovacích miest na sídlisku Londýn a Huty,2

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	1	1				3	1
S2	0	-	1	0,5				1,5	2
S3	0	0	-	0				0	3
S4	0	0,5	1	-				1,5	2
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5	1	0,5			3,0	1
W2	0	-	0,5	1	0,5			2,0	2
W3	0,5	0,5	-	0,5	0,5			2,0	2
W4	0	0	0,5	-	0,5			1,0	3
W5	0,5	0,5	0,5	0,5	-			2,0	2
W6						-			
W7							-		

Technická infraštruktúra a bývanie

Technická infraštruktúra

Silné stránky – S	Slabé stránky – W

+ dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, Slovak telekom - 100 %, O2 – 100 %,1 + cca. 65 % pokrytie územia rozvodnou sieťou plynu,2 + vybudovaný skupinový vodovod, 3 + vybudovaná splašková kanalizačná sieť s funkčnou ČOV,4 + v meste existuje dostatok distribučných transformačných staníc 22/0,4 kV,5 + mesto je zásobované zemným plynom z vysokotlakového plynovodu,2	- zastarané rozvody vodovodnej infraštruktúry, 1 - nevhovujúci stav splaškového kanalizačného systému,2 - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete,3 - zlý technický stav telefónnej siete,6 - zlý technický stav existujúcich transformačných staníc,3
---	---

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0	0	0			0	3
S2	1	-	0,5	0	0			1,5	2
S3	1	0,5	-	0	0			1,5	2
S4	1	1	1	-	0,5			3,5	1
S5	1	1	1	0,5	-			3,5	1
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0	0	0,5	1	1		2,5	4
W2	1	-	1	1	0,5	1		4,5	1
W3	1	0	-	0	1	1		3,0	3
W4	0,5	0	1	-	1	1		3,5	2
W5	0	0,5	0	0	-	0,5		1,0	5
W6	0	0	0	0	0,5	-		0,5	6
W7							-		

Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
+ rovnomerodoporiadaná sídelná štruktúra,1 + možná výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom (pod areálom ELBA),2 + existencia Mestského bytového podniku,3 + dve lokality pre sociálne bývanie – Jazerný majer (s už čiastočne realizovanou nízkopodlažnou obytnou zástavbou pre sociálne odkázaných) a Pri sypárni (pre bývanie sociálne neprispôsobivých obyvateľov mesta),4 + dostupné plochy na rozvoj obytnej zástavby v priestore „na Špitálskej“,2 + existencia plôch s menej intenzívnou potenciálnou zástavbou v priestoroch pod Grobňou – 9,41 ha a v Novej doline, čiastočne aj v lokalite Maškovo, resp. pri Galandovom majeri – 3,10 ha,2 + možnosť sústredenej bytovej výstavby na ploche 4 ha v lokalite na Skoku, 2 + možná nízkopodlažná obytná zástavba vo Zvolenskej doline,2 + viac ako 70 % bytov zaradených do I. vybavenostnej kategórie,5* + neustále zlepšujúca sa platobná disciplína nájomcov,5 + atraktívne a pokojné prostredie na bývanie,6 + existujúce nehnuteľnosti vhodné na realizáciu nadstavieb a prestavieb,7 + neobývané nehnuteľnosti vhodné na rekonštrukciu,7	- deficit bytového fondu cca. 260 bytov,1 - potreba rekonštrukcie bytového fondu vo vlastníctve mesta,2 - zlý technický stav bytového fondu – potreba riešenia statických nedostatkov, 3 - 48 domov vo vlastníctve mesta, čo predstavuje len 9,8 % bytového fondu, 4 - nedostatok bytov pre mladé rodiny, 5 - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, 6 - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŽZP, marginalizované skupiny, 6 - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, 7 - nedobudovaný systém kanalizácie na území mesta, 7

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0,5	1	0	0,5	0	2	5
S2	1	-	1	1	1	0,5	0,5	5	1
S3	0,5	0	-	1	0,5	0,5	0,5	3	4
S4	0	0	0	-	0	0	0	0	6

S5	1	0	0,5	1	-	0,5	0	3	4
S6	0,5	0,5	0,5	1	0,5	-	0,5	3,5	3
S7	1	0,5	0,5	1	1	0,5	-	4,5	2

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5	1	0,5	0,5	0,5	3,5	2
W2	0,5	-	0,5	1	0,5	1	0,5	4	1
W3	0,5	0,5	-	1	0,5	1	0,5	4	1
W4	0	0	0	-	0	0,5	0	0,5	4
W5	0,5	0,5	0,5	1	-	1	0,5	4	1
W6	0,5	0	0	0,5	0	-	0	1	3
W7	0,5	0,5	0,5	1	0,5	1	-	4	1

Odpadové hospodárstvo

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 1 + zabezpečený odvoz TKO, 1 + zavedený separovaný zber v meste, 2 + vybudovaná splašková kanalizačná sieť, 3 + vybudovaná mechanicko – biologická čistička, 3 + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra mesta, 2	- nevyhovujúci technický stav splaškovj kanalizácie a vodovodného potrubia, 1 - nevyhovujúci technický stav ČOV, 1 - absencia kanalizačnej siete v lokalite Rembíz – časť ŠOKA, 1 - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, 3 - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, 3 - častokrát preplnené odpadové nádoby na separovaný zber neumožňujú obyvateľom likvidovať separovaný odpad predpísaným spôsobom, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	1					2	1
W2	0	-	0,5					0,5	2
W3	0	0,5	-					0,5	2
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Životné prostredie

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, 1 + zabezpečený odvoz TKO, 1 + poloha mesta na úpätí Kremnických vrchov, 2 + prírodné bohatstvo lesov, 2 + množstvo vodných tokov a vodných plôch v katastri mesta a v jeho okolí, 3 + zdravé životné prostredie 2 + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická miera zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), 4 + mesto Kremnica sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, 5	- nevyhovujúci stav kanalizačnej siete s ČOV, 2 - nevyhovujúci technický stav ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, znečistenie miestnych lesov, 3 - potreba čistenia korýt miestnych tokov, 3 - potrebná úprava vodného toku Kremnický potok, 4 - potrebné premiestnenie úseku potoka Skalka mimo súčasného tunela, 4 - potrebná revalorizácia a revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha), vrátane úprav jeho trasy a koryta, 4 - potreba rekultivácie starých enviromentálnych záťaží

+ zrekultivovaná skládka odpadov Ovčín na Kremnických Baniach	
---	--

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	0,5	1	1			3,5	1
S2	0	-	1	0,5	0,5			2,0	2
S3	0,5	0	-	0,5	1			2,0	2
S4	0,5	0	0,5	-	0,5			1,5	3
S5	0	0,5	0	0,5	-			1,0	4
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	1	1				2,5	1
W2	0,5	-	1	1				2,5	1
W3	0	0	-	0,5				1	2
W4	0	0	0,5	-				1	2
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Sociálna oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
+ existencia Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb s kapacitou 34 lôžok, 1	- nedostatočná terénna sociálna služba, 1
+ jedáleň pre dôchodcov s kapacitou 100 stolíčiek, 1	- MsÚ nemá samostatné sociálne oddelenie len referát s 1 zamestnancom bez sociálneho vzdelania, 1
+ činný Slovenský zväz telesne postihnutých s viac ako 170 členmi, 3	- nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, 2
+ Detský domov Maurícius s kapacitou 68 detí, 4	- nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľov rómskeho etnika, 3
+ Centrum nepočujúcich Kremnica s 31 členmi, 3	- vysoká sociálna odkázanosť Rómov, 4
+ činnosť Nadácie cez deti k rodine, 5	- v mnohých prípadoch absencia pracovných návykov Rómov, 4
+ existencia Nadácie na pomoc sluchovo postihnutým deťom,	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, 4
+ organizovanie bohatého kultúrneho a záujmového programu pre klientov zariadení sociálnych služieb,	- absencia zariadenia strediska osobnej hygieny, 5
	- pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou, 6
	- absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility (mobilitný servis), 6
	- prehľbovanie dlhodobej nezamestnanosti, 6
	- absencia širšej podpory vzdelávania a zamestnávania osôb vzdialených od trhu práce dlhšie obdobie z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo o ďalšieho člena rodiny, príslušnosti k marginalizovanej alebo vylúčenej skupine populácie, 6
	- nedostatočné kapacity zariadení poskytujúcich sociálne služby – domov dôchodcov a DSS, 7

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	1	1	1	1		5	1
S2	0	-	0,5	0,5	0,5	0,5		2	2
S3	0	0,5	-	0,5	0,5	0,5		2	2
S4	0	0,5	0,5	-	0,5	0,5		2	2
S5	0	0,5	0,5	0,5	-	0,5		2	2
S6	0	0,5	0,5	0,5	0,5	-		2	2
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	1	1	1	0,5		4,5	1
W2	0	-	0,5	0,5	0,5	0		1,5	4
W3	0	0,5	-	0,5	0,5	0,5		2	3
W4	0	0,5	0,5	-	1	0		1,5	4
W5	0	0,5	0,5	0	-	0		1	5
W6	0,5	1	0,5	1	1	-		4	2
W7							-		

Zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
+ Psychiatrická nemocnica, ktorá je nadregionálnym zdravotníckym zariadením, podliehajúcim Ministerstvu zdravotníctva SR + 1 obvodné zdravotné strediská s lekárkami pracoviskami I. kontaktu pre dospelých sú umiestnené v priestoroch polikliniky, 2 zriadené 3 obvodné ambulancie, 2 + 1 detská ambulancia, 3 stomatologické ambulancie, neurologická ambulancia, rehabilitácia, 1 psychiatrická, chirurgická, gynekolog. kožná, ... 3 + existencia predajne očnej optiky a lekární, 3 + lekárne nachádzajúca sa v mestskej zástavbe, 5 + existencia detskej ozdravovne Slniečko, 4	- nedostatočné vzdelávanie v oblasti prevencie drogových závislostí, 1 - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory mestských stavieb, 2 - zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho, 3 - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, 3 - zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, 4 - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, 3 - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, 3

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0	0	0,5	0			0,5	3
S2	1	-	0,5	1	1			3,5	1
S3	1	0,5	-	1	1			3,5	1
S4	0,5	0	0	-	0			0,5	3
S5	1	0	0	1	-			2	2
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	0,5	0,5				2	1
W2	0	-	0,5	0,5				1	3
W3	0,5	0,5	-	0,5				1,5	2
W4	0,5	0,5	0,5	-				1,5	2
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Školstvo a šport

Školstvo

Silné stránk*y	Slabé stránky
+ existencia 1 materskej školy – pracovisko na Dolnej ulici a na ulici Langsfeldovej s kapacitou 160 miest, 1 + existencia dvoch základných škôl s kapacitou 860 žiakov, z toho jedna je kompletne zrekonštruovaná druhá je v rekonštrukcii; je tým pozitívne ovplyvnený vyučovací proces 2 + Základná škola pre sluchovo postihnuté deti s kapacitou cca 90 žiackych miest, 3 + existencia Základnej umeleckej školy – 360 detí, 4 + stredoškolské vzdelávanie zabezpečené Súkromným gymnáziom Kremnica – 4 triedy s cca. 125 žiakmi, 5 + existencia Súkromnej školy úžitkového výtvarníctva s 8 triedami a 4 výtvarnými odbormi, 5 + existencia internátneho ubytovania pre študentov stredného školstva, 6 + existencia Strednej priemyselnej školy odevnej pre SPM s 50 žiakmi, 5 + od roku 2008 zriadené súkromné 8 ročné gymnázium, 5	- detská zložka populácie sa nachádza pod úrovňou štatistického priemeru, 1 - pokles počtu obyvateľov, 1 - nedostatok učiteľov cudzích jazykov, 2 - absencia učebných odborov pre trh práce v Kremnici, 2 - Chýbajúca koncertná sála – Základná umelecká škola, 3 - nevyhnutná rekonštrukcia oplotenia ZŠ P. Krížku, 5 - zlý technický stav budovy ZUŠ, 7 - vysoká prevádzková náročnosť školských jedální, 5

+ existencia centra voľného času CVRČEK – cca. 350 – 400 detí, 4	
+ základné školy vybavené telocvičňami a menšími vonkajšími športoviskami pre atletiku, gymnastiku a pre loptové hry, 7	
+ nové ihrisko na Základná škola P. Krížku, 7	

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	1	1	1	0,5	5	1
S2	0,5	-	1	1	1	1	0,5	5	1
S3	0	0	-	0	0,5	0,5	0,5	1,5	5
S4	0	0	1	-	0,5	1	0,5	3	3
S5	0	0	0,5	0,5	-	1	0,5	2,5	4
S6	0	0	0,5	0	0	-	0	0,5	6
S7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	-	3,5	2

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	1	1	1	1	1	1	6	1
W2	0	-	0,5	0	0	0	0	0,5	5
W3	0	0,5	-	0	0	0	0,5	1	4
W4	0	1	1	-	0,5	0,5	0,5	3,5	2
W5	0	1	1	0,5	-	0,5	0,5	3,5	2
W6	0	1	1	0,5	0,5	-	0,5	3,5	2
W7	0	1	0,5	0,5	0,5	0,5	-	3	3

Šport

Silné stránky		Slabé stránky	
+ Centrum využitia voľného času (pôv. Dom detí a mládeže) organizuje aktivity detí a mládeže v rôznych záujmových krúžkoch (navštevnosť cca 350 – 400 detí), 1	- nevyužitý a chátrajúci amfiteáter v Novej doline, 1	+ organizovanie letných detských táborov, 1	- rozšírenie plôch verejnej zelene o úpravy s parkovým charakterom na výraznom severnom svahu pod výrobným areálom ELBA, 2
+ poskytovanie priestorov pre záujmovú činnosť hluchonemých detí a pre rómske deti, 2	- možnosť výstavby oddychových zón medzi navrhovanou obytnou zástavbou na Skoku a železničnou traťou, 3	+ možnosti využitia voľného času detí a mládeže v knižnici, Mestskom kultúrnom stredisku, eMKLube, 2	
+ aktivity Klubu pre dôchodcov, 3		+ aktívna činnosť mesta v oblasti športu a kultúry, 4	
+ vhodné priestory pre budovanie športovej infraštruktúry, 5		+ existencia uceleného priestoru verejnej zelene, 6	
+ mestský park (pri športovom areáli) s rozlohou cca 0,65 ha, 7			

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5	0,5	1	0	0	2,5	5
S2	0,5	-	0,5	1	0,5	1	1	4,5	1
S3	0,5	0,5	-	0,5	0,5	1	1	4	2
S4	0,5	0	0,5	-	0,5	1	1	3,5	3
S5	0	0,5	0,5	0,5	-	0,5	1	3	4
S6	1	0	0	0	0,5	-	0,5	2	6
S7	1	0	0	0	0	0,5	-	1,5	7

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0	0,5					0,5	2
W2	1	-	1					2	1
W3	0,5	0	-					0,5	2
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Kultúra

Silné stránky – S	Slabé stránky – W
+ existencia zrekonštruovaného Mestského kultúrneho strediska, 1 + činnosť dychovej hudby Minciar, 1 + vydávanie Kremnických novín, 1 + aktívny Miestny odbor Matice Slovenskej,1 + existencia Knižnice Jána Kollára, 1 + existencia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku, 1 + tradičné kultúrne podujatie Kremnické gagy, 2 + prítomnosť amfiteátra v Novej Doline,3 + existencia množstva pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti, ale aj iných pamiatok ako banských, 3 + existencia pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice, 3 + existencia náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach, 4 + existencia voľných plôch po býv. Pizetárovom dome na Štefánikovom námestí, 5 + existencia Múzea mincí a medailí, 6 + areál Mestského hradu a interiéry kostola sv. Kataríny s výhľadkovou vežou, 4 + vyhlásená pamiatková rezervácia Kremnica, 4 + vyhlásená pamiatková zóna krajinného charakteru „Územia banských diel v okolí Kremnice“,4 + komplexne zrekonštruované Štefánikovo námestie	- zlý technický a estetický stav mnohých historických budov, 1 - nedostatočne vytvorené podmienky pre výtvarnú a umeleckú komunitu, 2 - absencia tvorivých dielní v meste, 2 - absencia plánu ochrany hmotných a nehmotných pamiatok v meste Kremnica, 1 - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, 3 - nedostatočná modernizácia služieb knižnice,4 - nevyhovujúci stav amfiteátra v Novej Doline, 2

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1	1	0	1	0,5		3,5	2
S2	0	-	0,5	0	0	0		0,5	4
S3	0	0,5	-	0	0	0		0,5	4
S4	1	1	1	-	0,5	1		4,5	1
S5	0	1	1	0,5	-	0,5		3	3
S6	0,5	1	1	0	0,5	-		3	3
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0	1	1				2	2
W2	1	-	1	1				3	1
W3	0	0	-	0				0	4
W4	0	0	1	-				1	3
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Propagácia a cestovný ruch

Silné stránky – S	Slabé stránky – W
+ bohatá banícka história mesta,1 + vysoký potenciál súčasný aj historický pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie,1 + mesto disponuje kvalitným prírodným zázemím, rekreačnými lokalitami, urbanistickými priestormi,2 + mestská pamiatková zóna,1 + potenciál pre rozvoj rôznych druhov cestovného ruchu (rekreačný a športový, kultúrno-poznávací, vidiecky turizmus a agroturistika, kongresový),3 + prítomnosť ubytovacích zariadení hlavne v rekreačnom stredisku Skalka, 3 + spracované propagačné materiály o meste, spracované publikácie o histórii mesta,4 + existencia Turistického informačného centra,4 + mesto je súčasťou cykloturistických trás v rámci Kremnických hôr,5 + existencia hotelov Veterník a Centrál,3	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR mesta,1 - nedostatočné využitie baníckej tradície v reštauračných službách,1 - nedostatočné cyklistické prepojenie mesta na okolité sídelné útvary a strediská cestovného ruchu,2 - absencia programu pre poznávaciu turistiku, 1 - nedostatok pouličných kultúrnych aktivít, 3 - slabo využitý kultúrno – historický potenciál mesta, 1 - nedostatočne využitý prírodný potenciál mesta, 1 - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, rekreácii a previazaniu jednotlivých častí mesta,2 - chýbajúca komplexná marketingová stratégia mesta,1 - chýbajúca komplexná komunikačná stratégia mesta,1 - chýbajúca komplexná stratégia rozvoja cestovného ruchu, turizmu a rekreácie,1

+ existencia termálneho kúpaliska s hotelom Golfer,3 + v meste je široká škála ubytovania od kongresového hotela Golfer, cez hotel Centrál priamo v centre mesta, cez penzióny, ubytovanie v súkromí až po turistické chaty, 1 + špecializovaná rekreačná zóna Maškovo – Galandov majer, 3 + existencia množstva pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti a existencia aj iných pamiatok, ktoré sú rovnako významné pre CR, 1 + existencia pamiatkovej zóny bankských diel v okolí Kremnice, 1 + existencia náučných chodníkov po stopách banskej činnosti v Kremnici a v Kremnických Baniach,1 + existencia Múzea mincí a medailí, 1 + areál Mestského hradu a interiéry kostola sv. Kataríny s výhľadkovou vežou, 1 + sprístupnenie Mincovne a jej priestorov verejnosti + expozície lyžovania, gýča, príležitostné výstavy v informačnom centre + vyhlásená pamiatková rezervácia Kremnica, 1 + vyhlásená pamiatková zóna krajinného charakteru „Územia bankských diel v okolí Kremnice“,1	- nedostatočná kapacita ubytovacích zariadení v meste
--	---

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok									
	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	1	1			3,5	1
S2	0,5	-	1	1	1			3,5	1
S3	0	0	-	0,5	0,5			1,5	2
S4	0	0	0,5	-	0,5			1	3
S5	0	0	0,5	0,5	-			1	3
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok									
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5					1	1
W2	0,5	-	0,5					1	1
W3	0,5	0,5	-					1	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Administratíva a bezpečnosť

Administratíva

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ vhodná alokácia mestského úradu,1 + zrekonštruované vstupné priestory budovy mestského úradu, 1 + existencia verejného rozhlasu,2 + dostatok priestorov pre administratívu,1 + budova mestského úradu dostupná v centre mesta,1	- negatívny stav nehnuteľného majetku mesta,1 - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.),2 - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,1 - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,2 - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy,2 - nedostupný kvalitný digitálny obsah, 2 - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,2

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	1						1	1
S2	0	-						0	2
S3			-						
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5						0,5	1
W2	0,5	-						0,5	1
W3			-						
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
+ relatívne dobre zabezpečený mestský úrad, 1 + relatívne nízky počet násilných trestných činov, 2 + frekventovaná centrálna časť mesta, 3 + existencia verejného osvetlenia mesta, 4 + existencia mestskej polície, 5 + existencia Obvodného oddelenia PZ Kremnica patriace pod Okresné riaditeľstvo PZ v Žiari nad Hronom - ochrana poriadku, boj proti trestnej činnosti, odhaľovanie a objasňovanie priestupkov a trestných činov, 5 + existencia Strediska registrácie poplachov, 5 + zabezpečenie odchyту túlavých zvierat, 6 + pravidelné organizovanie preventívnej akcie, 7	- nevyhovujúce sociálne zloženie obyvateľstva, 1 - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, 2 - vysoký počet obyvateľov rómskeho etnika, 3 - nízka frekvencia policajnej kontroly, 4 - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, vlámania, 5 - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, 6 - rizikový prechod cez hlavnú cestu – nedostatočné značenie, 7 - nárast počtu priestupkov mladistvých za požívanie alkoholu

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

- 1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	1	0,5	0	0	0	2	4
S2	0,5	-	0,5	0,5	0,5	1	0,5	3,5	2
S3	0	0,5	-	0,5	0	0	0	1	5
S4	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5	0,5	3	3
S5	1	0,5	1	0,5	-	0,5	0,5	4	1
S6	1	0	1	0,5	0,5	-	0,5	3,5	2
S7	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5	-	4	1

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5	0	0,5	0,5	1	3	3
W2	0,5	-	0,5	0,5	1	0,5	1	4	1
W3	0,5	0,5	-	0,5	0,5	0,5	0,5	3	3
W4	1	0,5	0,5	-	0,5	0,5	0,5	3,5	2
W5	0,5	0	0,5	0,5	-	0,5	1	2,5	4
W6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	-	1	3,5	2
W7	0	0	0,5	0,5	0	0	-	1	5

Informatizácia mesta

Silné stránky - S	Slabé stránky - W
+ Existencia wi- fi v meste, 1 + 100 % pokrytie signálom Orange, 2 + 100 % pokrytie signálom Slovak telekom a O2, 2 + v meste Kremnica je vybudovaná vysunutá účastnícka jednotka, 2 + katastrálnym územím mesta je vedený optický kábel, 1 + postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, 1 - absencia verejného prístupového bodu na námestí, 2 - absencia optických sietí pre pripojenie domácností do siete Internet, 3 - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie

+ služieb štátnej správy a samosprávy 3 + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v mestskom úrade, 3 + široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií a dostupnými, rozsiahlymi a hodnotnými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby, 3	- dokumentov vo verejnej správe, 3 - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, 3 - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, 3
---	---

Pri hodnotení porovnávame dôležitosť jednotlivých znakov navzájom pomocou troch stupňov.

1 = znak je dôležitejší ako porovnávaný
 0 = znak je menej dôležitý ako porovnávaný
 0,5 = váha znakov je rovnaká

Váha vybraných silných stránok

	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	Suma	Váhy
S1	-	0,5	0,5					1	1
S2	0,5	-	0,5					1	1
S3	0,5	0,5	-					1	1
S4				-					
S5					-				
S6						-			
S7							-		

Váha vybraných slabých stránok

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	Suma	Váhy
W1	-	0,5	0,5					1	1
W2	0,5	-	0,5					1	1
W3	0,5	0,5	-					1	1
W4				-					
W5					-				
W6						-			
W7							-		

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

- Znižovanie konkurencieschopnosti mesta v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
- Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
- Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
- Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj mesta Kremnica.
- Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v meste.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj NSRR 2014 – 2020, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
mesto
investori
2. Technická infraštruktúra a bývanie
Cieľová skupina
mesta,
obyvatelia mesta,

podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
mesto, obyvatelia mesta, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
Obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci mesta,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
mesto, VÚC, obyvatelia mesta, návštevníci mesta, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Kremnica

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta

---

4 VÍZIA A POSLANIE MESTA KREMNICA

Vízia

Mesto Kremnica bude mestom, ktoré bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Mesto sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné verejné služby pre svojich obyvateľov, ako aj okolitých obcí. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvelaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v oblasti baníctva v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí, a baníckej tradície. Z hospodárskeho hľadiska mesto vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má mesto najväčší potenciál – minciarstvo, lesníctvo a drobné výrobné prevádzky. V oblasti cestovného ruchu mesto vytvorí podmienky na rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb hlavne v rekreačnej oblasti Skalka, ale aj v samotnom meste Kremnica. V oblasti propagácie sa mesto zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť, a to baníctvo, minciarstvo, rovnako na prezentáciu a ohľaduplné využívanie prírodných podmienok pre cestovný ruch v meste a okolí.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát mesta Kremnica. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie mesta Kremnica a odpovedá na tri otázky: Čo mesto robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom mesta, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie mesta pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom mesta. Samospráva mesta Kremnica disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov mesta – patrí administrovanie zasadnutí orgánov mesta. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja mesta je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním mesta Kremnica všetky tieto úlohy realizuje mestská a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečné mesto - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky mesta je aj výkon ochrany pred požiarimi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia mesta a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Mesto Kremnica v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie mesta v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra a bývanie

Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v meste je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom mesta bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov mesta.

3. Odpadové hospodárstvo

Mesto vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia mesta odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Mesto zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zvel'adovanie mesta neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území mesta, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou mesto každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udrzovanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestia, ktoré je mestom pravidelne čistené, ale aj detské a športové ihriská vo všetkých častiach mesta – Kremnica so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov, zabezpečenie enviromentálnej záťaže prevádzkovaním zberného dvoru .

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Sociálna oblasť

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi, v náhlej núdzi a jednorazovú dávku pri narodení dvoch a viac detí súčasne. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, odľahčovacia služba a pozíciavanie zdravotných a kompenzačných pomôcok. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac

Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdeľovanie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Kremnica považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

Zdravotníctvo

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Mesto pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie zdravotníckych služieb.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Mesto Kremnica v rámci existujúcich kompetencií zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnom vzdelávacom zariadení, ktorými sú zariadenie predškolskej výchovy a základné školy. Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov v školských kluboch a umeleckej škole. Mesto zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Šport

Mesto vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov mesta, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky mesta je subvencovanie športových klubov a telovýchovnej jednoty prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v meste vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Kremnica či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena mesta. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území mesta sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v meste, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Mesto Kremnica v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia, zabezpečuje kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov. Mesto zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území mesta. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou mesta je udržiavať kultúru v meste. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy mesta je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na mesta a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s komisiou pre kultúru a CR, pripravuje analýzy turistickej aktivity mesta a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre mesto, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v meste, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a

organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území mesta, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou mesta v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Administratíva

Mesto vytvára podmienky na efektívnu prácu mestského úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na mestskom úrade.

Bezpečnosť

Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v meste a ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste prostredníctvom zriadenia mestskej polície, prevádzkovania pultu centralizovanej ochrany a mestského kamerového systému.

10. Informatizácia mesta

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťahnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a

turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Kremnica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Kremnica, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, historických, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do služieb cestovného ruchu modernizáciou služieb v oblasti historickej poznávacej turistiky, zážitkového cestovného ruchu, zimných športov ako aj letnej turistiky. Ďalej minciarskej výroby, drobnej výroby, lesníctva, pre ktoré má dobré rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste, ako aj regulácie a obmedzenia ťažby nerastných surovín. Bude ochraňovať prírodné a kultúrno - historické hodnoty. Mesto bude podporovať priemysel, ktorý nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich priemyselných zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého a stredného podnikania sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. Následne vytvorí podmienky aj na rozširovania oddychových zón v meste.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja mesta a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre mestskú časť Kremnica je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Kremnica na roky 2015 – 2024 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia mesta. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Uzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

6 STRATEGICKÝ CIEĽ

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Kremnica nasledovný strategický cieľ:

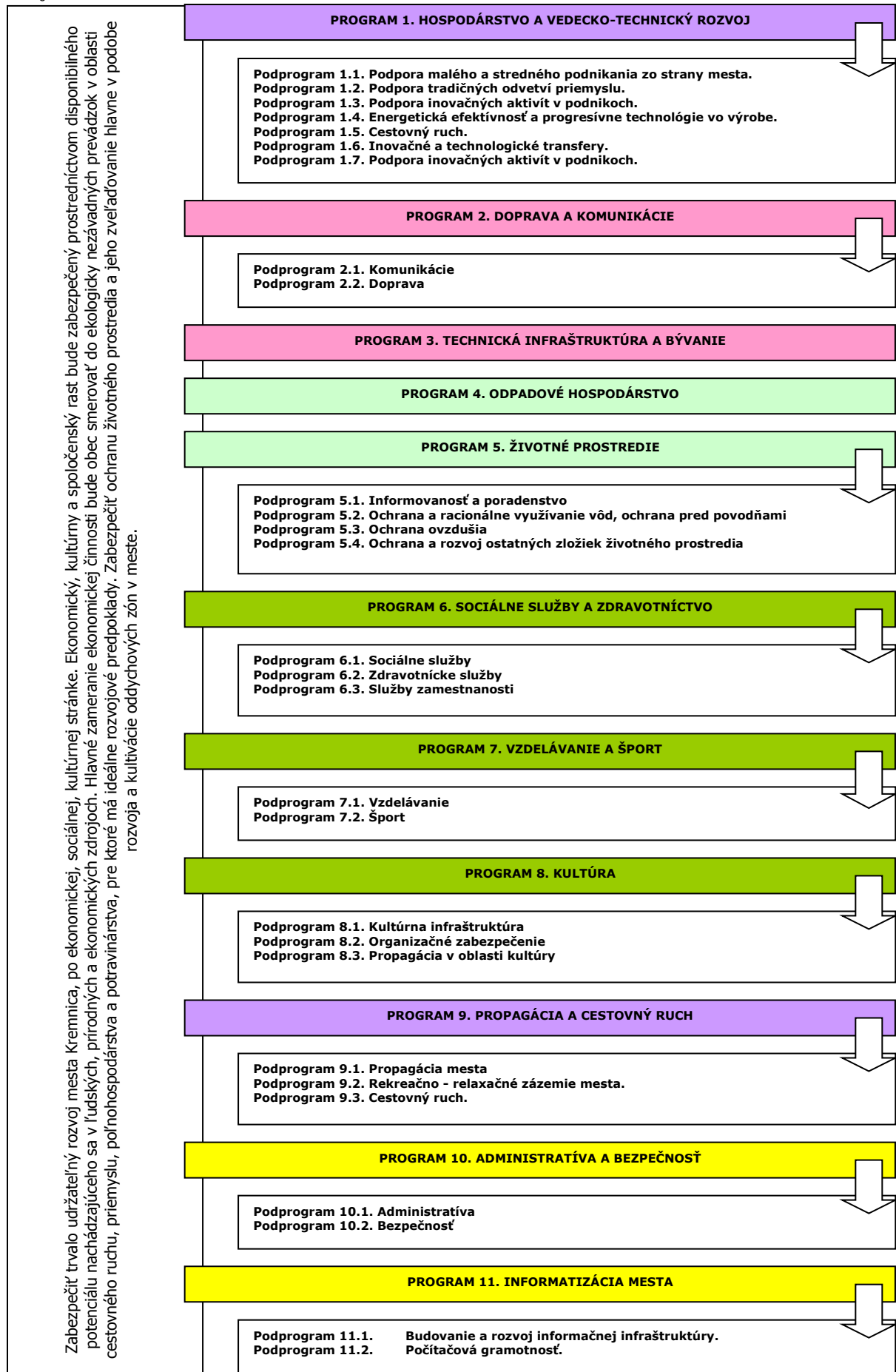
Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácií nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja mesta a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácií nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

GLOBÁLNE CIELE ROZVOJA

Globálne ciele rozvoja definujú strategický zámer za príslušnú prioritnú rozvojovú oblasť. Strategický zámer je následne rozpracovaný na jednotlivé ciele rozvoja, ktoré sú zabezpečované príslušnými opatreniami. Nasledujúca schéma prezentuje vnútornú logiku programu z hľadiska Programov a Podprogramov.

PRIORITNÉ ROZVOJOVÉ OBLASTI MESTA

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým, že je definovaný, napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti nasledovné:

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v meste, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe mesta, ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov mesta s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj mesta.

4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Dostavba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj mestského kompostoviska.

5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov mesta. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zbytku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania, základného školstva a stredného školstva v meste. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť mesta. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať Krozvoja cestovného ruchu. Rozšíriť spoluprácu s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia mesta a to najmä prostredníctvom www - stránky.

10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

11. Informatizácia mesta

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Definovanie priorít jednotlivých oblastí

Oblasť	priorita	poradie
Supermarkety/hypermarkety/predajne s potravinovým tovarom	10,00	1,00
Domáce potreby/záhradnícke potreby/železiarstva	7,33	5,00
Predaj, údržba a oprava motorových vozidiel	7,67	4,00
Maloobchod s ovocím a zeleninou	9,33	2,00
Maloobchod s mäsom a mäsovými výrobkami	7,33	5,00
Maloobchod s chlebom a cukrárskymi výrobkami	6,67	6,00

Maloobchod s textilom a obuvou	4,00	10,00
Maloob. s nábytkom, svietidlami a predmetmi pre domácnosť i.n.	4,33	9,00
Maloobchod s elektrickými zariadeniami pre domácnosť	2,67	11,00
Oprava obuvi a iných výrobkov z kože	5,67	7,00
Oprava elektrických zariadení pre domácnosť	4,67	8,00
Hotely a reštaurácie	8,33	3,00

Oblasť	priorita	poradie
Miestne komunikácie	6,33	1,00
Štátne komunikácie	5,33	2,00
Mosty	1,67	6,00
Chodníky	2,00	5,00
Parkovacie plochy	4,33	3,00
Dopravné značenie	3,00	4,00
Údržba miestnych komunikácií a chodníkov	5,33	2,00

Oblasť	priorita	poradie
Odpadové vody	4,67	1,00
Vodovodná sieť	2,67	3,00
Rozvodná sieť plynu	1,00	5,00
Rozvodná sieť elektrickej energie	2,33	4,00
Tepelné hospodárstvo	4,33	2,00

Oblasť	priorita	poradie
Vodné toky	6,00	3,00
Protipovodňové opatrenia	5,67	4,00
Oddychové zóny	6,00	3,00
Estetická zeleň	2,67	7,00
Izolačná zeleň	5,33	5,00
Čistota ovzdušia	5,67	4,00
Odvoz a likvidácia odpadu	3,33	6,00
Separovaný zber	6,00	3,00
Likvidácia rastlinného odpadu	6,67	2,00
Problém čiernych skládok	7,67	1,00

Oblasť	priorita	poradie
Ubytovacie kapacity	6,00	2,00
Reštauračné služby	6,33	1,00
Športová infraštruktúra	5,00	3,00
Tradície	2,00	6,00
Oddychové a relaxačné zariadenia	4,33	4,00
Kultúrno – historické pamiatky	2,67	5,00
Múzeá a expozície	1,67	7,00

Oblasť	priorita	poradie
Kultúrne domy/sály	4,00	2,00
Divadlá	4,33	1,00
Kiná	4,33	1,00
Kultúrne tradície	3,33	4,00
Umelecké súbory a spolky	3,67	3,00
Cirkev a náboženské spoločnosti	1,33	5,00

Oblasť	priorita	poradie
Optické siete	4,33	2,00
Wi-fi	4,33	2,00
Verejné prístupové body	3,00	3,00
Elektronizácia verejných služieb	5,00	1,00
Vzdelávanie v oblasti PC	1,00	5,00
Hlasové služby – dostupnosť signálu mob. operátorov	1,67	4,00

Oblasť	priorita	poradie
Rozsah služieb, ponuka	3,33	3,00

Profesionalizácia personálu	4,33	2,00
Úradné hodiny	2,33	4,00
Elektronizácia služieb	4,33	2,00
Priestory	1,33	5,00
Územné plánovanie, strategické plánovanie	5,33	1,00

Kremnica

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta

---

6.1 Program 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje výstavba nových priemyselných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v meste.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.1.1 Aktivity	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste. Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v meste. Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, mesta, podnikateľských subjektov a obyvateľov mesta pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.
Projekt 1.1.2 Aktivity	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem. Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami. Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste. Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Projekt 1.1.3 Aktivity	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta. Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít mestom.
Projekt 1.1.4 Aktivity	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste. Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník. Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej Doliny. Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej Doliny. Zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom. Zriadenie prevádzky opravy obuvi.
Projekt 1.1.5 Aktivity	Podpora rozvoja reštauračných služieb v meste. Spracovanie technickej dokumentácie. Podpora tradičných reštauračných služieb.
Projekt 1.1.6 Aktivity	Podpora rozvoja aktivít v oblasti agroturistiky. Vybudovanie areálu agroturistiky v okolí vodohospodárskeho diela na Revolte. Výstavba a rozšírenie penziónového bývania v priestore „cesta na Kopernicu“.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.2.1 Aktivity	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky. Intenzifikácia existujúcich priemyselných plôch.
Projekt 1.2.2 Aktivity	Modernizácia infraštruktúry, technologického vybavenia podnikov výroby. Modernizácia priestorového vybavenia. Modernizácia technologického vybavenia.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.3.1 Aktivity	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok. Podpora podnikateľov zavádzajúcich výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na tento účel.
Projekt 1.3.2 Aktivity	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií. Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia priemyselných zón. Rozšírenie skladového hospodárstva v meste.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia slinečných kolektorov na budovy vo vlastníctve mesta.

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.

Cieľ 1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.5.1 Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Obnovenie sústavy peších ciest a náučných trás v športovo – rekreačnej zóne v južnej časti mesta.
Údržba výhľadkovej trasy na Kalvárii.

Projekt 1.5.2 Podpora vytvárania nových atraktivít v mesta.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie
Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmi (LV 250 a LV 200)
Výstavba športovo – rekreačného areálu na Maškove.
Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.
Sanácia záhradkárskej osady na Maškove.
Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.
Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.
Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabicou.
Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.

Projekt 1.5.3 Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.
Dostavba areálu bežeckého lyžovania.
Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.
Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.
Revitalizácia Relax centra na Skalke.

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.

Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Projekty podprogramu:

Projekt 1.6.1 Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch.
Aktivity Nákup novej technológie.
Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.
Obstaranie technológie.

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I., II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť mesta Kremnica. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Projekty podprogramu:

Projekt 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba pešej zóny na námestie SNP a na Kutnohorskú ul.
Výstavba dopravného prepojenia od cintorína k novej zástavbe nad Veterníkom.
Výstavba komunikácie od Veterníka po lokalitu Špitálska
Výstavba mimoúrovňového križovania želez. trate až k ceste na Nevofné.

	<p>Výstavba vnútromestského prepojenia medzi lok. Na skoku a Bystrickou ul. Výstavba prepojenia medzi Angyalovou ul. a Zlatou ul. Výstavba prístupovej komunikácie ku Skoku (resp. Zlatej ulici). Dopravné sprístupnenie územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice. Výstavba okružnej križovatky v priestore pôvodného Námestia hutníkov. Dopravné napojenie zástavby medzi Veterníkom a Rembízom. Výstavba prepojenia medzi hotelom Golfer a závodom Brik. Úprava Ul. P. Križku pred evanjelickým kostolom. Výstavba prepojenia rekreačného strediska Skalka a Králiky. Výstavba dopravného prepojenia južnej časti mesta s Ulicou Čsl. armády. Výstavba miestnej komunikácie v lokalite „Za traťou“ – prepojenie s lokalitou Špitálska s cestou III/05079 N Nevoľné.</p>
Projekt 2.1.2 Aktivity	<p>Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia cesty I/65 v úseku Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom. Rekonštrukcia cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica. Výstavba rýchlostnej cesty R3 v úseku Žiar nad Hronom - Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica. Výstavba obchvatu mesta Kremnica s tunelovým úsekom Horná Ves – Kremnické Bane vrátane R3. Výstavba okružnej križovatky v priestore ul. J. Horvátha. Zriadenie južnej trasy základného komunikačného systému mesta - zbernej komunikácie, prepájajúcej cestu I/65 (nad Včelínom) s cestou III/05079 (na Rembíze). Rozšírenie tunelového priechodu cesty II/578 popod železničnú trať. Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Kremnické Bane (Staré Piargy). Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Krahule (cez Peklo). Výstavba stredových bezpečnostných pásov v strede cesty I/65.</p>
Projekt 2.1.3 Aktivity	<p>Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Výstavba cyklotrasy Kremnica - Hostinec - Tri križe - Skalka - Turček - Kruhule - Kremnica (40,0 km). Výstavba cyklotrasy Skalka - Lopúchov Vrch - Králická chata - chata nad Tajovom - Kordíky - Kordické sedlo - Skalka (21,0 km). Výstavba cyklotrasy Skalka - Tunel - prameň Turca - Kaltrín - vodárenská nádrž Turček - Jánsky výšok (symbolický stred Európy) - Krahule - Skalka (30,0 km). Výstavba cyklotrasy Kremnica - šachta Ludovika - Kremnické Bane - Kunešov - Slaské - Kopernica - Lúčky - Kremnica (32,0 km). Výstavba cyklotrasy Kremnica - Nevoľné - Biely potok - Hostinec - Skalka - Krahule - Kremnica (34,0 km). Výstavba cyklotrasy Kremnica - Toliar - Krahule - Turček - Sklené - Kunešov - Kremnické Bane - šachta Ludovika - Kremnica (45,0 km). Výstavba cyklotrasy Skalka - Kiar - Zolova chata - Slobodné - Dievčia skala - Hostinec - Tri križe - Skalka (22,0 km). Výstavba cyklotrasy Skalka - tunel - prameň Turca - chata Obrázok - Vlčí vrch - Dirhábské sedlo - Václavák - Skalka (22,5 km). Výstavba cyklistického a pešieho prepojenia smerom na Hornú Ves.</p>
Projekt 2.1.4 Aktivity	<p>Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba parkoviska pri futbalovom štadióne – 40 p.m. Výstavba parkoviska pri hoteli Golfer. Výstavba parkoviska pre potreby verejného cintorína – 40 p.m. Výstavba parkoviska v priestore termálneho kúpaliska – 40 p.m.. Výstavba parkoviska v priestore tematického parku v Novej Doline – 20 p.m.. Zriadenie zberného parkoviska pre CMZ po premiestnení autobusovej stanice. Výstavba kapacitného odstavného a záchytného parkoviska osobných áut a autobusov pri južnom vstupe do mesta (v lokalite Včelín) – 200 osobných áut, 20 autobusov. Výstavba záchytného parkoviska v lokalite Skalka – 200 os.áut, 32 autobusov. Výstavba hromadných garáží v lokalite Včelín pre potreby sídliska Huty a Londýn. Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Londýn. Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Huty. Výstavba hromadných garáží vedľa Štátneho archívu.</p>
Projekt 2.1.5 Aktivity	<p>Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba chodníka vedľa cesty III/05079 v križovatke pod školou pre nepočujúcich. Výstavba chodníkov pri štátnej ceste I/65 (ul. J. Langsfelda). Výstavba chodníkov na ul. ČSA od ul. Zechenterova. Výstavba účelového pešieho prepojenia v mulde pri Veterníkom jazere. Výstavba podchodu pod železničnou traťou juhovýchodne od zastavaného územia. Obnova historického Lúčanského priechodu. Obnovenie sústavy peších ciest v Novej doline.</p>
Projekt 2.1.6 Aktivity	<p>Rekonštrukcia mostov a lávok. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia premostenia - Keramika. Rekonštrukcia premostenia – do Základnej školy P. Križku</p>
Projekt 2.1.7 Aktivity	<p>Úprava dopravnej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Optimalizácia dopravného značenia.</p>

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou
----------	---

dopravou.

Projekty podprogramu:

Projekt 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.
Projekt 2.2.2.	Zabezpečiť pravidelné dopravné spojenie s okresným mestom a inými regionálnymi centrami.
Aktivity	Finančná podpora verejnej dopravy.
Projekt 2.2.3	Výstavba autobusovej stanice na Ul. Jula Horvátha (ľahkoatletický areál).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba stanice.
Projekt 2.2.4	Podpora rozvoja železničnej dopravy.
Aktivity	Výstavba protihlukovej steny od železničnej trate v obytnom priestore. Revitalizácia areálu železničnej stanice.

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE

Technická infraštruktúra

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesta a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom. Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor. Výstavba obytného súboru v lokalite na Špitálskej. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite v Novej doline. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Maškovo. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Galandov Majer. Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Partizánska dolina (menej intenzívna).
Projekt 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v meste.
Projekt 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry. Úprava vstupov vo verejných budovách.
Projekt 3.4	Modernizácia mestského rozhlasu.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž. Modernizácia rozhlasu.
Projekt 3.5	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice. Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.
Projekt 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v meste.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie plochy verejného cintorína.
Projekt 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v meste Kremnica.
Aktivity	Modernizácia tepelných zdrojov. Výstavba depónie dendromasy plynovej kotolne - 5 Rekonštrukcia rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne - 5 Výstavba zdrojov tepla na spaľovanie peliet – Skalka, mestský úrad, mestské kino Realizácia výroby peliet na depónii.
Projekt 3.8	Rekonštrukcia verejného vodovodu.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výkopových prác. Rekonštrukcia vodovodu v meste.

Projekt 3.9 Aktivity	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách. Spracovanie technickej dokumentácie. Osadenie lavičiek.
Projekt 3.10 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete. Spracovanie technickej infraštruktúry. Preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo". Uloženie odbočky 22 kV k trafostaniciam TS9 a 10 do zeme. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nová dolina – 46 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Skok – 32 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Galandov majer – Maškovo – 120 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Grogňou – 76 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Veterníkom – 106 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nad Veterníkom – 94 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Nad Veterníkom – 170 kVA. Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Na Jazernom dvore – 102 kVA. Výstavba murovanej trafostanice na Špitálskej.
Projekt 3.11 Aktivity	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore mesta. Spracovanie technickej infraštruktúry. Inštalácia hydrantov.
Projekt 3.12 Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu. Spracovanie technickej infraštruktúry. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nová dolina – DN 80 – 950 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Skok – DN63 – dl. 250 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Galandov majer – Maškovo – DN 63 – 800 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Veterníkom – dl. 2250 m. Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nad Veterníkom - DN 80 dl. 500 m Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Grobňou – 1300 m. Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Nad Veterníkom. Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Jazerný majer – DN 63 – 300 m.
Projekt 3.13 Aktivity	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete. Spracovanie technickej infraštruktúry. Rekonštrukcia siete.

Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Cieľ	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
------	---

Projekty podprogramu:

Projekt 3.14. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline). Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku. Spracovanie územno – plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo. Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom. Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline). Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku. Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer – Maškovo. Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Rembizu nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku. Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou). Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej.
Projekt 3.15. Aktivity	Rozšírenie existujúceho bytového fondu mesta. Vypracovanie technickej dokumentácie. Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Dolnej ulici 62/47 - 4 bytové jednotky. Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Kollárovej 546/11 - 2 bytové jednotky. Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Langsfeldovej 712/41 - 2 bytové jednotky. Prestavba nebytových priestorov na Ulici ČSA 265/60 na 1 bytovú jednotku.
Projekt 3.16.	Rekonštrukcia a nadstavba v bytovom dome na Ulici Pavla Križku 395/14. Výstavba dvoch bytových domov na Zechenterovej ulici - 34 dvojizbových bytov, 2 trojizbové byty a dva Loft byty (súkromný investor).

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba bytových domov.
Projekt 3.17. Aktivity	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba bytov. Vyst'ahovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.
Projekt 3.18. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov. Estetizovať a dotvoriť súčasnú sídliskovú zástavbu v obytných súboroch Londýn a Huty.

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 4.1 Aktivity	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov. Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Projekt 4.2 Aktivity	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v meste. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.
Projekt 4.3 Aktivity	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží. Lokalizácia čiernych skládok. Rekultivácia plôch starej invironmentálnej záťaže - skládky TKO Termál.
Projekt 4.4 Aktivity	Výstavba mestského zberného dvora a kompostoviska. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba kompostárne v priestore pod vodojemom – Jazerný majer. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber v priestore Jazerný majer.
Projekt 4.5 Aktivity	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba prístreškov.
Projekt 4.6 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba kanalizačného prepojenia mesta a ČOV. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Rembíz, časť ŠOKA. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite nad Veterníkom DN 300, dl.300m. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Špitálska. Výstavba kanalizačnej siete v lokalite pod Grobňou DN 300, dl.1150 m. Výstavba kanalizačnej siete v Maškove a Galandovom majeri dl.1350 m. Výstavba kanalizačnej siete na Veterníku DN 300, 300 m. Výstavba kanalizačnej siete Pod Grobňou DN 300, dl. 1150 m. Výstavba kanalizačnej siete Na Jazernom majeri. Výstavba kanalizačnej siete na Bystrickej ul. DN 300, dl.1600 m. Výstavba kanalizačnej siete na Langsfeldovej ul. DN 300, dl. 700 m. Výstavba kanalizačnej siete – Banská cesta, DN 300, 1300 m.
Projekt 4.7 Aktivity	Rekonštrukcia a intenzifikácia prečerpávacích staníc a čističiek odpadových vôd. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia čističky odpadových vôd mesta Kremnica a zvýšenie kapacity k.ú. Horná Ves. Výstavba ČOV pre potreby RS Skalka.

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom mesta je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osveta, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1.	Informovanosť a poradenstvo
-----------------	-----------------------------

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Projekty podprogramu:

Projekt 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste.
Prezentácia a šírenie osvedy v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.2.1 Reaktivácia plôch medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.
Revitalizácia oblasti.

Projekt 5.2.2 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
Pravidelný monitoring vodovodnej siete.

Projekt 5.2.3 Výstavba protizáplavových opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Riešenie lokálnych zaplavení.

Projekt 5.2.4 Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.
Aktivity Analýza súčasného stavu.
Vypracovanie technickej dokumentácie.
Úprava vodného toku Kremnický (Piargský) potok.
Premiestnenie úseku Bystrického potoka mimo súčasného tunela.
Revalorizácia a revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha), vrátane úprav jeho trasy a koryta.
Oprava prehrádzok v Krahulskej doline.

Projekt 5.2.5 Rekonštrukcia vodovodnej siete.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia siete.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Projekty podprogramu:

Projekt 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protieróznych opatrení na rizikových svahoch.

Projekt 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v meste.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom.
Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.
Výstavba tématického parku v priestore Nová dolina.
Výstavba oddychovej zóny v Zechenterovej záhrade.
Výstavba oddychovej zóny v časti Huty.
Výstavba multifunkčného detského ihriska v Zechenterovej záhrade.
Revitalizácia vychádzkových trás v tesnej blízkosti mesta so začiatkom aj koncom trasy v centre mesta (Kalvária, Šturec, Gróbná, Revolta).
Osadenie lavičiek, vybudovanie náučného chodníka.
Vybudovanie náučných chodníkov - okruh cez vyhladku a Kesslo (späť), Kalvária, Jarabica, Revolta, Kremnica.

Projekt 5.4.3 Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.

	Obnova prirodzených porastov vodných tokov.
Projekt 5.4.4 Aktivita	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cestných dopravných vstupov od mesta Žiar n. Hronom. Výbudovanie siete vstupných bodov do zastavaných častí mesta v katastri mesta Kremnica z lesnej krajiny v katastri vo väzbe na sieť rekreačných trás regiónu.
Projekt 5.4.5 Aktivita	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych a priemyselných areálov a skladov. Rozšírenie zelene pod areálom závodu ELBA vo väzbe na staničný chodník. Rozšírenie zelene na časti územia nad Skokom. Rozšírené uličné priestory doplniť parkovou zeleňou doplniť dopravné značenie v intraviláne i extraviláne.
Projekt 5.4.6 Aktivita	Revitalizácia a vyčistenie lesov v okolí mesta. Prerezávka a vyčistenie náletových drevín. Odstránenie padnutej drevnej hmoty.

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, odľahčovacia služba a požičiavanie zdravotných a kompenzačných pomôcok. Mesto podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov mesto zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Mesto považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov mesta, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Podprogram 6.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 6.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.1.1 Aktivita	Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
Projekt 6.1.2 Aktivita	Zriadenie nízkoprahového denného centra. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
Projekt 6.1.3 Aktivita	Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
Projekt 6.1.4 Aktivita	Výstavba útulku. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.

Podprogram 6.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 6.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.2.1 Aktivita	Zriadenie zariadenia dočasnej starostlivosti o deti. Spracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie zariadenia.
---------------------------	---

Projekt 6.2.2   Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Podprogram 6.3.   Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 6.3.   Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodom nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.3.1   Zriadenie materského centra
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.3.2   Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivity   Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 6.3.3   Podpora činnosti rehabilitačného strediska - fyzioterapia.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.3.4   Zriadenie denného stacionáru.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.3.5   Zriadenie a rozšírenie terénnej sociálnej služby.
Aktivity   Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 6.3.6   Zabezpečenie prepravnej služby.
Aktivity   Obstaranie vozidla.
    Personálne a finančné zabezpečenie.

Projekt 6.3.7   Zabezpečenie požičiavania pomôcok.
Aktivity   Obstaranie vybavenia.
    Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 6.4.   Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 6.4.   Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.4.1   Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.
Aktivity   Technické vybavenie.

Podprogram 6.5.   Podporné služby.

Cieľ 6.5.   Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.5.1   Zriadenie integračného centra.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.5.2   Zriadenie zariadenia verejného stravovania.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.5.3   Zriadenie verejnej práčovne.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.5.4   Zriadenie strediska osobnej hygieny.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.5.5   Zriadenie chránenej dielne tradičných remesiel.
Aktivity   Spracovanie technickej dokumentácie.
    Zriadenie zariadenia.

Projekt 6.5.6 Zabezpečenie odľahčovacej služby.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie zariadenia.

Podprogram 6.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 6.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.6.1 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity Personálne zabezpečenie.

Projekt 6.6.2 Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.
Aktivity Personálne zabezpečenie.

Projekt 6.6.3 Zabezpečenie pracovnej terapie.
Aktivity Personálne zabezpečenie.

Projekt 6.6.4 Vykonávanie prevencie drogových závislostí a kriminality.
Aktivity Personálne zabezpečenie.

Projekt 6.6.5 Osveta v oblasti plánovaného rodičovstva.
Aktivity Personálne zabezpečenie.

Projekt 6.6.6 Výstavba priestorov pre zariadenia obnovy a udržania pracovných príležitostí komunitného charakteru v časti Jazerného dvora.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Zriadenie zariadenia.

Podprogram 6.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 6.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Projekt 6.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Projekt 6.7.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Zdravotníctvo

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.

Podprogram 6.8 Zdravotnícke služby

Cieľ 6.8. Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Projekty podprogramu:

Projekt 6.8.1. Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Aktivity Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.
Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.

Projekt 6.8.2. Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu zdravej výživy v meste.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.

Projekt 6.8.3. Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivity Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom a okresným mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.

Projekt 6.8.4. Aktivity	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Spracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov. Zriadenie diabetologickej ambulancie. Podpora rehabilitačnej ambulancie. Zriadenie alergologickej ambulancie. Zriadenie urologickej ambulancie. Zriadenie reumatologickej ambulancie. Organizovanie osvetu o zásadách poskytovania prvej pomoci.
----------------------------	---

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 7.1.1. Aktivity	Rozvoj základného školstva v meste. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a oprava fasády budovy ZŠ P. Križku. Rekonštrukcia oplatenia ZŠ P. Križku. Spojenie školských jedální ZŠ. Materiálové zabezpečenie fungovania spojenej jedálne.
Projekt 7.1.2. Aktivity	Podpora mimoškolskej činnosti. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba multifunkčnej koncertnej sály pre potreby ZUŠ. Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.
Projekt 7.1.3. Aktivity	Rozvoj predškolskej výchovy. Spracovanie technickej dokumentácie.
Projekt 7.1.4. Aktivity	Rekonštrukcia telocvični a športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia dolnej telocvične. Rozšírenie areálu Gymnázia a Školy úžitkového výtvarníctva – športový areál (Zechenterova ul.). Zrekonštruovanie plochy atletického ihriska na nové možnosti športovania.
Projekt 7.1..5. Aktivity	Podpora a rozvoj celoživotného vzdelávania. Priestorové zabezpečenie. Poskytovanie jazykových kurzov v rámci neformálnej vzdelávacej sústavy. Organizovanie rekvalifikačných kurzov. Zriadenie zariadenia celoživotného vzdelávania pre podporu funkčnej a odbornej spôsobilosti.
Projekt 7.1.6. Aktivity	Podpora a rozvoj odborného stredoškolského vzdelávania. Modernizácia vzdelávacieho procesu. Skvalitňovanie odborného vzdelávania v zmysle požiadaviek trhu práce.
Projekt 7.1.7. Aktivity	Podpora a rozvoj špeciálneho vzdelávania. Modernizácia vzdelávacieho procesu. Obstaranie a modernizácia učebných pomôcok.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Projekty podprogramu:

Projekt 7.2.1 Aktivity	Výstavba športovej infraštruktúry. Spracovanie urbanistickej štúdie navrhovanej športovo - rekreačnej zóny od Maškova (hotel Golfer) až po priestory pod Galandovým majerom. Spracovanie urbanistickej štúdie pre navrhovaný tematický park v priestoroch Novej doliny. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nových verejných ihrísk. Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom. Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.
---------------------------	--

	<p>Výstavba tematického parku so špecifickými náučnými, poznávacími, kultúrno - spoločenskými a rekreačnými aktivitami, vychádzajúcimi predovšetkým z historických tradícií baníckych činností, v antropicky premenenom prostredí montánnej krajiny v priestoroch Novej doliny. Zriadenie rozsiahlejšieho športovo-rekreačného komplexu vo voľnej krajine v území nad Kalváriou. Výstavba detských ihrísk v sídliskových priestoroch a rekreačných zónach. Dostavba multifunkčných verejne dostupných ihrísk. Výstavba lanovej dráhy v Kessle. Rekonštrukcia ľahkoatletického ihriska. Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí.</p>
Projekt 7.2.2 Aktivity	<p>Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.</p>
Projekt 7.2.3 Aktivity	<p>Podpora organizácie športových podujatí regionálneho i nadregionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.</p>
Projekt 7.2.4 Aktivity	<p>Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.</p>
Projekt 7.2.5 Aktivity	<p>Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.</p>
Projekt 7.2.6 Aktivity	<p>Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry – Mestské kultúrne stredisko, Knížnica. Zabezpečenie personálnych kapacít.</p>
Projekt 7.2.7 Aktivity	<p>Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.</p>
Projekt 7.2.8 Aktivity	<p>Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia. Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska. Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry.</p>
Projekt 7.2.9 Aktivity	<p>Výstavba športových zariadení pre deti a mládež. Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba zariadení.</p>

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
----------	--

Projekty podprogramu:

Projekt 8.1.1 Aktivity	<p>Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba zariadenia. Obstaranie vnútorného vybavenia.</p>
Projekt 8.1.2 Aktivity	<p>Prezentácia baníckej tradície. Obnova a sprístupnenie pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti, Rekonštrukcia a obnova pamiatkovej zóny bankských diel v okolí Kremnice,</p>
Projekt 8.1.3 Aktivity	<p>Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na ul. P. Križku. Modernizácia kina.</p>
Projekt 8.1.4 Aktivity	<p>Obnova a údržba historických budov v meste. Spracovanie technickej dokumentácie. Obnova a revitalizácia historických budov.</p>
Projekt 8.1.5 Aktivity	<p>Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva. Zabezpečenie personálnych kapacít. Výber vhodných trás. Spracovanie technickej dokumentácie. Realizácia výstavby.</p>
Projekt 8.1.6	<p>Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.</p>

Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.
Projekt 8.1.8 Aktivity	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí. Personálne zabezpečenie.
Projekt 8.1.9 Aktivity	Výstavba zariadenia pre komorné kultúrne podujatia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zabezpečenie priestorov.
Projekt 8.1.10 Aktivity	Výstavba otvoreného amfiteátra. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba letného amfiteátra.
Projekt 8.1.11 Aktivity	Rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia objektov.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.2.1 Aktivity	Každoročne kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
---------------------------	---

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.

Projekty podprogramu:

Projekt 8.3.1 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Projekt 8.3.2 Aktivity	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mesta. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill mesta a dosiahnuť, aby sa mesto stalo strediskom pobytového cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky s počtom prenocovaní priemerne 3 dni. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie mesta.

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Projekty podprogramu:

Projekt 9.1.1 Aktivity	Aktualizácia www stránky mesta. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.
Projekt 9.1.2 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu rozvoja cestovného ruchu vrátane analýzy dopytu, určenia cieľových skupín a produktov Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Projekt 9.1.3 Aktivity	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.
Projekt 9.1.4 Aktivity	Podpora budovania informačných tabúl v meste. Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách mesta. Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty mesta.
Projekt 9.1.5.	Zapísať mesto do zoznamu UNESCO ako krajinno-industriálny celok Spolupráca s okolitými banskými mestami

Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Projekty podprogramu:

- Projekt 9.2.1
Aktivity Zriadenie oddychových zón.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom.
Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.
Výstavba tématického parku v priestore Nová dolina.
- Projekt 9.2.2
Aktivity Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Obnovenie sústavy peších ciest a náučných trás v športovo – rekreačnej zóne v južnej časti mesta.
Výstavba výhliadkovej trasy na Kalvárii.
- Projekt 9.2.3
Aktivity Podpora vytvárania nových atraktivít v mesta.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmí (LV 250 a LV 200).
Výstavba športovo – rekreačného areálu na Maškove.
Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.
Sanácia záhradkárskej osady na Maškove.
Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.
Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.
Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabicou.
Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.
- Projekt 9.2.4
Aktivity Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Dobudovanie strediska Skalka
Prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.
Dostavba areálu bežeckého lyžovania.
Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.
Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekty podprogramu:

- Projekt 9.3.1
Aktivity Aktívne spolupracovať s podnikateľmi v cestovnom ruchu, spoločne hľadať možnosti pre nové druhy činností a podporovať ich
Zabezpečenie personálnych kapacít.
- Projekt 9.3.2
Aktivity Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Zabezpečenie personálnych kapacít.

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestských úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Projekty podprogramu:

- Opatrenie 10.1.1
Aktivity Rekonštrukcia budovy Mestského úradu (strecha, podlahy, interiérové vybavenie).
Spracovanie technickej dokumentácie.
Komplexná rekonštrukcia budovy mestského úradu – exteriéry (strecha, brána).
Komplexná rekonštrukcia mestského úradu – interiéry.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a

ostatných subjektov v meste.

Projekty podprogramu:

Projekt 10.2.1. Aktivity	Vybudovanie protipožiarnych nádrží. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba požiarnej nádrže v meste Kremnica.
Projekt 10.2.2. Aktivity	Rekonštrukcia rozhlasu. Spracovanie technickej dokumentácie. Výber dodávateľa – verejná súťaž. Rekonštrukcia rozhlasu.
Projekt 10.2.3. Aktivity	Rekonštrukcia budovy HZ. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice. Modernizácia a vybavenie požiarnej zbrojnice.
Projekt 10.2.4. Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach mesta. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia osvetlenia.
Projekt 10.2.5. Aktivity	Rozšírenie kamerového systému. Vypracovanie technickej dokumentácie. Inštalácia rozšírenia kamerového systému.
Projekt 10.2.6. Aktivity	Zvýšenie bezpečnosti na ceste I/65. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba protihlukových bariér v dotyku železnice s obytnou zónou. Osadiť dopravné svetelné značenie na kritických miestach.
Projekt 10.2.7. Aktivity	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta. Zvýšenie frekvencie policajných hliadok. Zvýšenie monitoringu hliadok mestskej polície.

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Projekty podprogramu:

Projekt 11.1.1 Aktivity	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy. Technické zabezpečenie IS. Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.
Projekt 11.1.2 Aktivity	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy. Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v meste. Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.
Projekt 11.1.3 Aktivity	Podpora využívania Internetu v meste. Zriadenie verejných prístupových bodov v meste. Zriadenie verejného prístupového bodu na námestí.
Projekt 11.1.4 Aktivity	Výstavba optickej siete v celom meste. Realizácia rozkopávok. Podpora rozširovania optických sietí v meste Kremnica.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Projekty podprogramu:

Projekt 11.2.1 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy. Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.
Projekt 11.2.2 Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta. Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesta. Realizácia kurzov na obsluhu a používanie mestského informačného a komunikačného systému.

Projekt 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
 Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

7 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kremnica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

7.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.

Projekty	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.	Počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	dopad	absolútny počet	10	1 rok. nepriama
		Produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	20	
Projekt 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	5	2-3 roky
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	20	
Projekt 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	0	do 3 rokov priama
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	1	
		Nárast tržieb	výsledok	%	15	
Projekt 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	70	-
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	10	
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	2500	
Projekt 1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb v meste.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	10	-
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	3	
		Celková kapacita stravovacích zariadení	výsledok	osoby	50	
Projekt 1.1.6	Podpora rozvoja aktivít v oblasti agroturistiky.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	20	-
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	3	
		Celková kapacita zariadení	výsledok	osoby	60	

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.

Projekty	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	30	-
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	15	
		Počet podporených projektov	výstup	počet	5	
		Nárast tržieb	výsledok	%	15	
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	2 mil.	
Projekt 1.2.2	Modernizácia infraštruktúry, technologického vybavenia podnikov.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50	-
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	15	
		Nárast tržieb	výsledok	%	10	
		Počet podporených projektov	výstup	počet	5	
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	2,5 mil.	

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50	-
	Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	15		
	Nárast tržieb	výsledok	%	10		
	Výdavky na inovácie	výsledok	€	3 mil.		
Projekt 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	100	-
	Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	15		
	Nárast tržieb	výsledok	%	10		
	Výdavky na inovácie	výsledok	€	5 mil.		

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	500 tis.	do 9 rokov
	Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	150		
	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	4		

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.

Cieľ 1.5 Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.5.1	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	0	-
	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	2500		
	Tržby z predaja služieb	dopad	€	0		
Projekt 1.5.2	Podpora vytvárania nových atrakcií v mesta.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50	do 10 rokov
	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	100000		
	Tržby z predaja služieb	dopad	€	2000 tis.		
Projekt 1.5.2	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	40	do 10 rokov
	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	150000		
	Tržby z predaja služieb	dopad	€	5000 tis.		

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.

Cieľ 1.6 Podpora inovácií a technologických transferov.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50	do 7 – 8 rokov
	Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	15		
	Nárast tržieb	výsledok	%	10		
	Výdavky na inovácie	výsledok	€	3 mil.		

7.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
---------	----------------------	-----	----------------	---------	----------------------

Projekt 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	10	-
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	3	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	3000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	10	-
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	5	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	20000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	50	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	30000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	400	pri 80 % vytížení cca. 3 roky
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	-	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	3	-
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	1	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií a mostov	výstup	počet	1	-
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	0	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	2	-
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	0	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	5	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 2.2.2	Zabezpečiť pravidelné dopravné spojenie s okresným mestom a inými regionálnymi centrami.	Počet pravidelných spojov	výsledok	počet	37	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	2000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	

Projekt 2.2.3	Výstavba autobusovej stanice na Námestie hutníkov (ľahkoatletický areál).	Celková odstavňá plocha	výstup	m ²	3000	do 20 rokov.
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	2	
Projekt 2.2.4	Podpora rozvoja železničnej dopravy.	Dĺžka vybudovaných tratí	výstup	km	0	do 20 rokov.
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	3	

7.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIA

Technická infraštruktúra

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	30-40	do 1 roka.
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	2000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	50	-
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	100	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	10	
Projekt 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.	Počet prestavaných budov na bezbariérový prístup	dopad	počet	10	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	50	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	5	
Projekt 3.4	Modernizácia mestského rozhlasu	Pokrytie územia rozhlasom	dopad	%	100	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet novoinštalovaných reprosústav,	výstup	počet	50	
Projekt 3.5	Rekonštrukcia požiarnych zbrojníc.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	-, podľa hodnoty ochráneného majetku
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	100	
Projekt 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v meste.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	17000	-
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	300	
Projekt 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v meste Kremnica.	Dĺžka rekonštruovanej infraštruktúry	dopad	km	10	4 - 5 rokov
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	1500	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	15	
Projekt 3.8	Rekonštrukcia verejného vodovodu.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	99	do 10 rokov
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	5	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	1500	
Projekt 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.	Počet osadených lavičiek	výsledok	počet	50	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
Projekt 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	20	5 – 10 rokov

	rozvodnej siete.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
Projekt 3.11	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore mesta.	Počet inštalovaných hydrantov	výsledok	počet	10	-, podľa hodnoty ochráneného majetku
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	
Projekt 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.	Dĺžka rekonštruovanej a novovybudovanej infraštruktúry	dopad	km	15	5 – 10 rokov
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	5	
Projekt 3.13	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.	Dĺžka rekonštruovanej infraštruktúry	dopad	km	5	5 – 10 rokov
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	500	
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	

Bývanie

Cieľ Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 3.14	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	m ²	110000	-
		Počet nových obyvateľov mesta	dopad	osoby	150	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	10 dočasne	-
Projekt 3.15	Rozšírenie existujúceho bytového fondu mesta.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	15	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	50	-
Projekt 3.16	Výstavba dvoch bytových domov na Zechenterovej ulici - 34 dvojizbových bytov, 2 trojizbové byty a dva Loft byty (súkromný investor).	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	38	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	114 - 120	-
Projekt 3.17	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.	Počet bytových jednotiek	výsledku	počet	10	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	50	-
Projekt 3.18	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	5	-
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	10000	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	200	-

7.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Ciele a opatrenia	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	900	-
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	630	
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	230	
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	5	
Projekt 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v meste.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	230	-
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	5	
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	630	

Projekt 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.	Plocha rekultivovavej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	10000	-
Projekt 4.4	Výstavba mestského zberného dvora a kompostoviska.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	200	-
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	1	
Projekt 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	9100	-
Projekt 4.6	Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	10	do 10 rokov
Projekt 4.7	Rekonštrukcia a intenzifikácia prečerpávacích staníc a čističiek odpadových vôd.	Počet zrekonštruovaných ČOV	výsledok	počet	1	do 10 rokov
		Počet užívateľov projektu – počet domácností napojených na kanalizačnú sieť	dopad	počet	8000	

7.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	4	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	9100	

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 5.2.1	Rekultivácia plôch medzi Kalváriou a Sibeničným vrchom.	Plocha vybudovaných a zrekonštruovaných oddychových zón.	výsledok	ha	3	nepriama
Projekt 5.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	99	do 10 rokov
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	15	
Projekt 5.2.3	Výstavba protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	10	-, podľa hodnoty ochráneného majetku
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	0	
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	0	
Projekt 5.2.4	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	10	-, podľa hodnoty ochráneného majetku
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	30	
Projekt 5.2.5	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	Percento obyvateľov napojených na verejný vodovod	kontextový	%	99	do 10 rokov

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	15	-

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 5.4.1	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	10	-, podľa hodnoty ochráneného majetku	
	Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000		
	Počet vysadených nových krovín a stromov,	výsledok	počet	-		
Projekt 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v meste.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	20000	-
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	2500	
Projekt 5.4.3	Doplniť a udržiavať brehovú porasty vodných tokov.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	1000	-
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	ha	3	
Projekt 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	500	nepriama
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	500	
Projekt 5.4.5	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.	Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	1000	-
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	10000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
Projekt 5.4.6	Revitalizácia a vyčistenie lesov v okolí mesta.	Plocha revitalizovaných lesných plôch	výsledok	ha	10	-
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	10000	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	10	
		Plocha upravených verejných plôch	výsledok	m ²	5500	
		Počet osadených lavičiek	výsledok	Počet	15	

7.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. Návratnosť	
Projekt 6.1.1	Výstavba nocľahárne s kapacitou 10 lôžok.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	10	-
Projekt 6.1.2	Zriadenie nízkoprahového denného centra.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-
Projekt 6.1.3	Zriadenie zariadenia núdzového bývania s kapacitou 20 osôb.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	20	-
Projekt 6.1.4	Výstavba útulku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-

Podprogram 6.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 6.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. Návratnosť	
Projekt 6.2.1	Zriadenie zariadenia dočasnej starostlivosti o deti.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-
Projekt 6.2.2	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-

Podprogram 6.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Cieľ 6.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 6.3.1	Zriadenie materského centra	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	25	-
Projekt 6.3.2	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	20	-
Projekt 6.3.3	Podpora činnosti rehabilitačného strediska - fyzioterapia.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-
Projekt 6.3.4	Zriadenie denného stacionáru.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-
Projekt 6.3.5	Zriadenie a rozšírenie terénnej sociálnej služby.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	10	-
Projekt 6.3.6	Zabezpečenie prepravnej služby.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	5	-
Projekt 6.3.7	Zabezpečenie požičiavania pomôcok.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	40	-

Podprogram 6.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 6.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 6.4.1	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	5	-

Podprogram 6.5. Podporné služby.

Cieľ 6.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 6.5.1	Zriadenie integračného centra.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	150	-
Projekt 6.5.2	Zriadenie zariadenia verejného stravovania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	80	-
Projekt 6.5.3	Zriadenie verejnej pracovne.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	150	-
Projekt 6.5.4	Zriadenie strediska osobnej hygieny.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	300	-
Projekt 6.5.5	Zriadenie chránenej dielne tradičných remesiel.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	15	-
Projekt 6.5.6	Zabezpečenie odľahčovacej služby.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	5	-

Podprogram 6.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 6.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojovanie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 6.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	450	-

Projekt 6.6.2	Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	250	-
Projekt 6.6.3	Zabezpečenie pracovnej terapie.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	250	-
Projekt 6.6.4	Vykonávanie prevencie drogových závislostí a kriminality.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	300	-
Projekt 6.6.5	Osveta v oblasti plánovaného rodičovstva.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	100	-
Projekt 6.6.7	Výstavba priestorov pre zariadenia obnovy a udržania pracovných príležitostí komunitného charakteru v časti Jazerného dvora.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	1	-
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	40	-

Podprogram 6.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 6.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 6.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	200	-
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	75	-
Projekt 6.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	50	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	1	-
Projekt 6.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	400	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	5	-
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	20	-
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	3	-

Podprogram 6.8. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.8 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 6.8.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	2	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	100	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	2	-
Projekt 6.8.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu zdravej výživy v meste.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	1	-
Projekt 6.8.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	2	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5000	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	3	-

Projekt 6.8.4	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5000	-
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	3	-

7.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 7.1.1	Rozvoj základného školstva v meste.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	7000	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	400	-
Projekt 7.1.2	Podpora mimoškolskej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	2500	-
		Počet organizovaných mimoškolských podujatí	výsledku	počet	4	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250	-
Projekt 7.1.3	Rozvoj predškolskej výchovy.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	3000	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	80	-
Projekt 7.1.4	Rekonštrukcia telocviční a športovej infraštruktúry.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	3000	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	400	-
Projekt 7.1.5	Podpora a rozvoj celoživotného vzdelávania.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	1000	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	250	-
Projekt 7.1.6	Podpora a rozvoj odborného stredoškolského vzdelávania.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	400	-
Projekt 7.1.7	Podpora a rozvoj špeciálneho vzdelávania.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	300	-

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	5	-
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	5	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	650	-
Projekt 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	100	-
Projekt 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho a nadregionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	7	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2	-
Projekt 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	1	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	10	-
Projekt 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	3	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	20	-

Projekt 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry – Mestské kultúrne stredisko, Knižnica.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	2	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	100	-
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	2	-
Projekt 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	50	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2500	-
Projekt 7.2.8	Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia.	Počet vybudovaných a rekonštruovaných ihrísk	výsledku	počet	4	-
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	10	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	550	-
Projekt 7.2.9	Výstavba športových zariadení pre deti a mládež.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	2	-
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	1	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	150	-

7.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. Návratnosť	
Projekt 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	20	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5000	
Projekt 8.1.2	Prezentácia baníckej tradície.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	1000	do 5 rokov
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	30	
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	300	
		Počet návštevníkov zariadení	dopad	počet	15000	
Projekt 8.1.3	Modernizácia a digitalizácia Kina Akropola v účelovom objekte na u P. Križku.	Počet divákov za rok	výsledku	počet	6500	-
		Počet premietaných filmov za rok	výsledku	počet	250	
Projekt 8.1.4	Obnova a údržba historických budov v meste.	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	do 25 rokov
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
		Počet vybudovaných expozícií	výsledok	počet	0	
Projekt 8.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	-
		Celková dĺžka budovaných chodníkov	výstup	km	10	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	25000	
Projekt 8.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	do 10 rokov
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	20	
		Počet zriadených nových stálych expozícií	výsledok	počet	5	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	25000	
Projekt 8.1.7	Výstavba otvoreného amfiteátra.	Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	20	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	5000	
Projekt 8.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	1	Ihneď
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	20	
Projekt 8.1.9	Výstavba zariadenia pre komorné kultúrne podujatia.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	1	do 15 rokov

		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	500	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	2500	
Projekt 8.1.10	Dostavba otvoreného amfiteátra pre organizáciu letných festivalov.	Počet nových objektov kultúrnych služieb	výsledok	počet	1	do 15 rokov
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	7000	
Projekt 8.1.11	Rekonštrukcia historických technických objektov a národných kultúrnych pamiatok.	Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
		Počet zrekonštruovaných objektov	výsledok	počet	5	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	15000	

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 8.2.1	Každoročne pripraviť kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	5	-
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledku	počet	15000	

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	0	-
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
Projekt 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky mesta.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	30000	-
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	15000	
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	15	

7.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia mesta

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť	
Projekt 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesta.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	15000	-
Projekt 9.1.2	Spracovať globálnu koncepciu rozvoja cestovného ruchu vrátane analýzy dopytu, určenia cieľových skupín a produktov	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	5	nepriama
		Nové produkty cestovného ruchu	dopad	počet	7500	
Projekt 9.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	5	nepriama
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	7500	
Projekt 9.1.4	Podpora budovania informačných tabúlí v meste.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	10	Nepriama
		Počet nových návštevníkov mesta	dopad	počet	7500	
Projekt 9.1.5	Zápis mesta do UNESCO ako krajinnno-industriálny celok					

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.

Projekt	Merateľné indikátory	Typ	Merná	Hodnota	Predpokl.
---------	----------------------	-----	-------	---------	-----------

				jednotka		návratnosť
Projekt 9.2.1	Zriadenie oddychových zón.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výstup	ha	10	-
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	2500	
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
Projekt 9.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	0	-
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	2500	
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	0	
Projekt 9.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v meste.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	50	do 10 rokov
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	100000	
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	2000 tis.	
Projekt 9.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	40	do 10 rokov
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	150000	
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	5000 tis.	

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 9.3.1	Aktívne spolupracovať s podnikateľmi v cestovnom ruchu, spoločne hľadať možnosti pre nové druhy činností a podporovať ich	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	10	-
		Počet nových atraktivít mesta	výsledok	počet	20	
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	10	
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
Projekt 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atraktivít mesta	výsledok	počet	20	-
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	10	
		Počet nových návštevníkov mesta	výsledok	počet	15000	
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	25000	

7.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 10.1.1	Rekonštrukcia budovy Mestského úradu (strecha, podlahy, interiérové vybavenie).	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	-
		Počet zrekonštruovaných miestností	dopadu	počet	20	
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	0	
		Celková zateplená plocha	výsledok	m ²	0	

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.

Projekt		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 10.2.1	Vybudovanie protipožiarnych nádrží.	Počet vybudovaných nádrží	výsledok	počet	1	-
Projekt 10.2.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	100	-
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	5000	
		Počet novoinštalovaných reprosústav,	výstup	počet	10	

Projekt 10.2.3	Dostavba protipožiarneho opatrení.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	1	5 rokov
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	0	
Projekt 10.2.4	Rekonštrukcia verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	15	-
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	40	
Projekt 10.2.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	10	1 rok
		Zníženie kriminality	dopad	%	50	
		Pokrytie územia	dopad	%	65	
Projekt 10.2.6	Zvýšenie bezpečnosti na ceste I/65.	Dĺžka vybudovaných stien	výsledok	m	200	-
		Zníženie hluku	dopad	%	30	
Projekt 10.2.7	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	5	1 rok
		Zníženie kriminality	dopad	%	30	
Projekt 10.2.8	Zvýšenie bezpečnosti na ceste I/65.	Počet policajných hliadok	výsledok	počet	5	-

7.5 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	30	Nepriama
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	80	
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	40	
Projekt 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	30	Nepriama
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	1	
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	30	
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	80	
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	40	
Projekt 11.1.3	Podpora využívania internetu v meste.	Počet pripojených subjektov	dopad	%	90	-
		Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb	dopad	počet	10	

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Ciele a opatrenia		Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Hodnota	Predpokl. návratnosť
Projekt 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	%	100	nepriama
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	20	
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	50	
Projekt 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	70	nepriama

	u obyvateľov mesta.	Počet podporených projektov	výstupu	počet	20	
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	50	
Projekt 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	%	70	nepriama
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	20	
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	30	
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	80	
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	40	
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	50	

Kremnica

Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

---

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja mesta formou akčných plánov.

8 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR MESTA KREMNICA

Mestský úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Mestský úrad v súčinnosti s poslancami MZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja mesta, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR mesta bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií MZ.

Miestne zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR mesta Kremnica. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR mesta a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Kremnica, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR mesta Kremnica, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR mestsej časti Kremnica na roky 2015 – 2024.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov mesta Kremnica

Implementácia PHRSR mesta Kremnica sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR mesta Kremnica je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov mesta Kremnica. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu mesta Kremnica budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta mesta.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Miestneho zastupiteľstva mesta Kremnica.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov miestneho zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma

a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík mesta, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorit realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území mesta, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj mesta, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj mesta.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

8.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2015 – 2024 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorit a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR mesta Kremnica je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území mesta. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR mesta Kremnica. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Kremnica vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie Mestského zastupiteľstva mesta Kremnica (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty

zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR mesta Kremnica). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať MÚ Kremnica. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí MÚ Kremnica a Miestneho zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR mesta Kremnica. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR mesta Kremnica na roky 2015 - 2024. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2015 – 2024) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá MÚ mestskému zastupiteľstvu mesta Kremnica najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané miestnemu zastupiteľstvu mesta Kremnica. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia MÚ a mestské zastupiteľstvo mesta Kremnica pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR mesta Kremnica. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2024. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí MÚ Kremnica, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá mestskému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2020	podľa rozhodnutia mesta/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2016, 2018, 2020, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu mesta/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí MZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené miestnym zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude MÚ Kremnica.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2016	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
2.	01/2017	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
3.	01/2018	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
4.	01/2019	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
5.	01/2020	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
6.	01/2021	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
7.	01/2022	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania,	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ

			a podnikateľské subjekty		hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	
8.	01/2023	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ
9.	01/2024	MÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a programového rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa mesta, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie MZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

9 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom mesta v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov mesta. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.					
Projekt 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť materiálne, finančné a personálne podmienky pre rozvoj tradičných remesiel v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	podnikateľské subjekty, mesto
	Nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, mesta, podnikateľských subjektov a obyvateľov mesta pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty, obyvatelia
Projekt 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vytvoriť inštitucionálne podmienky na podporu MSP so susednými obcami.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	mesto, podnikateľské subjekty
	Analýza predpokladov budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	mesto, podnikateľské subjekty
	Tvorba stratégie budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít mestom.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, mesto
Projekt	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.					

1.1.4						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Veterník.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Novej doliny.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie obchodných jednotiek v lokalite Starej doliny.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie veľkometrážnej predajne v lokalite nad Včelínom.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zriadenie prevádzky opravy obuvi.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.1.5	Podpora rozvoja reštauračných služieb v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora tradičných reštauračných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.1.6	Podpora rozvoja aktivít v oblasti agroturistiky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vybudovanie areálu agroturistiky v okolí vodohospodárskeho diela na Revolte.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba a rozšírenie penziónového bývania v priestore "cesta na Kopernicu".	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.

Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.					
Projekt 1.2.1	Podporovať rozvoj tých odvetví priemyslu, pre ktorých rozvoj sú v okolí regiónu vytvorené ideálne podmienky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Intenzifikácia existujúcich priemyselných plôch.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.2.2	Modernizácia infraštruktúry, technologického vybavenia podnikov výroby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia priestorového vybavenia.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Modernizácia technologického vybavenia.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Projekt 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora podnikateľov zavádzajúcich	podľa potreby	podnikateľské	súkromný	žiadny	podnikateľské

	výrobu na báze progresívnych technológií, pomoc pri získavaní nenávratných finančných prostriedkov zo Štrukturálnych fondov na tento účel.		subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	sektor		subjekty
Projekt 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Návrh alternatív rozvoja existujúcich priemyselných zón.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia priemyselných zón.	4 000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rozšírenie skladového hospodárstva v meste.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Projekt 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovy vo vlastníctve mesta.	podľa možností	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Podprogram 1.5. Cestovný ruch.						
Cieľ 1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Projekt 1.5.1	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnovenie sústavy peších ciest a náučných trás v športovo - rekreačnej zóne v južnej časti mesta.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba výhliadkovej trasy na Kalvárii.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 1.5.2	Podpora vytvárania nových atrakcií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba novej zjazdovej trate na stredisku Skalka.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmí (LV 250 a LV 200).	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba športovo – rekreačného areálu na Maškove.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Sanácia záhradárskej osady na Maškove.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabicou.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 1.5.3	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dobudovanie a prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba areálu bežeckého lyžovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia Relax centra na Skalke.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.						
Cieľ 1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.					
Projekt 1.6.1	Podpora inovácií a technologických transferov v podnikoch.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Nákup novej technológie.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Vypracovanie podnikateľského plánu a štúdie uskutočniteľnosti.	5	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obstaranie technológie.	3 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.										
Cieľ 1.1										
Projekt 1.1.1										
Projekt 1.1.2										
Projekt 1.1.3										
Projekt 1.1.4										
Projekt 1.1.5										
Projekt 1.1.6										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu.										
Cieľ 1.2										
Projekt 1.2.1										
Projekt 1.2.2										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										

Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1									
Projekt 1.3.2									
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.									
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1									
Podprogram 1.5. Cestovný ruch.									
Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1									
Projekt 1.5.2									
Projekt 1.5.3									
Podprogram 1.6. Inovačné a technologické transfery.									
Cieľ 1.6									
Projekt 1.6.1									

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest II. a III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu mesta Kremnica a miestnych komunikácií. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom na environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Projekt 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	40	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba pešej zóny na námestie SNP a na Kutnohorskú ul.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba dopravného prepojenia od cintorína k novej zástavbe nad Veterníkom.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba komunikácie od Veterníka po lokalitu Špitálska.	280	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba mimoúrovňového križovania žel. trate až k ceste na Nevoľné.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba vnútromestského prepojenia medzi lok. Na skoku a Bystrickou ul.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba prepojenia medzi Angyalovou ul. a Zlatou ul.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba prístupovej komunikácie ku Skoku (resp. Zlatej ulici).	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dopravné sprístupnenie územia „Pod Grobňou“ z Langsfeldovej ulice.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba okružnej križovatky v priestore pôvodného Námestia hutníkov.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dopravné napojenie zástavby medzi Veterníkom a Rembízom.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba prepojenia medzi hotelom Golfer a závodom Brik.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Úprava Ul. P. Križku pred evanjelickým kostolom.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba prepojenia rekreačného strediska Skalka a Králiky.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, VÚC BB, ŠR SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba dopravného prepojenia južnej časti mesta s ulicou Čsl. armády.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Výstavba miestnej komunikácie v lokalite „Za traťou“ – prepojenie lokality Špitálska s cestou III/05079 Nevoľné.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica	
Projekt 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC

	Rekonštrukcia cesty I/65 v úseku Kremnica – hranica so Žilinským samosprávnym krajom.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Rekonštrukcia cesty II/578 v úseku Skalka – Kremnica.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Výstavba rýchlostnej cesty R3 v úseku Žiar nad Hronom - Šášovské Podhradie (I/65xR1) – Kremnica.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Výstavba obchvatu mesta Kremnica s tunelovým úsekom Horná Ves – Kremnické Bane vrátane R3.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Presun cesty II/578 na Skalku na Matunákovu ul.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Výstavba okružnej križovatky v priestore Ul. J. Horvátha.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Zriadenie južnej trasy základného komunikačného systému mesta - zbernej komunikácie, prepájajúcej cestu I/65 (nad Včelínom) s cestou III/05079 (na Rembíze).	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Rozšírenie tunelového prechodu cesty II/578 popod železničnú trať.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Kremnické Bane (Staré Piargy).	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Zriadenie rekreačnej prepojovacej cesty Kremnica - Krahule (cez Peklo).	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Úpravy Matunákovskej ulice a časti Križkovej ulice, kvôli navrhovanému premiestneniu cesty II/578 v peäži s cestou III/05079.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	Výstavba stredových bezpečnostných pásov v strede cesty I/65.	podľa potreby	VÚC BB, SSC, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BB, SSC
	...					
Projekt 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Hostinec - Tri križe - Skalka - Turček - Krahule - Kremnica (40,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Lopúchov Vrch - Králická chata - chata nad Tajovom - Kordíky - Kordické sedlo - Skalka (21,0 km).	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Tunel - prameň Turca - Kaltrín - vodárenská nádrž Turček - Jánsky vršok (symbolický stred Európy) - Krahule - Skalka (30,0 km).	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - šachta Ludovika - Kremnické Bane - Kunešov - Slaské - Kopernica - Lúčky - Kremnica (32,0 km).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Nevoľné - Biely potok - Hostinec - Skalka - Krahule - Kremnica (34,0 km).	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Kremnica - Toliar - Krahule - Turček - Sklené - Kunešov - Kremnické Bane - šachta Ludovika - Kremnica (45,0 km).	120	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - Kiar - Zolova chata - Slobodné - Dievčia skala - Hostinec - Tri križe - Skalka (22,0 km).	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklotrasy Skalka - tunel - prameň Turca - chata Obrázok - Vlčí vrch - Dirhábské sedlo - Václavák - Skalka (22,5 km).	75	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba cyklistického a pešieho prepojenia smerom na Hornú Ves.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica

	Výstavba parkoviska pri futbalovom štadióne – 40 p.m.	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska pri hoteli Golfer.	podľa potreby	súkromný investor	súkromný sektor	žiadny	súkromný investor
	Výstavba parkoviska pre potreby verejného cintorína – 40 p.m.	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska v priestore termálneho kúpaliska – 40 p.m..	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba parkoviska v priestore tematického parku v Novej doline – 20 p.m..	35	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zriadenie zberného parkoviska pre CMZ	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba kapacitného odstavného a záchytného parkoviska osobných áut a autobusov pri južnom vstupe do mesta (v lokalite Včelín) – 200 osobných áut, 20 autobusov.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba záchytného parkoviska v lokalite Skalka – 200 os.áut, 32 autobusov.	podľa potreby	súkromný investor	súkromný sektor	žiadny	súkromný investor
	Výstavba hromadných garáží v lokalite Včelín pre potreby sídliska Hutý a Londýn.	podľa potreby	súkromný investor	súkromný sektor	žiadny	súkromný investor
	Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Londýn.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba nových parkovacích miest na sídlisku Hutý.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba hromadných garáží vedľa Štátneho archívu.	podľa potreby	súkromný investor	súkromný sektor	žiadny	súkromný investor
Projekt 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výstavba chodníka vedľa cesty III/05079 v križovatke pod školou pre nepočujúcich.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba chodníkov pri štátnej ceste I/65 (Ul. J. Langsfelda).	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba chodníkov na ul. ČSA od Zechenterovej ul.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba účelového pešieho prepojenia v mulde pri Veternickom jazere.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba podchodu pod železničnou traťou juhovýchodne od zastavaného územia.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnova historického Lúčanského priechodu.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnovenie sústavy peších ciest v Novej doline.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.1.6	Rekonštrukcia mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia premostenia - Keramika.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia premostenia – do Základnej školy P. Križku.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Projekt 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zrekonštruovať autobusové zastávky so samostatnými pruhmi a nástupnými plochami.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.2.2	Zabezpečiť pravidelné dopravné spojenie s okresným mestom a inými regionálnymi centrami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančná podpora verejnej dopravy.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 2.2.3	Výstavba autobusovej stanice na Námestie hutníkov (ľahkoatletický areál).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet mesta,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba stanice.	2 000	rozpočet mesta,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 2.2.4	Podpora rozvoja železničnej dopravy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba protihlukovej steny od železničnej trate v obytnom priestore.	podľa potreby	ŽSR,a.s.	verejný sektor	žiadny	ŽSR,a.s.
	Revitalizácia areálu železničnej stanice.	podľa potreby	ŽSR,a.s.	verejný sektor	žiadny	ŽSR,a.s.

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										
Projekt 2.1.5										
Projekt 2.1.6										
Projekt 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Projekt 2.1.1										
Projekt 2.1.2										
Projekt 2.1.3										
Projekt 2.1.4										

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE

Technická infraštruktúra

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj mesta a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov mesta a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v meste, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.					
Projekt 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba uceleného obytného súboru v lokalite nad Veterníkom.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Výstavba sociálneho bývania v lokalite Jazerný dvor.	600	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba obytného súboru v lokalite Špitálska.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite v Novej doline.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Maškovo.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Galandov majer.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
	Rozšírenie obytnej zástavby v lokalite Stará dolina (menej intenzívna).	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	Vlastníci
Projekt 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia v meste.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	investor	súkromný sektor	žiadny	Investor
	Úprava vstupov vo verejných budovách.	podľa potreby	investor	súkromný sektor	žiadny	Investor
Projekt 3.4	Modernizácia mestských rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Modernizácia rozhlasu.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.5	Rekonštrukcia požiarnych zbrojníc.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.	25	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a modernizácia vybavenia požiarnych zbrojníc.	55	ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.6	Rozšírenie kapacity a revitalizácia pietnych miest v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rozšírenie plochy verejného cintorína.	70	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.7	Rekonštrukcia a modernizácia tepelného hospodárstva v meste Kremnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Modernizácia tepelných zdrojov.	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Rekonštrukcia odovzdávacej stanice tepla 27 na plynovú kotolňu	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Rekonštrukcia plynovej kotolne – 5 na spaľovanie štiepky	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Výstavba depónie dendromasy plynovej kotolne - 5	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor

	Rekonštrukcia rozvodov tepla v tepelnom okruhu plynovej kotolne - 5	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Výstavba zdrojov tepla na spaľovanie peliet – Skalka, mestský úrad, mestské kino	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Realizácia výroby peliet na depónii.	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
	Rekonštrukcia plynovej kotolne – 3 na spaľovanie štiepky prípadne peliet.	podľa potreby	súkromný investor, ŠF EÚ	súkromný /verejný sektor	žiadny	súkromný investor
Projekt 3.8	Rekonštrukcia verejného vodovodu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Realizácia výkopových prác.	1 500	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Rekonštrukcia vodovodu v meste.	2 000	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
Projekt 3.9	Osadenie lavičiek na verejných priestranstvách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Osadenie lavičiek.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 3.10	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Preloženie 22 kV vedenia z elektrárne IV. stupňa križujúce budúcu zástavbu na lokalite "Maškovo".	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Uloženie odbočky 22 kV k trafostaniciam TS9 a 10 do zeme.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nová dolina – 46 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Skok – 32 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Galandov majer – Maškovo – 120 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Grogňou – 76 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Pod Veterníkom – 106 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre rodinné domy – Nad Veterníkom – 94 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Nad Veterníkom – 170 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba elektrickej rozvodnej siete pre bytové domy – Na Jazernom dvore – 102 kVA.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.

	Výstavba murovanej trafostanice na Špitátskej.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
Projekt 3.11	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom priestore mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Inštalácia hydrantov.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 3.12	Rekonštrukcia a dostavba rozvodnej siete plynu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej infraštruktúry.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nová dolina – DN 80 – 950 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Skok – DN63 – dl. 250 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Galandov majer – Maškovo – DN 63 – 800 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Veterníkom – dl. 2250 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Nad Veterníkom - DN 80 dl. 500 m	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu - rodinné domy - Pod Grobňou – 1300 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Nad Veterníkom.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Dostavba rozvodnej siete plynu pre HBV- Jazerný majer – DN 63 – 300 m.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
Projekt 3.13	Rekonštrukcia telekomunikačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet T - com,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	T - com, a.s.
	Rekonštrukcia siete.	podľa potreby	rozpočet T - com,a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	T - com, a.s.

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 3 Technická infraštruktúra										
Projekt 3.1										
Projekt 3.2										
Projekt 3.3										
Projekt 3.4										
Projekt 3.5										
Projekt 3.6										
Projekt 3.7										

Projekt 3.8										
Projekt 3.9										
Projekt 3.10										
Projekt 3.11										
Projekt 3.12										
Projekt 3.13										

Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v meste. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Bývanie						
Cieľ	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Projekt 3.14	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie územno - plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	6	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Spracovanie územno - plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	6	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Spracovanie územno - plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	6	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Spracovanie územno - plánovacej dokumentácie pre rozvojové priestory nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer - Maškovo.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov strednopodlažnej a nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite nad Veterníkom.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby v lokalite pod Grobňou (v Starej doline).	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Skoku.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov nízkopodlažnej extenzívnej obytnej zástavby špecifického charakteru (pre penziónové bývanie s rekreačnými funkciami) v lokalite Galandov majer - Maškovo.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov pre doplnenie súčasnej zástavby Renbizu nízkopodlažnou obytnou zástavbou na Skoku.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Príprava rozvojových priestorov doplnenie obytnej zástavby v Novej doline (pod Revoltou).	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Príprava rozvojových priestorov pre rozvoj nízkopodlažnej a strednopodlažnej obytnej zástavby v lokalite na Špitálskej.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ	rozpočet mesta / súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica	
Projekt 3.15	Rozšírenie existujúceho bytového fondu mesta.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Dolnej ulici 62/47 - 4 bytové jednotky.	200	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Kollárovej 546/11 - 2 bytové jednotky.	200	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Nadstavba bytových jednotiek v bytovom dome na Langsfeldovej 712/41 - 2 bytové jednotky.	200	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Prestavba nebytových priestorov na ulici ČSA 265/60 v Kremnici na 1 bytovú jednotku.	62	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a nadstavba v bytovom dome na Ulici Pavla Križku 395/14.	100	ŠFRB, ŠF EÚ, rozpočet mesta	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.16	Výstavba dvoch bytových domov na Zechenterovej ulici - 34 dvojizbových bytov, 2 trojizbové byty a dva Loft byty (súkromný investor).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	-	podnikateľský subjekt	súkromný sektor	žiadny	podnikateľský subjekt
	Výstavba bytových domov.	podľa potreby	podnikateľský subjekt	súkromný sektor	žiadny	podnikateľský subjekt
Projekt 3.17	Výstavba bývania pre sociálne odkázaných obyvateľov mesta v priestoroch Jazerného dvora.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výstavba bytov.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Vystaňovanie neprispôsobivých obyvateľov z historickej časti mesta, ako aj hlavných tranzitných ťahov do rekreačných a kultúrno – historických častí.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 3.18	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zateplenie budov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Estetizovať a dotvoriť súčasnú sídliskovú zástavbu v obytných súboroch Londýn a Huty.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 3 Bývanie										
Projekt 3.14										
Projekt 3.15										
Projekt 3.16										
Projekt 3.17										
Projekt 3.18										

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v meste.

Cieľ 4						
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom						
Projekt 4.1						
V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 4.2						
Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v meste.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 4.3						
Rekultivácia čiernych skládok a enviromentálnych zátŕaží.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rekultivácia plôch starej inveniromentálnej zátŕaže - skládky TKO Termál.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný a súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 4.4						
Výstavba mestského zberného dvora a kompostoviska.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba kompostárne v priestore pod vodojemom – Jazerný majer.	850	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber v priestore Jazerný majer.	900	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 4.5						
Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba prístreškov.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 4.6						
Dostavba a rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Dostavba kanalizačného prepojenia mesta a ČOV.	1 000	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Rembíz, časť ŠOKA.	400	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v Hornej Vsi.	2 000	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite nad Veterníkom DN 300, dl.300m.	250	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite Špitálska.	350	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete v lokalite pod Grobňou DN 300, dl.1150 m.	550	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica

	Výstavba kanalizačnej siete v Maškove a Galandovom majeri dl.1350 m.	550	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Veterníku DN 300, 300 m.	250	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete Pod Grobňou DN 300, dl. 1150 m.	500	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete Na Jazernom majeri.	300	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Bystrickej ul. DN 300, dl.1600 m.	500	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete na Langsfeldovej ul. DN 300, dl. 700 m.	350	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba kanalizačnej siete – Banská cesta, DN 300, 1300 m.	600	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
Projekt 4.7	Rekonštrukcia a intenzifikácia prečerpávacích staníc a čističiek odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Rekonštrukcia čističky odpadových vôd mesta Kremnica a zvýšenie kapacity k.ú. Horná Ves.	4 000	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Výstavba ČOV pre potreby RS Skalka.	1 500	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 4. Odpadové hospodárstvo										
Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										
Projekt 4.7										

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom mesta je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Projekt 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v meste.	podľa potreby	rozpočet mesta, MŽP SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Projekt 5.2.1	Rekultivácia plôch medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Revitalizácia oblasti.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 5.2.2	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
	Pravidelný monitoring vodovodnej siete.	podľa potreby	VEOLIA, a.s., rozpočet mesta, ŠF EÚ,	verejný sektor	nízky	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
Projekt 5.2.3	Výstavba protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Riešenie lokálnych zaplavení.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 5.2.4	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Analýza súčasného stavu.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Úprava vodného toku Kremnický (Piargský) potok.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Premiestnenie úseku Bystrického potoka mimo súčasného tunela.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Revalorizácia a revitalizácia Kremnického potoka (aj ako funkčného hydrického biokoridoru) v jeho trase mestom v kontakte s cestou I/65 (Ulica Jula Horvátha), vrátane úprav jeho trasy a koryta.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 5.2.5	Rekonštrukcia vodovodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica

	Rekonštrukcia siete.	1 000	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	VEOLIA, a.s., mesto Kremnica
--	----------------------	-------	---	----------------	--------	------------------------------

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.					
Projekt 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	mesto, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Projekt 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Realizácia protieróznych opatrení na rizikových svahoch.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v priestore medzi Kalváriou a Sibeničným vrchom.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba tématického parku v priestore Nová dolina.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v Zechenterovej záhrade.	35	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v časti Huty.	40	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčného detského ihriska v Zechenterovej záhrade.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Revitalizácia vychádzkových trás v tesnej blízkosti mesta so začiatkom aj koncom trasy v centre mesta (Kalvária, Šturec, Gróbnia, Revolta).	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Osadenie lavičiek, vybudovanie náučného chodníka.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Vybudovanie náučných chodníkov - okruh cez vyhlídku a Kessler (späť), Kalvária, Jarabica, Revolta, Kremnica.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 5.4.3	Doplniť a udržiavať brehové porasty vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	0	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Obnova prirodzených porastov vodných tokov.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	0	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba cestných dopravných vstupov od mesta Žiar n. Hronom.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

	Vybudovanie siete vstupných bodov do zastavaných častí mesta v katastri mesta Kremnica z lesnej krajiny v katastri vo väzbe na sieť rekreačných trás regiónu.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 5.4.5	Realizácia izolačnej zelene okolo hospodárskych budov, výrobných areálov a občianskej vybavenosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej zelene pozdĺž intenzívne zaťažených dopravných koridorov, poľnohospodárskych a priemyselných areálov a skladov.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rozšírenie zelene pod areálom závodu ELBA vo väzbe na staničný chodník.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rozšírenie zelene na časti územia nad Skokom.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rozšírené uličné priestory doplniť parkovou zeleňou, doplniť dopravné značenie v intraviláne i extraviláne.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 5.4.6	Revitalizácia a vyčistenie lesov v okolí mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet Lesy Kremnica s.r.o., ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Kremnica s.r.o.,
	Revitalizácie lesov.	podľa potreby	rozpočet Lesy Kremnica s.r.o., ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	Kremnica s.r.o.,

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Projekt 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Projekt 5.2.1										
Projekt 5.2.2										
Projekt 5.2.3										
Projekt 5.2.4										
Projekt 5.2.5										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Projekt 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Projekt 5.4.1										
Projekt 5.4.2										
Projekt 5.4.3										
Projekt 5.4.4										
Projekt 5.4.5										
Projekt 5.4.6										

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi mesto poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi, v náhlej núdzi a pri narodení dvoch a viac detí súčasne.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 6.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Projekt 6.1.1	Výstavba nočľahárne s kapacitou 10 lôžok.					
	Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení	

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.1.2	Zriadenie nízkoprahového denného centra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.1.3	Zriadenie Zariadenie núdzového bývania s kapacitou 20 osôb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.1.4	Výstavba útulku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Podprogram 6.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 6.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					
Projekt 6.2.1	Zriadenie zariadenia dočasnej starostlivosti o deti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.2.2	Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	120	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Podprogram 6.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.						
Cieľ 6.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.					
Projekt 6.3.1	Zriadenie materského centra v priestoroch materskej školy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	200	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.3.2	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.3.3	Podpora činnosti rehabilitačného strediska - fyzioterapia.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.3.4	Zriadenie denného stacionáru.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.3.5	Zriadenie a rozšírenie terénnej sociálnej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.3.6	Zabezpečenie prepravnej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Obstaranie vozidla.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 6.3.7	Zabezpečenie požičiavania pomôcok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Obstaranie vybavenia.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica

Podprogram 6.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						
Cieľ 6.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Projekt 6.4.1	Zabezpečenie monitorovania a signalizácie pomoci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Technické vybavenie.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Podprogram 6.5. Podporné služby.						
Cieľ 6.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Projekt 6.5.1	Zriadenie integračného centra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.5.2	Zriadenie zariadenia verejného stravovania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.5.3	Zriadenie verejnej práčovne.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	85	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.5.4	Zriadenie strediska osobnej hygieny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.5.5	Zriadenie chránenej dielne tradičných remesiel.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.5.6	Zabezpečenie odľahčovacej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Podprogram 6.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 6.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Projekt 6.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.6.2	Zabezpečenie sociálnej rehabilitácie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.6.3	Zabezpečenie pracovnej terapie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.6.4	Vykonávanie prevencie drogových závislostí a kriminality.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.6.5	Osveta v oblasti plánovaného rodičovstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.6.6	Výstavba priestorov pre zariadenia obnovy a udržania pracovných príležitostí komunitného charakteru v časti Jazerného dvora.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

	Zriadenie zariadenia.	150	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
--	-----------------------	-----	---	----------------	--------	----------------

Podprogram 6.7 Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.					
Projekt 6.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.7.1	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 6.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 6.1 Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb										
Projekt 6.1.1										
Projekt 6.1.2										
Projekt 6.1.3										
Projekt 6.1.4										

Podprogram 6.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi										
Projekt 6.2.1										
Projekt 6.2.2										

Podprogram 6.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku										
Projekt 6.3.1										
Projekt 6.3.2										
Projekt 6.3.3										
Projekt 6.3.4										
Projekt 6.3.5										
Projekt 6.3.6										
Projekt 6.3.7										

Podprogram 6.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií										
Projekt 6.4.1										

Podprogram 6.5. Podporné služby										
Projekt 6.5.1										
Projekt 6.5.2										
Projekt 6.5.3										
Projekt 6.5.4										
Projekt 6.5.5										
Projekt 6.5.6										

Podprogram 6.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny									
Projekt 6.6.1									
Projekt 6.6.2									
Projekt 6.6.3									
Projekt 6.6.4									
Projekt 6.6.5									
Projekt 6.6.6									

Podprogram 6.7 Služby zamestnanosti									
Projekt 6.7.1									
Projekt 6.7.2									
Projekt 6.7.3									

Zdravotníctvo

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v meste. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov mesta.						
Program 6.8. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.8.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.					
Projekt 6.8.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Projekt 6.8.2	Zabezpečiť aspoň raz mesačne poradňu zdravej výživy v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.8.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečiť v súčinnosti s krajským mestom a okresným mestom pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť.	podľa potreby	Minister. zdravotníctva	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 6.8.4	Podpora vytvárania podmienok pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Analýza dopytu po uvedených službách.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie personálnych kapacít, priestorov a finančných prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie diabetologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Podpora rehabilitačnej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie alergologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie urologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie reumatologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Organizovanie osvetu o zásadách poskytovania prvej pomoci.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 6.8. Zdravotnícke služby										
Projekt 6.8.1.										
Projekt 6.8.2.										
Projekt 6.8.3.										
Projekt 6.8.4.										

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Vzdelávanie

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci základného školstva zabezpečiť vzdelávanie hlavných národnostných skupín v materinskom jazyku. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri obidvoch základných školách v zmysle racionálnej výživy. Mesto zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch, centre voľného času ako aj základnej umeleckej škole.						
Program 7.1 Služby vzdelávania						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.					
Projekt 7.1.1	Rozvoj základného školstva v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a oprava fasády budovy ZŠ P. Križku.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia oplotenia ZŠ na P. Križku.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Spojenie školských jedální ZŠ	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Materiálové zabezpečenie fungovania spojenej jedálne.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 7.1.2	Podpora mimoškolskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a obnova strechy budovy Základnej umeleckej školy J.L. Bellu.	30	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčnej koncertnej sály pre potreby ZUŠ.	650	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obnova vnútorného vybavenia a učebných pomôcok ZUŠ.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 7.1.3	Rozvoj predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	-	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 7.1.4	Rekonštrukcia telocviční a športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

	Rekonštrukcia dolnej telocvične.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rozšírenie areálu Gymnázia a Školy úžitkového výtvarníctva – športový areál (Zechenterova ul.).	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zrekonštruovanie plochy atletického ihriska na hutách na nové možnosti športovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dokončenie areálu futbalového ihriska					
Projekt 7.1.5	Podpora a rozvoj celoživotného vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Priestorové zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Poskytovanie jazykových kurzov v rámci neformálnej vzdelávacej sústavy.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Organizovanie rekvalifikačných kurzov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie zariadenia celoživotného vzdelávania pre podporu funkčnej a odbornej spôsobilosti.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 7.1.6	Podpora a rozvoj odborného stredoškolského vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Modernizácia vzdelávacieho procesu.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny	VÚC BB
	Skvalitňovanie odborného vzdelávania v zmysle požiadaviek trhu práce.	podľa potreby	rozpočet VÚC BB, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny	VÚC BB
Projekt 7.1.7	Podpora a rozvoj špeciálneho vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Modernizácia vzdelávacieho procesu.	podľa potreby	rozpočet KŠÚ BB, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny	KŠÚ
	Obstaranie a modernizácia učebných pomôcok.	podľa potreby	rozpočet KŠÚ BB, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	žiadny	KŠÚ

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 7.1 Služby vzdelávania										
Projekt 2.1										
Projekt 2.2										
Projekt 2.3										
Projekt 2.4										
Projekt 2.5										
Projekt 2.6										
Projekt 2.7										

Šport

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov mesta. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov mesta.						
Program 7.2. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 7.2	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Projekt 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie urbanistickej štúdie navrhovanej športovo - rekreačnej zóny od Maškova (hotel Golfer) až po priestory pod Galandovým majerom.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Spracovanie urbanistickej štúdie pre navrhovaný tematický park v priestoroch Novej doliny.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba nových verejných ihrísk.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba športovo – rekreačných priestorov medzi Maškovom a Galandovým majerom.	650	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dostavba špecifických športovo - rekreačných, rekreačných, turistických a športových aktivít v odlúčenej mestskej časti Skalka.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba tematického parku so špecifickými náučnými, poznávacími, kultúrne - spoločenskými a rekreačnými aktivitami, vychádzajúcimi	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Zriadenie rozsiahlejšieho športovo-rekreačného komplexu vo voľnej krajine v území nad Kalváriou.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba detských ihrísk v sídliskových priestoroch a rekreačných zónach.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Dostavba multifunkčných verejne dostupných ihrísk.	300	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Výstavba lanovej dráhy v Kessle.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia ľahkoatletického ihriska.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia a dostavba bežeckých lyžiarskych tratí v meste, sánkarská dráha na Štefánikovom námestí.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MŠ SR, podnikateľské subjekty,	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho a nadregionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty

Projekt 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami pôsobiace v oblasti kultúry – Mestské kultúrne stredisko, knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný, tretí sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 7.2.8	Dostavba areálu futbalového ihriska vrátane sociálneho a technického vybavenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Dostavba sociálnych zariadení pre potreby futbalového ihriska.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba multifunkčnej športovej zóny v blízkosti futbalového ihriska – atletika a malé loptové hry.	400	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí, súkromný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 7.2.9	Výstavba športových zariadení pre deti a mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Výber lokality a spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba zariadení.	100	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	vysoký	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 7.2 Voľno - časové aktivity										
Projekt 4.1										
Projekt 4.2										
Projekt 4.3										
Projekt 4.4										
Projekt 4.5										
Projekt 4.6										
Projekt 4.7										
Projekt 4.8										
Projekt 4.9										

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický záměr	
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť mesta. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta tým aj na cestovný ruch.	
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra	
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrne-historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Projekt	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

8.1.1		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba zariadenia.	500	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Obstaranie vnútorného vybavenia.	100	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 8.1.2	Prezentácia baníckej tradície.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Obnova a sprístupnenie pamiatok banskej ťažobnej a spracovateľskej činnosti,	podľa potreby	rozpočet mesta, vlastníci, ŠF EÚ	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/žiadny	mesto Kremnica, vlastníci
	Rekonštrukcia a obnova pamiatkovej zóny banských diel v okolí Kremnice,	podľa potreby	rozpočet mesta, vlastníci, ŠF EÚ	verejný sektor/súkromný sektor	vysoký/žiadny	mesto Kremnica, vlastníci
Projekt 8.1.3	Modernizácia a digitalizácia Kína Akropola v účelovom objekte na Ul. P. Križku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Modernizácia kina.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 8.1.4	Obnova a údržba historických budov v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, súkromný investor, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica, súkromný investor
	Obnova a revitalizácia historických budov.	podľa potreby	rozpočet mesta, súkromný investor, ŠF EÚ	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica, súkromný investor
Projekt 8.1.5	Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno – historického, folklórneho aj prírodného bohatstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výber vhodných trás.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Realizácia výstavby.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica, OZ, neziskové organizácie
Projekt 8.1.6	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 8.1.7	Rozšírenie a modernizácia priestorov pre potreby knižnice.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia priestorov.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia knižnice a rozšírenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Obstaranie technického vybavenia pre potreby knižnice.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 8.1.8	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 8.1.9	Výstavba zariadenia pre komorné kultúrne podujatia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Projekt 8.1.10	Výstavba otvoreného amfiteátra.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba letného amfiteátra.	50	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 8.1.11	Rekonštrukcia historických technických objektov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia objektov.	850	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

...

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.					
Projekt 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.					
Projekt 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie mesta v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 8.3.2	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránky mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Projekt 8.1.1										
Projekt 8.1.2										
Projekt 8.1.3										
Projekt 8.1.4										
Projekt 8.1.5										
Projekt 8.1.6										
Projekt 8.1.7										
Projekt 8.1.8										
Projekt 8.1.9										
Projekt 8.1.10										
Projekt 8.1.11										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Projekt 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										

Cieľ 8.3										
Projekt 8.3.1										
Projekt 8.3.3										

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill mesta a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia mesta						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.					
Projekt 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet mesta,	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 9.1.2	Spracovať globálnu koncepciu rozvoja CR					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Spracovanie koncepcie v multimedialnej forme.	2	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 9.1.3	Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
	Spracovanie koncepcie regionálnej spolupráce.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný, tretí, súkromný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
Projekt 9.1.4	Podpora budovania informačných tabúl v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atraktivitách mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty mesta.	1	rozpočet mesta, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	mesto, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie mesta.					
Projekt 9.2.1	Zriadenie oddychových zón.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v priestore medzi Kalváriou a Šibeničným vrchom.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Výstavba oddychovej zóny v mulde pri jazere pod Veterníkom.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Výstavba tématického parku v priestore Nová dolina.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
Projekt 9.2.2	Výstavba náučných chodníkov a inštalácia informačných tabúl.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	400	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica

	Obnovenie sústavy peších ciest a náučných trás v športovo – rekreačnej zóne v južnej časti mesta.	350	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
	Výstavba výhľadkovej trasy na Kalvárii.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	mesto Kremnica
nieProjekt 9.2.3	Podpora vytvárania nových atraktivít v mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba novej zjazdovej trate na stredisku Skalka.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba lyžiarskeho svahu pod Galandovým majerom s 2 lyžiarskymi vlekmí (LV 250 a LV 200).	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba športovo – rekreačného areálu na Maškove.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba umelej sánkarskej dráhy v priestore „cesta na Kopernicu“.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Sanácia záhradkárskej osady na Maškove.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba svahu pre snowboardové lyžovanie s lyžiarskym vlekom v lokalite U Gregov.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba športovo-rekreačnej zóny v priestore údolia Kremnického potoka JZ časť mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba areálu zimných športov so sedačkovou lanovkou na Jarabicou.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba golfového areálu v súčinnosti s obcou Lúčky.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Projekt 9.2.4	Podpora budovania nových a modernizácia existujúcich zariadení cestovného ruchu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Prepojenie strediska Skalka so strediskom Králiky sústavou lanoviek.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba areálu bežeckého lyžovania.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba ubytovacích a servisných zariadení.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a dostavba termálneho kúpaliska.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba rekreačného priestoru v lokalite Maškovo – Galandov Majer.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Revitalizácia Relax centra na Skalke.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Projekt 9.3.1	Aktívne spolupracovať s podnikateľmi v cestovnom ruchu, spoločne hľadať možnosti pre nové druhy činností a podporovať ich					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 9.1.										
Projekt 9.1.1										
Projekt 9.1.2										
Projekt 9.1.3										
Projekt 9.1.4										
Podprogram 9.2.										
Projekt 9.2.1										
Projekt 9.2.2										
Projekt 9.2.3										
Projekt 9.2.4										
Podprogram 9.3.										
Projekt 9.3.1										
Projekt 9.3.2										

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Administratíva

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu mestského úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi mestského úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na mestskom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste					
Projekt 10.1.1	Rekonštrukcia budovy Mestského úradu (strecha, podlahy, interiérové vybavenie).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Komplexná rekonštrukcia budovy mestského úradu – exteriéry (strecha, brána).	433	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Komplexná rekonštrukcia mestského úradu – interiéry.	250	rozpočet mesta, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 10.1. Administratíva										
Projekt 10.1.1										

Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečné mesto chrániace verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.						
Program 10.2 Bezpečnosť						
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.					
Projekt 10.2.1	Vybudovanie protipožiarneho nádrží.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	8	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Výstavba požiarnej nádrže v meste Kremnica.	15	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 10.2.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výber dodávateľa – verejná súťaž.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia rozhlasu.	7	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 10.2.3	Dostavba protipožiarneho opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Dostavba požiarneho hydrantu.	65	rozpočet mesta, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 10.2.4	Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia v problematických častiach mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	4	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
	Rekonštrukcia osvetlenia.	60	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	mesto Kremnica
Projekt 10.2.5	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Rozšírenie kamerového systému.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 10.2.6	Zvýšenie bezpečnosti na ceste I/65					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Výstavba protihlukových bariér v dotyku železnice s obytnou zónou.	podľa potreby	rozpočet NDS, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	SSC

	Rekonštrukcia železničnej stanice					
	Inštalácia merania rýchlosti.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Osadiť dopravné svetelné značenie na kritických miestach.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 10.2.7	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov mesta.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zvýšenie frekvencie policajných hliadok.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Zriadenie mestských hliadok.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Program 10.2 Bezpečnosť										
Projekt 10.2.1										
Projekt 10.2.2										
Projekt 10.2.3										
Projekt 10.2.4										
Projekt 10.2.5										
Projekt 10.2.6										
Projekt 10.2.7										

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Projekt 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	5	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v meste.	2	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	1	rozpočet mesta	verejný sektor	nízky	mesto Kremnica
Projekt 11.1.3	Podpora využívania internetu v meste.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zriadenie verejných prístupových bodov v meste.	20	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica

	Zriadenie verejného prístupového bodu na Dolnej ulici.	10	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
Projekt 11.1.4 Výstavba optickej siete v celom meste.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia rozkopávok.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica
	Podpora rozširovania optických sietí v meste Kremnica.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	mesto Kremnica

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Projekt 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	mesto Kremnica
Projekt 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov mesta.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie mestského informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto, n.o.
Projekt 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet mesta, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	mesto, n.o.

Časový rámec

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry										
Cieľ 11.1										
Projekt 11.1.1										
Projekt 11.1.2										
Projekt 11.1.3										
Projekt 11.1.4										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť										
Cieľ 11.2										
Projekt 11.2.1										
Projekt 11.2.2										
Projekt 11.2.3										

Kremnica

Finančná časť programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta

---

10 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť mesta v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností mestského rozpočtu atď..

Vychádzajúc z vyššie zadaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

10.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Projekt 1.3.2	5 515	2 758	2 068	689	689	0	0	2 758	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Projekt 1.4.1	354	354	266	89	71	0	18	0	0
Cieľ 1.5	Podporiť podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.								
Projekt 1.5.1	750	750	563	188	150	0	38	0	0
Cieľ 1.6	Podpora inovácií a technologických transferov.								
Projekt 1.6.1	3 505	1 753	1 314	438	438	0	0	1 753	0
Spolu	10 124	5 614	4 211	1 404	1 348	0	55	4 510	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	182	182	137	46	36	0	9	0	0
2016	1059	620	465	155	146	0	9	438	0
2017	2437	1310	982	327	318	0	9	1128	0
2018	2437	1310	982	327	318	0	9	1128	0
2019	2349	1221	916	305	301	0	5	1128	0
2020	1473	783	587	196	191	0	5	689	0
2021	94	94	70	23	19	0	5	0	0
2022	94	94	70	23	19	0	5	0	0

2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10124	5614	4211	1404	1348	0	55	4510	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

10.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravných infraštruktúr								
Projekt 2.1.1	3 320	3 320	0	3 320	0	0	3 320	0	0

Projekt 2.1.3	915	915	686	229	183	0	46	0	0
Projekt 2.1.4	795	795	0	795	0	0	795	0	0
Projekt 2.1.5	615	615	0	615	0	0	615	0	0
Projekt 2.1.6	205	205	0	205	0	0	205	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Projekt 2.2.1	31	31	0	31	0	0	31	0	0
Projekt 2.2.3	2 015	2 015	0	2 015	0	0	2 015	0	0
Spolu	7 896	7 896	686	7 210	183	0	7 027	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
2015	676	676	0	676	0	0	676	0	0
2016	676	676	0	676	0	0	676	0	0
2017	1408	1408	172	1237	46	0	1191	0	0
2018	1408	1408	172	1237	46	0	1191	0	0
2019	1349	1349	172	1178	46	0	1132	0	0
2020	1349	1349	172	1178	46	0	1132	0	0
2021	514	514	0	514	0	0	514	0	0
2022	514	514	0	514	0	0	514	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	7896	7896	686	7210	183	0	7027	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

10.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A BÝVANIE

Technická infraštruktúra

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Projekt 3.1	610	610	458	153	122	0	31	0	0
Projekt 3.2	102	102	0	102	0	0	102	0	0
Projekt 3.4	20	20	0	20	0	0	20	0	0
Projekt 3.5	82	82	0	82	0	0	82	0	0
Projekt 3.6	75	75	0	75	0	0	75	0	0
Projekt 3.8	3 500	3 500	2 625	875	700	0	175	0	0
Projekt 3.9	10	10	0	10	0	0	10	0	0
Projekt 3.11	16	16	0	16	0	0	16	0	0
Spolu	4 415	4 415	3 083	1 333	822	0	511	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	10	10	0	10	0	0	10	0	0
2016	31	31	0	31	0	0	31	0	0
2017	56	56	0	56	0	0	56	0	0
2018	208	208	114	94	31	0	64	0	0
2019	1083	1083	771	313	206	0	107	0	0
2020	1067	1067	771	297	206	0	91	0	0
2021	1043	1043	771	272	206	0	67	0	0
2022	890	890	656	234	175	0	59	0	0
2023	15	15	0	15	0	0	15	0	0
2024	10	10	0	10	0	0	10	0	0
Spolu	4415	4415	3083	1333	822	0	511	0	0

Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Mesto zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.								
Projekt	1 728	1 728	1 296	432	346	0	86	0	0

3.14									
Projekt 3.15	1 300	1 300	975	325	260	0	65	0	0
Projekt 3.17	505	505	379	126	101	0	25	0	0
Spolu	3 533	3 533	2 650	883	707	0	177	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	432	432	324	108	86	0	22	0	0
2016	757	757	568	189	151	0	38	0	0
2017	757	757	568	189	151	0	38	0	0
2018	1010	1010	757	252	202	0	50	0	0
2019	578	578	433	144	116	0	29	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3533	3533	2650	883	707	0	177	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

10.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Projekt 4.4	1 755	1 755	1 316	439	351	0	88	0	0
Projekt 4.5	11	11	0	11	0	0	11	0	0
Projekt 4.6	2 250	2 250	1 688	563	450	0	113	0	0
Projekt 4.7	5 520	5 520	4 140	1 380	1 104	0	276	0	0
Spolu	9 536	9 536	7 144	2 392	1 905	0	487	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	1004	1004	751	253	200	0	53	0	0
2016	3764	3764	2821	943	752	0	191	0	0
2017	3764	3764	2821	943	752	0	191	0	0
2018	1004	1004	751	253	200	0	53	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	9536	9536	7144	2392	1905	0	487	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie mestského prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov
INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch
INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania
INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia
INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení
INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

A. Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme

- a. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov
  - b. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
  - c. Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia
- B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd
- a. Čistiare odpadových vôd a verejné kanalizácie
  - b. Vodovody
  - c. Protipovodňová ochrana - Opatrenia na vodnom toku
  - d. Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku
- C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva

- a. Uzavretie a rekultivácia skládok
  - b. Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov
  - c. Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedňovacích zariadení
- D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny
- a. Ochrana prírody a krajiny
- E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
- a. Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
- F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
- a. Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
- G. Oblasť: Zelená investičná schéma

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

10.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)				
Ciele	Oprávnené	Verejné zdroje	Súkromné	EIB

	náklady spolu	Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje				zdroje	CH
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
				A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G		
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Projekt 5.2.1	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Projekt 5.2.3	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Projekt 5.2.4	460	460	345	115	92	0	23	0	0
Projekt 5.2.5	1 000	1 000	750	250	200	0	50	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Projekt 5.4.2	315	315	236	79	63	0	16	0	0
Projekt 5.4.3	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Projekt 5.4.4	10	10	0	10	0	0	10	0	0
Projekt 5.4.5	4	4	0	4	0	0	4	0	0
Spolu	2 016	2 016	1 500	516	400	0	116	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	6	6	0	6	0	0	6	0	0
2016	225	225	164	61	44	0	17	0	0
2017	220	220	164	56	44	0	12	0	0
2018	225	225	168	57	45	0	13	0	0
2019	475	475	355	119	95	0	25	0	0
2020	308	308	231	77	62	0	15	0	0
2021	308	308	231	77	62	0	15	0	0
2022	250	250	188	63	50	0	13	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2016	2016	1500	516	400	0	116	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie mestského prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií nariadenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

EKOFOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

A. Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme

a. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov

b. Podpora výroby tepla a teplej úžitkovej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov

c. Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia

B. Oblasť: Ochrana a využívanie vôd

a. Čistiare odpadových vôd a verejné kanalizácie

b. Vodovody

c. Protipovodňová ochrana - Opatrenia na vodnom toku

d. Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku

C. Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva

a. Uzavretie a rekultivácia skládok

b. Separácia a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov

c. Zavedenie separovaného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotried'ovacích zariadení

D. Oblasť: Ochrana prírody a krajiny

a. Ochrana prírody a krajiny

E. Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

a. Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

F. Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

a. Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

G. Oblasť: Zelená investičná schéma

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

10.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6.1	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov.								
Projekt 6.1.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.1.3	155	155	116	39	31	0	8	0	0
Projekt 6.1.4	205	205	154	51	41	0	10	0	0
Cieľ 6.2	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.								
Projekt 6.2.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.2.2	124	124	93	31	25	0	6	0	0
Cieľ 6.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne dôchodkového veku.								
Projekt 6.3.1	204	204	153	51	41	0	10	0	0
Projekt 6.3.2	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Projekt 6.3.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.3.4	253	253	190	63	51	0	13	0	0
Projekt 6.3.6	20	20	0	20	0	0	20	0	0
Projekt 6.3.7	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Cieľ 6.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.								
Projekt 6.4.1	15	15	0	15	0	0	15	0	0
Cieľ 6.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia.								
Projekt 6.5.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.5.2	52	52	39	13	10	0	3	0	0
Projekt 6.5.3	87	87	65	22	17	0	4	0	0
Projekt 6.5.4	103	103	77	26	21	0	5	0	0
Projekt 6.5.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 6.5.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cieľ 6.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci.								
Projekt 6.6.7	153	153	115	38	31	0	8	0	0
Spolu	1 423	1 423	1 040	384	277	0	106	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	61	61	46	15	12	0	3	0	0
2016	344	344	258	86	69	0	17	0	0
2017	373	373	258	115	69	0	46	0	0
2018	353	353	258	95	69	0	26	0	0
2019	293	293	220	73	59	0	15	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1423	1423	1040	384	277	0	106	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

NADÁCIA PONTIS

10.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Školstvo

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.								
Projekt 7.1.1	190	190	143	48	38	0	10	0	0

Projekt 7.1.2	785	785	589	196	157	0	39	0	0
Projekt 7.1.3	10	10	0	10	0	0	10	0	0
Projekt 2.4	255	255	191	64	51	0	13	0	0
Spolu	1 240	1 240	923	318	246	0	72	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	114	114	86	29	23	0	6	0	0
2016	114	114	86	29	23	0	6	0	0
2017	507	507	380	127	102	0	25	0	0
2018	507	507	380	127	102	0	25	0	0
2019	210	210	158	53	42	0	11	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1 240	1 240	923	318	246	0	72	0	0

Šport

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 7.2	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Projekt 7.2.1	1 256	1 256	942	314	251	0	63	0	0
Projekt 7.2.8	400	400	300	100	80	0	20	0	0
Projekt 7.2.9	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Spolu	1 756	1 756	1 317	439	351	0	88	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	339	339	254	85	68	0	17	0	0
2016	339	339	254	85	68	0	17	0	0
2017	472	472	354	118	94	0	24	0	0
2018	472	472	354	118	94	0	24	0	0
2019	133	133	100	33	27	0	7	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1756	1756	1317	439	351	0	88	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig

PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013

s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

10.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Projekt 8.1.1	604	604	453	151	121	0	30	0	0
Projekt 8.1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 8.1.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 8.1.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 8.1.7	15	15	0	15	0	0	15	0	0

Projekt 8.1.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 8.1.10	52	52	0	52	0	0	52	0	0
Projekt 8.1.11	850	850	638	213	170	0	43	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Projekt 8.3.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Projekt 8.3.3	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	1522,0	1522	1091	432	291	0	141	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	270	270	193	77	51	0	26	0	0
2016	274	274	193	81	51	0	30	0	0
2017	274	274	193	81	51	0	30	0	0
2018	274	274	193	81	51	0	30	0	0
2019	110	110	80	30	21	0	9	0	0
2020	106	106	80	27	21	0	5	0	0
2021	106	106	80	27	21	0	5	0	0
2022	106	106	80	27	21	0	5	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1522,0	1522	1091	432	291	0	141	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komún a území
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI

PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 - UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN
OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A
KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤKOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

10.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Projekt 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 9.1.2	2	2	0	2	0	0	2	0	0
Projekt 9.1.3	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Projekt 9.1.4	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Projekt 9.2.1	855	855	641	214	171	0	43	0	0
Projekt 9.2.2	1 000	1 000	750	250	200	0	50	0	0
Spolu	1 860	1 860	1 391	469	371	0	98	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	126	126	94	32	25	0	7	0	0
2016	270	270	201	69	54	0	15	0	0
2017	269	269	201	68	54	0	15	0	0
2018	268	268	201	67	54	0	13	0	0
2019	268	268	201	67	54	0	13	0	0
2020	268	268	201	67	54	0	13	0	0
2021	268	268	201	67	54	0	13	0	0
2022	125	125	94	31	25	0	6	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Spolu	1860	1860	1391	469	371	0	98	0	0
-------	------	------	------	-----	-----	---	----	---	---

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

10.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Administratíva

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Projekt 10.1.1	683	683	0	683	0	0	683	0	0
Spolu	683	683	0	683	0	0	683	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2016	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2017	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2018	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2019	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2020	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2021	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2022	85	85	0	85	0	0	85	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	683	683	0	683	0	0	683	0	0

Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Projekt 10.1.1	683	683	0	683	0	0	683	0	0
Spolu	683	683	0	683	0	0	683	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Chyba! Neplatné hypertextové prepojenie.	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	171	171	0	171	0	0	171	0	0
2016	171	171	0	171	0	0	171	0	0
2017	171	171	0	171	0	0	171	0	0
2018	171	171	0	171	0	0	171	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	683	683	0	683	0	0	683	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

10.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								

Projekt 11.1.1	25	25	19	6	5	0	1	0	0
Projekt 11.1.2	3	3	2	1	1	0	0	0	0
Projekt 11.1.3	30	30	23	8	6	0	2	0	0
Spolu	58	58	44	15	12	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2015	6	6	5	2	1	0	0	0	0
2016	15	15	11	4	3	0	1	0	0
2017	15	15	11	4	3	0	1	0	0
2018	15	15	11	4	3	0	1	0	0
2019	8	8	6	2	2	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	58	58	44	15	12	0	3	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;

- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného projektu sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných projektov, rizikových projektov a projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴.

Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
 podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
 podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.
V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4: skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;
- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:

medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14: verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov; MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Pôdohospodársku platobnú agentúru, Národnú sieť rozvoja vidieka

sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýrobe (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2)

sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,

fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke

sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

11 ZABEZPEČENIE PHRSR

Po schválení PHRSR nastáva vlastná realizácia PHRSR, jeho opatrení a úloh. Uskutočnenie aktivít uvedených v PHRSR predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mesta. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet mesta,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii mesta ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

12 ZÁVER

PHRSR Mesta Kremnica je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja mesta, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života mesta.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach mestského zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR Mesta Kremnica bol schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa:

..... VZN/UMZ č. ....

.....
pečiatka mesta

.....
primátor mesta

„Mesto Kremnica je členom Občianskeho združenia Žiarska kotlina, ktoré sa uchádza o získanie štatútu Miestnej akčnej skupiny (MAS). V budúcnosti mesto Kremnica plánuje čerpanie EÚ fondov prostredníctvom MAS.“

13 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
3. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
4. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
5. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
6. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
7. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
8. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
9. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály mesta Kremnica.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falťan, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. http://www.ucm.sk/FPV/katedry/biotechnolog/revue_nova_biotechnologica/revue_nova_biotechnologica_3_2/04_Krajnakova.pdf.
25. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
26. http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/chkosk3/kapitoly/kap_5.html
27. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
28. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
29. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
30. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
31. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
32. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
33. Nábělek, F. (1 979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
34. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
35. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
36. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
37. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
38. <http://www.minerally.sk/files/hor/spras.htm>
39. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
40. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
41. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Zvolen: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
42. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006- 4 -
43. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
44. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
45. www.statistics.sk
46. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zafko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
47. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
48. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
49. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
50. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
51. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajiny ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
52. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
55. ÚPM Kremnica, 2012
56. <http://sk.wikipedia.org/>,

57. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
58. 20.5.2010, www.krasy-slovenska.sk
59. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk, 21.6.2010
60. www.kremnica.sk
61. <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>
62. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
63. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
64. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
65. 10.1.2014, http://www.mineraly.sk/files/lok/301-400/375_slovgeo_krem_vrchy.htm
66. 10.1.2014, http://www.mineraly.sk/files/reg/kr_kremnica.htm
67. 10.1.2014, http://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnick%C3%BD_potok
68. <http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43>, 4.7.2011
69. <http://www.lesy.sk/showdoc.do?docid=439>, 4.7.2011
70. 8.1.2014, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0640>
71. http://www.zmos.sk/strategia-zmos-v-oblasti-protipovodnovej-prevencie-a-ochrany-uzemia-miest-a-obci-pred-povodnamami.phtml?id3=32161&module_action__72644__id_art=14043, 10.9.2013

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
mesta Kremnica
Programovacie obdobie 2015 – 2024
2015**